

INOVIRANI ELABORAT O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

**INVESTITOR: AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ
PODGORICE**

**OBJEKAT: UREĐENJE TRGA BOŽANE VUČINIĆ SA
PODZEMNOM GARAŽOM**

**MJESTO: PODGORICA, na katastarskim parcelama br. 215,
2801, 2806/2 i 2806/5 i na dijelu katastarskih
parcela br. 211/3, 214/1, 218, 219/1, 219/2, 220,
221/1, 221/2, 222, 223, 224/1, 228, 2721, 2754,
2700/1, 2794, 2796, 2798, 2799, 2806/1 i 2837 KO
Podgorica III, u zahvatu PUP-a Glavnog grada
Podgorica**

ELABORAT BROJ: 01/22

LARS FIRE d.o.o.

Ul. 13 Jula 1/b
81000 Podgorica - Crna Gora

phone/fax: +382 20 238 986

mob. phone: +382 67 620 190

+382 67 464 990

e-mail: larsfire@t-com.me
kostic@t-com.me

registarski broj: 5-0282933-09

šifra djelatnosti: 7112

PDV: 30/31-05046-3

PIB: 02454963

žiro račun: CKB 510-11299-93

Jul 2022. god.

INVESTITOR: AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ PODGORICE

**INOVIRANI ELABORAT O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU
SREDINU
UREĐENJE TRGA BOŽANE VUČINIĆ SA PODZEMNOM
GARAŽOM**

**na katastarskim parcelama br. 215, 2801, 2806/2 i 2806/5 i na dijelu katastarskih
parcila br. 211/3, 214/1, 218, 219/1, 219/2, 220, 221/1, 221/2, 222, 223, 224/1, 228, 2721,
2754, 2700/1, 2794, 2796, 2798, 2799, 2806/1 i 2837 KO Podgorica III, u zahvatu PUP-
a Glavnog grada Podgorica**

Mjesto: Podgorica

Podgorica, Jul 2022. god.

S A D R Ž A J

I OPŠTA DOKUMENTACIJA	
1. OPŠTE INFORMACIJE	6
1.1. Podaci o nosiocu projekta	6
1.2. Glavni podaci o projektu	6
1.3. Podaci o organizaciji i licima koja su učestvovala u izradi Elaborata	6
II TEKSTUALNA DOKUMENTACIJA	
2. OPIS LOKACIJE	30
2.1. Osnovni podaci o objektu	30
2.2. Kopija plana katastarskih parcela na kojima se planira izvođenje projekta	32
2.3. Potrebna površina zemljišta za vrijeme izgradnje i površina koja će biti obuhvaćena kada projekat bude stavljen u funkciju	32
2.4. Karakteristike terena	33
2.5. Podaci o izvorištima vodosnabdijevanja	39
2.6. Klimatske karakteristike	40
2.7. Podaci o relativnoj zastupljenosti, dostupnosti, kvalitetu i regenerativnom kapacitetu prirodnih resursa (uključujući tlo, zemljište, vodu i biodiverzitet) tog područja i njegovog podzemnog dijela	41
2.8. Prikaz apsorpcionog kapaciteta prirodne sredine	42
2.9. Flora i fauna	43
2.10. Karakteristike pejzaža	44
2.11. Pregled kulturno-istorijskih objekata	45
2.12. Naseljenost i koncentracija stanovništva	45
2.13. Podaci o postojećim objektima i infrastruktura	46
3. OPIS PROJEKTA	48
3.1. Uvodne napomene	48
3.2. Opis prethodnih pripremnih radova	48
3.3. Opis glavnih karakteristika funkcionisanja projekta	49
3.3.1. Arhitektonski projekat	54
3.3.2. Elektro projekat	56
3.3.3. Mašinski projekat	60
3.3.4. Vodovod i kanalizacija	62
3.4. Vrste i količine potrebne energije i energenata, vode, sirovina i drugog potrošnog materijala koji se koristi za potrebe tehnološkog procesa	62
3.5. Vrste i količine ispuštenih gasova, otpadne vode i drugih čvrstih, tečnih i gasovitih otpadnih materija	66
4. IZVJEŠTAJ O POSTOJEĆEM STANJU SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE	74
5. OPIS RAZMATRANIH ALTERNATIVA	80
6. OPIS SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE	83
6.1. Naseljenost i koncentracija stanovništva	83
6.2. Zdravlje ljudi	83
6.3. Flora i fauna	83
6.4. Zemljište	84
6.5. Tlo	86
6.6. Vode	87
6.7. Vazduh	93
6.8. Klima	97
6.9. Izgrađenost prostora lokacije i njene okoline	98
6.10. Nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna dobra	98
6.11. Pejzaž i topografija	98
6.12. Međusobni odnos navedenih činilaca	98
7. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTANA ŽIVOTNU SREDINU	100

7.1. Kvalitet vazduha	100
7.2. Kvalitet voda.....	102
7.3. Kvalitet zemljišta.....	106
7.4. Lokalno stanovništvo	107
7.5. Uticaj na ekosistem i geologiju	108
7.6. Uticaj na namjena i korišćenje površina	108
7.7. Uticaj na komunalnu infrastrukturu	108
7.8. Uticaj na zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihovu okolinu	108
7.9. Uticaj na karakteristike pejzaža	108
7.10. Kumulativni uticaj.....	108
7.11. Uticaj na biodiverzitet.....	109
7.12. Rezime mogućih uticaja.....	109
8. MJERE ZA SPREČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA	110
8.1. Mjere zaštite predviđene tehničkom dokumentacijom u fazi projektovanja.....	110
8.2. Mjere zaštite predviđene prilikom izgradnje objekta.....	111
8.3. Mjere zaštite u toku eksploatacije objekta	114
8.4. Mjere zaštite u slučaju akcidenta	116
9. PROGRAM PRAĆENJA STANJA ŽIVOTNE SREDINE	118
10. NETEHNIČKI REZIME INFORMACIJA.....	121
11. PODACI O MOGUĆIM TEŠKOĆAMA.....	125
12. REZULTATI SPROVEDENIH POSTUPAKA.....	126
13. DODATNE INFORMACIJE.....	127
14. IZVORI PODATAKA.....	129

III PRILOZI

I OPŠTA DOKUMENTACIJA

1. OPŠTE INFORMACIJE

1.1. Podaci o nosiocu projekta:

Nosioc projekta: **AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ PODGORICE
d.o.o. - Podgorica**

Adresa: **Bulevar Jovana Tomaševića 2A - Podgorica**

Odgovorno lice: **Srdan Raičević, direktor**

Osoba za kontakt: **Ranka Žunjić**

Broj telefona: **+382 20 408 717, +382 20 407 700, fax +382 20 408 708**

e-mail: **ranka.zunjic@apg.co.me**

1.2. Glavni podaci o projektu

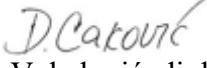
UREĐENJE TRGA BOŽANE VUČINIĆ SA PODZEMNOM GARAŽOM

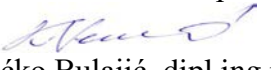
1.3. Podaci o organizaciji i multidisciplinarnom timu koji je učestvovao u izradi Elaborata

Obrađivač: Biro za inženjering i projektovanje zaštite od požara, zaštite na radu i zaštite
životne sredine "LARS FIRE" d.o.o. iz Podgorice

Multidisciplinarni tim: Prof. dr Radinko Kostić, dipl. ing.

Prof. dr Danka Caković, dipl. biol.

Kosto Vukalović, dipl.ing.arh.

Srećko Bulajić, dipl.ing.maš.

Iva Bulajić, BApp. zžs.

Slavko Đurović, dipl. ing. inf.

Kordinator tima: Prof. dr Radinko Kostić, dipl. ing.

Napomena: *Registracija Biroa i dokazi o ispunjenosti uslova u skladu sa čl. 19 Zakona
o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Sl. list CG", br. 75/18), se nalaze u
nastavku Elaborata.*

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE
PORESKA UPRAVA
CENTRALNI REGISTAR PRIVREDNIH SUBJEKATA**

Broj: 5 - 0282933 / 011

U Podgorici, dana 09.07.2018.godine

Poreska uprava - Centralni registar privrednih subjekata u Podgorici, na osnovu člana 83 i 86 Zakona o privrednim društvima ("Sl.list RCG", br.6/02 i "Sl.list", br.17/07 ... 40/11), rješavajući po prijavi za registraciju promjene društva sa ograničenom odgovornošću DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU - BIRO ZA INŽENJERING, PROJEKTOVANJE I ZAŠTITE OD POŽARA, ZAŠTITE NA RADU I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE, PROMET I USLUGE, EXPORT-IMPORT "LARS FIRE" D.O.O. - PODGORICA, broj 267343 podnijetoj dana 09.07.2018. u 10:06:32, preko

Ime i prezime: JOVANA RADULOVIĆ
JMBG ili br.pasoša: 1806991217973
Adresa: PAŽIĆI BB DANILOVGRAD CRNA GORA

donosi

RJEŠENJE

Registruje se promjena podataka za privredni subjekat DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU - BIRO ZA INŽENJERING, PROJEKTOVANJE I ZAŠTITE OD POŽARA, ZAŠTITE NA RADU I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE, PROMET I USLUGE, EXPORT-IMPORT "LARS FIRE" D.O.O. - PODGORICA - registarski broj 5 - **0282933**, PIB **02454963**, i to:

Statut:

Briše se: Statut od 29.01.2016.

Registruje se - upisuje se: Statut od 06.07.2018.

Osnivač:

Briše se: RADINKO KOSTIĆ
MB/JMBG/BR.PASOŠA: 0511956260013 CRNA GORA,
Udio: 100%

Registruje se - upisuje se: LUKA KOSTIĆ
MB/JMBG/BR. PASOŠA: 1907994210016 CRNA GORA
Adresa: KARAĐORĐEVA BR. 5 PODGORICA CRNA GORA
Udio: 100%

Obrazloženje

Podnosilac je dana 09.07.2018. u 10:06:32 podnio prijavu za registraciju promjene društva sa ograničenom odgovornošću LARS FIRE. Rješavajući po predmetnoj prijavi, obzirom da su ispunjeni Zakonom propisani uslovi, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

Visina naplaćene naknade za registraciju propisana je članom 87 Zakona o privrednim društvima ("Sl.list RCG", br.6/02 i "Sl.list", br.17/07 ... 40/11).

Sam. savjetnik I

Marija Mičković

Pravna pouka:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu finansija CG u roku od 15 dana od dana prijema rješenja. Žalba se predaje preko ovog organa i taksira administrativnom taksom u iznosu od 8,00 EUR, shodno Tarifnom broju 5 Taksene tarife za administrativne takse. Taksa se upućuje u korist računa 832-3161017-60-Administrativna taksa.

**IZVOD IZ CENTRALNOG REGISTRA PRIVREDNIH
SUBJEKATA PORESKE UPRAVE**

Registarski broj 5 - 0282933 / 011
PIB: 02454963

Datum registracije: 23.02.2006.
Datum promjene podataka: 09.07.2018.

**DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU - BIRO ZA INŽENJERING,
PROJEKTOVANJE I ZAŠTITE OD POŽARA, ZAŠTITE NA RADU I ZAŠTITE ŽIVOTNE
SREDINE , PROMET I USLUGE, EXPORT-IMPORT "LARS FIRE" D.O.O. -
PODGORICA**

Broj važeće registracije: /011

Skraćeni naziv: LARS FIRE
Telefon:
eMail:
Datum zaključivanja ugovora: 21.02.2006.
Datum donošenja Statuta: 21.02.2006. Datum promjene Statuta: 06.07.2018.
Adresa glavnog mjesta poslovanja: 13. JULA BR. 1/B PODGORICA
Adresa za prijem službene pošte: 13. JULA BR. 1/B PODGORICA
Adresa sjedišta: 13. JULA BR. 1/B PODGORICA
Pretežna djelatnost: 7112 Inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje
Obavljanje spoljno-trgovinskog poslovanja: NIJE UNEŠENO
Oblik svojine:
Porijeklo kapitala:
Upisani kapital: 0,00Euro (Novčani Euro, nenovčani Euro)

OSNIVAČI:

LUKA KOSTIĆ 1907994210016 CRNA GORA

Uloga: Osnivač

Udio: 100% Adresa: KARAĐORĐEVA BR. 5 PODGORICA CRNA GORA

1/2

LICA U DRUŠTVU:**RADINKO KOSTIĆ** 0511956260013

Adresa: KARADORĐEVA 5 PODGORICA CRNA GORA

Uloga: Izvršni direktor

Ovlašćenja u prometu: ( )

Ovlašćen da djeluje: Nepoznata odgovornost ( )

RADINKO KOSTIĆ 0511956260013

Adresa: KARADORĐEVA 5 PODGORICA CRNA GORA

Uloga: Ovlašćeni zastupnik

Ovlašćenja u prometu: ( )

Ovlašćen da djeluje: POJEDINAČNO ( )

Izdato: 07.08.2018 godine u 08:48h

JA NAČELNICA

Dušanka Vujišić

INŽENJERSKA KOMORA CRNE GORE
ENGINEERS CHAMBER OF MONTENEGRO

Broj:01-116/2
 Podgorica, 06.02.2015. godine

Inženjerska komora Crne Gore rješavajući po Zahtjevu privrednog društva „LARS FIRE“ d.o.o. iz Podgorice, za izdavanje licence za izradu tehničke dokumentacije, na osnovu člana 134 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), čl.8 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci ("Sl. list CG", br. 68/08), člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl. list RCG", br. 60/03), člana 1 Uredbe o izmjeni uredbe o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma, Inženjerskoj komori Crne Gore, broj: 08-3086/4 ("Sl. list CG", br. 32/13, 29/14 i 59/14), donosi

RJEŠENJE

Izdaje se

L I C E N C A
 za izradu tehničke dokumentacije

Za izradu, ELABORATA I/ILI PROJEKATA ZAŠTITE OD POŽARA, PROJEKATA STABILNIH INSTALACIJA ZA GAŠENJE POŽARA I ELABORATA O PROCJENI UTICAJA ZAHVATA NA ŽIVOTNU SREDINU, Privrednom društvu „LARS FIRE“ d.o.o. iz Podgorice.

Licenca se izdaje na period od pet godina.

OBRAZLOŽENJE

Inženjerska komora Crne Gore postupajući po Zahtjevu br. 03-116 od 04.02.2015. godine, koji je podnesen u ime privrednog društva „LARS FIRE“ d.o.o. iz Podgorice, za utvrđivanje ispunjenosti uslova za sticanje licence za izradu tehničke dokumentacije, na osnovu člana 83. Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14) i člana 8 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci ("Sl. list CG", br. 68/08 i 32/14), utvrdila je da:

- privredno društvo posjeduje Potvrdu o registraciji kod Centralnog registra privrednih subjekata Poreske uprave, reg.br. 5-0282933/009, za – inženjersku djelatnost i tehničko savjetovanje;
- ima u radnom odnosu odgovornog projektanta – dr Radinka B. Kostića, dipl.inž.metalurgije;
- ispunjava uslove za sticanje tražene licence.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Uputstvo o pravnom sredstvu: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu održivog razvoja i turizma u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, preko Stručne službe Inženjerske komore Crne Gore.

Generalni sekretar:
 Svetislav Popović, dipl. pravnik

Službeno lice:
 Mirjana Bučan, dipl. pravnik

- Dostavljeno:
- Podnosiocu zahtjeva;
  - U spise predmeta;
  - Ministarstvu održivog razvoja i turizma;
  - a/a

OBNOVA / ZAMENA POLISE:	
Pol-00131965	
Tip obnove:	Obnova
Broj ponude:	PON-023695/21

POLISA - RAČUN POL-00154927

Zastupnik:	Radoičić Aleksandar, 81-096		
Ugovarač			
Naziv	LARS FIRE DOO	MB	02454963
Adresa	13. JULA 1/B, 81000 PODGORICA_GRAD, Crna Gora	Telefon	0038267620190
Trajanje:	Godišnje osiguranje		
Period osiguranja	23.08.2021 (24:00) - 23.08.2022 (24:00)	Period obračuna	23.08.2021 - 23.08.2022
<p>Predmet osiguranja: Profesionalna odgovornost projekatana: Osiguranje pokriva odštetne zahtjeve naručoca usluga ili trećih lica, uključujući i direktne finansijske gubitke/štete, koji su posljedica stručne greške osiguranika koji posjeduje licencu za izradu projekata i elaborata zaštite na radu izdatu od strane Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine broj: 05-404/1 od 02.02.2010, pri obavljanju djelatnosti izrade projektne (tehničke) dokumentacije, a za koje osiguranik odgovara na osnovu zakona u skladu sa uslovima osiguranja.</p> <p>Vrsta projektovanja: elektrotehničko i mašinsko;</p> <p>Planirani godišnji prihod: 100.000.</p>			
Vrsta osiguranja:	Osiguranje od projektantske odgovornosti	Šifra:	1310
Osiguranik			
Naziv	LARS FIRE DOO	MB	02454963
Adresa	13. JULA 1/B, 81000 PODGORICA_GRAD, Crna Gora	Telefon	0038267620190
Suma osiguranja			
Uloga	Način ugovaranja		Iznos
Jedinstvena suma osiguranja	Na sumu osiguranja		100.000,00
Franšiza			
Franšiza	Odbitna franšiza iznosi 10% od priznate štete ali najmanje 500 EUR		
Obračun za predmet			
Premija			270,00
Komercijalni popust 10%			-24,30
Popust za nemanje šteta u poslednje tri godine			-27,00
Ukupna premija bez poreza			218,70
Porez na premiju			19,68
Ukupna premija sa porezom			238,38
<p>Osiguravajuće pokriće važi za područje Crne Gore</p> <p>Osiguranje je zaključeno bez garantnog roka</p> <p>Osiguranje je zaključeno u skladu sa Opštim uslovima za osiguranje odgovornosti projekatana koji su usvojeni 24.05.2018.god. (OU-ODPRK-05/18) i koji su sastavni dio ugovora o osiguranju.</p> <p>Polisa se smatra računom. Oslobođeni plaćanja PDV-a po članu 27. zakona o PDV-u. Osiguravač zadržava pravo ispravke računске ili neke druge greške učinjene od strane zastupnika. Obaveza osiguravača iz ugovora o osiguranju počinje po isteku 24-og časa dana koji je u ugovoru o osiguranju naveden kao početak osiguranja, ali nikako prije isteka 24-og časa dana kada je Ugovarač osiguranja uplatio ugovorenu premiju u cjelosti ili prvu ratu premije osiguranja, a prestaje 24-og časa onog dana koji je u ugovoru označen kao istek osiguranja.</p> <p>Na međusobne odnose ugovarača osiguranja/osiguranika i osiguravača koji nijesu definisani ugovorom o osiguranju primjenjuju su odredbe Zakona o obligacionim odnosima.</p> <p>Potpisom polise ugovarač osiguranja potvrđuje da je primio Uslove zaključenog osiguranja.</p> <p>Osiguranje je zaključeno u skladu sa Klauzulom za isključenje odgovornosti u slučaju pandemije koja je usvojena dana 23.02.2021. godine (KL-ISKPAND-02/21) i koja je sastavni dio polise osiguranja.</p> <p>Ugovarač osiguranja je dužan da plati premiju u cjelosti prilikom zaključenja ugovora o osiguranju.</p> <p>Ukupna isplata odšteta za sve osigurane slučajeve koji se dese u jednoj godini limitirana je iznosom sume osiguranja (godišnji agregat)</p>			

POLISA: POL-00154927

UKUPAN OBRAČUN	
Ukupna premija bez poreza	218,70
Porez na premiju	19,68
Ukupna premija sa porezom	238,38
Način plaćanja	U oplatiti

Sve međusobne nesporazume stranke će rješavati mirnim putem, a u slučaju spora ugovaraju nadležnost suda u Podgorici.
 Na ugovor o osiguranju primjenjuje se Zakon o obligacionim odnosima Crne Gore.
 Ugovorne strane su saglasne da ukoliko osiguranik ostvari pravo na naknadu štete, osiguravač ima pravo da dug po toj ili nekoj drugoj polisi odbije od iznosa obračunate štete.

M.P. Osiguravač

M.P. Ugovarač osiguranja:
(puno ime i prezime)

Poslovnica Podgorica Centar, PODGORICA_GRAD, 23.08.2021

Activate Window
 Go to Settings to activate

POLISA: POL-00154927

Shodno čl. 19. Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Sl. list RCG", br.75/18), donosim sljedeće:

R J E Š E N J E
o formiranju multidisciplinarnog tima za izradu

**INOVIRANOG ELABORATA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU
SREDINU
UREĐENJE TRGA BOŽANE VUČINIĆ SA PODZEMNOM
GARAŽOM**

**na katastarskim parcelama br. 215, 2801, 2806/2 i 2806/5 i na dijelu
katastarskih parcela br. 211/3, 214/1, 218, 219/1, 219/2, 220, 221/1, 221/2,
222, 223, 224/1, 228, 2721, 2754, 2700/1, 2794, 2796, 2798, 2799, 2806/1 i
2837 KO Podgorica III, u zahvatu PUP-a Glavnog grada Podgorica**

Kordinator tima: Prof. dr Radinko Kostić, dipl. ing.

Sastav tima: Prof. dr Radinko Kostić, dipl. ing.
Prof. dr Danka Caković, dipl. biol.
Kosto Vukalović, dipl.ing.arh.
Srećko Bulajić, dipl. ing. maš.
Iva Bulajić, Bapp. zžs.
Slavko Đurović, dipl. ing. inf.

O b r a z l o ž e n j e:

Budući da odgovorni projektanti ispunjavaju uslove predviđene važećom zakonskom regulativom, to je odlučeno kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Podgorica

Jul 2022. god.

Izvršni direktor,

Prof. dr Radinko Kostić, dipl. ing.

СРБИЈА И ЦРНА ГОРА
РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФАКУЛТЕТ ЗАШТИТЕ НА РАДУ У НИШУ

ДИПЛОМА

О СТЕЧЕНОМ НАУЧНОМ СТЕПЕНУ ДОКТОРА НАУКА

КОСТИЋ Божидар Радинко

рођен 05. новембра 1956. године у Дучицама, Општина Никшић, Република Црна Гора, СЦГ, дана 11.10.1991. године стекао је академски назив магистра техничких наука, а 19.11.2005. године је одбранио докторску дисертацију на Факултету заштите на раду у Нишу, под називом: "Опшорности на дејство пожара армиранобетонских конструкција зграда са испунама од експандираног полистирена".

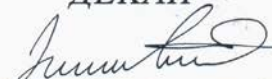
На основу тога издаје му се ова диплома о стеченом научном степену

ДОКТОР ТЕХНИЧКИХ НАУКА - ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

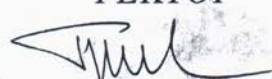
Редни број из евиденције о издајим дипломама 248

У Нишу, 12.12.2005. године

ДЕКАН

Др Дражан Сјасић, ред.проф.

РЕКТОР

Др Градимир Миловановић, ред.проф.

**CRNA GORA
MINISTARSTVO UREĐENJE PROSTORA
I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE**

Broj: 05-404/1

Podgorica, 02. 02. 2010. godine

Ministarstvo uređenje prostora i zaštite životne sredine, na zahtjev **dr. Kostić Radinka dipl. ing. met. iz Podgorice**, za izdavanje licence za izradu tehničke dokumentacije, na osnovu člana 134 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Cme Gore" br. 51/08), a u vezi sa članom 84, i na osnovu člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni list RCG" br. 60/03), donosi

R J E Š E N J E

Dr. Kostić Radinku, dipl. ing. met. iz Podgorice, IZDAJE SE LICENCA za izradu projekata i elaborata zaštite od požara - projekti stabilnih instalacija za gašenje požara kao i elaborata o procjeni uticaja zahvata na životnu sredinu.

O b r a z l o ž e n j e

Dr. Kostić Radinko, dipl. ing. met. iz Podgorice, obratio se je ovom ministarstvu zahtjevom br.05-404/1 od 02.02.2010.godine za izdavanje licence za izradu tehničke dokumentacije. Uz zahtjev imenovani je dostavio: ovjerenu fotokopiju lične karte; ovjerenu fotokopiju diplome o stečenom naučnom stepenu doktora tehničkih nauka - zaštita od požara, izdate od Univerziteta u Nišu - Fakultet zaštite na radu u Nišu broj 248 od 12.12.2005.godine ovjerenu fotokopiju lične karte; Potvrdu „**LARS FIRE** „ **d.o.o. iz Podgorice** - daje Doc. Dr. Radinko Kostić dipl. ing. met. u stalnom radnom radnom odnosu i to počev od 01.03.2006. godine; Potvrdu o članstvu u Inženjerskoj Komori CG broj 04-68 od 22.01.2010. godine od 30.12.2009. godine i Rješenje Ministarstva za ekonomski razvoj broj 03-997/1 od 03.03.2009. godine.

Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine razmotrilo je podnijeti zahtjev sa priloženom dokumentacijom, pa je našlo daje isti osnovan.

Naime, odredbom člana 84 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Cme Gore" br.51/08), propisano je da vodeći projektant i odgovorni projektant može biti samo diplomirani inženjer ili specijalista odgovarajuće tehničke struke za izradu pojedinih djelova tehničke dokumentacije, sa tri godine radnog iskustva na izradi, reviziji, nadzoru, pregledu ili ocjeni tehničke dokumentacije, položenim stručnim ispitom i daje član Komore.

Prema članu 7 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci („Službeni list CG" br.68/08), propisano je da se licenca za vodećeg projektanta, odnosno odgovornog projektanta za izradu pojedinih djelova tehničke dokumentacije, izdaje fizičkom licu na osnovu: ovjerene fotokopije lične karte, odnosno pasoša za strano lice; ovjerene fotokopije diplome o stručnoj spremi; dokaza o najmanje tri godine radnog iskustva na izradi, reviziji, nadzoru, pregledu ili ocjeni tehničke dokumentacije; ovjerene fotokopije uvjerenja o položenom stručnom ispitu i dokaza daje član Komore.

Budući da se iz zahtjeva **Dr. Kostić Radinko, dipl.ing. met. iz Podgorice**, nesporno utvrđuje da imenovani ispunjava uslove propisane Zakonom i Pravilnikom, to je Ministarstvo odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom sredstvu: Protiv ovog rješenja može se tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore, u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Dostaviti:
-podnosiocu zahtjeva
-a/a

INŽENJERSKA KOMORA CRNE GORE

Broj:02-371

Podgorica, 26.01.2022. godine

Na osnovu čl. 143, čl. 146 stav 1 tačka 2 i čl. 149 stav 1 tačka 1
Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata
(„Službeni list Crne Gore“, br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20)
i evidencije Registra članova Inženjerske komore Crne Gore, izdaje se

POTVRDA

o članstvu u Inženjerskoj komori Crne Gore

Dr RADINKO B. KOSTIĆ, diplomirani inženjer metalurgije iz Podgorice,
član je Inženjerske komore Crne Gore do **24.01.2023.** godine.

Obradila:
Marija Stjepčević, dipl.inž.arhitekture

GENERALNI SEKRETAR
Nikola Petrović, dipl.pravnik

SOCIJALISTIČKA FEDERATIVNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA
SOCIJALISTIČKA REPUBLIKA BOSNA I HERCEGOVINA

UNIVERZITET U SARAJEVU
ARHITEKTONSKI FAKULTET U SARAJEVU

DIPLOMA

O ZAVRŠENOM STUDIJU ZA STICANJE VISOKE SPREME NA
ARHITEKTONSKOM FAKULTETU U SARAJEVU

REKTOR UNIVERZITETA I DEKAN ARHITEKTONSKOG FAKULTETA
UNIVERZITETA U SARAJEVU PEČATOM UNIVERZITETA I SVOJIM
POTPISIMA POTVRĐUJU DA JE

Vukalović (Obrad) Kosto

ROĐEN 10. 05. 1963. GODINE U TREBINJU, OPŠTINA TREBINJE,
SOCIJALISTIČKA REPUBLIKA BOSNA I HERCEGOVINA, ZAVRŠIO
STUDIJ ZA STICANJE VISOKE SPREME ARHITEKTONSKO PROJEKTOVANJSKOG ODSJEKA,
NA ARHITEKTONSKOM FAKULTETU U SARAJEVU, DANA 19. 01. 1990.
GODINE I TIME ISPUNIO SVE PROPISANE USLOVE ZA STICANJE
DIPLOME O VISOKOJ SPREMI.

NA OSNOVU TOGA IZDAJE SE OVA DIPLOMA, KOJOM STIČE SVA
PRAVA PREDVIĐENA ZAKONOM KAO I STRUČNI NAZIV

DIPLOMIRANI INŽENJER ARHITEKTURE

U Sarajevu, 06. 04. 1990. godine

Broj 3406/90 - AP - 486

DEKAN
ARHITEKTONSKOG FAKULTETA

M. Hrasnica
Dr Mehmed Hrasnica, dipl. ing. arh.
vanredni profesor

REKTOR
UNIVERZITETA U SARAJEVU

N. Kecmanović
Prof. dr Nenad Kecmanović

CRNA GORA
MINISTARSTVO ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Broj: 03- 604/1
Podgorica, 29.01.2009. godine

Ministarstvo za ekonomski razvoj, na zahtjev **VUKALOVIĆ O. KOSTA** iz Nikšića, za izdavanje licence za izradu tehničke dokumentacije, na osnovu člana 134 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“ br. 51/08), a u vezi sa članom 84 i na osnovu člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni list RCG“ br. 60/03), d o n o s i

RJEŠENJE

Izdaje se **VUKALOVIĆ O. KOSTU** iz Nikšića

LICENCA

kojom se utvrđuje ispunjenost uslova za izradu arhitektonskih projekata, projekata za objekte visokogradnje, projekata instalacija vodovoda i kanalizacije, projekata enterijera, projekata uređenja terena i elaborata procjene uticaja zahvata na životnu sredinu.

Obrazloženje

VUKALOVIĆ O. KOSTO iz Nikšića, obratio se je ovom ministarstvu zahtjevom, broj 03-604/1 od 28.01.2009. godine za izdavanje licence za izradu tehničke dokumentacije.

Razmatrajući predmetni zahtjev i priloženu dokumentaciju, ovo ministarstvo je ocijenilo da je imenovani dostavio potrebnu dokumentaciju saglasno članu 84 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („ Službeni list CG „ broj 51/08) i članu 7 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci („ Službeni list CG „ broj 68/08).

Naime, odredbama člana 84 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („ Službeni list CG „ broj 51/08), propisano je da vodeći projektant i odgovorni projektant može biti samo diplomirani inženjer ili specijalista odgovarajuće struke za izradu pojedinih djelova tehničke dokumentacije, sa tri godine radnog iskustva na izradi, reviziji, nadzoru, pregledu ili ocjeni tehničke dokumentacije, položenim stručnim ispitom i da je član Komore.

Prema članu 7 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci („ Službeni list CG „ broj 68/08), utvrđeno je da se licenca za vodećeg projektanta, odnosno odgovornog projektanta za izradu pojedinih djelova tehničke dokumentacije, izdaje se fizičkom licu na osnovu : ovjerene fotokopije lične karte, odnosno pasoša za strano lice; ovjerene fotokopije diplome o stručnoj spremi; dokaza o najmanje tri godine radnog iskustva na izradi, reviziji, nadzoru, pregledu ili ocjeni tehničke dokumentacije ;

ovjerene fotokopije uvjerenja o položenom stručnom ispitu i dokaza da je član Komore.

Budući da se iz zahtjeva **VUKALOVIĆ O. KOSTA** iz Nikšića, nesporno utvrđuje da imenovani ispunjava uslove propisane Zakonom i Pravilnikom, to je Ministarstvo odlučilo kao u dispozitivu rješenja.

Uputstvo o pravnom sredstvu: Protiv ovog rješenja može se tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore, u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

MINISTAR
Branimir Gvozdrenović

Dostaviti :
- imenovanom
- a/a
- u spise predmeta

САВЕЗНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА
РЕПУБЛИКА ЦРНА ГОРА

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ
МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ У ПОДГОРИЦИ

ДИПЛОМА

о сшеченом високом образовању

Булајић Млађена Срећко

рођен-а 07. 07. 1967. године у *Никшићу, Никшић, Црна Гора*
СФРЈ, уписан-а 1986/87. године, а дана 03. 07. 1997. године
завршио-ла је студије на *Машинском факултету,* на смјеру
Производном, са општим успјехом
7,18 (седм 18) у шоку студија и оцјеном *10 (десет)* на дипломском испишу.
На основу шога издаје му-јој се ова диплома о сшеченом високом обра-
зовању и стручном називу

ДИПЛОМИРАНИ МАШИНСКИ ИНЖЕЊЕР

Редни број из евиденције о издашим дипломама 698.

У Подгорици, 22. 05. 1998. године

Декан

Проф. др Радосв Булајревић

Ректор

Проф. др Рајко Букановић

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKI NADZOR
I LICENCIRANJE
Direkcija za licenciranje
Broj: UPI 107/7-2021/2
Podgorica, 18.05.2018. godine

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, rješavajući po zahtjevu Srečka Bulajića, dipl.inž.mašinstva, iz Nikšića, za izdavanje licence za ovlaštenog inženjera, na osnovu člana 135 st. 1 i 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore " br. 64/17) i člana 46 stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore " br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

RJEŠENJE

1. IZDAJE SE SREČKU BULAJIĆU, dipl.inž.mašinstva – smjer proizvodni, iz Nikšića, LICENCA ovlaštenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.
2. Ova Licenca se izdaje na neodređeno vrijeme.

Obrazloženje

Aktom, br. UPI 107/7-2021/1 od 04.04.2018.godine, Srečko Bulajić, dipl.inž.mašinstva, iz Nikšića, obratio se ovom ministarstvu zahtjevom za izdavanje licence ovlaštenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.

Uz zahtjev imenovani je ovom ministarstvu dostavio sledeće dokaze:

- Lična karta (ovjerena fotokopija);
- Diploma Mašinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, br.698 od 22.05.1998. godine (ovjerena fotokopija);
- Rješenje Ministarstva održivog razvoja i turizma kojim se Bulajić Srečku izdaje licenca za rukovođenje izvođenjem termotehničkih instalacija, mašinskih instalacija, uređaja, postrojenja i čeličnih konstruktivnih elemenata, br. 05-1085/1 od 16.03.2011. godine;
- Rješenje Ministarstva za ekonomski razvoj kojim se Bulajić Srečku izdaje licenca za izradu projekata termotehničkih instalacija, mašinskih postrojenja, uređaja i instalacija i čeličnih konstruktivnih elemenata, br. 03-3056/2 od 03.06.2009. godine;
- Radna knjižica (ovjerena fotokopija);
- Uvjerenje Ministarstva pravde da u kaznenoj evidenciji ne postoje podaci o osuđivanosti za imenovanog.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, razmotrilo je podnijeti zahtjev pa je odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja, a ovo iz sledećih razloga:

Naime, članom 123 stav 1 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata («Službeni list Crne Gore » br. 64/17), propisano je da ovlašćeni inženjer može da bude fizičko lice koje obavlja poslove izrade tehničke dokumentacije odnosno građenje objekta, odgovarajuće struke, sa visokim obrazovanjem, odnosno najmanje kvalifikacijom VII1 podnivoa okvira kvalifikacije i najmanje tri godine radnog iskustva na stručnim poslovima izrade tehničke dokumentacije i građenja objekta.

Članom 3 stav 1 tačka 1 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci („Službeni list Crne Gore „ br. 79/17), utvrđene su vrste licenci,

a između ostalih i licenca ovlaštenog inženjera koja se izdaje fizičkom, licu za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.

Članom 4 stav 1 tač. 1-4. Pravilnika, utvrđeno je da se u postupku izdavanja licence ovlaštenog inženjera, provjerava: 1) identitet podnosioca zahtjeva; 2) da li podnosilac zahtjeva posjeduje visoko obrazovanje, odnosno najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacija, odnosno da li je izvršeno priznavanje inostrane obrazovne isprave najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacija; 3) da li podnosilac zahtjeva ima najmanje tri godine radnog iskustva na stručnim poslovima izrade tehničke dokumentacije i građenju objekta sa visokim obrazovanjem, odnosno najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacije i 4) da li je podnosilac zahtjeva osuđivan za krivično djelo za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

Stavom 3 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se radno iskustvo u smislu stava 1 tačka 3 ovog člana, smatra radno iskustvo u svojstvu saradnika na izradi tehničke dokumentacije na građenju objekta, odnosno izvođenja pojedinih radova na građenju objekta. Stavom 4 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se izuzetno od stava 3 ovog člana, fizičkom licu koje posjeduje licencu za izradu tehničke dokumentacije i građenje objekata, izdatu po propisima koji su važili do donošenja ovog propisa, radno iskustvo može dokazati na osnovu uvida u dokumentaciju koja je bila osnov za njeno izdavanje.

Članom 137 stav 1 Zakona, propisano je da se licenca za fizičko lice izdaje na neodređeno vrijeme.

Rješavajući po predmetnom zahtjevu, a na osnovu uvida u dostavljene dokaze, ovo ministarstvo nalazi, da su se u konkretnoj pravnoj stvari stekli uslovi za primjenu čl. 123 stav 1 i 135 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, a u vezi čl 3 stav 1 tač. 1 i čl. 4 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci.

Saglasno izloženom, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne Gore u roku od 20 dana od dana prijema istog.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE

UNIVERSITET CRNE GORE • MONTENEGRO • UNIVERSITY OF MONTENEGRO • ЦРНА ГОРА • УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ

UCC
Univerzitet Crne Gore

METALURŠKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET
(naziv ustanove visokog obrazovanja)

DIPLOMA

OSNOVNIH PRIMJENJENIH STUDIJA

Bulajić (Srećko) Iva
(prezime, ime roditelja i ime)

rođen/a **22.12.1999.** **Nikić - Crna Gora** završio/la je
(datum) (mjesto - država)

METALURŠKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET **05.10.2021.**
(naziv ustanove visokog obrazovanja) (datum završetka studija)

STEPEN BACHELOR (BApp)
ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE
(naziv studijskog programa)

sa svim pravima koja pruža Diploma

Broj iz evidencije **246**

U **Podgorica**, **13.12.2021.** godine

Dekan/Direktor
V. Grudić
Prof. dr Veselinka Grudić

Rektor
B. Božović
Prof. dr Vladimir Božović

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

Adresa: Vaka Đurovića b.b.,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 410 100
fax: +382 20 410 101
www.mps.gov.me

UP I br. 1060212-608/20-2665/2
Podgorica, 17. novembar 2020. godine

Ministarstvo prosvjete, rješavajući po zahtjevu **Slavka Đurovića**, za priznavanje Uvjerenja, a na osnovu člana 11 stav 3 i člana 20 Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija ("Službeni list CG", broj 57/11 i 42/16), i člana 18 stav 1 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG”, broj: 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), a po ovlaštenju ministra prosvjete, broj: 023-810/2018-2 od 22. oktobra 2018. godine, donosi

RJEŠENJE

Slavku Đuroviću, priznaje se **Uvjerenje o stečenom visokom obrazovanju i stručnom nazivu Specijalista strukovni inženjer mašinstva, nakon završenih studija u trajanju od jedne godine (60 ECTS)**, izdato na Tehnikum Taurunum - Visokoj inženjerskoj školi strukovnih studija, Beograd, Republika Srbija, radi zapošljavanja.

Obrazloženje

Ministarstvu prosvjete obratio se **Slavko Đurović**, zahtjevom 27. oktobra 2020. godine, za priznavanje Uvjerenja o stečenom visokom obrazovanju i stručnom nazivu Specijalista strukovni inženjer mašinstva, studijski program: Mašinsko inženjerstvo, modul: postrojenja i oprema u termotehnici i procesnoj tehnici, **u trajanju od jedne godine (60 ECTS)**, broj: 03-1164, od 21. oktobra 2020. godine, izdatog na Tehnikum Taurunum - Visokoj inženjerskoj školi strukovnih studija, Beograd, Republika Srbija, akreditovanoj ustanovi u Republici Srbiji, radi zapošljavanja u Crnoj Gori.

Razmatrajući zahtjev i dostavljenu dokumentaciju, a na osnovu člana 15 Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija, utvrdili smo da je Uvjerenje vjerodostojno i odlučeno je kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Protiv ovog Rješenja može se pokrenuti upravni spor kod Upravnog suda Crne Gore, u roku od 20 dana od dana prijema istog.

Taksa po Tarifnom broju 9 tačka 14, Zakona o administrativnim taksama („Službeni list CG”, broj 18/19) u iznosu od 100 eura, je naplaćena.

Dostavljeno:

- podnosiocu zahtjeva
- arhivi

**BIRO ZA INŽENJERING I
PROJEKTOVANJE ZAŠTITE OD POŽARA,
ZAŠTITE NA RADU I
ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE**

LARS FIRE d.o.o.		
Ul. 13 Jul 1/b. 81000 Podgorica – Crna Gora		
phone/fax:	+382 20 238 986	registarski broj: 5-0282933/09
mob. phone:	+382 67 620 190	šifra djelatnosti: 7112
	+382 67 464 990	PDV: 30/31-05046-3
e-mail:	larsfire@t-com.me	PIB: 02454963
	kosticr@t-com.me	žiro račun: CKB 510-11299-93

POTVRDA

Kojom se potvrđuje da **Slavko Đurović, dipl. ing. Informatike**, zaposlen u Birou za inženjering i projektovanje zaštite od požara, zaštite na radu i zaštite životne sredine "**LARS FIRE**" d.o.o. - Podgorica, od maja 2018. god.

Potvrda se izdaje imenovanom da kao saradnik učestvuje pri izradi Elaborata procjene uticaja zahvata na životnu sredinu i u druge svrhe se ne može upotrijebiti.

Podgorica,

03.05. 2018. god.

"**LARS FIRE**" d.o.o.

Prof. dr Radinko Kostić, dipl.ing

II TEKSTUALNA DOKUMENTACIJA

2. OPIS LOKACIJE

2.1. Osnovni podaci o objektu

Trg Božane Vučinić se nalazi na katastarskim parcelama br. 215, 2801, 2806/2 i 2806/5 i na dijelu katastarskih parcela br. 211/3, 214/1, 218, 219/1, 219/2, 220, 221/1, 221/2, 222, 223, 224/1, 228, 2721, 2754, 2700/1, 2794, 2796, 2798, 2799, 2806/1 i 2837 KO Podgorica III, u zahvatu PUP-a Glavnog grada Podgorica.

Od strane gradonačelnika Glavnog grada Podgorice, Investitoru je izdata Odluka o određivanju lokacije sa elementima urbanističko tehničkih uslova br. 01-031/19-8841 od 22. 11. 2019. god. i Izmjena Odluke o određivanju lokacije sa elementima urbanističko tehničkih uslova br. 01-018/20-8562 od 21. 12. 2020. god. za lokalni objekat od opšteg interesa – uređenje Trga Bažane Vučinić u Podgorici.

Shodno navedenoj Odluci uređenje podrazumijeva dodatnu aktivaciju i osavremenjavanje otvorenog gradskog prostora i njegovih sadržaja, pri tom vodeći računa o vrednovanju istorijskih, kulturoloških, socioloških i funkcionalnih zahtjeva ovog prostora. Takođe, ispod cijelog prostora Trga, predviđena je izgradnja tri nivo podzemne garaže, za parkiranje ukupno 348 putnička automobila.

Trg je u potpunosti namijenjen za pješačku komunikaciju, a na postojećim objektima oko njega obzirom da su u privatnoj svojini neće biti nikakvih intervencija, znači oni se zadržavaju u postojećem stanju. Na Trgu će pored pješačke komunikacije biti omogućeno samo kretanje vozilima uslužnih djelatnosti za opsluživanje poslovnih prostora i lokala (određeni vremenski režim) i specijalnim vozilima (hitna pomoć, MUP, vatrogasna vozila).

Lokacija ne pripada zaštićenom području, a u užem okruženju lokacije nema prirodnih, kao ni kulturnih dobara. Lokacija pripada kategoriji stabilnih terena, po podobnosti za urbanizaciju bez ikakvih ograničenja.

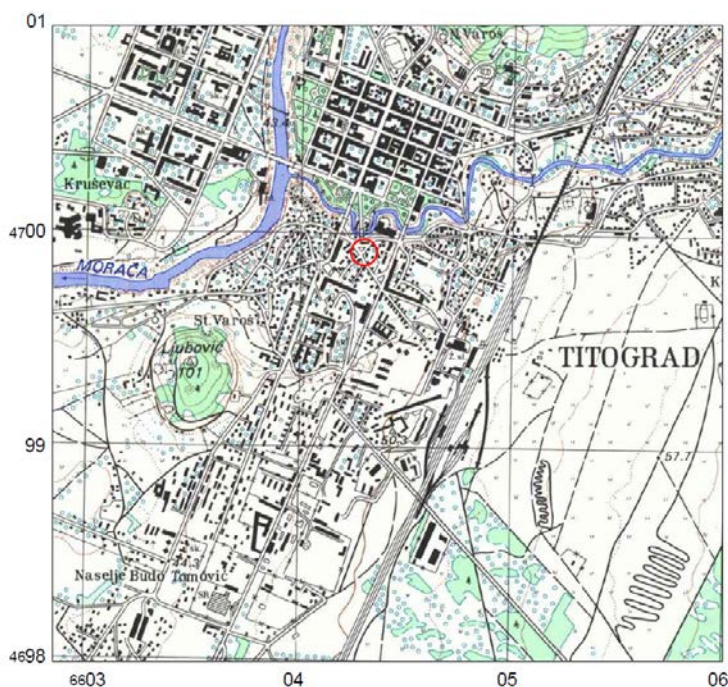

Slika 1. Geografski položaj lokacije, preuzet sa Google Earth-a

Predmetna lokacija Trga je otvoreni prostor, trouglastog oblika, povezana Ulicom V proleTERSke brigade sa dvije susjedne saobraćajnice. Sa istočne strane Ulicom Bratstva i jedinstva, dok je sa zapadne strane povezana sa Ulicom Kralja Nikole. Pored ovih ulica pješački pristup Trgu moguć je sa sjeverne strane iz pravca Karađorđevog parka, s sa južne strane iz pravca Ulice Oktobarske revolucije. Trg je asfaltiran, a u centralnom dijelu omođenim trotoarom nalazi se natkriveno autobusko stajalište i ograđeni prostor za smještaj kontejneta za prihvat komunalnog otpada. Na jugo-istočnoj i jugo-zapadnoj strani Trga predviđeno je parkiranje putničkih automobila.

Teren je u blagom padu od jugo-zapada prema sjevero-istoku.

Slika 2. Geografski položaj lokacije premetne lokacije

Slika 3. Pogled na Trg sa sjevero-zapadne strane od Ulice Kralja Nikole

Slika 4. Pogled na Trg sa sjevero-istočne strane od Ulice Bratstva i Jedinstva

2.2. Kopija plana katastarskih parcela na kojima se planira izvođenje projekta

Lokacija Trga Božane Vučinić se nalazi na katastarskim parcelama br. 215, 2801, 2806/2 i 2806/5 i na dijelu katastarskih parcela br. 211/3, 214/1, 218, 219/1, 219/2, 220, 221/1, 221/2, 222, 223, 224/1, 228, 2721, 2754, 2700/1, 2794, 2796, 2798, 2799, 2806/1 i 2837 KO Podgorica III, u zahvatu PUP-a Glavnog grada Podgorica.

Kopija plana je data u prilogu III.

2.3. Potrebna površina zemljišta za vrijeme izgradnje i površina koja će biti obuhvaćena kada projekat bude stavljen u funkciju

Postojeća površina katastarskih parcela, na kojoj je predviđeno uređenje Trga i izgradnja podzemne garaže, ukupno iznosi 8.400,37 m².

Za uređenje Trga i izgradnja podzemne garaže, predviđeno je 7.539,00 m², dok je preostalih 861,00 m² predviđeno za postojeće zelene površine. Date površine biće obuhvaćene kada objekat bude izgrađen i stavljen u funkciju.

Vezano za podzemni dio objekta - garazu, bruto površina najveće etaže, etaže -1 iznosi 4.092,05 m², što predstavlja 48,71 % lokacije.

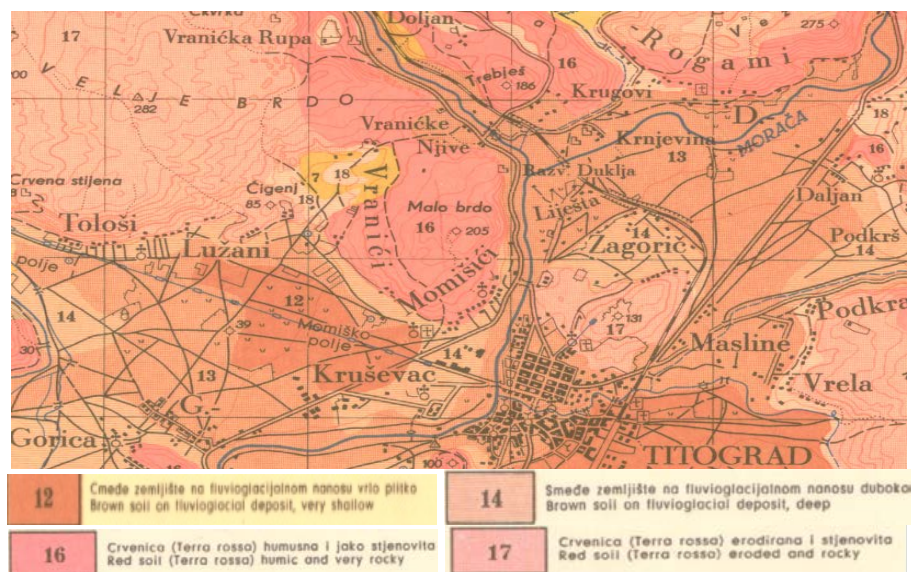

Tabela 1. Pregled katastarskih parcela i njihovih površina na kojima je predviđeno uređenje Trga i izgradnja podzemne garaže

R. br.	K.p.	P (m ²)	Napomena
1.	215	135,52	cijele patrcele
2.	2801	137,98	
3.	2806/2	246,18	
4.	2806/5	46,07	
5.	213/3	3,88	djelovi parcela
6.	214/1	1.967,61	
7.	218	18,59	
8.	210/1	11,14	
9.	218/2	12,96	
10.	220	16,07	
11.	221/1	16,80	
12.	221/2	13,55	
13.	222	62,26	
14.	223	334,71	
15.	224/1	297,65	
16.	228	220,30	
17.	2721	242,41	
18.	2754	229,73	
19.	2700/1	1323,11	
20.	2794	58,90	
21.	2796	13,86	
22.	2798	60,38	
23.	2799	112,88	
24.	2806/1	1.923,87	
25.	2837	0,96	
Ukupno		8,400,37	

2.4. Karakteristike terena

• *Pedološke karakteristike*, glavne podloge za upoznavanje sa pedološkim karakteristikama posmatranog terena, prikazane su na slici 5.

Slika 5. Pedološka karta šireg područja lokacije
Pedološka karata Crne Gore 1 : 50000 list "Cetinje" (Zavod za unapređenje poljoprivrede-Titograd, 1970) i monografija "Zemljišta Crne Gore" (Fušić B., Podgorica, 2004).

Zemljište na području Opštine Podgorica pripada raznim tipovima i podtipovima, zavisno od osobina podloge na kojoj se obrazovalo, a najviše su razvijeni eutričnasmeđa zemljišta-distrični kambisol, crvenica-terra rossa i aluvijalni-fluvisol.

Crvenica je zemljišta koja se obrazuju na čvrstim krečnjacima i dolomitima mezozojske starosti na zaravnjenim terenima i vrtacama (po obodz grada Podgorice). Nastajanje ovog zemljišta vezano je za mediteransku klimu, sa suvim i žarkim ljetima i vlažnim i blagim zimama.

Crvenice se obrazuju na nerastvorenom ostatku pošto se kalcijum rastvara iz krečnjaka, a zatim se ispira u obliku hidrokarbonata. Ova vrsta zemlje je siromašna u humusu i podložna je eroziji. Sadržaj humusa varira od 1-4 % pod prirodnom vegetacijom.

Po mehaničkom sastavu crvenica pripada glinuši sa stabilnom poliedričnom strukturom.

Dobro su propustljive za vodu i vazduh. Zemljište je beskarbonatno, a reakcija sredine slabo kisjela do neutralna (pH 6-7).

Smeđa kisela zemljišta nastaju fizičko-hemijskim preobražajem silikatnih podloga. Imaju površinski horizont debljine 15-30 cm. Tamnosmeđe su ili mrke boje, rastresite mahom mrvičaste strukture i ilovastog sastava. Dubina je različita zavisno do reljefa, odnosno mjesta nalaženja. Smeđa kisjela zemljišta imaju dobre fizičke osobine i svojstva, ali u hemijskom pogledu je jako izražena kisjelost (pH 4-5) i nizak stepen zasićenosti adsorptivnog kompleksa baznim katjonima (nekad se svodi na 10 %), takođe su siromašna u fosforu a bogatija kalijumom.

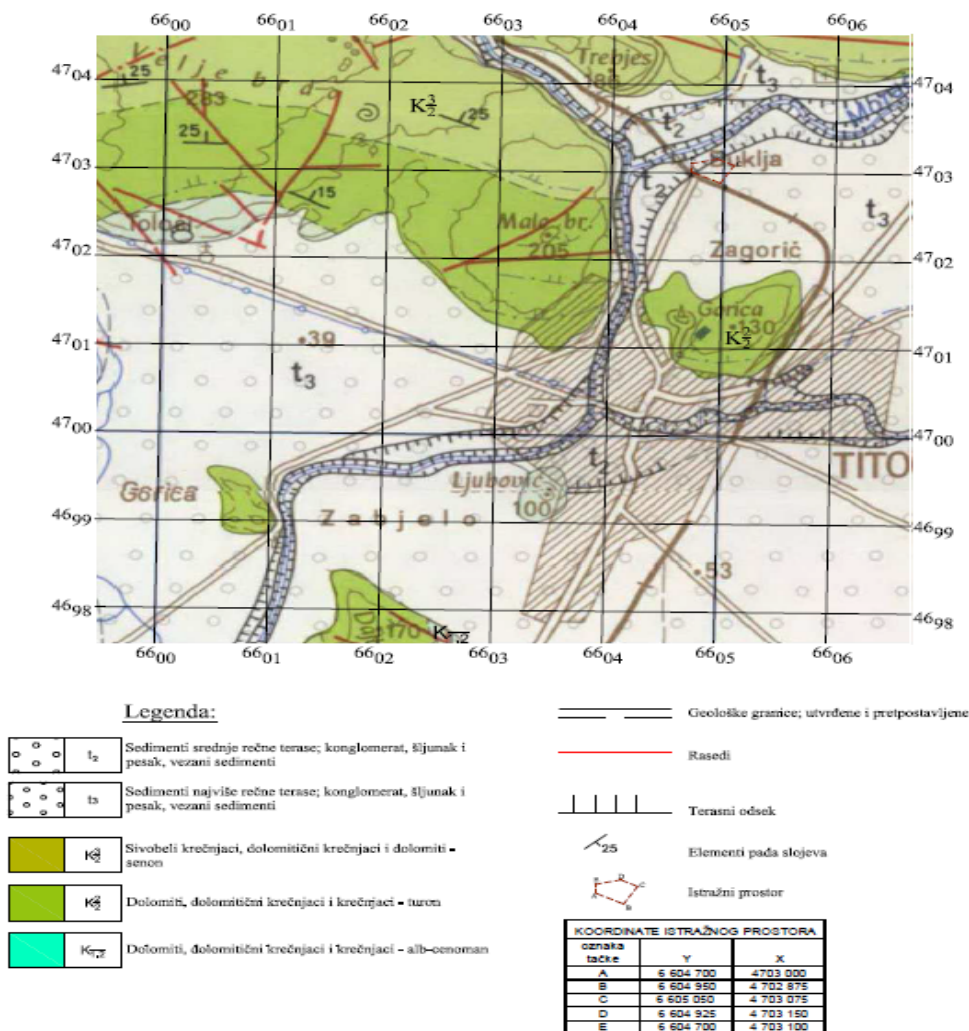
Smeđa zemljišta na krečnjacima u genetskom pogledu predstavljaju stadijum razvijenih zemljišta. Na krečnjacima, geneza se odvija u više faza. U početnoj, inicijalnoj fazi, nastaju organogene i organomineralne crnice. One vremenom prelaze u posmeđena, a iz njih se stvaraju smeđa zemljišta. Fizičke osobine smeđih zemljišta na krečnjacima su vrlo dobre, hemijske, takođe jer su slabo kisjele reakcije, obzirom da karbonati nijesu potpuno isprani.

- **Morfološke karakteristike**, šira okolina predmetne lokacije zahvata teren sa lijeve strane rijeke Ribnice, neposredno prije ušća u rijeku Moraču. Pripada srednjoj riječnoj terasi, izgrađenoj od fluvioglacijalnih sedimenata - pjeskovitih šljunkova i slabije do jače vezanih konglomerata u okviru kojih se rijeka Ribnica usjekla. Sama mikrolokacija nalazi se oko 40 m južno od kanalisano korita rijeke Ribnice. U morfološkom pogledu dio predmetne lokacije na kom se planira izgradnja objekta zahvata relativno ravan teren, sa kotama oko 41,5-43,0 m.n.m. U cementovanim djelovima šljunkovitog kompleksa (konglomeratima), na pojedinim lokalitetima u Podgorici u blizini Ribnice su registrovane podzemne šupljine. Vodotok Ribnice nastaje od Ribničkih vrela-razbijenog karstnog izvorišta na sjeveroistočnom obodu Zetske ravnice, na kotama 60-100 m.n.m. Vodostaj rijeke Ribnice se drastično mijenja tokom godine. U periodu maksimalnog vodostaja, može se očekivati visok nivo vode, dok u period minimalnog vodostaja presušuje. Minimalni izmjereni protok Ribnice, iznosio je 60 l/s (avgust 1961), odnosno maksimalni 18 m³/s (septembar 1998.). Na osnovu podataka iz dokumentacije procenjuje se da se maksimalni proticaj Ribnice (apsolutni maksimum) desio u novembru 1979. god. Proticaj je procijenjen na oko 100 m³/s.

- **Geološke karakteristike**, šire područje istraživane lokacije izgrađuju kvartarni glaciofluvijski sedimenti, koji su nataloženi preko gornjokrednih karbonatnih stijena (slojevitih i bankovitih krečnjaka, dolomitičnih krečnjaka i dolomita). Kvartarni glaciofluvijski sedimenti P,Šlj (gl,f), imaju široko rasprostranjenje. Predstavljeni su šljunkovima, pjeskovima, glinama i konglomeratima. U djelovima terena gde su ovi sediment ispresijecani koritima vodotoka, kao što je slučaj na predmetnoj lokaciji, isti su

slabije ili jače vezani. Na predmetnoj lokaciji debljina ovih sedimenata prema podacima ranijih istraživanja je i preko 35 m. Gornji dio terena može biti u manjoj ili većoj mjeri prekriven antropogenim tvorevinama. Šire područje istraživane lokacije u geotektonskom pogledu, a prema podacima OGK list "Titograd" 1:100 000, pripada geotektonskoj jedinici "Starocrnogorska kraljušt". Generalno pružanje slojeva krečnjaka i dolomita u okviru ove geotektonske jedinice je severo-zapad - jugoistok sa padom prema sjeveroistoku.

Slika 6. Geološka karta područja istraživanja
(Osnovna geološka karta SFRJ - Titograd 1:100.000, Beograd 1971. god.)

- **Hidrografske i hidrološke karakteristike**, rijeke Morača i Ribnica predstavljaju glavne vodotoke od interesa za grad, odlikuju se dubokim koritom kanjonskog tipa sa obalama visokim od 15 (Ribnica) do 18 m (Morača). Njihove vode karakteriše izražena erozivna aktivnost što se manifestuje postojanjem niza potkapina različitih dimenzija. Ovaj fenomen doprinosi specifičnom izgledu i atraktivnosti rječnih korita, ali istovremeno nameće potrebu pažljivog tretmana podlokalnih odsjeka obzirom na latentno prisutnu opasnost urušavanja njihovih najisturenijih djelova. U oba vodotoka zabilježene su pojave zagađenja vode. Ka Morači kao primarnom vodotoku gravitiraju pritoke: Mala rijeka, Ribnica, Cijevna, Mrtvica, Zeta i Sitnica. Teritorija opštine zahvata i gornje djelove Tare i Mojanske rijeke. U toku ljeta drastično opada proticaj kod svih rijeka, a u izuzetno sušnim godinama većina tokova, pa čak i Morača, presušuje u donjem toku. Rijeka Ribnica u

ljetnjem periodu presušuje čitavim svojim tokom. Na području opštine Podgorica mogu se izdvojiti tereni sa sljedećim hidrogeološkim karakteristikama:

- slabo vodopropusni tereni (hidrogeološki izolatori),
- srednje i promjenljivo vodopropusni tereni i
- vodopropusni tereni

Područje lokacije projekta potpada u vodopropusne.

Ribnica je vodotok koji gotovo redovno presušuje, iako se to prema podacima osmatranja iz druge polovine 60-tih godina ne bi moglo zaključiti. Vodotok izvire u vidu razbijenog izvorišta tzv "Ribnička vrela" u samom koritu Ribnice na kotama 60 do 100 mm, u dužini 2 - 3 km. Površina sliva je više prema topografskom razgraničenju na karti 1:50.000 58,3 km² dok je za njenu desnu pritoku Savin Potok dobijeno 25,1 km². Savinim Potokom se dreniraju vode sliva pri većim padavinama, protoci vrlo kratko traju (tipično za bujicu), a Savin Potok enormno dugo je bez vode, po našim procjenama i do 10 mjeseci u toku godine. Mjernih podataka za njega nema, iz geometrije korita bi se zaključilo da nijesu velike (procjenjujemo na 20-30% velikih voda Ribnice) i redovno sa njima koincidiraju. Ribnica ima izrazito slabu razvijenu hidrografiju, samo glavni tok i desnu pritoku Savin Potok. Sliv je izdužen i lepezast, generalnog smjera pružanja istok zapad i umanjenih mogućnosti brzog nailaska velikih voda. Jedan dio godine presuši, do prvih jesenjih kiša. Ranija hidrogeološka istraživanja su pokazala (bojenje ponirućih voda) da dio voda rijeke Cijevne (zona Dinoše) ponire i javlja se u izvorišnoj zoni Ribnice. Osmatranja na rijeci Ribnici nijesu bila kontinuirana i kvalitetna, pa su hidrološke analize rađene preko više metoda. Posebno treba napomenuti da velike (ekstremne) vode rijeke Morače značajno utiču na vodostaje Ribnice, pa u period povodnje vodostaji Ribnice prate kote vodostaja Morače.

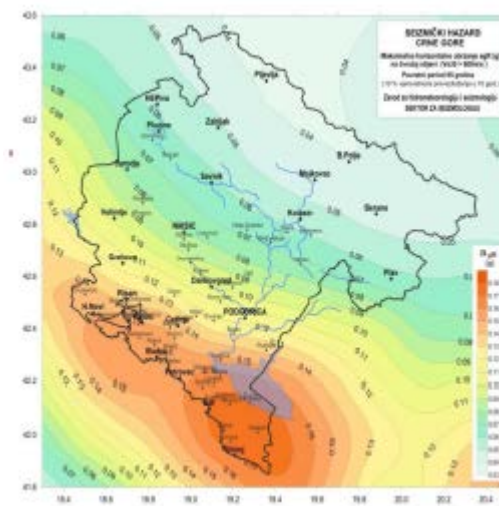
- **Seizmogeološke karakteristike**, lokalne geotehničke sredine područja detaljno su istraživane u okviru seizmoloških, geomehaničkih i geofizičkih istraživanja za potrebe izrade seizmogeoloških podloga i seizmičke mikrojejonizacije urbanog područja opštine Titograd (1986. god.). Na osnovu karte seizmičke mikrojejonizacije urbanog područja Titograda, teren predmetne lokacije, pripada zoni C2 8-og stepena MCS skale. Seizmička zona C2 obuhvata terene od kvartarnih sedimenata šljunkova i pijeskova, sa i bez gline, debljine veće od 35 m, koji su najčešće vezani u konglomerate Karakteristični seizmički parametri, dati su na osnovu podataka ranije urađenih seizmogeoloških podloga i seizmičke mikrojejonizacije tla urbanog područja Podgorice.

Tabela 2. Seizmički parametri za različite povratne periode

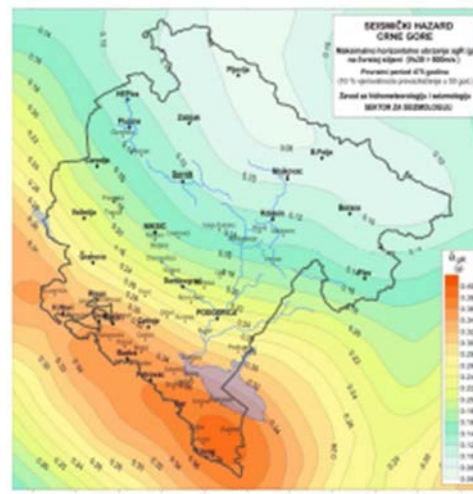
Karakteristične zone terena	Povratni period T (god)	Maksimalno ubrzanje tla amax(g)
Terene od kvartarnih sedimenata - šljunkova i peskova, sa i bez gline, debljine veće od 35 m, koji su najčešće vezani u konglomerate (zona C2)	50	0,296
	100	0,359
	200	0,416

Koeficijent dinamičnosti Kd odredjen prema Čl. 25. Pravilnika o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima ("Sl. list SFRJ", br. 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 i 52/90), iznosi:

$$1,0 > Kd > 0,47.$$

Slika 7. Karta seizmičkog hazarda po parametru ubrzanja, za povratni period 95 god.

Slika 8. Karta seizmičkog hazarda po parametru ubrzanja za povratni period 475 god.

• **Inženjersko geološke karakteristike**, na izučavanoj lokaciji, na osnovu analize postojeće dokumentacije i izvedenih istraživanja, zatupljene su:

Sredina 1 – nt– Deponovni materijal. Deponovani materijal je predstavljen uglavnom prirodnim materijalom, prašinsto-pjeskovitim i prašinsto-glinovitim, sa manjim sadržajem valutaka i poluzaobljene drobine, smeđe braonkaste boje u kombinaciji sa lomljenim kamenom u zoni saobraćajnica. Zastupljen je u debljini do oko 1.8 m prema izvedenim istražnim radovima. Zbog relativno male debljine nema praktičnog značaja za predmetni objekat. Prema građevinskim normama GN-200, pripadaju II kategoriji iskopa.

Sredina 2 – P,ŠLj,Kg – Glaciofluvijalni sedimenti. Pjeskoviti šljunak i konglomerat zastupljen je ispod sredine 1, na dubini 1.2-1.8 m od površine terena, pa sve do nivoa uticaja temeljenja i dublje. Radi se o dobro granuliranim sedimentima, sa sadržajem valutaka, krupnoće i do 10 cm. Sa inženjerskogeološkog aspekta, ovo je kompleks nevezanih i slabije do jače vezanih stijenskih masa.

Slika 9. Slabije do jače vezan peskoviti šljunak, karakteristični zatezanje u glaciofluvijalnim sedimentima koji su zastupljeni na širem području Podgorice

Nevezani dio kompleksa sačinjavaju pjeskoviti šljunkovi sa proslojcima sitnozrnog pijeska, a u sklopu vezanih stijena zastupljeni su konglomerati, koji se nepravilno smjenjuju sa šljunkovima, kako u horizontalnom, tako i u vertikalnom pravcu. Prema izvedenim istražnim bušotinama, na predmetnoj lokaciji su pretežno zastupljeni konglomerati - slabije

do jače vezani pjeskoviti šljunak, u površinskom dijelu od par do oko 6,0 m dominira jače vezan, dok je dublje pretežno slabije vezan. Debljina glaciofluvijalnih sedimenata, na predmetnoj lokaciji je prema podacima ranijih istraživanja u granicama od 40 do 55 m. Pripadaju kategoriji "dobro zbijeno tlo", ujednačenih fizičko-mehaničkih karakteristika, koji izgrađuju stabilne terene, pogodne za direktno oslanjanje temelja.

U okviru ovog kompleksa moguće su pojave sočiva i proslojaka gline ili sitnozrnog peska/peskovite prašine koje su uglavnom lokalnog karaktera. Na ovu pojavu treba obratiti pažnju tokom izrade iskopa, jer se mogu očekivati obrušavanja kod strmijih strana iskopa. Ukoliko, se u temeljnom iskopu, u nivou fundiranja registruje pojava prašinastog pijeska/pijeskovitih prašina, u cilju smanjenja razlike u slijeganju tla ispod temeljnih stopa, neophodno je izvršiti zamjenu materijala.

Takođe, u cementovanim dijelovima šljunkovitog kompleksa (konglomeratima), na pojedinim lokalitetima u Podgorici su registrovane podzemne šupljine. Ovakve pojave su rijetke i nijesu poznate u bližem okruženju predmetne lokacije. Sa hidrogeološkog aspekta **glaciofluvijalni sedimenti** (koji su od značaja za predmetnu lokaciju i planirani objekat) mogu se uvrstiti u kompleks dobropropusnih, slabopropusnih do nepropusnih stijena, intergranularne poroznosti, sa koeficijentom filtracije (prema postojećoj dokumentaciji) $K_f = 1,0 \times 10^{-5}$ cm/s. Dok je nevezan pjeskoviti šljunak dobro vodopropusan, jače vezani su slabo propusni do vodonepropusni (konglomerati). Prema građevinskim normama GN-200, peskoviti šljunkovi pripadaju II-III kategoriji iskopa, dok je kategorija iskopa u djelovima gde je šljunak slabije do jače vezan IV-V kategoriji iskopa.

Krečnjaci gornjokredne starosti izgrađuju obližnja brda i osnovu terena na lokaciji. Prema građevinskim propisima GN – 200, krečnaci pripadaju V-VI-oj kategoriji iskopa. Za planirane objekte nisu od značaja obzirom da se nalaze na znatno većoj dubini od kote fundiranja planiranih objekata.

- **Geomehaničke karakteristike**, na osnovu analize postojeće dokumentacije i izvedenih istraživanja na predmetnim lokacijama usvojene su sledeće mjerodavne vrijednosti fizičko-mehaničkih parametara procenjene na osnovu postojeće geološko-geotehničke dokumentacije:

Sredina 1 – Nasip. Preporučuje se uklanjanje ove sredine. Obzirom na njihovu relativno malu debljinu i tehničke karakteristike objekta ova sredina neće imati uticaja na temeljenje objekta i biće uklonjena.

Tabela 3. Geomehaničke karakteristike Sredine 1

Zapreminska težina (procenjena vrijednost)	$\gamma = 19,0-20,0 \text{ kN/m}^3$
--	-------------------------------------

Sredina 2 - Pjeskoviti šljunak i konglomerat. Pripadaju kategoriji "dobro zbijeno tlo", ujednačenih fizičko-mehaničkih karakteristika, koji izgrađuju stabilne terene.

Tabela 3a. Geomehaničke karakteristike Sredine 2

Prirodna vlažnost	$\omega = 1-4,5 \%$
Zapreminska težina (za peskovite šljunkove)	$\gamma = 19,5-21,0 \text{ kN/m}^3$
Zapreminska težina (za konglomerate)	$\gamma = 21,0-23,0 \text{ kN/m}^3$
Specifična težina	$\gamma = 26,8-27,5 \text{ kN/m}^3$
Ugao unutrašnjeg trenja (procenjena vrednost za peskovite šljunkove)	$\phi = 32-38^\circ$

Kohezija (procenjena vrednost za peskovite šljunkove) (procenjena vrednost za slabije vezane peskovite šljunkove - konglomerate) (procenjena vrednost za jače vezane peskovite šljunkove - konglomerate)	$c = 0,0 \text{ kN/m}^2$ $c = 5-15 \text{ kN/m}^2$ $c = 30-45 \text{ kN/m}^2$
Modul stišljivosti (procenjena vrednost)	$M_s > 12\ 000 \text{ kN/m}^2$
Vrijednost CBR-a za podtlo (na minimum 1,0 m dubine)	>15%

Zbog relativno povoljnih otporno-deformabilnih svojstava, peskoviti šljunkovi predstavljaju povoljnu podlogu za direktno oslanjanje temelja, što se posebno odnosi na konglomerate vezane CaCO_3 vezivom.

Izvor podataka: Elaborat o inženjersko geološkim odlikama terena – "Geoprojekt" d.o.o. – Podgorica, 12.2020. god.

2.5. Podaci o izvorištima vodosnabdijevanja

Glavni grad Podgorica i njegova prigradska naselja snabdijevaju se vodom preko vodovodnog sistema sa više lokacija.

Izvorište "Mareza" je najznačajnije izvorište u vodovodnom sistemu Podgorice. Minimalna izdašnost izvorišta je oko 1,7 m³/s, a maksimalni instalisani kapacitet je 1.150 l/s.

Izvorišta "Zagorič" se nalazi u istoimenom naselju sjeverno od gradskog jezgra i sastoji se od 4 bunara $\varnothing$ 500-600 mm, dubine 50-75 m. Dva bunara su kapaciteta od oko 100 l/s, a treći 75 l/s. Četvrti bunar je novijeg datuma (2008.god.) i kapaciteta od oko 100 l/s. Kota terena na mjestu izvorišta je 59,40 mm, a nivo vode u bunaru varira od 27,40 do 31,40 mm. Ukupno sa ovog izvorišta u vodovodni sistem Podgorice isporučuje se oko 400 l/s.

Ovaj vodovodni sistem je u prstenu sa vodovodnim sistemom sa izvorišta "Mareza"

Područje na lijevoj obali Ribnice snabdijeva se sa izvorišta "Stari aerodrom" i "Konik". Izvorište "Stari aerodrom" se nalazi u istoimenom polju jugoistočno od centralnog gradskog jezgra. Ovo izvorište sastoji se od 5 bunara $\varnothing$ 600-1000 mm, dubine 60-80 m, koji su sukcesivno puštani u eksploataciju u periodu od 1999-2005.god. Pojedinačna izdašnost ovih bunara je od 60-110 l/s. Sa ovog vodoizvorišta moguće je isporučiti oko 360-400 l/s, tako da se u ljetnjem periodu godine voda crpi iz svih bunara, dok su zimi u eksploataciji 2-3 bunara.

Bunar "Konik" nalazi se u istoimenom naselju u istočnom dijelu gradskog područja, neposredno uz osnovnu školu "Marko Miljanov" na oko 200 m od toka Ribnice. Do dubine od 18 m ispod površine terena izveden je kopani bunar, dubine više od 200 m. U nastavku do dubine od 40 m, izveden je bušeni bunar u koji je ugrađena filterska konstrukcija prečnika više od 325 mm. Kota površine terena je 54,23 mm, a najniži do sada regitrovaninivo vode u bunaru je 29,50 m. Minimalna izdašnost bunara je oko 50 l/s.

Izvorište "Milješ 2, nalazi se jugoistočno od gradskog područja u istoimenom naselju. Priprada vodovodnom sistemu Podgorica jer je povezano sa njim azbest-cementnim cjevovodom prečnika više od 125 mm preko Čemovskog polja. Ovo izvorište se sastoji od tri bunara, kapaciteta 35 l/s, 20 l/s i 12 l/s iz kojih je ukupno moguće zahvatiti 65-70 l/s. Ovo izvorište je otvoreno u cilju poboljšavanja vodosnabdijevanja Tuzi, Malesije i Zete.

Distribucija vode se obavlja preko mreže koju čine primarni cjevovodi prečnika 250, 300 i 400 mm koji dolaze iz pravaca pomenutih izvorišta. Osnovni nedostaci distribucionog sistema su neodgovarajući rezervoarski prostor i nepovoljni pritisci u mreži.

Planirani razvoj snabdijevanja vodom ovog prostora odvijaće se u skladu sa Konceptijom razvoja vodovodnog sistema Podgorice. Prema tom dokumentu, za projekcioni period do 2021 god., dugoročno snabdijevanje dijela naselja Konik, Stari Aerodrom i Masline duž desne i lijeve obale rijeke Ribnice ostvariće se realizacijom novog pravca snabdijevanja od planiranog izvorišta Dinoša.

Sa hidrološkog aspekta teritorija Opštine Podgorica, spada među bogatija područja vodom u Crnoj Gori. Rijeka Morača je glavni vodotok šireg područja. Njemu gravitiraju vode svih drugih površinskih tokova i hidroloških pojava koje se sijeku na području opštine, kao i dio voda sa područja sliva izvan opštinskih granica. U Podgorici rijeka Morača se prihranjuje sa desne strane vodama Zete i Sitnice, a sa lijeve strane vodama Ribnice i Cijeвне.

Na lokaciji nema stalnih vodenih tokova, dok na rastojanju cca 50 m sa sjeverne strane protiče rijeka Ribnica.

2.6. Klimatske karakteristike

Klimatske karakteristike Glavnog grada Podgorice i njegove okoline determinišu geografski položaj, reljef i nadmorska visina. Područje karakteriše submediteranska klima sa dugim, toplim i sušnim ljetima i blagim i kišovitim zimama.

Analiza klimatskih elemenata (temperature vazduha, vlažnost, oblačnost i padavine) data je na osnovu raspoloživih podataka HMZ Crne Gore za 2020. god. za Podgoricu (Statistički godišnjak CG, 2021. god.).

Na osnovu podataka datih u tabeli 4, srednje mjesečne temperature vazduha na području Podgorice su se kretale od 6,2 °C u januaru do 28,7 °C u julu. Srednja godišnja temperatura vazduha u 2020. god. iznosila je 17,2 °C i bila je ista kao 2015. god., dok je bila malo veća u odnosu na 2014. god. kada je iznosila 16,8 °C, na 2016. god. kada je iznosila 16,6 °C i na 2017. god. kada je iznosila 16,9 °C, i malo manja u odnosu na 2018. god. kada je iznosila 17,6 °C i na 2019. god. kada je iznosila 17,4 °C.

Najtopliji mjeseci su bili jul i avgustu, dok su najhladniji mjeseci bili januar, februar i decembar.

Maksimalna temperatura u toku 2020. god. ostvarena je u julu i iznosila je 40,7 °C, a minimalna u januaru iznosila je -3,5 °C.

Srednje mjesečne i godišnja temperatura vazduha u Podgorici za 2022. god., prikazane su u tabeli 4.

Tabela 4. Srednje mjesečne i godišnja temperatura vazduha u °C

Mjesto	Mjeseci												God.
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Podgorica	6,2	9,6	11,6	15,7	20,3	23,7	28,7	28,1	24,5	16,2	11,9	9,4	17,2

Usljed antropogenog djelovanja u samom gradu se javljaju mikroklimatske razlike, tako je temperature u centru grada za 1 do 4 °C veća od temperature u okolini grada.

Srednje mjesečne i godišnja vrijednost relativne vlažnosti za 2020. god., prikazani su u tabeli 5.

Tabela 5. Srednje mjesečne i godišnja vrijednosti relativne vlažnosti (%)

Mjesto	Mjeseci												God.
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Podgorica	63	61	62	52	51	58	42	50	55	76	69	82	60

Kako suv vazduh sadrži do 55 % vlage, umjereno vlažan 55-85 %, vrlo vlažan 85 % i da je za ljudski organizam najpogodnija umjerena vlažnost, a ona se na području Podgorice tokom 2019. god. ostvarivala, osim aprilu, maju i tokom ljeta kada je bila manja od vrijednosti za umjerenu vlažnost uz naznaku da je relativna vlažnost u okolini grada za 5% veća nego u centru. Vlažnost vazduha u 2020. god. iznosila je 60 % i bila je malo manja nego 2019. god kada je iznosila 61.

Od oblačnosti zavisi zagrijavanje zemljišta, a determinišu ga udaljenost od mora, nadmorska visina i temperature.

U tabeli 6. prikazane su vrijednosti godišnjeg kretanja oblačnosti u desetinama pokrivenosti neba za 2020. god.

Najmanje oblačnosti za područje Podgorice u 2020. god. bila je u julu, a najveća je bila u decembru.

Na godišnjem nivou oblačnost je iznosila 4,2 desetina pokrivenosti neba i bila je malo manja nego u 2019. god. kada je iznosila 4,5.

Tabela 6. Srednje mjesečne i godišnja oblačnost

Mjesto	Mjeseci												God.
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Podgorica	3,1	4,4	5,3	3,7	5,1	4,6	2,4	2,7	4,0	5,3	3,0	6,6	4,2

Na klimatske karakteristike mjesta ili područja bitno utiče količina padavina i njihov raspored.

U tabeli 7. prikazane su prosječne mjesečne vrijednosti količine padavina kao i njihov godišnji nivo.

Tabela 7. Srednje mjesečne i godišnja oblačnost

Mjesto	Mjeseci												God.
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Podgorica	70	74	150	63	54	55	29	112	231	231	1	426	1.498

Maksimalna mjesečna, prosječna količina padavina bila je u decembru, a minimalna u novembru.

Prosječna godišnja količina padavina u 2020. god. bila je 1.498 l/m² i bila je manja nego 2019. god. kada je iznosila 1.947 l/m² i 2018. god. kada je iznosila 1.621 l/m².

U ukupnoj količini padavina za područje Podgorice u 2020. god., snijega nije bilo.

U 2020. god. vedrih dana bilo je 174, a oblačnih 62.

Vjetar kao klimatski element zavisi od opšte cirkulacije vazduha u atmosferi i od oblika reljefa. Sa jakim vjetrom u toku 2020. god. u Podgorici bio je 91 dan, a najviše ih je bilo u maju 12, a najmanje u oktobru, novembru i decembru 4.

2.7. Podaci o relativnoj zastupljenosti, dostupnosti, kvalitetu i regenerativnom kapacitetu prirodnih resursa (uključujući tlo, zemljište, vodu i biodiverzitet) tog područja i njegovog podzemnog dijela

Prostor u kome se nalazi lokacija pripada podgoričko-skadarskoj kotlini, koja se odlikuje specifičnim klimatološkim, hidrološkim i hidrografskim karakteristikama.

Ovo područje karakteriše submediteranski tip klime sa dugim, toplim i sušnim ljetima i blagim i kišovitim zimama.

Na dijelu podgoričko-skadarske kotline nalazi se Zetska ravnica koja je najveći ravničarski prostor Crne Gore sa 30.000 ha plodne zemlje. U središnjem dijelu Zetske ravnice, između rijeka Cijevne, Ribnice i Morače nalazi se prostrano Čemovsko polje, čije su površine pretvorene u velike vinograde.

Sa hidrološkog aspekta glavni vodotok šireg područja je rijeka Morača, i njoj gravitiraju vode svih drugih površinskih tokova i hidroloških pojava.

Sa druge strane područje Podgorice i njene okoline, predstavlja veliki prirodni rezervoar pitke vode.

Naime na ovom području formirana je zbijena izdan u okviru kvartarnog kompleksa glaciofluvijalnih sedimenata. U okviru pjeskovito-šljunkovitih naslaga, debljine 30-90 m formirana je pretežno jedinstvena zbijena izdan sa slobodnim nivoom površine preko 200 km². Ova podzemna izdan prihranjuje se podzemnim tokovima rijeke Morače i rijeke Cijevne, prosječno sa 6,34 m³/sek., odnosno sa količinama od oko 200x10⁶ m³/godišnje.

Sa aspekta biodiverziteta područje Glavnog grada Podgorice se nalazi u vegetacijskoj zoni koja ima skoro neprekidan vegetacioni period. Ovdje je konstatovan veliki diverzitet biljnih zajednica koje izgrađuju kako autohtone, tako i brojne alohtone vrste koje i dominiraju na pojedinim lokacijama.

Sobzirom da se radi o lokaciji u gradskom jezgru, te Odlukom o određivanju lokacije sa elementima urbanističko tehničkih uslova br. 01-031/19-8841 od 22. 11. 2019. god., to se može konstatovati da je ovaj prostor namijenjen za lokalni objekat od opšteg interesa – u smislu njegovog uređenja i izgradnje podzemne garaže.

2.7. Prikaz apsorpcionog kapaciteta prirodne sredine

Imajući u vidu karakteristike lokacije i njenog šireg okruženja može se konstatovati da posmatrani prostor posjeduje određene apsorpcione kapacitete prirodne sredine, i ako se u širem okruženju lokacije dešavale određene promjene koje su posljedica ljudskih aktivnosti, a koje obuhvataju izgradnju objekata različite namjene.

Obzirom da je lokacija na kojoj će se realizovati projekat već od davno urbanizovana, malo je poluprirodnih staništa, dok prirodnih staništa nema. Lokacija Trga je asfaltirana i ima ulogu parkirališta, dok se u okolini nalaze male površine travnjaka. Na osnovu navedenog, može se konstatovati da je apsorpcioni kapacitet prirodne sredine veoma mali. Sjeverno od predmetne lokacije na udaljenosti cca 50 m, protiče rijeka Ribnica, ali su njene obele u zoni koja je najbliža Trgu Božane Vučinić betonirane i ne predstavljaju prirodno stanište. Jasno je da na predmetnoj lokaciji i u njenoj okolini nema NATURA 2000 staništa, koja bi bila devastirana planiranim aktivnostima.

Sa druge strane navodi u stavki 7, Čl. 4 Pravilnika o bližoj sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Sl. list CG" br. 19/19), kao što su obalna područja, ušća rijeka, planinske i šumske oblasti, zaštićena područja, predjeli i područja od istorijske, kulturne ili arheološke važnosti nijesu karakteristični za područje lokacije i njene najuže okoline.

2.8. Flora i fauna

Flora

Na Trgu Božane Vučinić, kao i na sličnim urbanizovanim gradskim područjima, žive biljke prilagođene ekstremnim ekološkim faktorima: gaženje, siromaštvo nutrijenata, podloga sa veoma malim kapacitetom za vodu, jako visoke temperature. Najčešće bilježene vrste na Trgu i parkingu su: *Cynodon dactylon*, *Polygonum aviculare*, *Portulaca oleracea*, *Sporobolus sp.*, *Euphorbia maculata*, *Tribulus terrestris*. Dominiraju vrste kosmopolitskog rasprostranjenja i one čiji je centar rasprostranjenja Mediteran. Na okolnim travnjacima najfrekventnije se javljaju: *Sherardia arvensis*, *Silene vulgaris*, *Stellaria media*, *Taraxacum officinale*, *Veronica persica*, *Rhagadiolus stellatus*, *Avena barbata*, *Hordeum murinum*, *Dactylis glomerata ssp. hispanica*, *Trifolium repens*, *Malva sylvestris*, *Convolvulus arvensis*. Nema podataka o prisustvu endemičnih i zaštićenih biljaka na samoj lokaciji, a njihovo prisustvo se i ne očekuje uzimajući u obzir staništa. Predstavnici familije orhideja (*Orchidaceae*), čije su sve vrste zaštićene nacionalnim zakonodavstvom (Rjesenje o stavljanju pod zaštitu pojedinih biljnih i životinjskih vrsta iz 2006. god. ("Sl. list RCG", br. 76/06), bilježeni su na travnjacima šire okoline Trga Božane Vučinić i u Karađorđevom parku, koji se nalazi u blizini trga: *Anacamptys pyramidalis*, *Orchis morio* i *Orchis papilionaceae*. Navedene orhideje imaju široku distribuciju i stabilne populacije u mediteransko-submediteranskom dijelu Crne Gore.

Sa sjeverne strane Trga Božane Vučinić iza rijeke Ribnice nalazi se Karađorđev park, dok se sa jugo-zapadne strane do stambenih zgrada nalazi jedan red stabala platana *Platanus orientalis*, a takođe u okolini se nalaze i sađeni alepski borovi (*Pinus halepensis*) i čempresi (*Cupressus sempervirens*).

Što se tiče autohtonih vrsta u Karađorđevom parku zastupljene su: *Quercus ilex*, *Quercus pubescens*, *Tilia platyphyllos*, *Carpinus orientalis*, *Celtis australis*, *Laurus nobilis*, *Viburnum tinus*, i samo nekoliko samoniklih stabala smokve (*Ficus carica*). Osim toga javljaju se mladice platana *Platanus orientalis*, kao i vrste sa izuzetnim invazivnim kapacitetom: pajasen (*Ailanthus altissima*), bagrem (*Robinia pseudoacacia*). Od zeljastih biljnih vrsta zabilježene su: *Vicia sativa*, *Silene vulgaris*, *Silene latifolia*, *Lotus corniculatus*, *Medicago orbicularis*, *Melilotus officinalis*, nekoliko vrsta djeteline *Trifolium arvense*, *T. angustifolium*, *T. campestre*, *Artemisia vulgaris*, sljez *Malva sylvestris*, *Malabaila aurea*, *Foeniculum vulgare*, *Calamintha nepeta*, *Verbascum pulverulentum*, *Plantago major*, i razne vrste trava poput *Bromus hordaceus*, *Avena barbata*, *Briza media*, *Dactylis glomerata* i dr. Na zidovima mosta iznad lokacije raste u busenima *Micromeria juliana*, *Hedera helix*, *Ceterach officinalis*.

Fauna

Fokus dosadašnjih istraživanja faune na području opštine Podgorica stavljan je na prirodna staništa (Mareza, Čemosko polje, Morača, Cijevna, dio planinskog masiva Komova koji pripada opštini), dok nema publikovanih podataka o fauni gradskog jezgra (Akcioni plan biodiverziteta glavnog grada Podgorice, 2017. god.). U skladu sa tim, nema podataka o fauni ciljnog lokaliteta i njegove okoline, a detaljna istraživanja nijesu vršena ni za potrebe ove studije, uzimajući u obzir činjenicu da dominiraju antropogena staništa na kojima se ne očekuju rijetke i endemične životinjske vrste. Tokom nekoliko obilazaka Trga Božane Vučinić, zabilježene su životinjske vrste širokih valenci i/ili vrste adaptirane na život u urbanim područjima, koja odlikuju promijenjeni ekološki faktori u odnosu na okolna prirodna staništa: asfaltnu podlogu, zagađen vazduh, veće temperature. Zabilježeno je

prisustvo sljedećih insekata: vatrena stjenica (*Pyrrhocoris apterus*), crni mrav (*Formica fusca*), mrav žeteoc (*Messor structor*), obični bumbar (*Bombus lucorum*), obična osa (*Vespa crabro*), gubar (*Lymantria dispar*), domaća muva (*Musca domestica*), mala muva (*Hydrotaea meteorica*), obični cvrčak (*Gryllus campestris*). Pored Ribnice je evidentirana osa (*Sceliphron destillatorium*), koja pravi grudvice od blata, a od ostalih osa se jasno razlikuje po dugačkoj dršci koja spaja abdomen sa toraksom. Tokom terenskih obilazaka za potrebe izrade ovog elaborata nisu zabilježene zaštićene vrste insekata na ciljnom lokalitetu, ali je u široj okolini evidentiran običan lastin rep (*Papilio machaon*), leptir koji je zakonom zaštićen u Crnoj Gori (Rjesenje o stavljanju pod zaštitu pojedinih biljnih i životinjskih vrsta iz 2006. god. ("Sl. list RCG", br. 76/06). Očekivano je da se pomenuta vrsta može vidjeti i na Trgu Božane Vučinić. Obični lastin repak ima stabilne populacije u Crnoj Gori.

Na ciljnom lokalitetu i u njegovoj okolini mogu se vidjeti sljedeći gmizavci: zelembač (*Lacerta viridis*), zidni gušter (*Lacerta muralis*), obični smuk (*Elaphe longissima*), kornjača (*Testudo hermannii*), u blizini Ribnice i u Karađorđevom parku. Sve navedene vrste su zaštićene nacionalnom legislativom, ali u Crnoj Gori imaju široko rasprostranjene i brojne populacije. Uz obale Ribnice mogu da se nađu dvije vrste krastača: *Bufo bufo* (obična krastača) i *Bufo viridis* (zelena krastača). Obje vrste su zaštićene u Crnoj Gori, ali imaju široku distribuciju i stabilne populacije.

Obzirom na neposrednu blizinu parka ovdje mogu boraviti i ptice kao što su: kos (*Turdus merula*), golub (*Columba livia domestica*), gugutka (*Streptopelia decaocto*), gradska lasta (*Delichon urbicum*), svraka (*Pica pica*), obični vrabac (*Passer domesticus*), i dr. Od sisara se na predmetnoj lokaciji mogu očekivati poljski miš (*Apodemus agrarius*) i jež (*Erinaceus europaeus*).

Ne postoje podaci o podzemnoj fauni, kako na ciljnom lokalitetu, tako ni na sličnim staništima u gradskom jezgru Podgorice.

2.10. Karakteristike pejzaža

Opšti pregled pejzažnih jedinica Crne Gore zasnovan je na prirodnim karakteristikama, ali uključuje i prisustvo čovjeka u slučajevima kada to prisustvo poprima značajniju pejzažnu dimenziju. Na osnovu toga izdvojeno je 19 osnovnih pejzažnih jedinica, od kojih se većina može dalje raščlanjivati na manje prostorne cjeline.

Područje Glavnog grada Podgorica je najveća urbana aglomeracija u našoj državi. Prema gore navedenoj podjeli, pripada pejzažnoj jedinici - Zetsko-Bjelopavlička ravnica. Radi se o tipičnoj depresiji koja se nadovezuje na Nikšićko polje i odvaja prostor Kraške zaravni zapadne Crne Gore od visokih planina. Ravnica je ispresijecana dolinama Zete, Morače, Cijevne, Ribnice i Sitnice. Obodna brda su pokrivena niskim degradiranim kserotermnim hrastovim šumama (*Quercus* sp.) i šikarama grabića (*Carpinus orientalis*) sa primjesom zimzelenih vrsta. Potrebno je sačuvati prestale sastojine makedonskog hrasta (*Quercus trojana*), s obzirom na njegovo ograničeno rasprostranjenje i rijetkost. Sliku Zetske ravnice upotpunjuju zaštitne šume alepskog bora i čempresa kao i njihove kulture na okolnim brdima.

Gradske saobraćajnice i urbanizovani prostor sa objektima namjenjenim individualnom i kolektivnom stanovanju, te željeznički kolosjek, su glavne antropogene pejzažne crte ovog prostora.

Prilikom Izgradnje i funkcionisanja projekta neće doći do značajnijih promjena u karakteristikama pejzaža zone u kojoj se nalazi predmetna lokacija.

2.11. Pregled kulturno-istorijskih objekata

U Podgorici se nalazi određeni broj zaštićenih objekata i dobara iz kulturno istorijske baštine koji su prema važećoj zakonskoj regulativi, Zakonu o zaštiti kulturnih dobara ("Sl. list CG", 49/10), razvrstani u tri kategorije zaštite:

- I kategorija, spomenici od izuzetnog značaja,
- II kategorija, spomenici od velikog značaja i
- III kategorija, spomenici od lokalnog značaja.

Od spomenika I kategorije na području Podgorice nalazi se arheološki lokalitet Duklja, ostaci antičke Dokleje, iz prve decenije I vijeka nove ere, od II kategorije, arheološki lokalitet Doljani-Zlatica i crkva sv. Đorđa pod Goricom, a od III kategorije, tvrđava Ribnica, Stari most na ušću Ribnice, Osmanagića džamija u Staroj varoši, crkva sv. Gospe na Čepurcima, tamnica Jusovača u Staroj varoši, Starodoganjska džamija u Staroj varoši i zgrada Republičkog zavoda za zaštitu prirode.

Na predmetnoj lokaciji nema zaštićenih objekata i dobara iz kulturno istorijske baštine, dok se u blizini lokacije nalazi tvrđava Ribnica i Stari most na ušću Ribnice, koja shodno Zakonu o zaštiti kulturnih dobara ("Sl. list CG", 49/10) pripada III kategoriji zaštite - spomenici od lokalnog značaja, a koji su od lokacije objekta udaljeni cca 400 m vazdušne linije. Takođe, na udaljenosti od cca 400 m od predmetne lokacije nalazi se Skender Čauševa – Starodoganjska džamija sagrađena je krajem XV vijeka. Na udaljenosti od cca 180 m, nalazi se Sahat kula koja je sagrađena 1667. godine. Osmanagića džamiju kao i Sahat kulu podigao je hadži Mehmed-paša Osmanagić, krajem XVIII vijeka.

Na udaljenosti od cca 150 m od predmetne lokacije nalazi se Kuća Rista Stijovića, znamenitog umjetnika, koji je rođen u Staroj varoši 1894.god.

Na udaljenosti od cca 500 m, nalazi se Jusovača, poznati nekadašnji zatvor u Podgorici, koji su osnovali turski osvajači.

Na području parka Sastavci nalazi se Spomenik kralju Nikoli koji je od predmetne lokacije udaljen cca 300 m vazdušne linije.

2.12. Naseljenost i koncentracija stanovništva

Broj stanovnika i domaćinstava za opštinu Podgorica prema podacima Popisa od 1948. do 2011. god. prikazan je u tabeli 8 (Statistički godišnjak CG od 2011. god.).

Tabela 8. Stanovništvo, domaćinstva i površina opštine Podgorica

Broj stanovnika								Površina km ²
1948	1953	1961	1971	1981	1991	2003	2011	
48.417	55.539	72.219	98.796	132.290	152.025	169.132	185.937	1.441
Broj domaćinstava								
5.294	5.768	6.052	6.868	8.797	10.664	12.447	14.211	

Podaci iz tabela 8. pokazuju da je broj stanovnika i domaćinstava od 1948. do 2011. god. stalno rastao, odnosno od 1948. do 2011. god. broj stanovnika se povećao četiri puta, a broj domaćinstava blizu tri puta. Gustina naseljenosti u Glavnom gradom Podgorici prema Popisu iz 2011. god. iznosila je 129,0 stanovnika na 1 km², odnosno bila je veća u odnosu na sve prethodne popise.

Prikaz rodne strukture stanovništva za 2011. god. dat je u tabeli 9.

Tabela 9. Rodna i starosna struktura stanovništva u opštini Podgorica

Mjesto	Ukup.stan.	Muško	Žensko
Podgorica	185.937	90.614	95.323

Demografski pokazatelji u Opštini Podgorica od 2012 do 2015. god. prikazani su u tabeli 10.

Tabela 10. Demografski pokazatelji u Glavnom gradu Podgorici

Godina	Broj stanovnika	Stopa prirodnog priraštaja	Stopa nataliteta	Stopa mortaliteta
2012	187.909	6,5	14,1	5,3
2013	190.176	6,3	13,9	7,5
2014	192.225	6,2	13,8	7,6
2015	195.524	5,4	13,5	8,1
2016	195.718	5,2	13,6	8,4
2017	197.589	4,9	13,5	8,7
2018	199.715	5,0	13,6	8,6
2019	189.260	4,6	13,3	8,7
2020	190.488	3,3	13,1	9,8

Prema Statističkom godišnjaku CG za 2020. godinu broj zaposlenih u Opštini Podgorica u 2020. Godini iznosio je 81.822 stanovnika, a od toga broj žena je bio 35.461 (43,3 %) a muškaraca 43.361 (56,7 %). Struktura aktivnog stanovništva po nekim granama privrede pokazuje da je najviše stanovništva radilo u trgovini, državnoj upravi, osiguranju i obrazovanju.

Struktura aktivnog stanovništva po nekim granama privrede pokazuje da je najviše stanovništva radilo u trgovini, državnoj upravi, osiguranju i obrazovanju.

U Glavnom gradu Podgorica prema Popisu iz 2011. god. bilo je 185.937 stanovnika.

2.13. Podaci o postojećim objektima i infrastruktura

Okruženje oko lokacija Trga pripada relativno gusto naseljenom području stambeno – poslovnog karaktera.

Sa svih strana predmetne lokacije (izuzev saobraćajnica) nalaze se stambeni i stambeno-poslovni objekti.

- Sa istočne strane nalazi se 7 (sedam) stambenih i poslovnih objekata, spratnosti P do P+1. Udaljenost ovih objekata od granice postojećeg Trga iznosi od 3,0 do 7,0 m. Ispred stambenog objekata nalazi se zelena živa ograda, visine 1,5 m mjereno od kote terena.
- Sa južne strane nalaze se dva stambeno-poslovna objekta, spratnosti P+1, udaljeni cca 40 m.

- Sa jugo zapadne i zapadne strane nalaze se stambeno-poslovni objekti namijenjeni za kolektivno stanovanje, spratnosti P + 9, na rastojanju od 20 do 30 m.
- Sa sjeverne strane nalaze se 6 (šest) poslovnih objekata, spratnosti P do P+1, na rastojanju širine trotoara 2,0-3,0 m.

Od infrastrukturnih instalacija na lokaciji postoji prilazna saobrađajnica, vodovodna i kanalizaciona mreža, elektroenergetska mreža i TT mreža, tako da će uređeni Trg i podzemna garaža biti obezbijeđeni svim neophodnim infrastrukturnim sadržajima potrebnim za njegovo normalno funkcionisanje.

3. OPIS PROJEKTA

3.1. Uvodne napomene

Od strane gradonačelnika Glavnog grada Podgorice, Investitoru je izdata Odluka o određivanju lokacije sa elementima urbanističko tehničkih uslova br. 01-031/19-8841 od 22. 11. 2019. god. i Izmjena Odluke o određivanju lokacije sa elementima urbanističko tehničkih uslova br. 01-018/20-8562 od 21. 12. 2020. god. za uređenje Trga Bažane Vučinić i izgradnju podzemne garaže, objekat od opšteg interesa.

Trg će u potpunosti biti namijenjen pješačkoj komunikaciji, kao i u određenom vremenskom režimu, dostupan samo uslužnim vozilima koji će opsluživati lokale i poslovne prostore i specijalnim vozilima (hitna pomoć, MUP, službe zaštite i spašavanja). Garaža je predviđena ispod cijelog Trga na tri nivoa podzemnih etaža, sa ukupno 348 parking mjesta za putničke automobile, uz neznatke redukcije za parking mjesta osoba sa invaliditetom, ukupne korisne površine (parking i komunikacija) **10.849,70 m²**.

3.2. Opis pripremnih radova

Pripremi radovi se izvode sa ciljem obezbjeđivanje uslova za normalno i sigurno izvođenje radova na izgradnji, a obuhvataju izradu ograde gradilišta, geodetsko obilježavanje i sve neophodne iskope.

Prije početka radova, gradilište mora biti obezbijeđeno od neovlaštenog pristupa, osim zaposlenim i licima angažovanim na izvođenju radova. Ukoliko se desi da je neophodno prisustvo drugih lica, to se može izvesti uz saglasnost rukovodioca gradilišta.

Iz tih razloga neposredno na prilazu gradilištu, mora se postaviti tabla na kojoj će pored informacije o Izvođaču i Investitoru radova, biti ispisani znaci upozorenja.

Slika 10. Znaci i upozorenja koji se moraju postaviti na ulazu u gradilište

Takođe, na ulazu na gradilište mora se postaviti tabla sa informacijama o izdatom odobrenju u skladu sa Pravilnikom o obliku i izgledu table sa podacima o izdatoj građevinskoj dozvoli ("Sl. list CG" br. 68/08). Tabla sadrži sljedeće podatke:

- 3D kolor prikaz objekta (na 1/3 površine table u gornjem lijevom uglu),
- naziv, namjena i veličina objekta,
- broj urbanističke parcele,
- naziv investitora sa podacima(adresa,telefon i sajt),

- naziv vodećeg projektanta sa podacima (adresa, telefon i sajt),
- naziv privrednog društva koje je izradilo tehničku dokumentaciju sa podacima (adresa, telefon i sajt),
- naziv izvođača radova sa podacima (adresa, telefon i sajt),
- naziv privrednog društva koje vrši stručni nadzor sa podacima (adresa, telefon i sajt),
- broj i datum rješenja kojim je izdata građevinska dozvola i naziv organa koji je izdao građevinsku dozvolu,
- datum početka radova i utvrđeni rok za završetak radova.

<h2>3D kolor prikaz objekta</h2>	NAZIV INVESTITORA SA PODACIMA (ADRESA, TELEFON I SAJT)
	NAZIV VODEĆEG PROJEKTANTA SA PODACIMA (ADRESA, TELEFON I SAJT)
	NAZIV PRIVREDNOG DRUŠTVA KOJE JE IZRADILO TEHNIČKU DOKUMENTACIJU SA PODACIMA (ADRESA, TELEFON I SAJT)
	NAZIV IZVOĐAČA RADOVA SA PODACIMA (ADRESA, TELEFON I SAJT)
	NAZIV PRIVREDNOG DRUŠTVA KOJE VRŠI STRUČNI NADZOR SA PODACIMA (ADRESA, TELEFON I SAJT)
<h2>Naziv i namjena objekta</h2>	
Velicina objekta	Pocetak radova
Broj urbanističke parcele	Završetak radova

Slika 11. Izgled table sa podacima o izdatom odobrenju za radove

Zemljani radovi

Zemljani radovi obuhvataju iskope podzemnih etaža i temelja za objekat, kao i iskope drenaža i kanala za instalacije i slično.

Iskop zemlje u dubini većoj od 100 cm smije se vršiti samo uz postupno osiguravanje bočnih strana iskopa. Oplata za podupiranje bočnih strana iskopa rovova, kanala i jame mora izlaziti najmanje za 20 cm. iznad ivice iskopa, da bi se spriječilo padanje materijala sa terena u iskop. Iskopani materijal iz rovova i kanala mora se odbacivati od ivice iskopa najmanje za 50 cm. Pri mašinskom kopanju i utovaru zemlje, rukovalac mora, voditi računa o bezbjednosti zaposlenih koji rade ispod ili oko tih mašina.

U toku izvođenja radova na iskopu obavezan je geotehnički nadzor, radi sprovođenja predloženog načina iskopa kao i radi eventualnih izmjena geotehničkih uslova temeljenja i iskopa ukoliko to zahtijevaju realna svojstva geološke sredine.

Analiza geotehničkih uslova temeljenja

Shodno Elaborata o inženjerskom geolškim odlikama terena, uslovi fundiranja temelja sa aspekta nosivosti i slijeganja su relativno povoljni pošto se radi o malo stišljivim do nestišljivim i dobronosivim stijenskim masama. Problemi dozvoljene nosivosti i slijeganja za ovaj objekat ne postoje, najveću pažnju treba posvetiti planiranom iskopu od oko 10,0 m, pa i više kako bi se izvelo fundiranje objekta. Problemi koji se mogu javiti i koji su karakteristični za ove stijenske mase se odnose na lom u stijenskoj masi kada se temelji objekta nađu iznad podzemnih kaverni/pećina, potkapina. U cementovanim djelovima

šljunkovitog kompleksa (konglomeratima), na pojedinim lokalitetima u Podgorici, registrovane su podzemne šupljine. Ovakve pojave su rijetke i nijesu poznate u bližem okruženju predmetne lokacije, a kako ih nije moguće predvidjeti, ako se registruju, o tome je potrebno obavijestiti geološki nadzor i preduzeti odgovarajuće mjere (neophodno je prazan prostor, nakon čišćenja i pranja, plombirati - zapuniti betonom).

Granična visina do koje se bočne strane temeljnog iskopa mogu izvesti pod strmim nagibom je 1,5 m, što znači da sve veće iskope treba štititi adekvatnim mjerama (adekvatnim nagibom ili podgrađivanjem). Za dublje iskope u okviru slabije do jače vezanog pjeskovitog šljunka, obzirom da se nepravino smenjuju, preporučuje se nagib 2:1 do 3:1, ali uz saglasnost geotehničkog nadzora nakon kontrole kako bi iskop bio stabilan i siguran i obavezno ublažavanje vršnog dijela do oko 2,0 m u odnosu na površinu terena do nagiba 1:1.5. Izrada jedne berme bi uzimajući u obzir visinu iskopa pogodovala stabilnosti kosina. Što se tiče izvođenja iskopa pod nagibom 4:1, postojao bi određeni rizik, što potvrđuju i urađene analize stabilnosti. Izvođenje iskopa pod predloženim nagibima je moguće jedino ukoliko nema u blizini postojećih objekata. Za djelove iskopa koji su blizu postojećih objekata, gdje postoji i najmanja mogućnost ugrožavanja, iskop raditi uz obavezno postavljenje zaštitne šipovske konstrukcije prije početka iskopa. Šipovska konstrukcija ima cilj da osigura stabilnost postojećih objekata.

Na osnovu usvojenih parametara za sredinu 2 (*površinska zona sredine 2 u debljini od oko 2,0 do oko 6,0 m gdje je uočeno smjenjivanje slabije i jače vezanog šljunka, a dominira jače vezan pa je u skladu sa tim usvojena vrijednost $c = 20 \text{ kN/m}^2$ $\varphi = 34^\circ$, dok je za dublju zonu gdje dominira slabije vezan pjeskoviti šljunak usvojena vrijednost $c = 12 \text{ kN/m}^2$ $\varphi = 34^\circ$), izvršena je analiza stabilnosti za varijantu iskopa sa nagibom 4:1 uz ublažavanje vršnog dijela do nagiba 1:1,5. Analiza je urađena bez uvažavanja eventualnih seizmičkih uticaja, sa i bez uvažavanja okvirnog, pretpostavljenog opterećenja od postojećeg objekta u zaleđu. Na osnovu analize stabilnosti dobija se factor sigurnosti $F_s = 0.969$ što je na granici, odnosno malo ispod granice stabilnosti, odnosno $F_s = 0.88$ ukoliko se uvaži pretpostavljeno opterećenje od objekta u zaleđu.*

Građevinski radovi

Na gradilište će se dopremiti građevinski materijal u skladu sa programom njegove isporuke u tačno određenim rokovima i količinama i to: armatura, građa (rezana, daske, fosne), beton i ostali građevinski materijali.

U okviru lokacije do završetka izgradnje objekta obezbijeđen je privremeni prostor površine oko 500 m² za istovar građevinskog materijala i opreme.

Dopremu građevinskog materijala treba obavljati tako da se time dodatno ne zagađuje životna sredina, odnosno da su zagađenja minimalna.

Imajući u vidu da će se radovi izvoditi u neposrednoj blizini susjednih objekata i uz trotoar sa linijskom infrastrukturom, projektom zaštite građevinskog iskopa predviđeno je rješenje kojim se obezbjeđuje stabilnost postojećih susjednih objekata, ulice i terena. Zbog projektovane dubine iskopa temeljne jame zaštitna konstrukcija se razupire čeličnom konstrukcijom. Predviđena su dva tipa razupiranja zaštitne konstrukcije, i to:

- I tip su razupirači koji se postavljaju u horizontalnoj ravni u visini naglavne grede a vezuju se zavarivanjem za anker ploče koje su su prethodno fiksirane za naglavne grede. Svi horizontalni razupirači su predviđeni od čeličnih cijevi Ø609.6x16 osim Pos HR9 koji je Ø609.6x12.5 kvaliteta S235 JRG2.
- II tip razupiranja su kosi razupirači (Pos VR1- PosVR16) koji su u vertikalnoj ravni predviđeni za prihvatanje horizontalnih pritisaka od razupornih greda koje se

formiraju od kote 38.60 na višojem dijelu garaže i na koti 37.10 na nižem dijelu garaže. Predviđeno je šesnaest kosih razupirača od čeličnih cevi S235 JRG2 prečnika Ø609.6x16 mm (Pos VR1-6, Pos VR12, VR 15-16), odnosno Ø609.6x12.5 mm (Pos VR7-11, Pos VR13, VR 14). Oslanjanje kosih razupirača predviđeno je zavarivanjem za anker ploče koje su prethodno fiksirane za temeljnu ploču garaže.

Konstrukcija koja je predviđena za obezbjeđenje objekta garaže je predviđena od bušenih šipova Ø1000, sa zidom zavjesom. Ovo je tradicionalno rješenje koje se primjenjuje u ovakvoj vrsti tla i uslovima koji vladaju u pogledu nivoa podzemnih voda.

Šipovi su dužine 16,5 m mjereno od donje ivice naglavice na dubljem dijelu garaže, odnosno 15,0 m na plićem dijelu garaže. Na mjestu gdje je planiran ulaz i izlaz iz garaže šipovi počinju sa niže kote i dužine su 13,0 m.

Tehnološki redoslijed izvođenja radova je sljedeći:

- Formiranje radnog platoa na koti 41,0.
- Bušenje, armiranje i betoniranje šipova.
- Krajcovanje šipova i izvođenje naglavice šipova dimenzija 100/80 cm.
- Iskop i formiranje škarpe uz ivice temeljne jame u nagibu 1:1.
- Izvođenje dijela temeljne ploče objekta garaže.
- Uklanjanje škarpe prvih 2,40 m na plićem i 3,45 m na dubljem dijelu garaže.
- Formiranje zida zavjese i razuporne grede na koti 38,60 odnosno 37.10 m.
- Postavljanje kosnika u vertikalnoj i u horizontalnoj ravni shodno građevinskom Projektu.
- Iskop u kampadama visine 1,55 uz betoniranje zida zavjese nakon iskopa.
- Nakon iskopa zadnje kampade i betoniranja zadnjeg dijela zida zavjese pristupa se izradi preostalog dijela temeljne ploče.
- Izvođenje zidova na nivou garaže -2 i betoniranje ploče na -2.
- Izvođenje zidova na nivou garaže -1 i izvođenje ploče na -1.
- Uklanjanje razupirača i razuporne grede.
- Izvođenje zidova do ploče Traga i ploče Trga.

Cjelokupna konstrukcija betona i šipova projektovana je od betona marke C25/30, uz primenjenu rebrastu armaturu B500B. Zaštitni sloj betona za šipove je 10 cm, a naglavice šipova 4 cm. Čelična konstrukcija razupirača je mora da bude u kvalitetu S235JRG2. Pošto je čelična konstrukcija privremenog karaktera ne mora da ispunjava zahtjeve u pogledu AKZ kao trajne čelične konstrukcije već da bude bez vidljivih oštećenja i korozije.

Proračun i dimenzionisanje armiranobetonskih naglavnih greda, bušenih šipova i zida zavjesa izvedeni su na osnovu uticaja koji su posljedica dubine iskopa, a kojim se obezbjeđuje, karakteristika tla i usvojenog statičkog sistema.

Građevinski radovi se moraju obavljati tako da se njihovim izvođenjem ne zagađuje životna sredina, a u slučaju pojave prašine ili povećane buke, koje mogu ugroziti okolni prostor i stanovništvo, preduzimaju se mjere za njihovo otklanjanje ili dovođenje u dozvoljene granice. Povoljna okolnost je ta što će se materijal od iskopa odmah odvoziti sa lokacije gradilišta.

Za vrijeme vjetra i sušnog perioda predviđeno je redovno kvašenje materijal od iskopa, radi redukovanja prašine. Kvašenje će se izvoditi povremeno, klasičnim putem pomoću prskalica.

U slučaju povećane buke, radove treba izvoditi samo u dnevnim uslovima uz određene mjere zaštite kao što je postavljanje zaštitne ograde, izolacionih panela ili sl.

Na gradilištu će se izvoditi slijedeći građevinski radovi: tesarski, betonski i ab radovi, završni zanatski radovi i transport.

Tesarski radovi obuhvataju poslove ručne pripreme i obradu drvene građe, razupiranje rovova i kanala, izradu i postavljanje oplata za betoniranje objekata, izradu i postavljanje radnih podova i drugo.

Betonski i ab radovi obuhvataju izgradnju svih betonskih segmenata predviđenih projektom (betonski temelji objekta, armiranobetonska platana i grede, armiranobetonska stepeništa, obodni armiranobetonski zidovi, liftovska okna, pune armiranobetonske ploče, brtonski krov i td).

Završni zanatski radovi obuhvataju sve zanatske radove vezane za predmetni Projekat.

Za sve navedene radova svi zaposleni na gradilištu moraju koristiti odgovarajuća lična zaštitna sredstva.

Organizacija transporta

Prilikom gradnje objekta izvođač radova će koristiti saobraćajnicu koja prolazi sa istočne i zapadne strane lokacije.

Korišćenje navedenih saobraćajnica izvođač radova treba da obavlja na način, tako da ne ometa odvijanje normalnog saobraćaja.

Prevozna sredstva-kamioni koja će biti angažovana na izvođenju projekta treba da zadovolji Evropske standarde za vanputnu mehanizaciju (EU Stage III B i Stage IV iz 2006. odnosno 2014. god.) prema Direktivi 2004/26/EC).

Tokom izvođenja radova prevozna sredstva moraju biti u ispravnom stanju, posebno sa aspekta emisije buke.

Brzina saobraćaja na prilazu gradilištu na saobraćajnici sa sjeverne i istočne strane objekta mora se ograničiti na 10 km/h, a i manje ako to zahtijevaju sigurnosni uslovi, odnosno neophodno je postaviti saobraćajni znak za ograničenje brzine na prilazu gradilištu.

Materijal (otpad i šut) od rušenja postojećeg objekta, materijal od iskopa i građevinski otpad pri transportu moraju biti pokriveni kako bi se spriječila emisija prašine pri transportu.

Neophodno je redovno pranje točkova na vozilima koja prevoze navedeni materijal, prilikom napuštanja lokacije objekta sa ciljem smanjenja raznošenja zemlje po ulicama kuda se isti kreću.

Obaveza je Investitora da sve pričinjene eventualne štete na prilaznoj saobraćajnici/ gradskoj ulici, koju koristi izvođač radova, treba da sanira o svom ili trošku izvođača radova. Da bi se to realizovalo potrebno je da Investitor prije početka realizacije projekta sagleda početno stanje saobraćajnice.

Pri obavljanju transporta na gradilištu ne smije biti ugrožena bezbjednost radnika koji opslužuju uređaj ili rade u blizini njegovog manevarskog prostora. Kad više uređaja rade istovremeno na stiješnjenom prostoru, rad radnika obavlja se pod stalnim, neposrednim nadzorom stručnog radnika koji zvučnim signalom upozorava radnike. Svaki samohodni uređaj mora da bude opremljen zvučnim i svjetlosnim signalom za upozoravanje radnika. Zvučni signal se upotrebljava samo kad je to neophodno, da se ne povećava postojeća buka.

Radna snaga i mehanizacija

Za izgradnju projekta u određenime vremenskim intervalima biće angažovana radna snaga koju u osnovi sačinjavaju:

- Šef gradilišta ..... 1 VSS
- Građevinski poslovođa..... 2 VKV
- Magacioner..... 2 KV
- Rukovodioci građevinskih mašina..... 4 VKV
- Vozača..... 2 VKV
- Građevinskih radnika različitih struka..... 20 KV

Takođe, pri izgradnji u određenime vremenskim intervalima biće angažovana i građevinska mehanizacija koju u osnovi sačinjavaju:

- 1 Bager za iskop materijala,
- 1 Utovarivač,
- 1 Auto mikser
- 1 Auto pumpom za beton
- 2 Kamiona,
- 1 Servisno vozilo,
- 1 Cirkular
- 1 Mašina za sječenje i savijanje željeza.
- 1 Grejder za razastiranje i fino planiranje nasutog materijala
- 1 Vibrator za beton
- 1 Valjak.

Za sva korišćena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa iz zaštite na radu od ovlašćene institucije. Za rukovanje i održavanje navedenih sredstava rada može se povjeriti samo licu koje je stručno osposobljeno za takav rad i ispunjava određene uslove u smislu stručne, zdravstvene i druge podobnosti o čemu se mora voditi evidencija.

Sve građevinske mašine i prevozna sredstva moraju biti opremljena protivpožarnim aparatima.

Tačan broj rade snage i građevinske mehanizacije definisaće Izvođač radova a to će zavisiti od kapaciteta i organizacije samog Izvođača radova.

Ostalo

Dinamika realizacije pojedinih faza biće definisana dinamičkim planom izvodjenja radova na gradilištu.

Gradilište će biti snabdjeveno električnom energijom i vodom prema važećim propisima i telefonskim vezama.

Voda će se koristiti za potrebe radnika i za kvašenje sitnog otpada da bi se spriječilo dizanje prašine.

Električna energija će se koristiti za rad određenih uređaja i aparata u toku izgradnje objekta.

U fazi izgradnje objekta kao otpad javlja se materijal od iskopa i građevinski otpad.

U toku realizacije projekta doći će do emisije štetnih gasova u vazduh usljed rada građevinske mehanizacije, dok neprijatnih mirisa neće biti.

Takođe, u toku realizacije projekta doći će do povećanje nivoa buke usljed rada mašina, transportnih sredstava i drugih alata, i to sa najvećim stepenom na samoj lokaciji izvođenja projekta.

Vibracija, u toku realizacije projekta, nastaju uslijed rada građevinske mehanizacije neće biti značajne van lokacije objekta.

Radi konformnijih uslova za rad, tehničkog i ostalog osoblja na gradilištu će biti postavljene kancelarijske prostorije obično kontejnerskog tipa.

Svi pripremni radovi imaju privremeni karakter.

Izvođač je dužan da po završetku radova gradilište kompletno očisti, ukloni sav građevinski otpad, mehanizaciju, radne prostorije i da prema projektu izvrši uređenje terena.

Planirani početak radova na izgradnji predmetnog objekta je 01.01.2023. god. a završetak 01.01.2026. god., što ukupno iznosi 36 mjeseci.

U objektu garaže, kao i obaveza na Trgu, predviđeno je deset zaposlenih, koji će raditi na redovnom funkcionisanju i održavanju objekta.

3.3. Opis glavnih karakteristika funkcionisanja projekta

3.3.1. Arhitektonski projekat

Shodno glavnom projektu, postojći otvoreni prostor Trga se uređuje, a cjelokupan prostor ispod njega je namijenjen za izgradnju podzemne garaže. Trg će pored pješačke komunikacije biti omogućeno samo kretanje vozilima uslužnih djelatnosti za opsluživanje poslovnih prostora i lokala (određeni vremenski režim) i specijalnim vozilima (hitna pomoć, MUP, vatrogasna vozila).

Garaža je predviđena na tri podzemne etaže, sa ukupno 348 parking mjesta za putničke automobile, ukupne korisne površine (parking i komunikacija) **10.849,70 m²**. Ulaz vozila u garažu predviđen je sa dvije dvosmjerne saobraćajnice na nivou -1, širine 6,00 m i visine 4,50 m. Ulazno-izlazne rampe su zadržane prvobitni pravci kretanja vozila (istok - zapad), samo što se saobraćaja spuštanja sa kote Trga na kotu garaže nivoa -1, nagiba 11,45% i 5%, koje će biti djelimično natkrivene.

Ulaz vozila sa istočne strane je sa Ulice Bratstva i jedinstva, a sa zapadne sa Ulice Kralja Nikole. Na oba kraja saobraćajnice u garai na etaži -1, postojaće dispečer sa naplatnim pultovima. Kretanje vozila ka donjim -2 i -3 etaži predviđen je preko polunivoa, dvosmjernom saobraćajnicom, širine 9,50 m.

Vertikalna komunikacija korisnicima iz sva tri nivoa garaže ka izlazu a nivo Trg, predviđena je preko tri dvokraka stepeništa, širine 1,20 m, i sa jednim centralnim stepeništem koje saobraća oko svjetlosne kule, kao i jednim elektro putničkim liftom. Dvije stepenišne vertikale saobraćaju do nivoa -1, a evakuacija korisnika se dalje nastavlja preko ulazno – izlaznih saobraćajnica, koje će biti oivičene trotoarom širine 0,80 m i izdignute u odnosu na nivo kolovoza za 0,20 m. Jedna stepenišna vertikala izlazi na nivo Trga, dok će se još jedna stepenišna vertikala, shodno zakonskoj regulativi, isključivo koristiti za intervenciju spasilačko – vatrogasne službe, sa strane Tabačkog mosta.

U centralnom dijelu garaže predviđeno je trokrako otvoreno stepenište (sa dekorativnim vodenim ogledalom u centralnom dijelu), koje ide do svjetlosne kule na nivo Trga, čija visina iznad prizemlja iznosi 9,00 m.

Slika 12. 3D prikaz budućeg uređenja Trga Božane Vučinić

Pojedinačni elementi građevinske konstrukcije garaže, projektovani su na sljedeći način:

- **Konstrukcija**, predviđena kao ab sa masivnim zidovima i međuspratnim konstrukcijama, bez stubova unutar garaže kao modernije i komfornije rešenje.
- **Prozračna konstrukcija lukova i nadstrešnica**, je debelozidni čelik pravih uglova (od profila koji nemaju obaljene ivice već oštre). Predlog profila je kvadratna ili sl. dimenzija, crtano 20x20 cm. Metal je zaštićen i obrađen u mat bijelu zrnastu antiku. Nastrešnica je planirana kao metalna konstrukcija obložena Al. Diskretno osvijetljena, bez vidljivih izvora svjetlosti. Samo da se sija "ovalni" plafon.
- **Zidovi**, su od ab platna, različite debljine 20, 40 i 50 cm, obojeni svijetlo fluorescentnom bojom.
- **Međuspratne konstrukcije**, je prenapregnuta ab ploča debljine 50 cm.
- **Podovi**, unutrašnji pod garaže je od epoksidne smole.

Objektu po etažama pripadaju sljedeće površine:

Tabela 11. Raspored površina u objektu

R.br	Etaža	Površina [m ²]
1.	-3 garaža	3.541,20
2.	-2 garaža	3.543,20
3.	-1 Garaža	3.765,30
UKUPNO NETO POVRŠINA		10.849,70

Ukupna neto površina garaže, iznosi **10.849,70 m²**, dok je bruto površina **11.496,20 m²**.

Obezbijeđen je prilaz i upotreba garaže licima koja se otežano kreću ili koriste invalidska kolica.

Slobodne površine Trga biće uređene i kultivisane prema Projektu pejzažne arhitekture. Radi očuvanja autentične slike prostora pošto se lokacija nalazi u blagom nagibu, akcentat će se dati na izgradnju kamenih pozida, dok će se sa aspekta ozelenjavanja akcentat dati dekorativno-rekreativnoj funkciji zelenila uz korišćenje autohtonih vrsta i vrsta mediteranskog podnevlja.

Situacioni plan objekta priložen je u Prilogu IV.

3.3.2. Elektro projekat

Napajanje kompleksa Trga predviđeno je sa niskonaponskog izvoda jedne od obližnjih trafostanica do NKRO-a smještenog u tehničkoj prostoriji garaže sa koga će se dalje napajati svi sadržaji garaže i Trga. Glavni trofazni spoljašnji priključak će se izvesti kablovima tipa PP OO-A 4x25 mm² u skladu sa uslovima nadležne Elektrodistribucije "Podgorica" i obrađen je u sklopu projekta spoljašnjeg uređenja kompleksa. Kabalove jake struje postaviti u rebrastim PVC cijevima 110 Ø. Umjesto glavnog prekidača predviđena je FIDova sklopka. Takođe, predviđen je odvodnik prenapona kao zaštita od različitih prenaponskih stanja.

Garaža

- **Unutrašnji kablovski razvod**, od mjernog razvodnog ormara MRO do glavnog razvodnog ormara GRT položiti kabal tipa PP OO-A 4x25 mm². Od GRT ka potrošačima unutar garaže kablovi se vode regalima. Nakon regala kablovi se polažu u zidu ispod maltera, i to u grupama sa po maksimalno 5 kablova (za kablove presjeka 10 mm²), i po maksimalno 2 kabla (za kablove presjeka 6 mm²), a grupe su međusobno odvojene za najmanje dva precnika napojnih kablova najvećeg presjeka.

- **Instalacija opšte i dekorativne rasvjete**, u svim prostorijama instalacija osvetljenja se izvodi kablovima tipa NHXHX, sa potrebnim brojem žila, preseka 1,5 mm². Kablovi se polažu regalima po već definisanim rutama. U sklopu samoga projekta naglašeni su elementi funkcionalne i nužne rasvjete u slučaju prekida redovnog napajanja električnom energijom. Instalacija osvetljenja izvedena je prema arhitektonskim osnovama samog objekta. Predviđeno je osvetljenje je izvedeno sa svjetiljkama sa LED sijalicama, LED reflektorima, ugradnim spotlight LED svjetiljkama, downlight LED svjetiljkama, zidnim dekorativnim LED svjetiljkama, i LED trakama. Svetiljke u IP54 izvedbi su predviđene u mokrim čvorovima i za spoljašnju rasvjetu. Prekidači su modularni slični tipu Btcino 10A, 220V, jednopolni, naizmjenični i tipkala, za montažu u zid i postavljaju se pored vrata na visini 1.2 m od poda, saglasno arhitektonskom enterijerskom rešenju.

- **Instalacije priključnica opštih i tehnoloških potrošača**, instalaciju šuko monofaznih utičnica izvesti provodnicima NHXHX 3x2,5 mm² vođenih podom ili regalima i položenim u zidu ispod maltera i u fleksibilnim PVC cijevima Ø20 mm položenim u ploči i betonskim zidovima. Instalaciju trofaznih utičnica izvesti provodnicima NHXHX 5x2,5 mm² položenim u zidu ispod maltera i u fleksibilnim PVC cijevima Ø20 mm položenim u ploči i betonskim zidovima. Priključnice montirati na visini od 0,4 m, osim ako je u sklopu samoga projekta drugačije naglašeno.

- **Instalacija elektromotornog pogona i BMS**, ormar centralnog sistema za nadzor i upravljanje koristi modularne automatizacije stanice proizvođača Siemens. Predviđene automatizacije stanice su sa komunikacijom BACnet IP protokolom koji koristi mrežnu infrastrukturu objekta. Potrebno je da automatske stanice posjeduju važeći BACnet BTL sertifikat, da proizvođač opreme ima referencu u Crnoj Gori na kojoj se koriste automatske stanice na BACnet IP protokolu. Sistem se kontroliše pomoću softvera Desigo CC, proizvođača Siemens, koji omogućava centralizovanu kontrolu svih sistema koji su vezani za objekat. Elementi sistema:

- Centralni računar tipa personalnog računara sa monitorom, štampač, zvučnici i UPS uređaj, lociran u komandnom centru – kontrolnoj sobi garaže.
- Modularne mikroprocesorske AS stanice na BACnet IP, locirane u ormaru BMS-a.

- **Zaštita od napona dodira**, Zaštita od previsokog napona dodira objekta predviđena je sistemom TN-C. Kao dopunska zaštitna mjera u cilju efikasnosti zaštite od previsokog napona dodira primjenjuje se izjednačenje potencijala

- **Zaštite od atmosferskog praženje – gromobranska instalacija**, gromobranska instalacija se dijeli na unutrašnju i spoljašnju gromobransku instalaciju.

a/ Unutrašnja gromobranska instalacija

Unutrašnja gromobranska instalacija smanjuje opasna dejstva atmosferskih pražnjenja u unutrašnjosti šticeenog prostora. Prema JUS-IEC 1024-1 unutrašnju gromobransku instalaciju čini mjera izjednačenja potencijala. Prema navedenom u svim glavnim razvodnim tablama su predviđene šine za izjednačenje potencijala (JS- jednopotencijalna sabirnica) koje su povezane na sistem uzemljenje (temeljni uzemljivač) a preko istog je ostvorena međusobna veza. Takođe je na (JS) u glavnim razvodnim tablama predviđeno povezivanje :

- zaštitne sabirnica u MRO provodnikom PP00 1x6 mm²,
- glavna vodovodna cijev.
- glavna kanalizaciona cijev
- PTT ormarić i sve ostale metalne mase.

čime je ostvoreno izjednačenje potencijala stranih provodnih tijela i to što bliže tački ulaza instalacije u objekat

b/Spoljašnja gromobranska instalacija

Spoljašnja gromobranska instalacija prihvata i odvodi u zemlju energiju atmosferskog pražnjenja. Za zaštitu je projektovana neizolovana spoljašnja gromobranska instalacija klase "III "- eg nivoa zaštite, u skladu sa Čl. 6. Pravilnika i JUS IEC -1024-1-1. Efikasnost gromobranske instalacije ovog nivoa zaštite je $E \leq 0,9$. Spoljašnja gromobranska instalacija se sastoji od :

- Prihvatnog sistema
- Sistema spusnih provodnika
- Sistema uzemljenja

Prihvatni sistem

Prihvatni vodovi na krovu objekta je žica od inoksa fi 8 mm na odgovarajućim držačima. Električni otpor rasprostiranja treba da je ispod od 10 Ω.

Sistem spusnih provodnika

Kao spusni provodnici predviđena je čelična traka FeZn 20x3 mm postavljena kroz stubove objekta. Traka se vezuje žicom za čeličnu armaturu stubova koji se mogu smatrati kao prirodni "spusni provodnici" sa napomenom da se mora obezbijediti trajno električna neprekidnost shodno JUS IEC 1024-1 tač. 2.4.2.

Sistem uzemljenja

U skladu sa JUS IEC 1024-1 t.2.3.2., za uzemljenje spusnih vodova predviđen je temeljni uzemljivač objekta predvidjen kao zajednički za sve instalacije u objektu prema SRPS N.B2.754. Temeljni uzemljivač je predvidjen od žice od čelične trake FeZn 4x25 položene u zemlju oko temelja objekta.

- **Instalacije sistema dojave požara**, sistem za signalizaciju požara je dio integralnog sistema zaštite od požara čija je namjena otkrivanje pojave požara u njegovoj najranijoj fazi, odgovarajuća dojava alarmnih stanja i lokalizacija mjesta nastanka požara. Pomenuta instalacija se sastoji od adresabilnog centralnog uređaja (protivpožarna centrala), adresabilnih automatskih detektora dima i toplote, adresabilnih automatskih detektora dima, adresabilnih ručnih javljača požara, sirena, ulazno/izlaznih modula, i pripadajuće kablovske instalacije.

- **Instalacija detekcije gasa CO**, DURPARK sistem za detekciju ugljen monoksida (CO) je idealno rješenje za detekciju opasnog nivoa CO gasa na parkiralištima ili na drugim zatvorenim prostorima gdje nivo CO gasa mora biti nadgledan i efikasno kontrolisan. CO nivoi se šalju i prikazuju na kontrolnom panelu i alarmni relej aktivira se automatski kada korisnik definiše CO nivo koji će se detektovati. Predloženi sistem je zasnovan na centralama DURPARK serije. Predložena centrala je DURPARK DKCT411 za detekciju CO i NO₂, podržava do četiri modularne petlje koje mogu sadržati najviše do 16. elemenata.

- **Sistem ozvučenja**, predvidjeti sistem ozvučenja i obavještanja o požaru tako da ima dvostruku ulogu – reprodukciju pozadiske muzike i alarmiranja gostiju i zaposlenih u slučaju evakuacije. Sistem se sastoji od centralnog uređaja smještenog u rack ormaru (zvučni izvor i pojačavači smješteni u 19" razdelniku), zvučnika za montažu kao i instalacionog razvoda. Planiran je savremeni sistem ozvučenja na nivou čitavog objekta, koji se pored pozadinske muzike može iskoristiti i za emitovanje raznih glasovnih poruka, ili već snimljenih u slučaju akcidentnih situacija.

- **Parking sistem**, predviđen sistem parkinga "Quercus Technologies" kombinuje tehnologije otkrivanja vozila i prepoznavanja registarskih tablica da bi pružio visoko pouzdan napredni sistem za vođenje parkiranja sa ugrađenim LPR-om (Licence Plate Recognition). "Sve-u-jednom" SC (Spot Control) unutrašnji senzori djeluju kao sistem za navođenje pri parkiranju, usmeravajući vozače pravo na raspoložive prostore i šalju povratnu informaciju o zauzetosti prostora.

- **Sistem video nadzora**, predviđen sistem IP video nadzora za video obezbjeđenje bitnih prostora u objektu. Predviđen CCTV sistem nalazi se u skopu BirdWatch sistema. Sistem video nadzora omogućava pokrivanje svih relevantnih pozicija unutar objekta kamerama odgovarajuće rezolucije. Koriste se CCTV kamere najnovije generacije koje će osigurati najveću sigurnost na ulaznim / izlaznim tačkama kao i na bilo kom dijelu parkinga. CCTV sistem u BirdWatch-u je sistem video nadzora koji bilježi događaje koji se dešavaju na parkingu. Ovaj sistem omogućava preuzimanje i gledanje video zapisa i daje mogućnost monitoringa parking prostora uživo na video zidu ili monitorima predviđenim za video nadzor.

- **Sistem za naplatu parking crossPark sistem**, CrossPark sistem za naplatu parkinga obuhvata sveobuhvatan raspon hardverskih komponenti za ulazne i izlazne terminale na parkingu kao i naplatne terminale. Predloženi naplatni terminal je CROSS APTL. CROSS APTL može raditi potpuno nezavisno, ali obično se njime upravlja preko softvera CROSS InVipo. Omogućava plaćanje kovanicama, novčanicama, kreditnim karticama. Predloženi ulazni terminal je Cross PT. Njegov ukupni kapacitet je 5000 karata.

Rezervno napajanje DEA – dizel električni agregat i UPS

Za potrebe dijela potrošača u okviru Trga i garaže u slučaju nestaka napajanja iz gradske distributivne mreže, predviđen dizel električni agregat (DEA), kao i uređaj neprekidnog napajanja UPS. DEA je predviđen da se nalazi u garaži na nivou -1 u zasebnoj prostoriji. Preko DEA napajaju se potrošači elektromotornog pogona požarnih sistema odimljavanja i ventilacije, nadpritiska, sprinkler instalacije, hidrantska mreže, lift, osvjetljenje, sistemi slabe struje (video nadzor, parking sistem, sistem za naplatu parkinga, sistem automatske dojave požara i dojave CO), sistemi elektromotornog pogona sanitarne vode, sistemi za prepumpavanje otpadnih voda i fekalne kanalizacije, separatori lakih tečnosti. Predviđeni tip DEA je AKSA AP88, sa Perkins 1104A-44TG2 motorom, u zvučno izolovanom kućištu. Snaga DEA je 88 kVA (70,4 kW) u Stand-by režimu rada. Kompletan rad DEA,

informacije o potrošnji goriva, nivou ulja i svi ostali parametri prate se daljinskim putem BMS sistema, preko Modbus protokola. AKSA AP88 je urađen po standardima o električnoj bezbjednosti i elektromagnetnih kompatibilnosti (Electrical safeti/EMC) kao i standardima BS EN 60950, BS EN 61000-6-2, BS EN 61000-6-4 i ISO 8528-1.

Preko uređaja za neprekidno napajanje UPS-a, napaja se oprema u ormarima za BMS, utičnice opšte potrošnje u kancelariji, sistem za naplatu parkinga, POS terminali i svi sistemi slabe struje. Predviđen je uređaj sa ulaznim i izlaznim naponom 400V, proizvođača Makelsan, tipa BOXER SERIES 10kVA, snage 10kVA (9kW).

Za DEA navedene snage dozvoljeni nivo pritiska zvuka od 65 dB obezbijediće se na 3 m udaljenosti od agregata, pod uslovom da on nije u zatvorenom prostoru. Imajući u vidu da je DEA predviđen da se nalazi u zatvorenom prostoru u tehničkoj prostoriji na nivou -1, čiji zidovi posjeduju izolaciju zvuka, to će nivo buke izvan prostora biti znatno niži od dozvoljenih vrijednosti, koje su 55 dB(A) za dnevne, 55 za večernje i 45 dB(A) za noćne, za stambenu zonu kojoj pripada predmetna lokacija.

Izduvni gasovi iz auspuha DEA usmjeravaće se čeličnom cijevi preko sistema ventilacije u atmosferu. Imajući u vidu snagu DEA-ta i potrošnju goriva u toku njegovog rada, količina izdvojenih gasova biće zanemarljiva. Sa druge strane treba naglasiti da će DEA raditi samo u uslovima nestanka električne energije iz elektro distribuirne mreže.

DEA skupa sa rezervoarom za gorivo biće montiran na betonskoj podlozi – betonskoj kadi. Dimenzije kade biće određene na bazi količine goriva u agregatu. Pošto DEA može da radi pod punim opterećenjem maksimalno do 10 h, a potrošnja goriva pri takvom radu, iznosi oko 170 g/kVAh, to je za dizel gorivo gustine 0,86 g/cm³ i snagu DEA od 88 kVA potrebno je 173 l dizel goriva. Prema tome, kada za prihvatanje eventualno rasutog goriva iz DEA, mora imati zapreminu slobodnog prostora veću od 173 cm³.

Da bi se spriječili mogući negativni uticaji u slučaju prosipanja goriva iz rezervoara, kada mora sadržati 5 cm visokoualjnu zaštitu, što znači da će se sve tečne supstance kao što su ulja, gorivo i antifriz biti zadržane u njoj.

Na osnovu karakteristika DEA i literaturnih podataka (Dragan M. Knežević, Doktorska disertacija, Mašinski fakultet, Beograd, 2014.), uz pomoć modela izračunata je količina gasova koja se oslobađa pri radu agregata u jedinici vremena koja je prikazana u tabeli 12.

Tabela 12. Količina gasova koja se oslobodi pri radu agregat u jedinici vremena

Vrsta opreme	Snaga motora kW	Količina izdovnih gas., m ³ /s	Ukupna emisija gasova m ³ /s				
			CO ₂	CO	NO _x	SO ₂	Aldehidi
Agregat	88/70,4	0.03366	0.0035	0.0000369	0.000017	0.0000105	0.00000044

Kada se dobijene vrijednosti za svaki gas prevedu u g/h što predstavlja emitovani maseni protok i iste podijele sa graničnim masenim protokom, koji je za svaku komponentu definisan shodno Uredbi o graničnim vrijednostima emisiji zagađujućih materija u vazduhu iz stacionarnih izvora ("Sl. list RCG" br. 64/18), dobija se učestalost mjerenja emisije iz pojedinačnih stacionarnih izvora.

Shodno navedenoj Uredbi, ako je navedeni odnos manji od 1 (jedan) nema zahtjeva za mjerenjem. Kako je u konkretnom slučaju za svaki gas odnos mnogo manji od te vrijednosti, to nije potrebno vršiti mjerenja, odnosno emisija je manja od dozvoljene.

Treba naglasiti i to da će se DEA uključivati samo usljed nestanka električne energije, što je u urbanism sredinama rijedak slučaj.

Spoljašnja rasvjeta Trga

Projekat spoljašnje rasvjete Trga je u urađen u skladu sa "Preporukama za projektovanje, izvođenje i održavanje javne rasvjete na teritoriji Glavnog grada Podgorice"-mart 2016. god. i Evropskim standardima. Projektnim rešenjem predviđeni su dekorativni stubići, ugradne zidne i podne svjetiljke za osvjjetljenje zelenih površina, stepeništa i hortikulture, nadgradni podni reflektori i druge dekorativne svjetiljke. Ulazi u garažu su osvjetljeni sa po parom reflektora snage 72W. Predviđena je ugradnju LED svjetiljki od renomiranih proizvođača koje posjeduju ENEC certifikat i koje van drajvera sadrže prenaponsku zaštitu 10 kV, izdržljivost na strujni udar 10kA i termičku zaštitu, sve u skladu sa standardom sa IEC 61643-11. Svjetiljka posjeduje autonomni programibilni kontroler-drajver minimalnih karakteristika (4kV/4kA) sa mogućnošću programiranja za više stepena režima rada rasvjete. Predviđene svjetiljke posjeduju dvostruki stepen zaštite IP 66 (optički i predspojni dio) i IK 08 kućišta napravljenog od aluminijuma livenog pod pritiskom i protektora od providnog ravnog kaljenog stakla koje omogućava kvalitetno hlađenje i odvođenje vode. Trajnost LED izvora je 100.000 h.

3.3.3. Mašinski projekat

- **Lift**, vozno okno u potpunosti ispunjava uslove definisane standardom EN 81-1:1998+A3:2009. Vozno okno lifta je izvedeno kao betonsko Dimenzije voznog okna su 2000x1900 mm Vozno okno je u potpunosti zatvoreno zidovima, podom i tavanicom i jedini otvori koji ostoje u oknu su otvori vrata u stanicama, ventilacioni otvori i otvori između okna i mašinske prostorije.

- **Fontane**, na prostoru Trga, projektovana su četiri sistema fontana, i jedna česma:
  - F1 – parterna fontana,
  - F2 – fontana parterna magla,
  - F3 – fontana ogledalo i
  - F4 – fontana zidna magla.

Prvo punjenje i dopuna fontana vodom je predviđeno pitkom vodom iz vodovodne mreže, putem potisne grane preko mlaznica. Po svom kvalitetu ova voda mora biti potpuno čista u fizičkom, hemijskom i biološkom pogledu. Radi održavanja nivoa vode u fontanama i miješanja sveže i fontanske vode, kao i radi obezbeđenja količine vode koja se gubi u toku rada fontane, obezbijeđen je sistem za dopunu fontana svježom vodom.

Filtraciona pumpa koja na usisu ima grubi zaštitni filter, uzima vodu sa slivnika/usisnog elementa fontane i sistemom cijevi hidrauličkog razvoda, preko pješčanog filtera, hemijskog tretmana (pH vrijednost, dezinfekcija), ubacuje je pod pritiskom u fontanu u vidu mlazeva kroz filtracione mlaznice.

Kompletna hidraulička mreža je izrađena od tvrdog visokopritisnog PVC-a PN10.

Pozicija česme je planirane neposredno pored parterne fontane. Njeno napajanje je predviđeno izgradnjom novog priključka na gradsku vodovodnu mrežu, a odvod je predviđen na novoprotjektovani kanalizacioni sistem.

- **Stabilna automatska instalacija za gašenje požara - sprinkler instalacija**, je predviđena za gašenje požara na sva tri nivoa podzemne garaže. Zbog otvorenosti objekta

može doći do zamrzavanja vode u cijevima razvoda instalacije, pa i u samoj podstanici, tako da je projektovana suva sprinkler instalacija. To je automatska stabilna instalacija za gašenje požara rasprskavajućim mlazom vode, koja u pripremnom položaju, prije aktiviranja ima zatvorene mlaznice, koje se otvaraju na određenoj povišenoj temperaturi i na taj način započinje automatsko aktiviranje instalacije. Cijevovodi koji dovode vodu do mlaznica su pod stalnim pritiskom vazduha, a nakon prskanja ampule u mlaznici dolazi do pada pritiska u instalaciji, a to je signal za aktiviranje sprinkler ventila i punjenje instalacije vodom. Gašenje požara se vrši određenim brojem mlaznica, zavisno od brzine širenja požara.

Sprinkler podstanica je smještena na etaži -3, u centralnom jezgru stepeništa, a neposredno ispod tzv. Vodenog ogledala koje se nalazi na etaži -2. Kao stalni izvor vode za snabdijevanje koristi se rezervoar za vodu koji je smješten na nivou -3 u prostoriji 3.6, zapremine 60 m³. Rezervoar je, zbog udaljenosti od podstanice, sa istom povezan čeličnim bešavnim cijevima koje su postavljene u kanalu u podnoj ploči etaže -3. Revizionni otvor ostavljen je u podu tehničke prostorije na etaži -2, koja služi kao ostava. Zbog etažne visine objekta u splinker podstanici ugrađeno je postrojenje EASY FIRE 32/200 – WILO kako bi se obetbijeđio potreban nivo pritiska u instalaciji.

- **Ventilacija i odimljavanje garaže**, u garaži su predviđeni bezkanalni sistem ventilacije i odimljavanja primjenom dvobrzinskih impulsnih ventilatora, montiranih ispod plafona svih nioa garaža.

Ovi ventilatori su istosmjerni, odnosno njihova funkcija je da usmjeravaju dim iz prostora u kojem je došlo do požara prema odsisnim ventilatorima koji pripadaju tom dimnom sektoru.

Za izvlačenje dima iz jednog nivoa podzemne garaže, predviđena su po dva krovna jednobrzinska ventilatora, kapaciteta po 25.000 m³/h. Obzirom da su predviđena tri nivoa podzemne garaže, ukupno je projektovano šest istih krovnih jednobrzinskih ventilatora. Ventilatori su otporni da rade na temperaturi od 400 °C u trajanju od 120 min., a svih šest je locirano oko evakuacionog stepeništa na južnoj strani Trga, na visini od 3,5 m iznad nivoa okolnog terena.

Proračun odimljavanja garaže je urađen prema važećem britanskom standardu BS 7346-7 kada se primjenjuju impulsni Jet ventilatori. Standard BS 7346-7 2006 zahtijeva da se minimalna količina odsisanog dima računa na osnovu 10 izmjena vazduha na sat.

Nadoknada svježeg vazduha se odvija prinudno pomoću ventilatora za nadoknadu vazduha i prirodnim putem preko ulazno-izlaznih rampi i otvorenog stepeništa svjetlosne kule. Cirkulacija svježeg vazduha između garaža ostvaruje se preko otvorenih silazno-ulaznih saobraćajnica koje ih povezuju.

U slučaju pojave dima, nastalog kao nus proizvod požara ili povećane koncentracije CO ili NO₂ oksida u tom nivou garaže aktivira se sistem za odimljavanje, na osnovu signala sa PP centrale ili centrale za detekciju CO i NO₂. U tom slučaju odsisni ventilatori koji pripadaju tom nivou garaže automatski se uključuju na većem broju obrtaja. Jet ventilatori i ventilatori za nadoknadu vazduha se uključuju na većoj brzini, 5 min. nakon uključjenja odsisnih ventilatora, kako bi se omogućila nesmetana evakuacija prisutnih osoba u tom prostoru.

Na usisnom otvoru na kanalima za ventilaciju i odimljavanje, kao i kanalima za nadoknadu vazduha ugrađuju se dimne klapne koje se otvaraju ili zatvaraju u zavisnosti od toga na kojoj je etaži došlo do požara.

Rad centrale za automatsku detekciju koncentracija CO i NO₂ u slučaju njihove povećane koncentracije u garaži, detaljno je opisan u Poglavlju 7.1.

3.3.4. Vodovod i kanalizacija

Na lokaciji kompleksa Trga Božane Vučinić postoje sljedeće vodovodne i kanalizacione instalacije:

- vodovodna mreža,
- mreža fekalne kanalizacije i
- mreža atmosferske/kišne kanalizacije.

Prostor Trga sada presijeca trasa vodovoda LG Ø 80 sa kog se napajaju objekti oko Trga, a DUP-om je planirano ukidanje ovog cjevovoda.

Shodno glavnom Projektu vodovoda i kanalizacije, planirano je izgradnja novog cjevovoda PEHD DN110 za napajanje postojećih objekata oko Trga, koji se spaja sa postojećim cjevovodom DN110 u Ulici Oktobarske revolucije.

Za vodosnabdijevanje podzemne garaže planirano je priključak na gradsku vodovodnu mrežu sa postojećeg vodovodnog šahta ispred objekta Muzičkog centra na vodovod PEVG DN200. U pomenutom šahtu projektovana su dva priključka DN110 sa mjerilačima protoka. Sa jednog priključka planirano je napajane sprinkler sistema, a sa drugog hidrantska i sanitarna mreža.

Otpadne vode iz objekata sa sjeverne strane Trga evakušu se u Ulici Brastva i jedinstva, dok su sa jugo-istočne strane Trga, usmjeravane su prema Ulici Oktobarske revolucije u postojeće kolektore gradske kanalizacije.

Atmosferska kanalizacija sa Trga, je putem slivničkih okana povezana cjevovodom Ulicom V proleterske brigade (saobraćajnica koja spaja Trg sa Ulicom Kralja Nikole i Ulicom Brastva i jedinstva) gravitirajući prema Ulici Kralja Nikole u postojeći kolektor atmosferske kanalizacije.

3.4. Vrste i količine potrebne energije i energenata, vode, sirovina i drugog potrošnog materijala koji se koristi za potrebe tehnološkog procesa

Objekat nema posebnih zahtjeva u pogledu korišćenja električne energije. Prekid u napajanju iz elektro distributivne mreže nadoknađuje napajanjem bezbjednosnih sistema iz DEA, što neće izazvati poteškoće u radu i ne može izazvati štetne posljedice po zdravlje i bezbjednost ljudi i materijalnu štetu na ugrađenu opremu.

Za Trg i podzemnu garažu električna energija će se koristiti za rad različitih potrošača, osvjetljenje, grejanje, ventilaciju i klimatizaciju. Predviđena instalisana snaga za ovaj objekat iznosi $P_i = 253.01$ kW, sa faktorom jednovremenosti $P_j = 0.8$, ukupno jednovremeno opterećenje iznosi: $P_j = 202.4$ kW. Procijenjena godišnja potrošnja objekta je cca 115MWh, pri čemu je približno ista potrošnja za svih dvanaest mjeseci.

Voda će se koristiti za sanitarne potrebe, pranje manipulativnih površina garaže i hidrantsku mrežu. Potrošnja vode je previđena na cca 300 l/danu, što na godišnjem nivou iznosi cca 108,000 l/god.

Napajanje fontane i navodnjavanje zelenih površina, predviđeno je iz bunara.

3.5. Vrste i količine ispuštenih gasova, otpadne vode i drugih čvrstih, tečnih i gasovitih otpadnih materija

Ispuštanje gasova, na lokaciji nastane usljed rada građevinske mehanizacije u toku pripremnih radova: iskopa zemlje, odvoza iskopa i dovoza potrebnog građevinskog materijala. Imajući u vidu da su ovi radovi izvode u ograničenom vremenskom periodu, odnosno da su privremenog karaktera. Isti neće značajno uticati na zagađenje životne strdine, iz razloga što se istovremeno planira rad samo dvije građevinske mašine, a one koje nijesu trenutno u radu njihov motor biće ugašen.

Osnovu građevinske mehanizacije za izgradnju objekta čine mašina za iskopavanje materijala, utovarivači, damperi (mali i veliki) kamioni-kiperi. Graničnim vrijednosti emisija gasovitih polutanata i lebdećih čestica prema Evropskom standardu za vanputnu mehanizaciju (EU Stage III B i Stage IV iz 2006. odnosno 2014. god. prema Direktivi 2004/26/EC), (za jednu mašinu) prikazane u tabeli 13 i 14.

Tabela 13. EU faza III B, standarda za vanputnu mehanizaciju Faza III B

Kategorija	Snaga motora kW	Datum	Emisija gasova g/kWh			
			CO	HC	NOx	PM
L	130 ≤ P ≤ 560	Jan. 2011.	3,5	0,19	2,0	0,025
M	75 ≤ P < 130	Jan. 2012.	5,0	0,19	3,3	0,025
N	56 ≤ P < 75	Jan. 2012.	5,0	0,19	3,3	0,025
P	37 ≤ P < 56	Jan. 2013.	5,0	4,*		0,025

*NOx + HC

Faza IV

Q	130 ≤ P ≤ 560	Jan. 2014.	3,5	0,19	0,4	0,025
M	75 ≤ P < 130	Okt. 2014.	5,0	0,19	0,4	0,025

Tabela 14. Granične vrijednosti emisije gasovitih polutanata i lebdećih čestica u toku izgradnje objekta za osnovne mašine (za jednu mašinu) u g/h i g/s

Radna mašina	Broj maš.	Snaga motora kW	Emisija gasova (g/h i g/s)							
			CO		HC		NOx		PM	
Bager za isk. mat.	1	121	6,050	0,00016	22,99	0,0064	231,0	0,0134	3,025	0,0008
Utovarivač	1	160	5,600	0,00015	30,40	0,0084	415,8	0,0178	4,000	0,0011
Auto dizalica	1	250	875,0	0,2431	47,50	0,0132	100,0	0,0278	6,25	0,0017
Auto mikser	1	250	875,0	0,2431	47,50	0,0132	100,0	0,0278	6,25	0,0017
Auto pump.za bet.	1	275	962,5	0,2673	52,25	0,0145	110,0	0,0306	6,875	0,0019
Kamion kiper	1	275	9,625	0,00023	52,25	0,0099	522,0	0,0306	6,525	0,0035
Grejder	1	170	5,95,0	0,00017	32,30	0,0088	340,0	0,0319	4,250	0,0016
Valjak	1	98	490,0	0,13611	18,62	0,0052	39,2	0,0109	2,45	0,0007

Ukupna vrijednost emisije gasovitih polutanaka i lebdećih čestica u toku izgradnje zavisiće od broja i vremena angažovanja radnih mašina.

Takođe, obaveza izvođača radova je da pri za te radove angažuje mehanizaciju koja će po pitanju emisija gasovitih polutanaka zadovoljiti navedeni Evropski standard.

U toku eksploatacije projekta neće biti negativnih uticaja sa aspekta ispuštanja gasova.

- **Otpadne vode**, na lokaciji Trga Božane Vučinić sa podzemnom garažom, javiće se sljedeće vrste otpadnih voda:

- sanitarne vode (fekalne) od postojećih objekata na Trgu i jednog sanitarnog čvora u garaži,
- atmosferske/kišne vode prikupljene sa oluka krovova prizemnih objekata na Trgu, platoa Trga i početka dvije silazno ulazne rampe garaže i
- atmosferske/kišne vode sa podnožja dvije silazno ulazne rampe garaže i manipulativnih povešina garaže.

Sanitarne vode (fekalne) od postojećih objekata na Trgu i jednog sanitarnog čvora u garaži
U skladu sa Uslovima izdatih od strane Vodovod i kanalizacija d.o.o. Podgorica, planirana trasda novog cjevovoda za odvod otpadnih voda iz postojećih objekata duž sjeverne strane, biće usmjerena prema Ulici Bratstva i jedinstva u postojeći kolektor gradske fekalne kanalizacije. Otpadne vode iz objekata sa istočne i jugo-istočne strane Trga, usmjeravaće se trasom novog cjevovoda prema Ulici Oktobarske revolucije, u postojeće kolektore gradske kanalizacije.

Fekalna kanalizacija iz toaleta podzemne garaže evakuisaće se prema Ulici Kralja Nikole u postojeći kolektor gradske fekalne kanalizacije.

Kanalizacione cijevi su predviđene od tvrdog polivinilhlorida (PVC) sa jednoličnim presjekom zida (AWADUKT PVC), prema standardu EN1401 klase Sn4, sa zaptivnim prstenom punih zidova čvrstoće prema standardu ISO 9969. Cijevi se ugrađuju na predhodno izrađenoj posteljici od pijeska, prečnika planiranog u skladu sa DUP-om DN200 i DN250 mm.

Revizionna okna na planiranim cjevovodima na Trga su ab sa poklopcima i ispunom od odgovarajućeg zastora opremljena LG penjalicama.

Atmosferske/kišne vode prikupljene sa oluka krovova prizemnih objekata na Trgu, platoa Trga i početka dvije silazno ulazne rampe garaže

U skladu sa nivelacionim rješenjem sakupljanje atmosferskih voda sa platoa Trga planirano je slivničkim kanalima preko novoprojektovane kanalizacije sa klasičnim slot rešetkama. Zbog nedostatka prostora kanali su prefabrikovani sa integrisanim padom od 0,5 do 1,0 %, a dimenzionisani na količinu padavine jednom u dvije godine (inteziteta $i = 264$ l/sek/ha u trajanju od 15 min).

Kišna kanalizacija a obzirom da je uslovno čista evakuisaće se bez prečišćavanja, slivničkim kanalima preko više priključaka ka ulicama Bratstva i jedinstva i Kralja Nikole u postojeće instalacije kišne kanalizacije.

Slivnička/revizionna okna su planirana od ab, cijevi Ø1000 sa LG penjalicama i LG poklopcima/rešetkama.

Sakupljanje atmosferskih voda sa početka obje ulazno-silazne rampe garaže, predviđeno je ugradnjom kanala za atmosferske vode sa integrisanim padom i LG rešetkom širine 30 cm. Od slivničke rešetke dužine 3,5 m i padom 0,5 % sa strane Bulevara bratstva i jedinstva, cijevima PEHD DN 160 dužine 3,5 m, atmosferska voda, obzirom da je uslovno čista, bez prečišćavanja se upušta u upojni bunar, dimenzija 2x2x3 m, predviđen u zelenoj površini.

Od slivničke rešetke dužine 6,0 m i padom 0,5 % sa strane Ulice Kralja Nikole, cijevima PEHD DN 160 dužine 4,0 m, atmosferska voda bez prečišćavanja se evakuise do revizionnog okna u Ulici Kralja Nikole, te nakon toga upušta se u postojeću instalaciju kišne kanalizacije.

Atmosferske/kišne vode sa podnožja dvije silazno ulazne rampe garaže i manipulativnih povešina garaže

Na najnižim pozicijama sa obje strane ulazno-silaznih rampi garaže planirani su kanali, dužina 6,8 i 7,0 m, sa integrisanim padom i LG rešetkama širine 30 cm., za prijem i evakuaciju kišne kanalizacije. Obzirom da ova voda može biti zaprljana prije upuštanja u recipijent, (rijeka Ribnica), slivnim kanalima DN 200 i padom od 0,5 % preko revizionog okna evakuise se u separator lakih tečnosti, kao i voda sa dijela manipulativnih površina poda garaže nivoa -1 se slivnim kanalima DN 200 i padom od 0,5 %.

Ovaj separator je predviđen da se ugradi u podu etaže garaže -1, a prečišćena voda nakon prolaska kroz separator (bez bajpasa) se evakuise cjevovodom prečnika DN250 u recipijent vodotoka rijeka Ribnica.

Evakuacija otpadne vode sa parking površina dijela garaže -1, garaže -2 i -3 predviđena je monolitnim kanalima, koji su povezani sa 10 vertikala, do separatora lakih tečnosti planiranog ispod ploče nivoa garaže -3. Kanali se polažu u betonsku oblogu koja se izvodi do donje kote podne ploče kako bi cijevi bile zaštićene.

Horizontalni sabirni kanali se ulivaju u PVC okno prečnika 600 mm, a iz okna u separator naftnih derivata.

Između separatora i pumpe planirana je ugradnja još jednog PVC okna kvadratnog oblika, kako bi se u njega priključila prelivna cijev rezervoara za fontane i podnog slivnika u kojem se ispušta voda pri pražnjenju sprinkler sistema. Pošto ova voda neće biti zaprljana, istu nije potrebno upušati u separator.

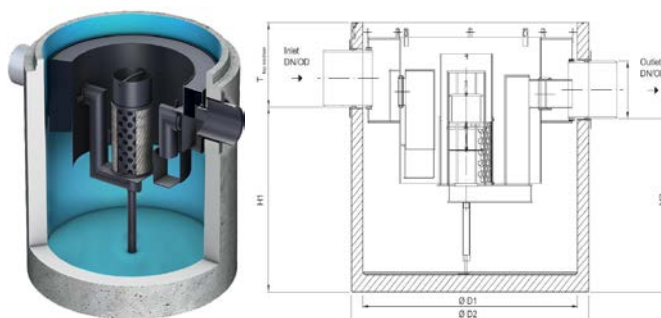
Nakon separatora evakuacija prečišćene vode se random pumpom (postoji i jedna rezervna) preko potisnog cjevovoda usmjerava vertikalno do međuspratne konstrukcije garaže, nivoa -1. Nadalje se voda evakuise horizontalno prema Ulici Kralja Nikole postojeću instalaciju kišne kanalizacije.

Kompletna oprema: okna, pumpe, separator i druga prateća oprema planirana je da se smjesti u prostoriju (šaht) dimenzija 5,5x3 m, ispod nivoa podne ploče garaže, nivoa -3. Šaht će biti pokriven čeličnim pločama koje će se uklanjati za potrebe zamjene ili remonta navedene opreme.

S obzirom na količine vode za prečišćavanje, odabrana su dva ista separatora lakih naftnih derivata Linberg Lpeter C NS10/2000. Separatori mora biti projektovani, izvedeni i testirani prema SRPS EN 858-1, izrađuju se od ab, nominalnog protoka 10 l/s, zapremine taložnika 2000 l, sa bezbednosnim plovkom i koalescentnim uloškom, uliv/izliv DN150 i BEGU poklopcem klase opterećenja D400 u skladu sa EN 124.

Tabela 15. Karakteristike odabranog separatora

Tip separatora	Q (l/s)	Taložnica (lit)	Max protok (lit/sec)	H ₁ (mm)	H ₂ (mm)	D ₁ (mm)	D ₂ (mm)	DN (mm)	Masa (kg)
Linberg Lpeter C NS10/2000	10	2000	150	2450	1900	1740	1880	150	5000

Slika 13. Izgled i presjek separatora Linberg Lpeter C NS10/2000

Separator će biti obezbijeđen od eventualnih djelovanja sila uzgona podzemne vode. Takođe, mora imati koalescentni element koji se može za potrebe čišćenja i održavanja jednostavno izvaditi i više puta koristiti, sigurnosni plovak baždaren na specifičnu težinu lakih tečnosti kao osiguranje od nekontrolisanog odliva istih iz separatora. Ulivni i izlivni elementi separatora moraju biti izrađeni od PEHD-a. Pristup u separator mora biti u skladu sa EN 476.

Tehnologija prečišćavanja zaprljanih voda na separatoru podrazumijeva da zauljena voda prvo ulazi u taložnik mulja, gdje se vodena struja uspori tako, da se tvrdi djelovi (na primjer pijesak, mulj) talože na dnu taložnika. Sa lakim tečnostima zagađena voda ulazi kroz posebne polietilenske ploče (lamelni taložnik u separator). Na tim pločama se veće kapljice lakih tečnosti skupljaju, međusobno spajaju, i zbog niske specifične težine, podižu na površinu. Manje kapljice lakih tečnosti se iz vode izdvajaju pomoću koalescentnoga filtera, izrađenog od polietilenske pjene ili od polietilenskih ploča, na koje se kapljice skupljaju, udružuju i podižu na površinu. Prečišćena voda kroz odvod napušta separator. Pročišćene vode ne smiju da sadrže više od 5 mg ulja na litar vode, a takođe moraju da zadovolje sve parametre propisane Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda ("Sl. list CG" br. 56/19).

Betonska obloga separatora biće postavljena na 2-3 cm pijeska ili mršavog betona i to dok je podloga mokra, a u slučaju veoma loših uslova fundiranja mora se razmotriti neki drugi način oslanjanja.

Nakon ugradnje a prije početka funkcionisanja separatora, neophodno je uređaje očistiti od eventualne prljavštine i nečistoća koja se mogu pojaviti u toku ugradnje (malter, stiropor, drvo, plastika, blato itd.) te cijeli separator isprati čistom vodom.

Visinu mulja i količinu izdvojenog ulja u separatoru je potrebno kontrolisati jednom mjesečno. Mulj treba odstraniti iz taložnika prije nego što dostigne debljinu veću od 350 mm. Ulje koje se skuplja u separatoru neophodno je odstraniti prije nego debljina sloja postane veća od 100 mm.

Prostor za odvajanje taloga (mulja) i prostor za odvajanje ulja potrebno je čistiti najmanje jedanput tromjesečno. Pri tome obavezno izvaditi koalescentni filter i oprati ga sredstvom za uklanjanje masnoća. Djelovi separatora smiju da se čiste samo hladnim sredstvima za čišćenje (biološki rastvorljivima sredstvima za odmašćivanje).

Što se tiče održavanja separatora, svu procedure uzorkovanja i odžavanja uređaja Investitor (ili Korisnik objekta) je dužan da sprovodi u skladu sa uputstvima proizvođača čija oprema bude ugrađena.

Izdvojena ulja maziva i goriva iz separatora kao opasni otpad, sakupljaju se i odlažu u posebnu hermetički zatvorenu burad.

- **Ispuštanje u vodotoke**, prilikom uređenje Trga Božane Vučinić i izgradnje podzemne garaže neće biti ispuštanja otpadnih materija u vodotoke, dok će se u toku eksploatacije u Rijeci Ribnici ispuštati prečišćena otpadna voda iz separatora, lociranog u garaži nivoa -1.

- **Odlaganje na zemljišta**, kao posljedica uređenje Trga Božane Vučinić i izgradnje podzemne garaže, javiće se materijal od iskopa (zemlja i pijesak) i građevinski otpad. Manji dio materijala od iskopa koristiće se za zatrpavanje temelja, nivelisanje terena, odnosno rekultivaciju zelenih površina, ukoliko ista svojom strukturom zadovoljava traženi

kvalitet, dok će veći dio Izvođač radova pokrivenim kamionima transportovati na lokaciju, koju ugovorom sa Nosiocem projekta, odnosno Izvođačem radova odredi nadležni organ lokalne uprave, shodno Zakonu o upravljanju otpadom.

U ovom trenutku još nije definisano mjesto – lokacija za odlaganja građevinskog otpada. Grđevinski otpad će se kontinuirano sakupljati, a Izvođač radova će ga takođe transportovati na lokaciju, koju ugovorom sa Nosiocem projekta, odnosno Izvođačem radova odredi nadležni organ lokalne uprave, shodno Zakonu o upravljanju otpadom.

U ovom trenutku još nije definisano mjesto – lokacija za odlaganja građevinskog otpada.

Od strane radnika tokom izgradnje objekta generiše se određena količina komunalnog otpada, koji će se sakupljati u kontejnere, a iste će preuzimati nadležno komunalno preduzeće.

- **Buka**, u toku izgradnje objekta najveća buka se javlja tokom iskopa materijala (podzemnih etaža) dok u ostalim fazama realizacije projekta buka u odnosu na navedenu stavku nije značajna.

Buka nastaje usljed rada mašina, transportnih sredstava i drugih alata i njen intezitet prije svega zavisi od broja mašina i prevoznih sredstava koje će biti angažovane na izgradnji objekta.

Vrijednosti zvučne snage izvora (L_w), za osnovne građevinske mašine koje će biti angažovane na izgradnji objekta prikazane su u tabeli 16.

Tabela 16. Vrijednosti zvučne snage izvora (L_w) za osnovne građevinske mašine koje će biti angažovane na izgradnji

Vrsta opreme	Nivo buke dB (A)
Bager za iskop. mater.	100
Utovarivač	95
Auto dizalica	95
Kamion kiper	95
Auto mikse	95
Pumpa za beton	85
Grejder	92
Valjak	90

Shodno Odluci o utvrđivanju akustičnih zona na teritoriji Glavnog grada Podgorice ("Sl. list CG", br. 27/15), predmetna lokacija spada u stambenu zonu, a shodno Pravilniku o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrživanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke ("Sl. list CG", br. 60/11) granične vrijednosti za stambenu zonu prikazane su u tabeli 17.

Tabela 17. Granične vrijednosti buke – stambene zone

Granične vrijednosti buke	Nivo buke dB (A)
Dnevna buka od 07 do 19 h	55
Večernja buka od 19 do 23 h	55
Noćna buka od 23 do 07 h	45

U slučaju povećanog nivoa buke, kako bi se ista svela na što niži nivo, radove treba izvoditi samo u dnevnim uslovima sa minimalnim brojem građevinskih mašina, uz dodatne mjere zaštite kao što su postavljanje zaštitne ograde, izolacionih panela i sl.

U toku eksploatacije projekta neće biti negativnih uticaja sa aspekta buke.

- **Vibracija**, predstavlja oscilatorno kretanje mehaničkih sistema, kod kojih su pomjeranja tačaka sistema mala u poređenju sa dimenzijama sistema, a period oscilovanja znatno manji od vremena u kome se kretanje posmatra. Vibracije na lokaciji mogu nastati usljed rada građevinske mehanizacije, ali će ista biti privremenog karaktera, samo dok bude građenje objekta.

U toku eksploatacije projekta neće biti negativnih uticajasa aspekta vibracija.

- **Toplota i zračenje**, u fazi izgradnje i eksploatacije objekta neće biti prisutni.
- **Otpad**

Shodno Pravilniku o klasifikaciji otpada i katalogu otpada ("Sl. list CG" br. 59/13. i 83/16.), otpad se razvrstava u više grupa, a u konkretnom slučaju u toku izgradnje i funkcionisanja predmetnog objekta doći će do nastanka: građevinskog i komunalnog neopasnog otpada i opasnog otpada.

Otpad koji nastaje u toku izgradnje

U fazi uređenje Trga i izgradnji podzemne garaže kao otpad javiće se materijal od iskopa (zemlja i pijesak). Prema projektu ukupna količina materijala od od iskopa iznosi 45.696,00 m³.

- ***Neopasni građevinski otpad***, nastaje od početka do završetka svih radova na predmetnom objektu, a u njega se svrstavaju građevinski materijali prikazani u tabeli 18.

Tabela 18. *Klasifikacija građevinskog otpada*

Klasifikacija građevinskog otpada	Predviđene količine cca (kg)
17 01 beton, cigla, pločice i keramika	1000
17 01 01 beton	800
17 01 03 pločice i keramika	200
17 02 drvo, staklo i plastika	100
17 08 02 građevinski materijal na bazi gipsa	100
17 09 04 miješani otpad od građenja i rušenja	500

U skladu sa Pravilnikom o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada ("Sl. list CG", br. 50/12) ova vrsta otpada se skladišti izdvojeno od drugog otpada uz primjenu mjera zaštite da ne dospije u vodotok.

Prema ovom Pravilniku građevinski otpad se skladišti odvojeno po vrstama građevinskog otpada i odvojeno od drugog otpada na način da se na zagađuje životna sredina.

Isti se može privremeno skladištiti na gradilištu do završetka građevinskih radova, a najduže godinu dana.

Građevinski otpad (otpadni beton, keramika, opeka i građevinski materijali na bazi gipsa ili mješavina građevinskog otpada sa iskopom može se ponovo upotrijebiti za izvođenje radova na gradilištu gdje je nastao ukoliko zapremina otpada na prelazi 50 m³). Preostali građevinski otpad, Izvođač radova će transportovati na lokaciju, koju ugovorom sa Nosiocem projekta, odnosno Izvođačem radova odredi nadležni organ lokalne uprave, shodno Zakonu o upravljanju otpadom.

- **Neopasni ambalažni i komunalni otpad**, nastaje od početka do završetka svih radova na predmetnom objektu, a u njega se svrstavaju materijali prikazani u tabeli 19.

Tabela 19. Klasifikacija neopasnog ambalažnog i komunalnog otpada

Klasifikacija ambalažnog i komunalnog otpada	Predviđene količine cca (kg)
15 01 01 papirna i kartonska ambalaža	200
15 01 02 plastična ambalaža	200
15 01 03 drvena ambalaža	500
15 01 04 metalna ambalaža	1000
15 01 06 miješana ambalaža	1000
20 03 01 miješani komunalni otpad	1000

Privremeno deponovanje ovog otpada, do evakuacije na gradsku deponiju komunalnim vozilima JK Preduzeća, biće obezbijeđeno na sabirnom punktu koji će biti potpuno obezbijeđen sa higijenskom zaštitom u tipiziranom posudom - kontejneru. Prostor predviđen za kontejnere, kao i prilaz istim biće bez stepenika, osvijetljen i popločan (zbog klizanja).

- **Opasni otpad**, u toku izgradnje objekta ovaj otpad može da nastane uslijed eventualnog ispuštanja ulja, maziva i goriva iz građevinske mehanizacije i prevoznih sredstava na zemljane površine, što se smatra akcidentnom situacijom. U tom slučaju to vozilo treba isključiti iz rada i pristupiti otklanjanju onečišćene površine, kako navedeni medij ne bi negativno uticao na zemljište i podzemne vode.

Vjerovatnoća ove situacije je svedena na minimum, obzirom da kompletna građevinska mehanizacija koja bude angažovana na izvođenju projekta mora da zadovolji Evropske standarde za vanputnu mehanizaciju (EU Stage III B i Stage IV iz 2006. odnosno 2014. god.) prema Direktivi 2004/26/EC).

Pošto je ukupna količina otpada koji nastaje u toku izgradnje objekta (otpad od rušenja, otpad od iskopa i građevinski otpad) veća od 2.000 m³, proizvođač otpada je dužan shodno članu 54 Zakona o upravljanju otpadom ("Sl. list CG" br. 64/11, 39/16) da napravi Plan upravljanja otpadom.

Otpad koji nastaje u fazi eksploatacije

- **Komunalni otpad**, privremeno deponovanje internog neopasnog komunalnog otpada, do evakuacije na gradsku deponiju komunalnim vozilima, biće obezbijeđeno na sabirnom punktu koji će biti potpuno obezbijeđen sa higijenskom zaštitom u tipiziranom posudom - kontejneru. Broj i kapacitet kontejnera biće definisan prema sanitarno tehničkim kriterijumima, propisima i standardima za ovaj tip objekata. Prostor predviđen za kontejnere, kao i prilaz istim biće bez stepenika, osvijetljen i popločan (zbog klizanja). Takođe, taj prostor se mora zaštititi ili tamponom zaštitnog zelenila ili ogradom urbanog karaktera.

Čvrsti komunalni otpad biće odlagan u kontejnere, čije će redovno pražnjenje preuzeti JK Preduzeće u skladu sa Zakonom.

Slika 14. Izgled tipskog kontejnera za čvrsti komunalni otpad

– **Opasni otpad**, načina upravljanja ovom vrstom otpada koji nastaje u toku funkcionisanja objekata, prikazan je u tabeli 20.

Tabela 20. Način upravljanja opasnim otpadom

Vrsta otpada	Sakupljanje	Privremeno skladištenje	Prevoz, odstranjivanje
Otpadno ulje i ostali opasni otpad	Burad sa zatvaračima	Privremeno odlagalište za opasni otpad	Specijalizovana institucija

Tabela 21. Vrste opasnog otpada koji se javlja u toku funkcionisanja objekta na godišnjem nivou

Klasifikacija otpada koja se javlja u toku funkcionisanja garaže	Predviđene količine (kg)
13 05 02* mulj iz separatora ulje/voda	
10 01 20* mulj iz tretmana otpadnih voda na licu mjestu koji sadrže opasne supstance.	
10 01 21 muljevi iz tretmana otpadnih voda na licu mjestu drugačiji od onih navedenih u podgrupi 10 01 20*.	cca 50

Shodno Čl. 7. Uredbe o načinu i uslovima skladištenja otpada ("Sl. list CG", br. 33/13), ova vrsta otpada treba da se sakuplja u posude izrađene od materijala koji obezbjeđuje njegovu nepropustljivost, korozionu stabilnost i mehaničku otpornost.

Na izlivenoj betonskoj ploči u sklopu predmetne lokacije na otvorenom prostoru predviđeno je postavljanje dva kontejnera, dimenzija 1100x540x1100 mm. U jednom će biti smještene dvije posude – bureta, zapremine po 50 l (otpad iz separatora lakih naftnih derivata), a isti su zaštićeni od atmosferskih uslova. Jedno bure je namijenjeno za skladištenje navedenog opasnog otpada, a drugo kao rezervno, a ono se koristi kada prvo bure po pozivu vlasnika preuzme ovlašćena firma za zbrinjavanje otpada i koja vraća očišćeno bure.

Slika 15. Izgled kontejnera sa posudama za skladištenje opasnog otpada

Shodno odredbama Čl. 3. pomenute Uredbe, pravno i fizičko lice kod koga nastaje opasan otpad određuje privremeno odlagalište za odlaganje opasnog otpada. Imajući u vidu navedeno Investitori za odlaganje opasnog otpada obezbijediće prostor na otvorenom prostoru, gdje se vrši privremeno odlaganje.

Skladište opasnog otpada radi sprječavanja pristupa neovlašćenim licima mora biti fizički obezbijedeno i zaključano. Na kontejnerima na vidnom mjestu se moraju postaviti table koje sadrže naziv skladišta otpada. O svim aktivnostima u vezi privremenog skladištenja vodi se evidencija.

Pošto u predmetnim objektima nije moguće izvršiti regeneraciju opasnog otpada (tečnog i čvrstog), to shodno Čl. 52. Zakona o upravljanju otpadom ("Sl. list CG" br. 64/11 i 39/16) vlasnici opasnog otpada dužni su da uništavanje istog povjeri privrednom društvu ili preduzetniku koji ispunjava uslove utvrđene posebnim propisom, odnosno u konkretnom slučaju potrebno je da predmetno društvo sklopi Ugovor sa ovlašćenim preduzetnikom koji će preuzeti nastale količine navedenih vrsta opasnih otpada i transportovati ga svojom opremom i mehanizacijom do konačnog odredišta.

Prevozna sredstva i oprema, kojima se sakuplja, odnosno transportuje opasni otpad moraju obezbijediti sprečavanje njegovog rasipanja ili preliivanja, odnosno moraju ispuniti uslove utvrđene Zakonom o prevozu opasnih materija ("Sl. list CG" br. 33/14).

- **Uređenje prostora**, uređenje i opremanje Trga biće riješeno trotoarima i pješačkim komunikacijama, sa završnim baštenskim ivičnjacima. Trotoari i pješačke komunikacije biće popločane keramičkim pločicama ili betonskim elementima sa odgovarajućim ivičnjacima.

Takođe, biljke su važan element postavke Trga, pa shodno Projektu pejzažne arhitekture izabrane su tako da većinu čine domaće, autohtone vrste ili one koje podražavaju prirodnu vegetaciju područja. Pored funkcije zelene infrastrukture, mikroklimatskih benefita i uloge u biodiverzitetu, značajno doprinose stvaranju prepoznatljivog gradskog prostora, ambijenta poželjnog za boravak i odmor korisnika.

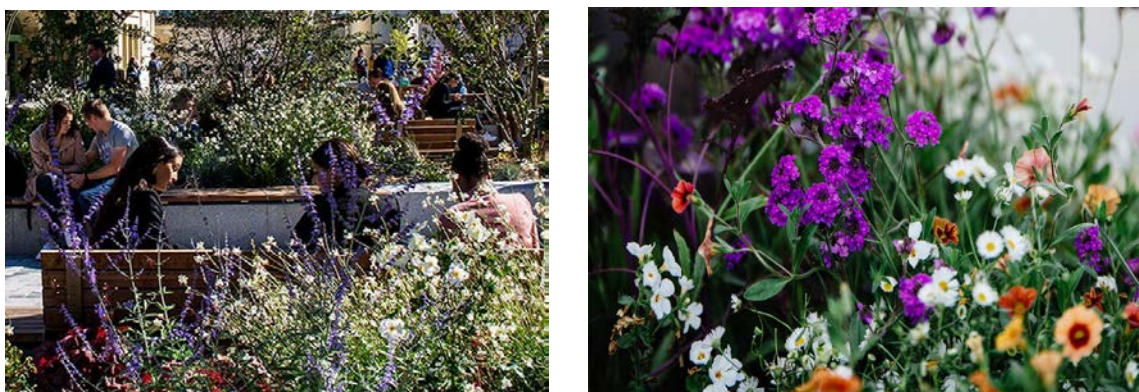

Slika 16. Situacioni pla uređenja partera sa dispozicijom elemenata

U centralnom dijelu Trga planirano je da se zasadi VELIKO DRVO, drvo prijateljstva, sa pozivom da u svoje okrilje korisnike štiti od vrelih dana, daje životnost i punoću popločanom dijelu Trga i biva punkt stalnog zbivanja poput centra naseobine.

Preporučuje se autohtona vrsta *Quercus ilex* – česmina. Areal ove zimzelene vrste je mediteransko područje. Raste na suvim, plitkim krečnjačkim terenima, heliofil. Vrsta koja trpi popločanje. Može dostići visinu i preko 25 m (obično 10-20 m). Starija stabla se odlikuju kapricioznom gustom poluotvorenom krošnjom. Za ovo stablo formirana je prostorija u okviru garaže koja će svojom zapreminom 3,75x4,75 m (sa potrebnim slojevima supstrata) omogućiti njegov nesmetan rast i razvoj.

Ispod stabla biće postavljene klupe, a prostor će biti uokviren i podsaden razbarušenim višegodišnjim cvjetnicama i travama.

Slika 17. Izgled prostora ispod velikog drveta sa klupom i razbarušenim višegodišnjim cvjetnicama i travama. Osvjetljenjem ovog punkta – velikog drveta sa travama i cvjetnicama ispod, uz vodu fontane koja se može transformisati u izmaglicu, stvara se izuzetan večernji ambijent i dodaje kvalitet prostoru.

Zeleni atrijum – ulaz u garažu je predviđen preko ozelenjenih skalineteta. Osnovni zeleni motiv i marker su tri čempresa na osovinama tri luka objekta. Uz sami zid rampe sadi se puzavica, a u podnožju biljke za manje svjetlosti - perene i pokrivači tla

Slika 18. Izgled ozelenjenih skalineteta na ulaze u garažu, puzavica i biljaka perene i pokrivači tla

Zelene tribine i dječije igralište je čista i slobodna travnata površina za nesmetanu igru, a zelene travnate tribine okrenute dječijoj igri u širini travnjaka, dok je plato zasađen je sa tri izražajna stabla.

Zelene tribine ka Ribnici kreirane su tako da sadrže otvore za zelenu postavku različitih biljnih tekstura i smjena sezonskih ispoljavanja. Poštuje se koncept održivosti dizajna korišćenjem vrsta nevelikih zahtjeva, niskog žbunja, perena i ornamentalnih trava.

Slika 19. Izgled zelenih tribina ka Ribnici, sa zelenim postavkama različitih biljnih tekstura

Shodno Projektu pejzažne arhitekture vodilo se računa da zelenilo svojim korjenovim sistemom ili krošnjom ne ometa normalno funkcionisanje navedenog infrastrukturnog sadržaja.

4. IZVJEŠTAJ O POSTOJEĆEM STANJU SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE

Shodno Čl. 6. Pravilnika o bližoj sadržini elaborata o procjeni na životnu sredinu, ("Sl. list CG", br. 19/19.), za analizu izvještaja predmetne lokacije korišćeni su raspoloživi podaci o postojećem stanju životne sredine na lokaciji i u njenom širem okruženju.

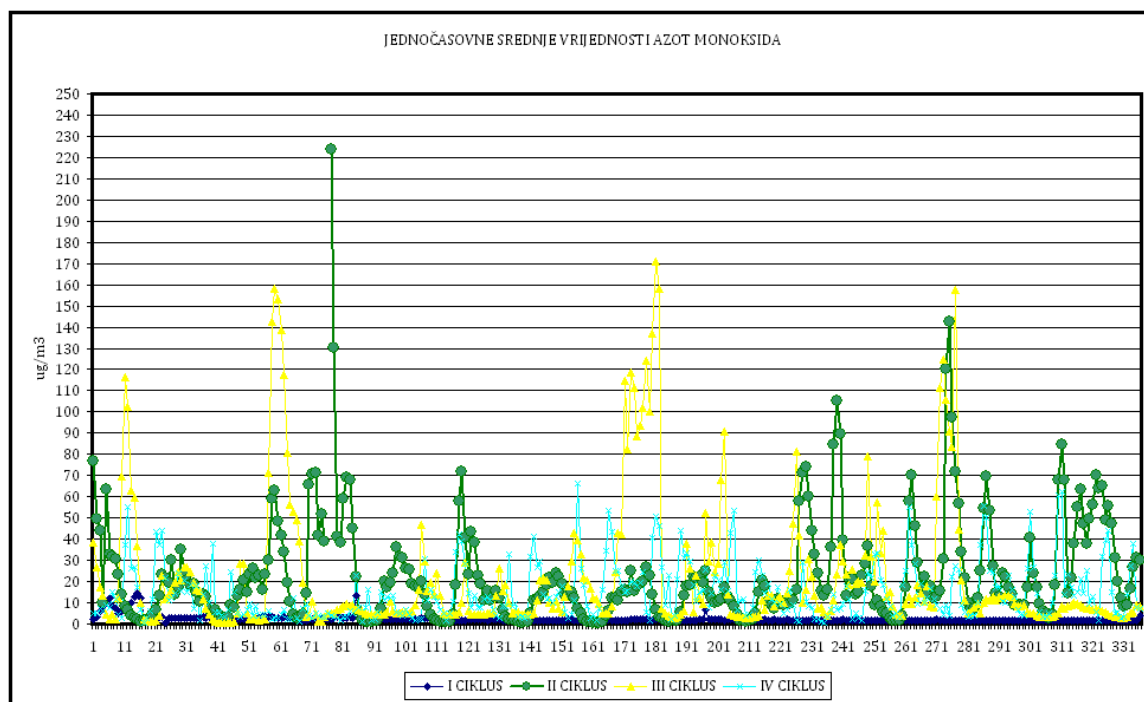
Vazduh

Na osnovu Informacije o stanju životne sredine za 2020. god., koju je uradila Agencija za zaštitu životne sredine CG, Podgorica, 2021. god., rezultati mjerenja kvaliteta vazduha na području Podgorice u 2020. god. pokazuju da je kvalitet vazduha u zimskom periodu bio ugrožen povišenim sadržajem PM10, dok je sadržaj ostalih osnovnih polutanata (SO₂, NO₂ i CO) ispod graničnih vrijednosti.

Na mjernom mjestu Podgorica 1 (UT) (kružni tok na Zabjelu), u 2020. god. srednje dnevne koncentracije PM10 čestica su 101 dan prelazile propisanu graničnu vrijednost (50 µg/m³). Godišnja srednja koncentracija na ovoj urbanoj saobraćajnoj stanici je bila iznad propisane granične vrijednosti i iznosila je 42 µg/m³, dok je na mjernom mjestu u Bloku pet (Podgorica 2), tokom mjerenja u 2020. god., iznad granične vrijednosti bilo 79 srednjih dnevnih koncentracija. Godišnja srednja vrijednost PM10 čestica nije prelazila graničnu vrijednost i iznosila je 37 µg/m³.

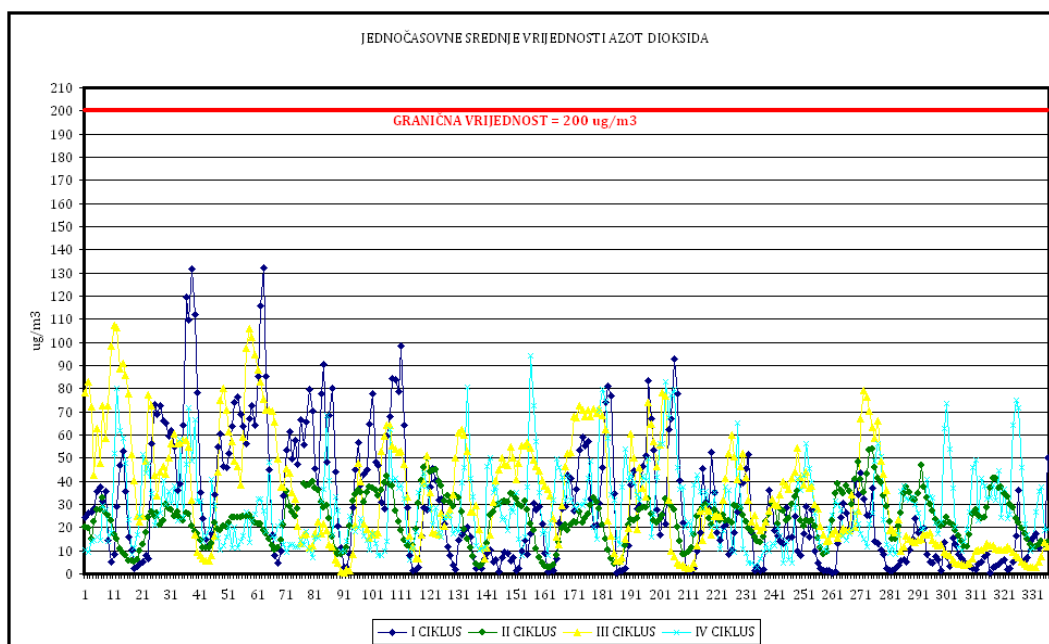
Ovo potvrđuju i podaci koji se nalaze na sajtu Glavnog grada, a očitani su sa mjerne stanice na lokaciji Stari Aerodrom (Bulevar Josipa Brza Tita), koja je najbliža predmetnoj lokaciji, za period ljeto 2021 do proljeća 2022. god.

Na Sl. 20. i 21. prikazane su jednočasovne srednjih vrijednosti koncentracije NO i NO₂ za navedeni period sa mjerne stanice u Podgorici na Starom Aerodromu.

Slika 20. Jednočasovne srednje vrijednosti azot monoksida

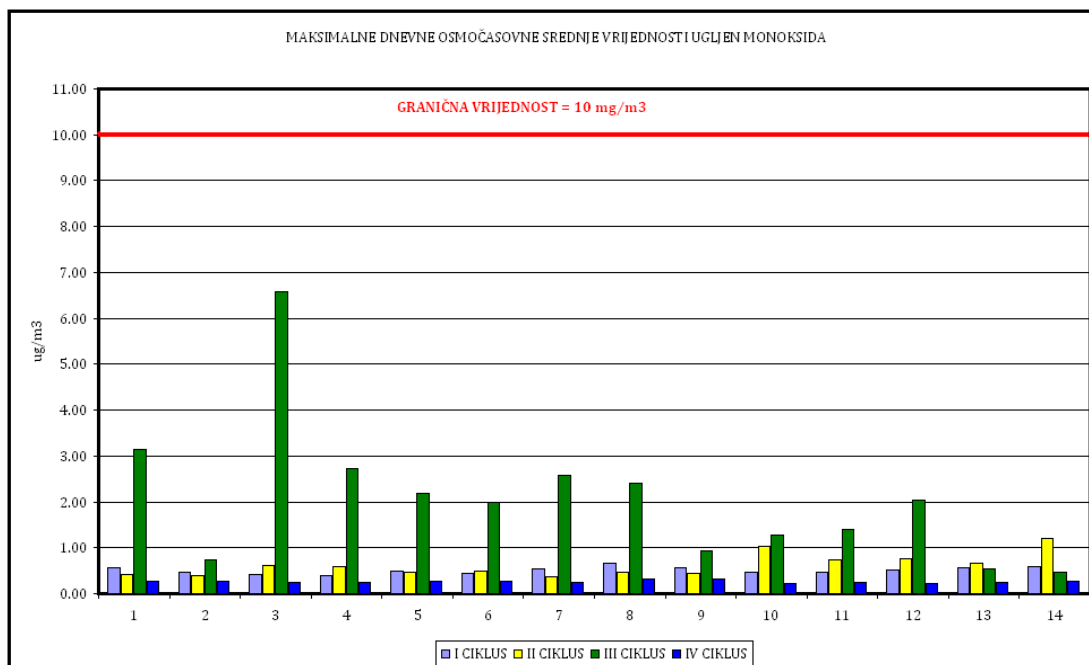

Slika 21. Jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjera kontrole. Sve jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida tokom mjerenja su bile ispod propisane granične vrijednosti od 200 µg/m³.

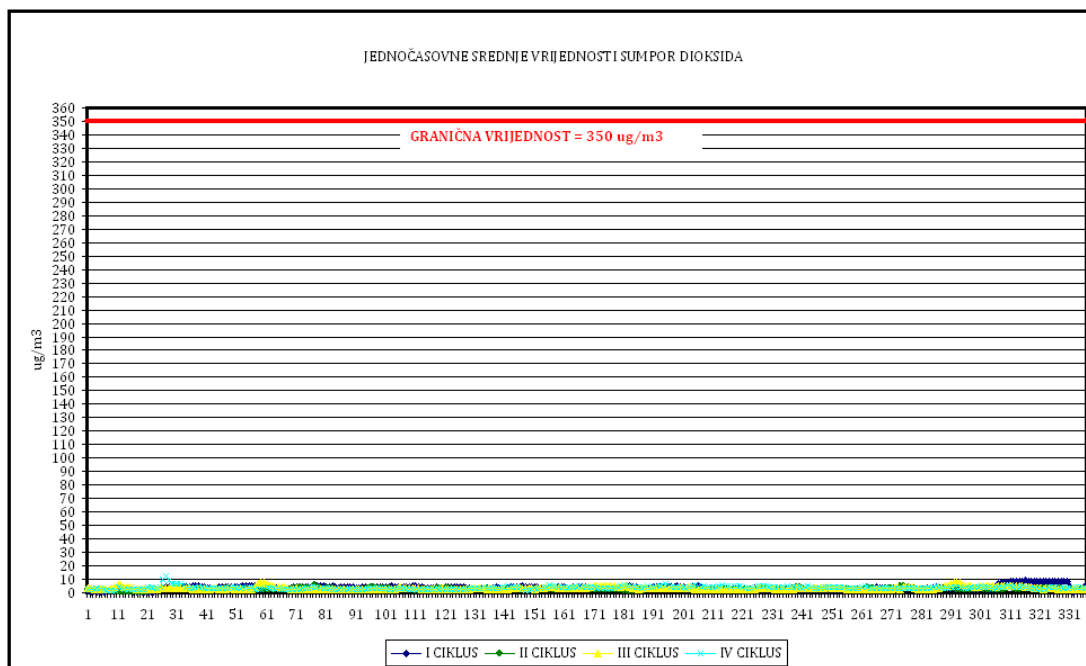
Na Sl. 22. prikazane su maksimalne dnevne osmočasovne srednje vrijednosti ugljen monoksida za navedeni period.

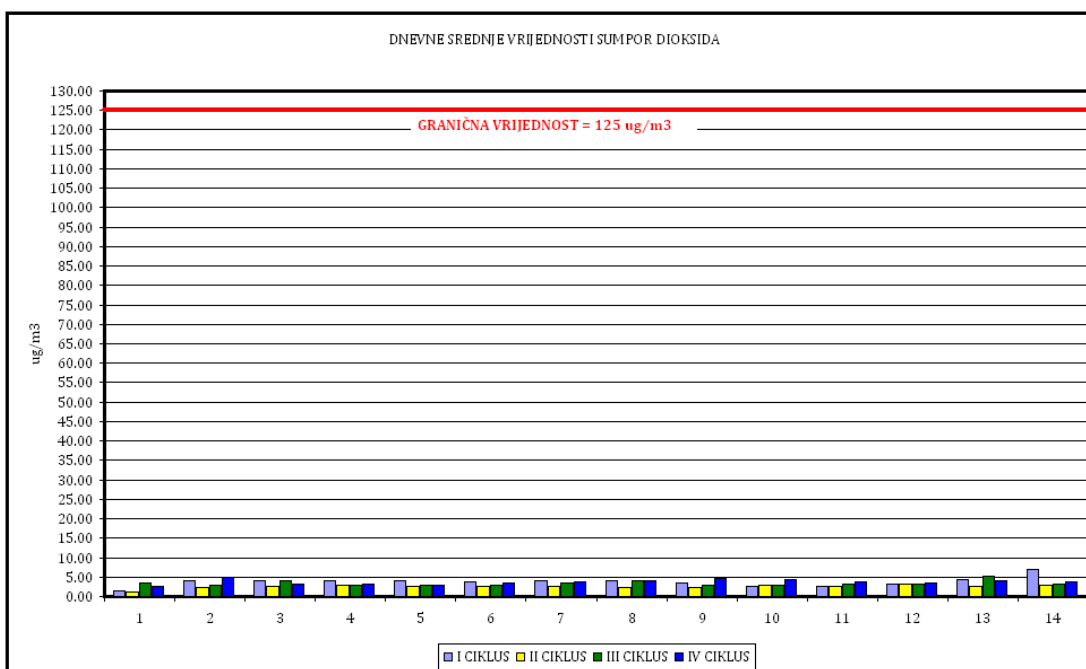
Slika 22. Uporedni prikaz maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti ugljen monoksida

Sve maksimalne dnevne osmočasovne srednje vrijednosti ugljen monoksida su tokom navedenog mjerenja, bile ispod propisane granične vrijednosti.

Na Sl. 23. i 24. prikazane su jednočasovne i dnevne srednjih vrijednosti koncentracije SO₂ za navedeni period.

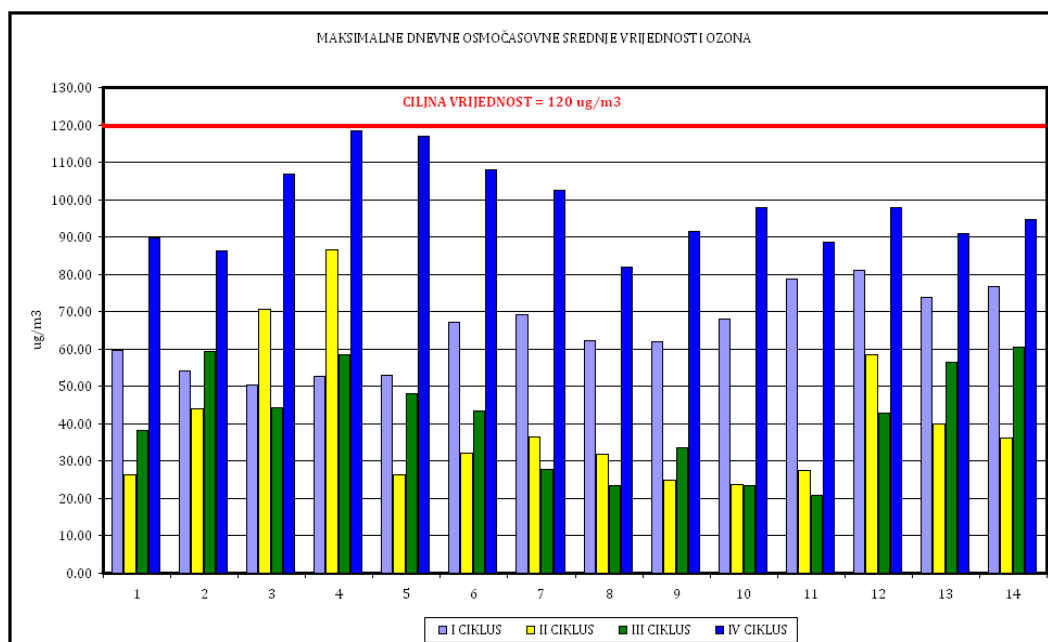
Slika 23. Uporedni prikaz jednočasovnih srednjih vrijednosti sumpor dioksida

Slika 24. Uporedni prikaz dnevnih srednjih vrijednosti sumpor dioksida

Rezultati mjerenja sumpor dioksida su upoređivani sa propisanim graničnim vrijednostima za jednočasovnu srednju vrijednost (350 µg/m³) i dnevnu srednju vrijednost (125 µg/m³). Sve izmjerene vrijednosti sumpor dioksida su bile ispod propisanih graničnih vrijednosti.

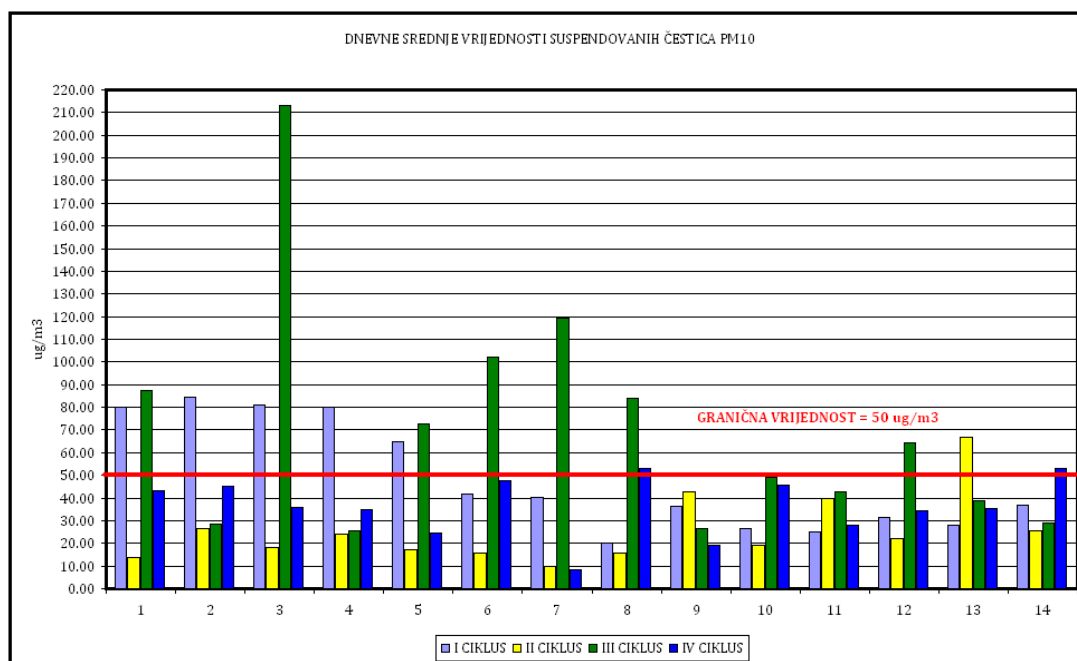
Na Sl. 25. prikazane su maksimalne dnevne osmočasovne srednje vrijednosti ozona za navedeni period.

Slika 25. Uporedni prikaz maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti ozona

Maksimalne dnevne osmočasovne srednje vrijednosti ozona su upoređivane sa propisanom ciljnom vrijednošću od 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Sve maksimalne dnevne osmočasovne srednje vrijednosti ozona tokom mjerenja su bile ispod propisane ciljne vrijednosti.

Na Sl. 26. prikazane su dnevni srednji vrijednosti koncentracije PM10 za navedeni period.

Slika 26. Uporedni prikaz srednjih dnevnih vrijednosti suspendovanih čestica PM10

Petnaest dnevnih srednjih vrijednosti suspendovanih čestica PM10 (56 dana validnih mjerenja) je bilo iznad propisane norme od 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, Izračunati percentil 90,4 za PM10

koji se koristi za ocjenu kvaliteta vazduha kod povremenih mjerenja ($83,09 \mu\text{g}/\text{m}^3$) je iznad propisane granične vrijednosti.

PM10 su analizirane na sadržaj teških metala za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha na godišnjem nivou.

Sadržaj olova, računat kao srednja vrijednost sedmičnih uzoraka, je bio ispod propisane granične vrijednosti.

Sadržaji kadmijuma, nikla i arsena su bili ispod ciljane vrijednosti propisane radi zaštite zdravlja ljudi.

Srednja koncentracija osam zbirnih sedmičnih uzoraka benzo(a)pirena u suspendovanim česticama (PM10) je $1.68 \text{ ng}/\text{m}^3$ u odnosu na propisanu ciljnu vrijednost od $1 \text{ ng}/\text{m}^3$.

Shodno Pravilniku o bližoj sadržini elaborata o procjeni na životnu sredinu, ("Sl. list CG", br. 19/19.), izvještaj o postojećem stanju segmenata životne sredine predviđen je za projekte u oblastima zaštićenih prirodnih i kulturnih dobara, u turizmu i za složene inženjerske objekte. Za analizu su korišćeni raspoloživi podaci o postojećem stanju životne sredine na lokaciji i u njenom okruženju, za osnovne segmente životne sredine.

Što se tiče same lokacije i njenog užeg okruženja, treba očekivati da je vazduh pod istim uticajem izduvnih gasova iz prevoznih sredstava, obzirom da se radi o Trgu na kojem se nalaze parking mjesta za putničke automobile i kao i ulica V Proleterska brigade.

Voda

U okruženju lokacije nema vodoizvorišta, ali u neposrednoj blizini na udaljenosti cca 50 m, sa sjeverne strane protoče rijeka Ribnica.

Za ocjenu kvaliteta voda korišćena je Informacije o stanju životne sredine u Crnoj Gori za 2020. god., Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore, Podgorica 2021. god.

Na osnovu fizičko-hemijske i mikrobiološke analize vode za piće u Podgorici, koje se redovno rade, može se zaključiti da kvalitet voda u 2020. god. u potpunosti zadovoljava zahtjeve za piće, uz napomenu da adekvatno hlorisanje uspijeva obezbijediti bakteriološki ispravnu vodu za piće.

Od 20 ispitivanih izdani i podzemnih bunara sa prostora Zetske ravnice u 2020. god. hemijski status, na osnovu opštih fizičko-hemijskih parametara, nađen je kao: dobar status na 16 izdani/bunara i loš status na 4 bunara/izdani (Gostilj, Vranj, Drešaj i Vrelo Ribničko).

Zemljište

Na prostoru lokacije i njene okoline pretežno su zastupljeni konglomerati - slabije do jače vezani pjeskoviti šljunak, u površinskom dijelu od par do oko 6,0 m dominira jače vezan, dok je dublje pretežno slabije vezan. Sa aspekta ocjene kvaliteta zemljišta, hemijske analize zemljišta na lokaciji i njenoj okolini nijesu rađene.

Za ocjenu kvaliteta zemljišta korišćena je Informacije o stanju životne sredine u Crnoj Gori za 2020. god., Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore, Podgorica 2021. god.

Rezultati analize zemljišta rađeni su na lokaciji naselja Omerbožovići (poljoprivredno zemljište u blizini sanitarne deponije komunalnog otpada "Livade") u 2020. god. i oni pokazuju povećan sadržaj hroma, nikla i bora u odnosu na vrijednosti normirane Pravilnikom o dozvoljenim koncentracijama štetnih i opasnih materija u zemljištu i

metodama za njihovo ispitivanje ("Sl. list RCG", br. 18/97). Sadržaj svih ostalih neorganskih i organskih parametara ne prelazi propisane koncentracije. Od analiziranih toksičnih i kancerogenih organskih materija detektovano je samo prisustvo policikličnih aromatičnih ugljovodonika (PAH) i to u okvirima propisane MDK, dok su sve ostale POPS hemikalije ispod granice detekcije.

Treba očekivati da je na posmatranom prostoru zemljište sa aspekta sadržaja štetnih primjesa sličnog kvaliteta.

Biodiverzitet

Biodiverzitet predmetnog lokaliteta je siromašan, obzirom da na njemu nema prirodnih staništa, već apsolutno dominiraju asfaltne površine i parking. Elementi biodiverziteta su vrste prilagođene na intezivni antropogeni pritisak. Flora i fauna okolnog prostora je nešto raznovrsnija (ali i dalje prilično siromašna), jer se u okolini nalaze travnjaci, drvoređi, rijeka i park. Pregled najvažnijih elemenata flore i faune izložen je u poglavlju 2.9.

Buka

Što se tiče buke, prema studiji "Strateška karta buke za aglomeraciju Glavni grad Podgorica", koju je za potrebe Glavnog grada Podgorica uradio WINsoft d.o.o. Podgorica, 2018., konstatovano je da su u zelenom pojasu uz rijeku Ribnicu, registrovana značajna prekoračenja graničnih vrijednosti za zonu tihe aglomeracije, uzrokovana uglavnom bukom generisanom od drumskog saobraćaja u samom gradu. Prekoračenje u cijelom toku, od nekadašnje kasarne Masline do ušća u Moraču prelazi 20 dB u toku noći, dok je u toku dana i večeri to prekoračenje umanjeno u dijelu toka od izvorišta do Karver-a, gdje je prekoračenje uglavnom od 8 do 12 dB.

Na bazi navedene analize, može se konstatovati da je postojeće stanje osnovnih segmenata životne sredine na lokaciji i njenom okruženju zadovoljavajućeg kvaliteta, odnosno posmatrano područje nije opterećeno značajnijim negativnim uticajima na životnu sredinu.

5. OPIS RAZMATRANIH ALTERNATIVA

Na osnovu Odluke o određivanju lokacije sa elementima urbanističko-tehničkim uslovima za lokalni objekat od opšteg interesa – uređenje Trga Božane Vučinić u zahvatu Prostornog urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice, Investitor je uz angažovanje svog stručnog tima i uz saglasnost glavnog graskog arhitekta, uključujući sve aspekte, odabrao najpovoljnije rešenje i shodno tome uradio Glavni projekat uređenja Trga Božane Vučinić sa izgradnjom podzemne garaže.

Kao alternativa prihvaćenom rješenju, razmatran je položaj ulazno-izlaznih rampi u garaži. To iz razloga što je postajala ideja da preko te dvije ulazno-izlazne rampe i saobraćajnica garaže nivoa -1 bude graska saobraćajnica sa svom pratećom infrastrukturom, predviđenom za sve vrste saobraćaja.

Od takve ideje zbog nekih tehničkih rješenja Investitor je odustalo, pa u okviru projektne dokumentacije razmatrano je rješenje koje je u Elaboratu razmotreno.

- **Lokacija**, se nalazi na katastarskim parcelama br. 215, 2801, 2806/2 i 2806/5 i na dijelu katastarskih parcela br. 211/3, 214/1, 218, 219/1, 219/2, 220, 221/1, 221/2, 222, 223, 224/1, 228, 2721, 2754, 2700/1, 2794, 2796, 2798, 2799, 2806/1 i 2837 KO Podgorica III, u zahvatu PUP-a Glavnog grada Podgorica

- **Uticaj na segmente životne sredine**, obzirom da će se uređenje Trga Božane Vučinić sa izgradnjom podzemne garaže, izvoditi shodno zakonskoj regulativi, iz tih razloga pri njegovom funkcionisanju uz strogo poštovanje zakonskih normi negativni efekti koji utiču na segmente životne sredine i zdravlja ljudi, biće svedeni na minimum.

- **Proizvodni procesi ili tehnologija**, u toku funkcionisanja Trga Božane Vučinić sa izgradnjom podzemne garaže, neće biti nikakvih proizvodnih procesa ili tehnologija.

- **Metode rada u toku izgradnje i funkcionisanja objekta**, uređenje Trga Božane Vučinić sa izgradnjom podzemne garaže biće u potpunosti u skladu sa uslovima propisanim u okviru zakonske regulative, ali i sa druge strane prilagođene specifičnostima predviđene namjene.

Građevinski radovi biće izvedeni u skladu sa važećim standardima, obzirom da je ova vrsta objekata dobro pokrivena domaćom zakonskom regulativom.

Konačno, materijali koji će se koristiti za izgradnju i izvedeni radovi kao minimum mora da zadovolje navedene standarde i propise, shodno promjeru Glavnog projekta.

Metode rada u toku eksploatacije objekta biće u skladu sa standardima koji važe za ovu vrstu objekata. Tokom eksploatacije u cilju obezbjeđivanja zaštite životne sredine i zdravlja ljudi od eventualnog štetnog uticaja, sprovodiće se mjere sprječavanja ili eliminisanja mogućih negativnih uticaja.

- **Planovi lokacija i nacrti projekta**, Glavni projekat je urađen prema projektom zadatku izdatog od strane Investitora, Odlukom o određivanju lokacije sa elementima urbanističko-tehničkim uslovima izdatih od strane nadležnog državnog organa i pribavljenih pozitivnih saglasnosti od strane nadležnog državnog organa. U Glavnom projektu detaljno su razrađene sve faze uz primjenu savremenih tehničko-tehnoloških rješenja za objekte ove vrste i namjene.

- **Vrste i izbor materijala za izvođenje projekta**, osnovni materijal za izgradnju objekta je:

- čelična konstrukcija S235JRG2 (Č.0361) i
- beton marke C25/30

Svi materijali namijenjena za uređenjem Trga Božane Vučinić sa izgradnjom podzemne garaže biće nabavljena od poznatih svjetskih proizvođača.

- **Vremenski raspored za izvođenje i prestanak funkcionisanja projekta**, biće definisan dinamičkim planom na koji će uraditi izvođač radova a na koji će dati saglasnost Investitor. Izvođenje radova izvodiće se fazno obzirom na prisutne elemente, odnosno izvođenje pojedinih faza usloviće dalje izvođenje drugih, mada pojedine faze mogu da se izvode i istovremeno. Izgradnja objekta se planira da će trajati 36 mjeseci. Obzirom da se ne radi o privremenom objektu, nije predviđeno njegovo uklanjanje.

- **Datum početka i završetka izvođenja**, planirani datum početka radova je 01.01.2023. god. A završetak 01.01.2026. god.

- **Veličina lokacije i objekta**, površina svih katastarskih parcela br. 215, 2801, 2806/2 i 2806/5 i dijelova katastarskih parcela br. 211/3, 214/1, 218, 219/1, 219/2, 220, 221/1, 221/2, 222, 223, 224/1, 228, 2721, 2754, 2700/1, 2794, 2796, 2798, 2799, 2806/1 i 2837 iznosi 7.523,00 m².

- **Obim radova**, je definisan predmerom i predračunom svih faza Glavnim projekom. Obim radova će zavisi od uslova i načina njihovog izvođenja što će biti definisano Elaboratom o uređenju gradilišta.

- **Kontrolu zagađenja**, Elaboratom su predviđene mjere za ublažavanje mogućih negativnih uticaja, te će na taj način biti neutralisani negativni uticaji i zagađenja.

- **Uređenje odlaganja otpada**, je definisano u Elaboratu shodno Uredbi o načinu i uslovima skladištenja otpada ("Sl. list CG", br. 33/13) i Zakonu o upravljanju otpadom ("Sl. list CG" br.64/11 i 39/16).

- **Uređenje prostora projekta i saobraćajni putevi**, na predviđenim zelenim površinama Trga izabrane su biljke koje u većini čine domaće, autohtone vrste ili takve koje podražavaju prirodnu vegetaciju područja. Pored funkcije zelene infrastrukture, mikroklimatskih benefita i uloge u biodiverzitetu, značajno doprinose stvaranju prepoznatljivog gradskog prostora, ambijenta poželjnog za boravak i odmor korisnika. Po unutrašnjem dijelu Trga planirana je samo pješačka komunikacija, a u određenom vremenskom periodu za dopremu neophodne robe za lokale i poslovne objekte, biće omogućeno kretanje vozilima uslužnih djelatnosti.

U garaži biće omogućeno parkiranje svih vrsta putničkih vozila sa označenom kompletnom saobraćajnom signalizacijom, shodno zakonskoj regulativi za ovu vrstu objekta.

- **Odgovornost i procedure za upravljanje životnom sredinom**, u fazi uređenje Trga za procedure vezane za zaštitu životne sredine biće odgovoran Izvođač radova. Nosilac projekta će ovu obavezu definisati Ugovorom sa izvođačima radova.

U fazi funkcionisanja objekta, Investitor preuzima sve odgovornosti i obaveze vezane za zaštitu životne sredine.

- Obuka, shodno Čl. 20. Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14 i 44/18), svi angažovani radnici kako u fazi izgradnje, tako i u fazi eksploatacije objekta, moraju biti osposobljeni za bezbjedan rad. Obuku zaposlenih i provjeru znanja sprovodi akreditovana ovlašćena organizacija, koja svakom zaposlenom nakon uspješno završene obuke, izdaje uvjerenje o osposobljenosti za bezbjedan rad.
- **Monitoring**, vrši se tokom izgradnje i eksploatacije objekta, ukoliko analiza mogućih uticaja (Poglavlje 9.), pokaže da je neophodno.
- **Planovi za vanredne prilike**, ukoliko dođe do određenih akcidenata, glavni cilj je sačuvati ljudske živote. Iz tih razloga Investitor je u obavezi da uradi Plan zaštite i spašavanja, gdje će isti obraditi sve moguće akcidentne situacije sa predlogom mjera za njihovo ublažavanje.
- **Uklanjanje projekta**, obzirom da se ne radi o privremenom objektu, nije predviđeno njegovo uklanjanje.

6. OPIS SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE

Za analizu su korišćeni raspoloživi podaci o postojećem stanju životne sredine na lokaciji i u širem okruženju lokacije – Glavnog grada Podgorice.

6.1. Naseljenost i koncentracija stanovništva

Prema Popisu iz 2011. god. Opština Podgorica imala je 185.937 stanovnika i 14.211 domaćinstava. Gustina naseljenosti u Opštini Podgorica prema Popisu iz 2011. god. iznosila je 129,0 stanovnika na 1 km², odnosno bila je veća u odnosu na sve prethodne popise.

Sa demografskog aspekta stopa priraštaja stanovništva za period od 2012 do 2020. god. u Opštini Podgorica kretala se od 3,3 u 2020. god. do 6,5 u 2012. god.

U gradu Podgorici kome pripada lokacija objekta, prema Popisu iz 2011. god. bilo je 150.977 stanovnika (78.105 žene i 72.872 muškarca), od toga je 109.475 bilo punoljetnih. Prosječna starost stanovništva iznosi 34,3 god. (35,3 kod žena i 33,3 kod muškaraca). U gradu bilo je 57.365 stanova (46.095 naseljenih i 10.173 prazna) i 47.362 domaćinstva. Prosječan broj članova po domaćinstvu je bio 3,19.

Uže okruženje lokacije na kojoj se planira izgradnja objekta ima veliku gustinu naseljenosti.

6.2. Zdravlje ljudi

Potencijalni uticaji na zdravlje ljudi u užoj okolini lokacije uzrokovani realizacijom predmetnog projekta su ograničeni na period izgradnje, dok u toku funkcionisanja samo u slučaju akcidentne situacije mogu biti narušeni segmenti životne sredine koji bi negativno uticali na zdravlje ljudi.

U skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 44/18) poslodavac je dužan da zaposlenima (kako pri izgradnji objekta, tako i u toku funkcionisanja) nabavi i izda na upotrebu sredstva za rad i sredstva i opremu lične zaštite na radu neophodne za njegovo radno mjesto kako bi uticaj na zaposlene sveo na prihvatljiv nivo.

6.3. Flora i fauna

Flora

Flora predmetne lokacije je siromašna, predstavljena vrstama koje su česte u gradskom jezgru, a prilagođene su gaženju i životu na staništu koje je veoma siromašno u nutrijentima. Na okolnim travnjacima najfrekventnije se javljaju: *Sherardia arvensis*, *Silene vulgaris*, *Stellaria media*, *Taraxacum officinale*, *Veronica persica*, *Rhagadiolus stellatus*. Nema podataka o prisustvu endemičnih i zaštićenih biljaka na samoj lokaciji, a njihovo prisustvo se i ne očekuje uzimajući u obzir staništa. Predstavnici familije orhideja (*Orchidaceae*), čije su sve vrste zaštićene nacionalnim zakonodavstvom (Rjesenje o stavljanju pod zaštitu pojedinih biljnih i zivotinjskih vrsta iz 2006. godine („Sl. list RCG”, br. 76/06)), bilježeni su na travnjacima šire okoline Trga Božane Vučinić i u Karađorđevom parku, koji se nalazi u blizini trga: *Anacamptys pyramidalis*, *Orchis morio* i *Orchis papilionaceae*. Navedene orhideje imaju široku distribuciju i stabilne populacije u mediteransko-submediteranskom dijelu Crne Gore.

U blizini Trga Božane Vučinić se nalazi Karađorđev park, o čijem florističkom diverzitetu je već bilo riječi. Sa jugo-zapadne strane Trga do stambenih zgrada nalazi se jedan red

stabala platana *Platanus orientalis*, dok se u okolini bilježe i sađeni alepski borovi (*Pinus halepensis*) i čempresi (*Cupressus sempervirens*).

Fauna

Fokus dosadašnjih istraživanja faune na području opštine Podgorica stavljan je na prirodna staništa (Mareza, Čemosko polje, Morača, Cijevna, dio planinskog masiva Komova koji pripada opštini), dok nema publikovanih podataka o fauni gradskog jezgra (Akcioni plan biodiverziteta glavnog grada Podgorice, 2017). U skladu sa tim, nema podataka o fauni ciljnog lokaliteta i njegove okoline, a detaljna istraživanja nisu vršena ni za potrebe ove studije, uzimajući u obzir činjenicu da dominiraju antropogena staništa na kojima se ne očekuju rijetke i endemične životinjske vrste. Tokom nekoliko obilazaka trga Božane Vučinić, zabibilježene su životinjske vrste adaptirane na život u urbanim područjima, koja odlikuju promijenjeni ekološki faktori u odnosu na okolna prirodna staništa: asfaltnu podlogu, zagađen vazduh, veće temperature. Na ciljnom lokalitetu i u njegovoj okolini mogu se vidjeti sledeći gmizavci: zelembać (*Lacerta viridis*), zidni gušter (*Lacerta muralis*), obični smuk (*Elaphe longissima*), kornjača (*Testudo hermanni*, u blizini Ribnice i u Karadorđevom parku). Sve navedene vrste su zaštićene nacionalnom legislativom, ali u Crnoj Gori imaju široko rasprostranjene i brojne populacije.

Obzirom na neposrednu blizinu parka ovdje mogu boraviti i ptice kao što su: kos (*Turdus merula*) golub (*Columba livia domestica*), gugutka (*Streptopelia decaocto*), gradska lasta (*Delichon urbicum*), svraka (*Pica pica*), obični vrabac (*Passer domesticus*) i dr. Od sisara se na predmetnoj lokaciji mogu očekivati poljski miš *Apodemus agrarius* i jež *Erinaceus europaeus*. Navedene životinje su česte u Crnoj Gori i nisu zaštićene.

Ukoliko se ne realizuje projekat uređenja trga Božane Vučinić sa podzemnom garažom, ne očekujemo da će doći do promjene nadzemnog biodiverziteta. Kao što je navedeno, biljke i životinje koje naseljavaju ovaj prostor i njegovu okolinu, u toku dugog evolutivnog procesa su se adaptirale na život u urbanoj sredini, tako da mogu nastaviti da egzistiraju na predmetnoj lokaciji u uslovima koji sad vladaju. U slučaju nerealizacije projekta ekološki uslovi će ostati nepromjenjeni, dok bi se realizacijom projekta kvalitet staništa na trgu u određenoj mjeri popravio, obzirom na planove za ozelenjavanje. Sa aspekta podzemnog biodiverziteta nerealizacija bi imala pozitivan efekat, obzirom na devastaciju podzemnih staništa iskopavanjem podzemne garaže.

6.4. Zemljište

Na kvalitet zemljišta utiče veliki broj faktora, a najviše geološka podloga, reljef, klima, hidrografija, vegetacija i čovjek.

Maksimalno dozvoljene količine (MDK) opasnih i štetnih materija u zemljištu prema Pravilniku o dozvoljenim koncentracijama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje ("Sl. list RCG", br. 18/97), prikazane u tabeli 22.

Tabela 22. Maksimalno dozvoljene količine (MDK) opasnih i štetnih materija u zemljištu

Red. br.	Element	Hemijska oznaka	MDK u zemljištu u mg/kg zemlje
1.	Kadmijum	Cd	2
2.	Olovo	Pb	50
3.	Živa	Hg	1,5
4.	Arsen	As	20
5.	Hrom	Cr	50

6.	Nikal	Ni	50
7.	Flour	F	300
8.	Bakar	Cu	100
9.	Cink	Zn	300
10.	Bor	B	5
11.	Kobalt	Co	50
12.	Molibden	Mo	10

Maksimalno dozvoljene količine (MDK mg/kg zemlje) sredstava za zaštitu bilja u zemljištu iznose za:

- triazine (atrazin i simazin) 0,01,
- karbamate 0,5,
- ditiokarbamate 1,0,
- hlorfenoksi (2,4) 1,0,
- fenolne herbicide (DNOCI DINOSEB) 0,3 i
- organohlorne preparate DDT+DDD+DDE 0,01.

Maksimalno dozvoljene količine (MDK mg/kg zemlje) toksičnih i kancerogenih materija u zemljištu iznose za:

- policiklične aromatične ugljovodonike (PAHS) 0,6
- polihlorovane bifenile i terfenile (PCBs i PTC) za svaki od kongenera (28, 52, 101, 118, 138, 153 i 180) 0,004
- organokalajna jedinjenja (TVT, TMT) 0,005.

Hemijske analize zemljišta u bližoj okolini i na lokaciji nijesu rađene. Međutim, da bi se izvršila procjena kvaliteta zemljišta na lokaciji i njenom okruženju iskorišćene su hemijske analize zemljišta, koje je uradila Agencija za zaštitu prirode i životne sredine CG za 2020. god. za jednu lokaciju u Podgorici i to:

- Naselje Omerbožovići - poljoprivredno zemljište u blizini sanitarne deponije komunalnog otpada "Livade".

Na osnovu rezultata ispitivanja zagađenosti zemljišta na teritoriji Podgorice u 2020. god. može se konstatovati sljedeće:

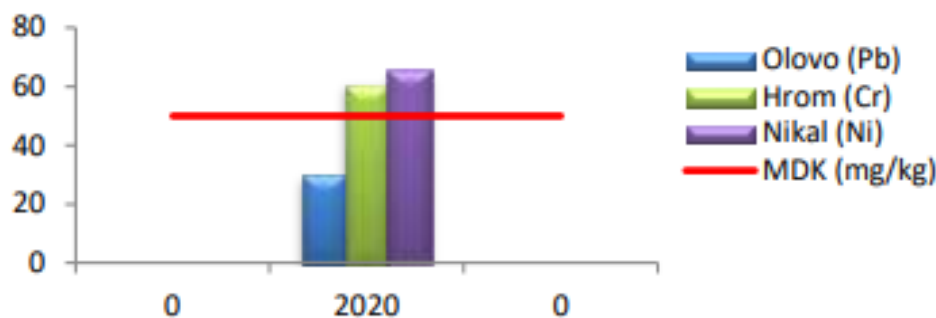
- Analizom uzorka zemljišta sa lokacije u blizini sanitarne deponije komunalnog otpada "Livade" (koja se prati od 2020. god.) evidentiran je povećan sadržaj hroma, nikla i bora u odnosu na vrijednosti normirane navedenim Pravilnikom. Sadržaj svih ostalih neorganskih i organskih parametara ne premašuje propisane koncentracije. Naime, od analiziranih toksičnih i kancerogenih organskih materija detektovano je samo prisustvo policikličnih aromatičnih ugljovodonika (PAH) i to u okvirima propisane MDK, dok su sve ostale POPs hemikalije ispod granice detekcije.

Ukupni rezultati analiza za navedena prekoračenja parametara na ovoj lokaciji:

- U zemljištu uzorkovanom na ovoj lokaciji povećan sadržaj navedenih elemenata ima prirodno, geološko porijeklo. Najveći procenat njihovog sadržaja prisutan je u prirodno teško pokretljivim oblicima, od čega samo u silikatnim jedinjenjima 92% ukupnog nikla i 90% ukupnog hroma. Bor je u zemljištu uglavnom prisutan u kristalnim formama i na njegovu biodostupnost najviše utiče kiselost zemljišta (pH), koja je opet u direktnoj vezi sa klimatskim prilikama. Njegov povišen sadržaj pripisuje se alkalnoj reakciji zemljišta, niskom nivou padavina i visokim temperaturama koje su obilježile podgoričku kotlinu u dužem vremenskom periodu prije i u toku uzorkovanja. Takvi

uslovi pogoduju smanjenoj rastvorljivosti bora što dovodi do njegovog nakupljanja u površinskom sloju zemljišta.

Na Sl. 27. prikazan je sadržaj olova (Pb), hroma (Cr) i nikla (Ni), u mg/kg, u uzorcima zemljišta uzorkovanom u blizini sanitarne deponije komunalnog otpada "Livade", od 2020. god.

Slika 27. Sadržaj olova (Pb), hroma (Cr) i nikla (Ni), u mg/kg, u blizini sanitarne deponije komunalnog otpada "Livade", od 2020. god.

Imajući u vidu navedeno, treba očekivati da je na lokaciji zemljište sličnog kvaliteta od navedenog, obzirom u okruženju nema zagađivača.

6.5. Tlo

Prema izvedenim istražnim bušotinama, na lokaciji izgradnje objekta pretežno su zastupljeni konglomerati - slabije do jače vezani pjeskoviti šljunak, u površinskom dijelu od par do oko 6,0 m dominira jače vezan, dok je dublje pretežno slabije vezan. Predmetna lokacija pripada kategoriji "dobro zbijeno tla", ujednačenih fizičko-mehaničkih karakteristika, koji izgrađuju stabilne terene, pogodne za direktno oslanjanje temelja.

Prema građevinskim normama GN-200, pjeskoviti šljunkovi pripadaju II-III kategoriji iskopa, dok je kategorija iskopa u djelovima gde je šljunak slabije do jače vezan IV-V kategoriji iskopa.

Sa izuzetkom kraće dionice vodnog toka Ribnice između Stare banje ušća u Moraču, korito rijeke Ribnice i njeno priobalje su u hidrotehničkom i urbanom pogledu potpuno neuređeni.

Erozioni procesi nastaju kao rezultat interakcije geološko-pedološke podloge, reljefnih i klimatskih karakteristika i načina iskorišćavanja zemljišta. Proces erozije zemljišta i geološke podloge osnovni su izvor nanosa koji se transportuje sa mjesta nastanka do mjesta njegovog deponovanja. Erozijska zemljišta degradira i uništava zemljište, a samim tim i životnu sredinu. Uz to je direktan uzrok pojave bujičnih tokova i njihovih poplava, koje, na nezaštićenom zemljištu, imaju veliku brzinu i značajan sadržaj nanosa.

Prema karti erozije Crne Gore, erozija je klasifikovana u pet kvalitativno-kvantitativnih kategorija, kojima odgovara prosječna vrijednost koeficijenta erozije. Pouzdanost izračunatih vrijednosti je u direktnoj funkciji sa preciznošću "karte erozije".

Slika 28. Karta erozije užeg i šireg područja sliva rijeke Ribnice (prema karti erozije 1:300000, Vodoprivredna osnova Crne Gore, 2001.)

Legenda:

- II kategorija erozije - Jaka erozija - blaži oblik od ekscesivne erozije
- III kategorija erozije - Srednja erozija
- IV kategorija erozije - Slaba erozija
- V kategorija erozije - Vrlo slaba erozija

Erozija i bujični tokovi su prisutne pojave u slivu rijeke Ribnice, posebno u području Savinog potoka.

Sa karte se može zaključiti da su u području sliva Ribnice i šire, zastupljene kategorije erozije od II do IV, to znači, od jake do slabo razvijene erozije. Erozijski procesi u područje sliva Ribnice su skladu sa specifičnošću karstnog terena, izraženih klimatskih razlika u visinskom smislu, uticaju čovjekavih djelatnosti i urbanizacije područja u donjem toku Ribnice.

Značajno je naglasiti da je pozitivna je činjenica to što je erozija izražena pretežno u gornjim djelovima sliva rijeke Ribnice, a da nije značajnije ugroženo priobalno zemljište u dijelovima sliva koji se nalazi u njenom donjem toku.

6.6. Vode

Zakonom o vodama ("Sl. list CG" br. 27/07, 22/11, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 2/17 i 84/18), uređuje se pravni status i način integralnog upravljanja vodama, vodnim i priobalnim zemljištem i vodnim objektima, uslovi i način obavljanja vodne djelatnosti i druga pitanja od značaja za upravljanje vodama i vodnim dobrom.

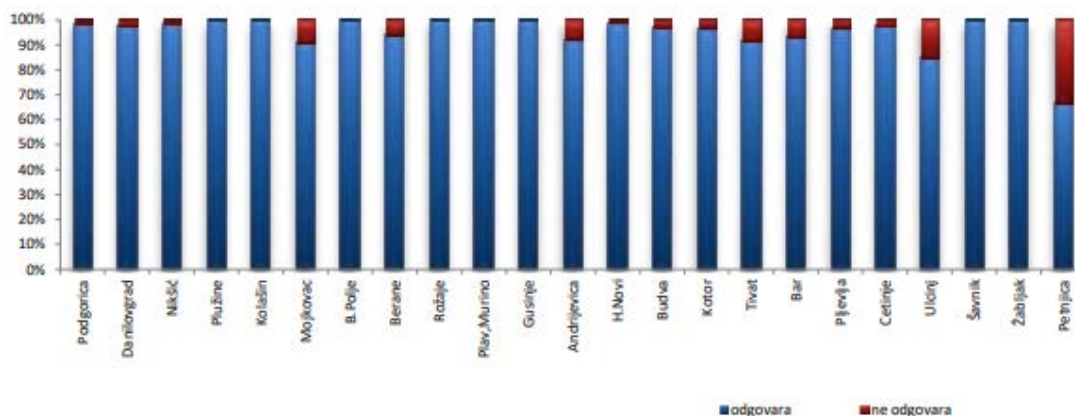
Pravilnikom o načinu i rokovima utvrđivanja statusa površinskih voda ("Sl. list RCG", 25/19), propisuje se način i rokovi utvrđivanja statusa površinskih voda, način sprovođenja monitoringa hemijskog i ekološkog statusa površinskih voda, lista prioriternih supstanci i mjere koje će se sprovođiti za poboljšanje statusa površinskih voda.

Shodno Čl. 3. Pravilnika status površinskih voda određuje se na osnovu rezultata monitoringa hemijskog i ekološkog stanja vodnih tijela ili više vodnih tijela površinskih voda.

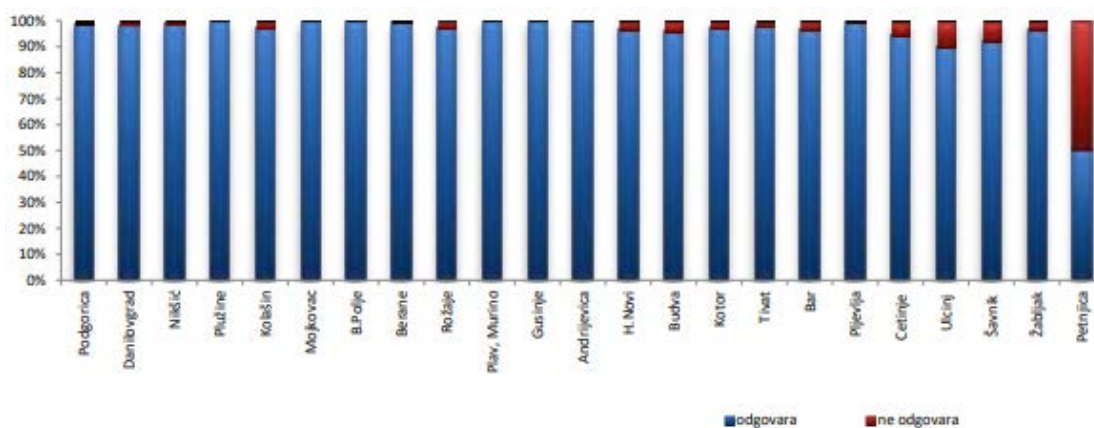
Pravilnikom o načinu i rokovima utvrđivanja statusa podzemnih voda ("Sl. list RCG", 52/19), propisuje se način i rokovi utvrđivanja statusa podzemnih voda, način sprovođenja monitoringa hemijskog i kvantitativnog statusa podzemnih voda i mjere koje će se sprovođiti za poboljšanje statusa podzemnih voda.

Kada je u pitanju kvalitet voda za piće, prema Informaciji o stanju životne sredine u Crnoj Gori za 2020. god., koju je uradila Agencija za zaštitu prirode i životne sredine CG za 2020. god., po opštinama vršena je fizičko-hemijsko i mikrobiološka analiza uzoraka voda za piće sa gradskih vodovoda i drugih javnih objekata vodosnabdijevanja.

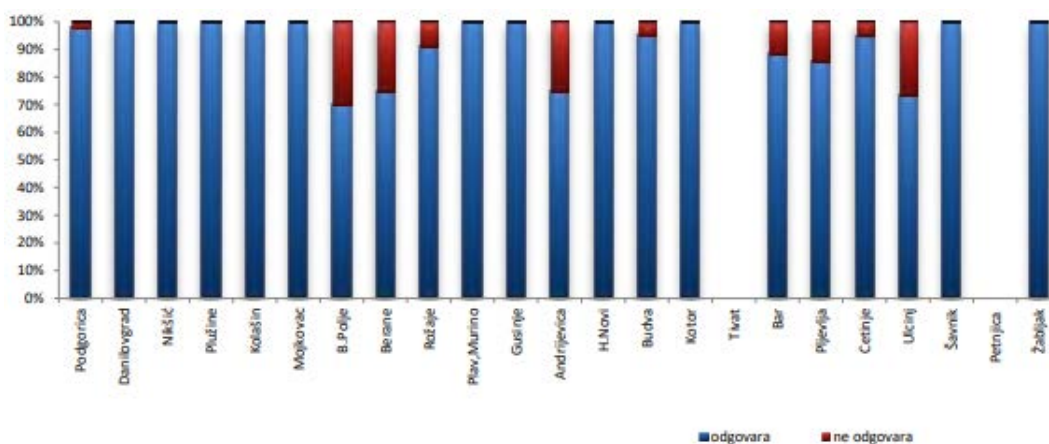
Na Sl. 29, 30, 31, 32 i 33 prikazani su rezultati fizičko-hemijskih i mikrobioloških analiza uzoraka hlorisanih voda za piće po opštinama, s procentima koliko je uzoraka odgovaralo propisima, a koliko ne.

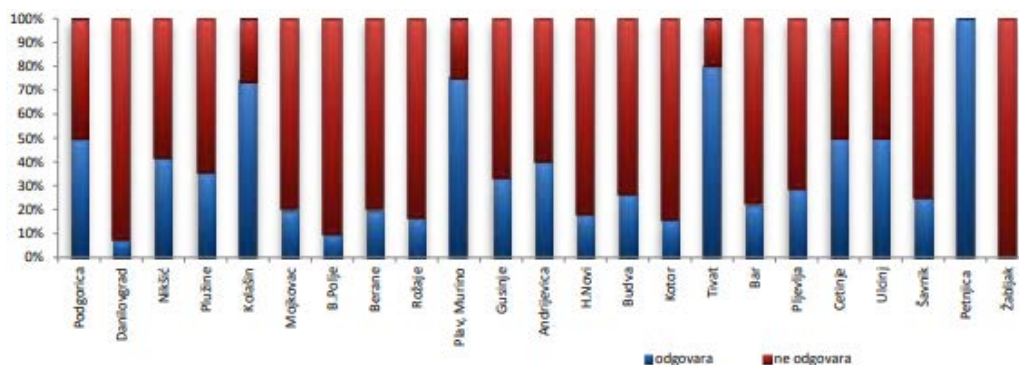
Slika 29. Rezultati fizičko-hemijskih ispitivanja uzoraka hlorisane vode za piće u 2020. god.

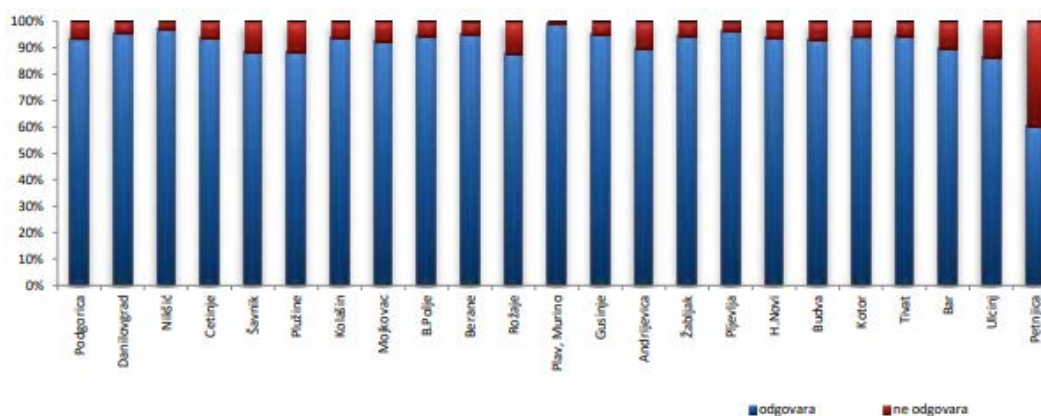
Slika 30. Rezultati mikrobioloških ispitivanja uzoraka hlorisane vode za piće u 2020. god.

Slika 31. Rezultati fizičko-hemijskih ispitivanja uzoraka nechlorisane vode za piće u 2020. god.

Slika 32. Rezultati mikrobioloških ispitivanja uzoraka nehlorisane vode za piće u 2020. god.

Slika 33. Rezultati ispitivanja vode za piće u 2020.god.

Na osnovu prikazanih rezultata može se zaključiti da kvalitet hlorisanih voda iz vodovoda u Podgorici zadovoljava zahtjeve za piće, bez potrebe dodatnog tretmana uz napomenu da adekvatno hlorisanje uspijeva obezbjediti bakteriološki ispravnu vodu za piće.

Međutim, bakteriološka slika ukazuje da je neophodno kontinuirano i adekvatno hlorisanje svih voda. Praksa je pokazala da adekvatno hlorisanje uspijeva obezbjediti bakteriološki ispravnu vodu za piće.

Predmetna lokacija se nalazi na lijevoj obali rijeke Ribnice, udaljena od korita cca 50 m i uzvodno od ušća Ribnice u Moraču na cca 500 m.

Shodno Informacije o stanju životne sredine u Crnoj Gori za 2020. god., koje je uradila Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore mreža monitoringa kvaliteta površinskih voda obuhvata je 20 vodotoka sa 38 mjernih mjesta, među kojima je rijeka Morača.

Uvođenjem ekološkog stanja za karakterizaciju kvaliteta voda, definisani su i elementi za klasifikaciju ekološkog stanja. Definisane ekološke stanja površinskih voda određuju se na osnovu bioloških, hidromorfoloških, hemijskih i fizičko-hemijskih elemenata.

Kategorije ekološkog statusa pojedinih vodnih tijela površinskih voda su definisane:

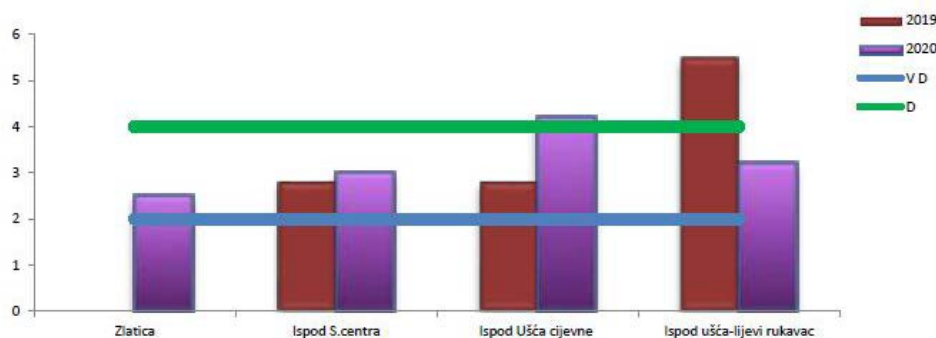
- vrlo dobar ekološki status,
- dobar ekološki status,
- umjeren ekološki status,
- loš ekološki status i
- vrlo loš ekološki status.

Rijeka Morača

Za vodu rijeke Morače analizirani su sljedeći parametri:

BPK5- biološka potrošnja kiseonika

Biološka potrošnja kiseonika (BPK5) je količina kiseonika koja potrebna da se izvrši biološka oksidacija prisutnih, biološki razgradljivih, sastojaka vode. Stepen zagađenosti vode organskim jedinjenjima definisan je, pored ostalih, i ovim parametrom (BPK5) i osnovni je parametar za ocjenu zagađenosti površinskih voda organskim materijama, a njegove vrijednosti za Moraču na četiri profila za 2020. god. prikazane su na Sl. 34.

Slika 34. BPK5 u rijeci Morači (mg/l)

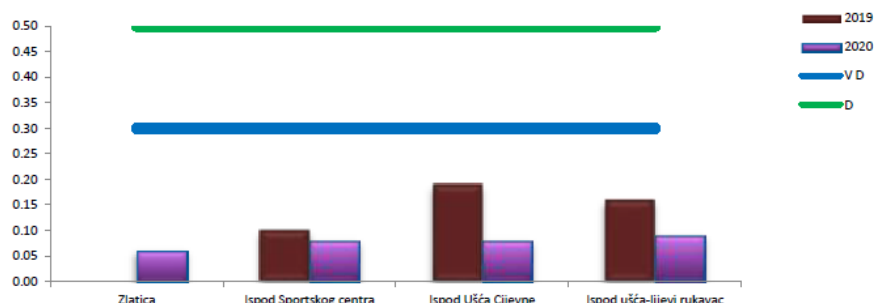
VD – vrlo dobar ekološki status; D- dobar ekološki status

Izmjerene vrijednosti BPK5-biološka potrošnja kiseonika u 2020. god., pokazuju da je stanje kvaliteta voda Morače po ovom osnovu imalo dobar ekološki status na svim mjernim mestima osim na mjestu ispod ušća Cijevne.

Sadržaj fosfata

Najznačajniji izvor zagađenja ortofosfata potiče iz komunalnih i industrijskih otpadnih voda i poljoprivrede. Fosfati mogu oštetiti vodenu okolinu i narušiti ekološku ravnotežu u vodama, te njihov povećan sadržaj može izazvati eutrofikaciju, što ima za posljedicu ubrzano razmnožavanje algi i viših biljaka i stvaranje nepoželjne promjene ravnoteže organizama prisutnih u vodi, kao i samog kvaliteta vode.

Sadržaj ortofosfata u Morači na četiri profila za 2020. god., izražen u mg/l prikazan je na Sl. 35.

Slika 35. Sadržaj ortofosfata (fosfata) u rijeci Morači (mg/l)

VD – vrlo dobar ekološki status; D- dobar ekološki status

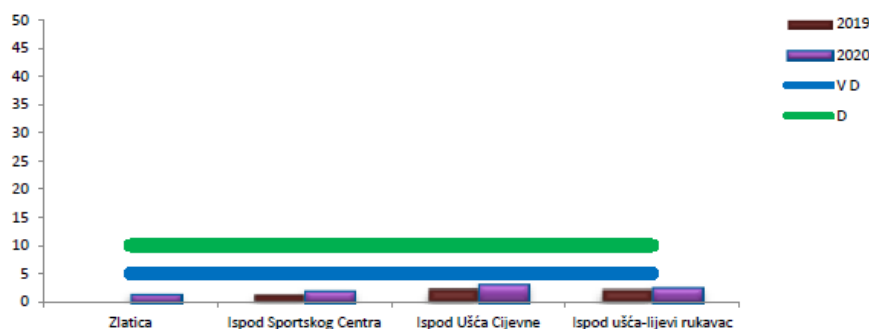
Izmjerene vrijednosti ortofosfata (fosfata) u 2020. god., pokazuju da je stanje kvaliteta voda Morače po ovom osnovu imalo vrlo dobar ekološki status na sve četiri lokacije.

Sadržaj nitrata

Jedinjenja koja sadrže azot, u vodi se ponašaju kao nutrijenti i izazivaju nedostatak kiseonika, a time utiču na izumiranje živog svijeta. Glavni izvori zagađenja azotnim jedinjenjima su komunalne i industrijske otpadne vode, septičke jame, upotreba azotnih vještačkih đubriva u poljoprivredi i životinjski otpad. Bakterije u vodi veoma brzo prevode nitrata u nitrite.

Sadržaj nitrata u Morači na četiri profila za 2020. god., izražen u mg/l prikazan je na Sl. 36.

Slika 36. Sadržaj nitrata u rijeci Morači (mg/l)

VD – vrlo dobar ekološki status; D- dobar ekološki status

Izmjerene vrijednosti nitrata u 2020. god., pokazuju da je stanje kvaliteta voda Morače po ovom osnovu imalo takođe vrlo dobar ekološki status na sve četiri lokacije.

Na osnovu vrijednosti osnovnih fizičko-hemijskih elemenata kvalitet voda Morače prema navedenoj klasifikaciji ekološkog stanja imao je dobar status na lokacijama Zlatica, ispod Sportskog centra, ispod ušća Cijevne, iznad ušću u Skadarsko jezero (lijevi rukavac - Vranjina).

Ekološki status je određen na osnovu rezultata bioloških elemenata vodnih tijela površinskih voda a za rijeku Moraču su dobijeni sljedeći rezultati:

- Na osnovu vrijednosti biološkog elementa fitoplanktona, mase i brojnosti ćelija jedinki algi u vodi, stanje kvaliteta voda Morače imalo je umjeren status na lokaciji iznad ušća-Vranjina.
- Na osnovu vrijednosti biološkog elementa fitobentosa, strukture i brojnosti silikatnih algi, stanje kvaliteta voda Morače imalo je umjeren status na lokacijama ispod ušća Cijevne i iznad ušća u Skadarsko jezero.
- Na osnovu vrijednosti biološkog elementa makrozoobentosa, strukture i brojnosti 7 taksona nađenih organizama, stanje kvaliteta voda Morače imalo je vrlo loš status na lokaciji ispod Sportskog centra.

Rijeka Ribnica

Predmetna lokacija se nalazi na lijevoj obali rijeke Ribnice, udaljena od korita cca 50 m. Ukupna dužina rijeke Ribnice od izvora Ribničkih vrela do ušća u rijeku Moraču iznosi cca 4,5 km.

Shodno Informaciji o stanju životne sredine u Crnoj Gori za 2020. god., koju je uradila Agencija za zaštitu životne sredine CG, rijeka Ribnica nije bila predmet praćenja, odnosno monitoringa.

Kako bi se sagledali svi aspekti korišćenja voda i priobalja rijeke Ribnice, zatim zaštite priobalnih prostora kod pojave velikih voda u smislu plavljenja i erozije tla, Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice, je 2006. god. angažovala Građevinski fakultet iz Podgorice, da uradi Vodoprivrednu studiju korita rijeke Ribnice, koja je dala odgovore na navedena pitanja.

U Studiji je navedeno da Građevinski fakultet za rijeku Ribnicu nije sproveo ispitivanje kvaliteta vode, ali je naveden podatak da je Hidrometeorološki zavod CG (Sektor za životnu sredinu) dana 19.09.2006. god., izvršio ispitivanje na jednom uzorku, na mjernom profilu restoran "Obala Ribnice", kako bi se dobila orjentaciona analizu fizičko-hemijskog i bakteriološkog sastava.

Rezultati analize vode, samo na jednom uzorku, pokazali su da fizičko-hemijski parametri vode prema tada važećoj Uredbi o klasifikaciji i kategorizaciji voda ("Sl. list" RCG br.14/1996), odgovarali vodi klase A1.

Po bakteriološkom sastavu voda po broju koliformnih bakterija spada u klasi A2, a prema broju fekalnih bakterija u klasi A3 kvaliteta. Nepovoljan je takođe i sadržaj deterdženata. Prema mjerodavnim kriterijumima za korišćenje vode za ribarstvo po nekim parametrima voda spada u klasu S, tako da bi se mogla koristiti za uzgoj plemenitih vrsta ribe (salmonida), dok istovremeno prema nekim parametrima (amonijak, koliformne bakterije) spada u lošiju, klasu C, koja je pogodna za uzgoj manje plemenitih vrsta riba (ciprinida). Vode vodotoka prema rezultatima navedene analize ispunjavaju uslove II klase voda koje bi se eventualno koristile za kupanje. Iako po nekim parametrima ispunjavaju uslove I klase, po više parametara, kao što su sadržaj amonijaka, pH vrijednost, a naročito prema bakteriološkom zagađenju pripadaju II klasi kvaliteta.

Na osnovu sprovedene analize zaključeno je da nije evidentan unos u vodotok značajnijih količina otpadnih voda ili zagađenja iz drugih izvora zagađenja. Nizvodno od navedenog mjernog profila do ušća u Moraču rijeka Ribnica protiče kroz potpuno izgrađen prostor, opremljen sa kanizacionom mrežom, gdje je zagađivanje vodotoka moguće uglavnom sa čvrstim komunalnim otpadom, koji se odlaže u priobalju ili u samom koritu rijeke, što može u manjoj mjeri uticati na stanje kvaliteta vode na tom dijelu toka. Nije isključeno da je kvalitet vode na uzvodnom dijelu vodotoka lošiji od utvrđenog na navedenom mjernom profilu, a da nizvodno dolazi do poboljšanja zahvaljujući samoprečišćavanju, za koje postoje odgovarajući prirodni uslovi.

O kvalitetu podzemnih voda nema javno dostupnih podataka. U najbliže izvedenim istražnim bušotinama i istražno-eksploatacionim bunarima u kvartarnim sedimentima, koji se nalaze u Ćemovskom polju na oko 450 do 630 m udaljenosti od Ribnice, nivo podzemne vode oscilira između 25 i 35 m ispod površine terena. Sa približavanjem rijeci vodonosni horizont je na manjoj dubini. Intergranularna poroznost omogućava da zagađenja sa površine terena relativno lako dospjevaju do vodonosnog horizonta.

Kvalitet podzemnih voda je najvećim dijelom ugrožen upotrebljenim otpadnim vodama domaćinstava i drugih potrošača vode, koje se upuštaju u zemljište preko septičkih jama. Ovo se odnosi na objekte starije gradnje koji su u na neodgovarajući način projektovani, bez mehaničkog i biološkog prečišćavanje otpadnih voda prije upuštanja u zemljište. Kao i kod površinskih recipijenata zagađenja podzemnih voda potiču takođe i od voda od padavina spranih sa zagađene površine terena i infiltriranih u zemljište. To je posebno izraženo na prostoru izbjegličkog naselja na Ribničkim vrelima.

Shodno navedenoj Studiji dubina podzemnih voda u sušnom periodu godine, u istražno-pijezometrijskoj bušotini na profilu korita rijeke Ribnice, u zoni novog mosta, iznosi 14 m.

6.7. Vazduh

Donošenjem Pravilnika o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha ("Sl. list CG", br. 21/11) propisan je način praćenja kvaliteta vazduha i prikupljanje podataka, kao i referentne metode mjerenja, kriterijumi za postizanje kvaliteta podataka, obezbjeđivanje kvaliteta podataka i njihova validacija.

U skladu sa Uredbom o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha ("Sl. list CG", br. 44/10, 13/11 i 064/18), teritorija Crne Gore podijeljena je tri zone, koje su određene preliminarnom procjenom kvaliteta vazduha u odnosu na granice ocjenjivanja zagađujućih materija na osnovu dostupnih podataka o koncentracijama zagađujućih materija i modeliranjem postojećih podataka. Granice zona kvaliteta vazduha podudaraju se sa spoljnim administrativnim granicama opština koje se nalaze u sastavu tih zona tabela 23.

Tabela 23. Zone kvaliteta vazduha

Zona kvaliteta vazduha	Opštine u sastavu zone
Sjeverna zona kvaliteta vazduha (održavi kvalitet vazduha)	Andrijevića, Berane, Bijelo Polje, Gusinje, Pljevlja, Kolašin, Mojkovac, Petnjica, Plav, Plužine, Rožaje, Šavnik i Žabljak
Centralna zona kvaliteta vazduha (neophodno unaprijeđenje kvaliteta vazduha)	Podgorica , Nikšić, Danilovgrad i Cetinje
Južna zona kvaliteta vazduha (neophodno unaprijeđenje kvaliteta vazduha)	Bar, Budva, Kotor, Tivat, Ulcinj i Herceg Novi

Iz navedene tabele se vidi da Glavni grad Podgorica spada u zonu u kojoj je neophodno unaprijeđenje kvaliteta vazduha.

U tabeli 24. prikazane su granične vrijednosti emisija CO, SO₂, NO₂ i PM₁₀, shodno Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha ("Sl. list CG", br. 25/12).

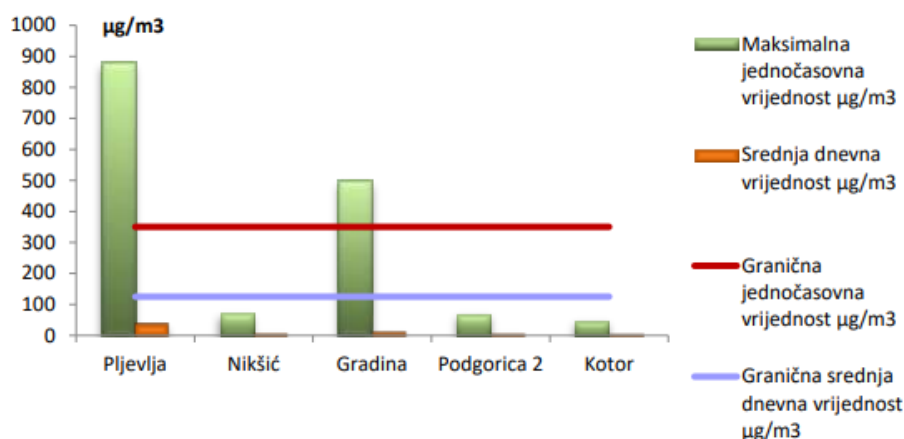
Tabela 24. Granična vrijednost emisije za neorganske materije

Zagađujuća materija	Period usrednjavanja	Granična vrijednost za zaštitu zdravlja ljudi
CO	Maximalna osmočasovna srednja dnevna vrijednost	10 mg/m ³
SO ₂	Jednočasovna srednja vrijednost	350 µg/m ³ , ne smije se prekoračiti više od 24 puta tokom jedne godine
	Dnevna srednja vrijednost	125 µg/m ³ , ne smije se prekoračiti više od 3 puta tokom jedne godine
NO ₂	Jednočasovna srednja vrijednost	200 µg/m ³ , ne smije se prekoračiti više od 18 puta tokom jedne godine
	Godišnja srednja vrijednost	40 µg/m ³
PM ₁₀	Dnevna srednja vrijednost	50 µg/m ³ , ne smije se prekoračiti više od 35 puta tokom jedne godine
	Godišnja srednja vrijednost	40 µg/m ³

Na predmetnoj lokaciji kvalitet vazduha nije praćen. Međutim, prema Informacije o stanju

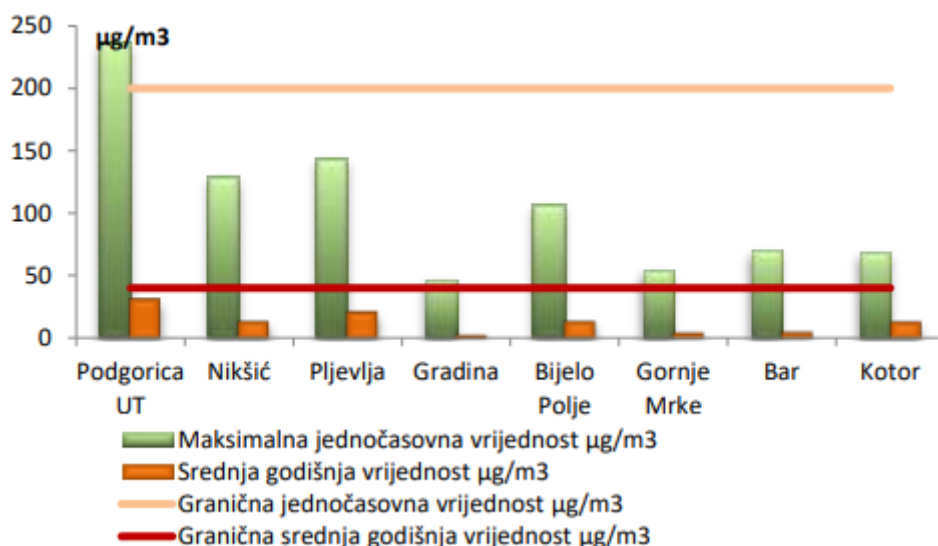
životne sredine u Crnoj Gori za 2020. god., koje je uradila Agencija za zaštitu prirode i životne sredine Crne Gore, Državnu mrežu za kontinuirano praćenje kvaliteta vazduha čini sedam stacionarnih stanica, raspoređenih u naseljenom i ruralnom području Crne Gore, među kojima je i stanica u Podgorici gdje je praćen sadržaj sumpordioksida, ukupnih azotnih oksida, prizemnog ozona, ugljen-dioksida, sadržaj teških metala i suspendovanih čestica u vazduhu PM₁₀.

Na mjernoj stanici Podgorica 2, sve koncentracije sumpor (IV) oksida su bile ispod propisanih graničnih vrijednosti, shodno Uredbi o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha ("Sl. list CG", br. 44/10, 13/11 i 64/18). Srednja vrijednost za period 1. oktobar - 31. mart je bila ispod propisanog kritičnog nivoa za zaštitu ekosistema i vegetacije.

Slika 37. Jednočasovne i srednje dnevne koncentracije sumpor(IV)oksida

Na mjernoj stanici u Podgorici (UT), tri jednočasovne srednje vrijednosti azot-dioksida bile su iznad granične vrijednosti (200 µg/m³ – ne smije biti prekoračena preko 18 puta godišnje). Srednja godišnja koncentracija ovog polutanta bila je ispod granične vrijednosti.

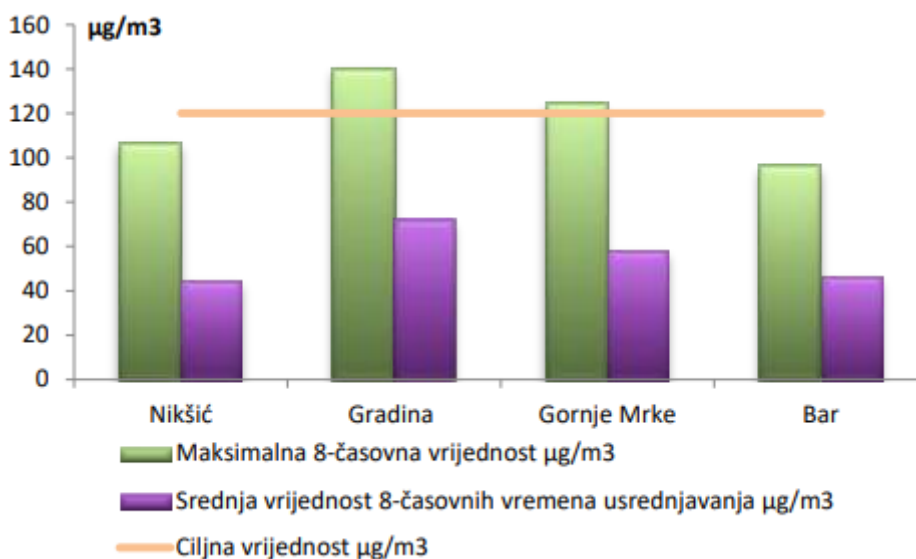

Slika 38. Jednočasovne i srednje godišnje koncentracije azot(IV)oksida

Koncentracija prizemnog ozona – O₃ praćena je na 4 mjerna mjesta, i to u: Nikšiću, Gradini, Gornjim Mrkama i Baru.

Maksimalne dnevne osmočasovne srednje vrijednosti ozona na mjernoj stanici Gornje Mrke su dva dana bile iznad ciljne vrijednosti.

Slika 39. Maksimalne osmočasovne dnevne koncentracije ozona upoređene sa ciljnom vrijednošću

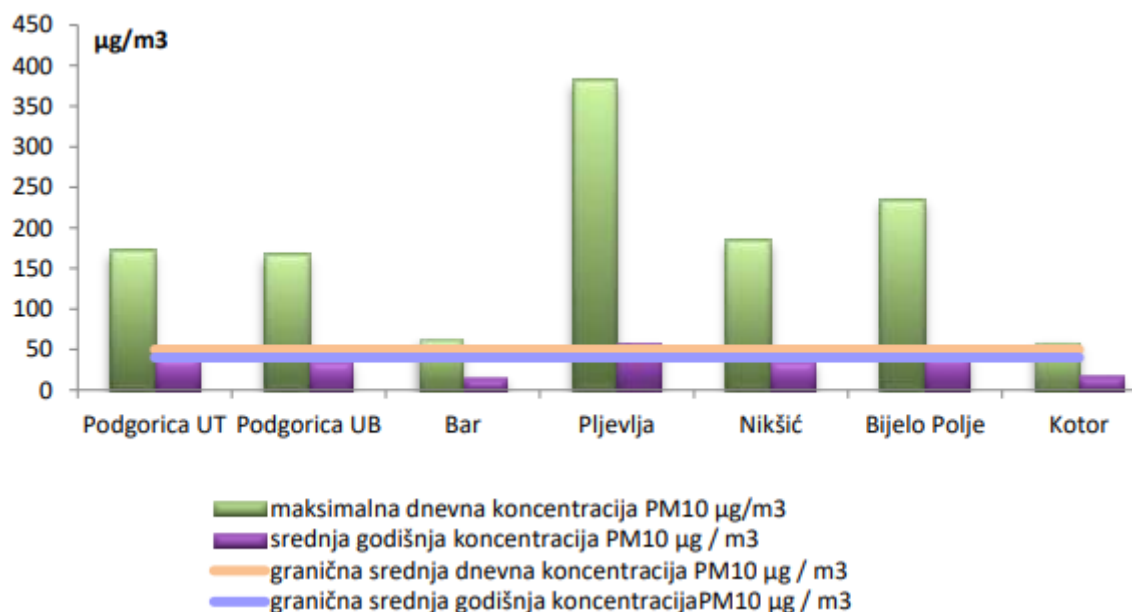
Maksimalne osmočasovne srednje godišnje koncentracije ugljen (II) oksida, na mjernom mjestu u Podgorici, tokom 2020. god. bile su ispod propisane granične vrijednosti koja iznosi $10 \text{ mg}/\text{m}^3$.

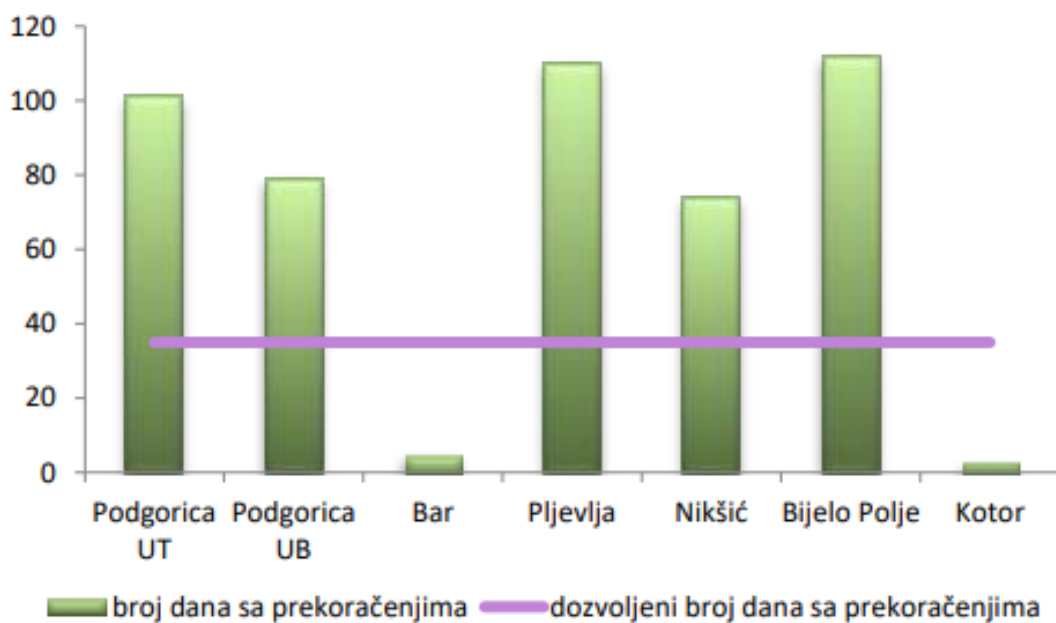
Slika 40. Maksimalne osmočasovne dnevne koncentracije ugljen (II) oksida upoređene sa ciljnom vrijednošću

Na mjernom mjestu Podgorica 1 (UT), srednje dnevne koncentracije PM10 čestica su 101 dan prelazile propisanu graničnu vrijednost ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Godišnja srednja koncentracija na ovoj urbanoj saobraćajnoj stanici je bila iznad propisane granične vrijednosti i iznosila je $42 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

U Podgorici, na mjernom mjestu u Bloku pet (Podgorica 2), tokom mjerenja u 2020. godini, iznad granične vrijednosti bilo je 79 srednjih dnevnih koncentracija. Godišnja srednja vrijednost PM10 čestica nije prelazila graničnu vrijednost i iznosila je $37 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

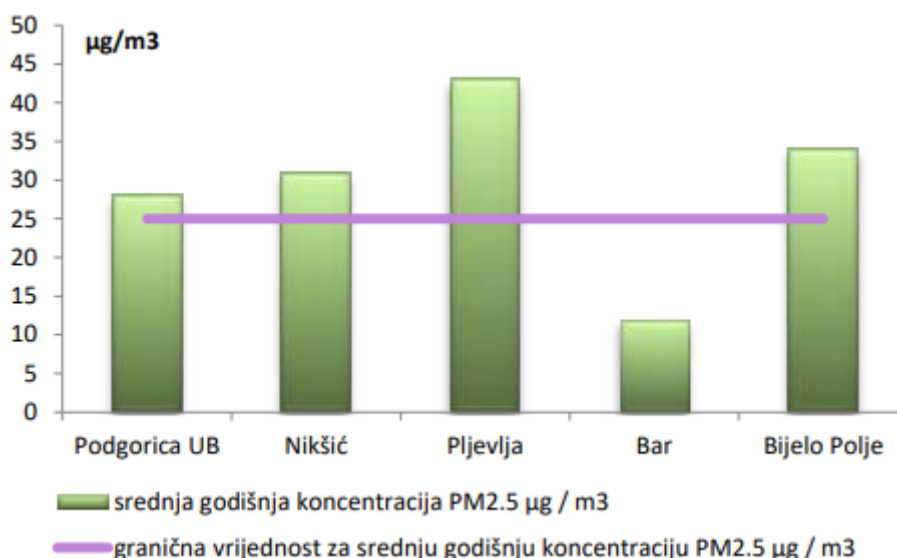

Slika 41. Maksimalne dnevne i srednje godišnje koncentracije PM10 čestica

Slika 42. Broj dana sa prekoračenjima srednje dnevne koncentracije PM10 čestica upoređene sa graničnom vrijednošću

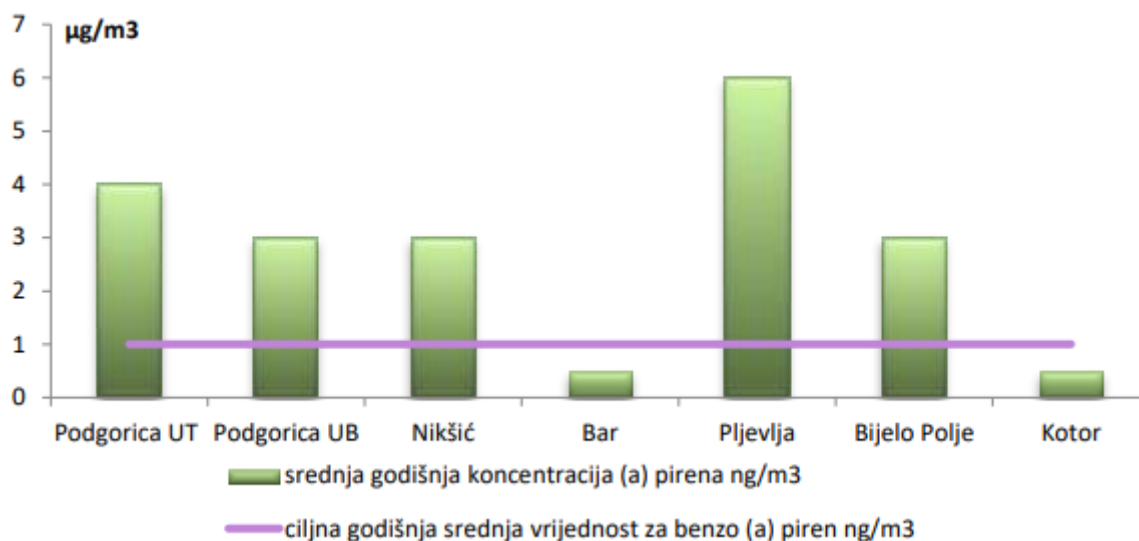
Tokom 2020. god., mjerenje suspendovanih čestica PM_{2,5} realizovano je na pet stacionarnih mjernih stanica. Na stacionarnim stanicama u Pljevljima, Bijelom Polju, Nikšiću i Podgorici 2, srednja godišnja koncentracija suspendovanih čestica PM_{2,5} bila je iznad propisane granične vrijednosti koja znosi 25 µg/m³. Srednja godišnja koncentracija PM_{2,5} čestica u Pljevljima iznosila je 43 µg/m³, u Bijelom Polju 34 µg/m³, u Nikšiću 31 µg/m³ i u Podgorici 2 (UB) 28 µg/m³. Na mjerneoj stanici u Baru, srednja godišnja koncentracija suspendovanih čestica PM_{2,5} bila je ispod propisane granične vrijednosti i iznosila je 12 µg/m³.

Slika 43. Srednje godišnje koncentracije PM_{2.5} čestica upoređene sa srednjom godišnjom graničnom vrijednošću

Sa svih mjernih mjesta, na kojima se referentnom metodom pratila koncentracija PM₁₀ čestica u vazduhu, vršena je hemijska analiza u cilju određivanja koncentracije, odnosno sadržaja benzo(a)pirena u PM₁₀ česticama.

Godišnja srednja vrijednost benzo(a)pirena na mjernim stanicama u Podgorici 1 (UT) i Podgorici 2 (UB) bila je iznad propisane ciljane vrijednosti od 1 ng/m³.

Slika 44. Srednje godišnje koncentracije benzo(a)pirena upoređene sa srednjom godišnjom graničnom vrijednošću

Treba očekivati da je vazduh na predmetnoj lokaciji i njenom okruženju sličnog kvaliteta.

6.8. Klima

Kao što je već navedeno u dijelu 2.5., posmatrano područje karakteriše submediteranska klima sa dugim, toplim i sušnim ljetima i blagim i kišovitim zimama.

Prema podacima HMZ Crne Gore za 2020. god. u za Podgoricu (Statistički godišnjak CG za 2021. god.), srednje mjesečne temperature vazduha na području Podgorice su se kretale

od 6,2 °C u januaru do 28,7 °C u julu. Srednja godišnja temperatura vazduha u 2020. god. iznosila je 17,2 °C.

Maksimalna mjesečna, prosječna količina padavina bila je u decembru, a minimalna u novembru.

Prosječna godišnja količina padavina u 2020. god. bila je 1.498 l/m² i bila je manja nego 2019. kada je iznosila 1.947 l/m² i 2018. god. kada je iznosila 1.621 l/m².

U ukupnoj količini padavina za područje Podgorice u 2020. god., snijega nije bilo.

U 2020. godini vedrih dana bilo je 174, a oblačnih 62.

Vjetar kao klimatski element zavisi od opšte cirkulacije vazduha u atmosferi i od oblika reljefa. Sa jakim vjetrom u toku 2020. god. u Podgorici bio je 91 dan, a najviše ih je bilo u maju 12, a najmanje u oktobru, novembru i decembru 4. Najjači vjetrovi u Podgorici duvaju iz sjevernih pravaca, što važi i za lokaciju objekta.

6.9. Izgrađenost prostora lokacije i njene okoline

Trga Božane Vučinić predstavlja otvoreni prostor koji je namijenjen za pješačku komunikaciju i dvosmjerna saobraćajnica Ulica V Proleterske brigade, usmjerena u pravcu istok zapad, dok se ostali dio koristi za parkiranje putničkih automobila.

Sa svih strana predmetne lokacije (izuzev saobraćajnica) nalaze se stambeni i stambeno-poslovni objekti.

- Sa istočne strane nalazi se 7 (sedam) stambenih i poslovnih objekata, spratnosti P do P+1. Udaljenost ovih objekata od granice postojećeg Trga iznosi od 3,0 do 7,0 m. Ispred stambenog objekata nalazi se zelena živa ograda, visine 1,5 m mjereno od kote terena.
- Sa južne strane nalaze se dva stambeno-poslovna objekta, spratnosti P+1, udaljeni cca 40 m.
- Sa jugo zapadne i zapadne strane nalaze se stambeno-poslovni objekti namijenjeni za kolektivno stanovanje, spratnosti P + 9, na rastojanju od 20 do 30 m.
- Sa sjeverne strane nalaze se 6 (šest) poslovnih objekata, spratnosti P do P+1, na rastojanju širine trotoara 2,0-3,0 m.

6.10. Nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna dobra

U Podgorici se nalazi veliki broj zaštićenih objekata i dobara iz kulturno istorijske baštine, dok na lokaciji predmetnog objekta tih objekata nema.

6.11. Pejzaž i topografija

Na premetnoj lokaciji nalazi se otvoreni prostor Trga Božane Vučinić, te njegovim uređenjem i izgradnjom podzemne garaže, kompletna lokacija dobiće bolji, ljepši i savremeniji oblik, upodobljen kako za korisnike, tako i za posjetioce, što će svakako pozitivno uticati kako na pejzaž tako i na topografiju.

6.12. Međusobni odnosi navedenih činilaca

Analizirajući međusobni odnosi navedenih činilaca aspekta stanja životne sredine može se zaključiti sljedeće:

- Pored postojećih izvora zagađenja na lokaciji i njenom užem okruženju, dodatnih negativnih uticaja od strane objekata na segmente životne sredine neće biti.
- Uređenjem Trga doći će do pozitivne promjene postojeće slike prostora.
- Uticaj na kvalitet vazduha u toku izgradnje projekta neće biti značajan, obzirom da je ta radnja privremenog karaktera, izvodi se na otvorenom prostoru uz korišćenje minimalnog broja građevinskih mašina. U toku eksploatacije objekta zagađenje vazduha u objektu može nastati usljed kretanja putničkih automobila, kao posljedica rada motora na unutrašnje sagorijevanje. Izduvni gasovi se u osnovi sastoje od azotovih i ugljenikovih oksida. Pošto je vožnja motornih vozila kartkog vremenskog perioda to je i količina produkata sagorijevanja mala, tako da do većih zagađenja vazduha neće doći. Takođe, negativni uticaj na vazduh može nastati pri akcidentnoj situaciji, čija vjeovatnoća je svedena na minimum, obzirom da su u objektu predviđene sve zakonom propisane preventivne mjere vezano za nastanak i gašenje požara.
- Negativnog uticaja na zemljište, kao ni na vodu (površinsku i pozemnu) pri izgradnji i eksploataciji projekata neće biti.
- Negativnih uticaja na floru i faunu pri izgradnji i eksploataciji projekata će biti isključivo na staništa podzemne faune obzirom da će ista ciljnom području biti sasvim devastirana. Očekuje se da će nadzemne životinje nakon završetka radova opet koristiti staništa na Trgu, koja će biti nešto kvalitetnija obzirom na planove o ozelenjavanju
- U toku izgradnje povremeno će doći do povećanja nivoa buke u odnosu na postojeći nivo u užem okruženju lokacije, kako bi se ista svela na što niži nivo, radovi će se izvoditi samo u dnevnim uslovima sa minimalnim brojem građevinskih mašina, uz dodatne mjere zaštite kao što su postavljanje zaštitne ograde, izolacionih panela i sl.

7. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Uticaj uređenja Trga i izgradnja podzemne garaže i funkcionisanja istih na životnu sredinu na lokaciji i njenom okruženju neće biti značajan, a može se javiti:

- u fazi izgradnje,
- u fazi eksploatacije i
- u slučaju akcidenta.

Prvu grupu predstavljaju uticaji koji se javljaju kao posljedica izgradnje i po prirodi su privremenog karaktera. Ovi uticaji nastaju kao posljedica prisustva ljudi, građevinskih mašina, primjene različitih tehnologija i organizacije izvođenja radova. Negativne posljedice na određene segmente životne sredine se javljaju kao rezultat iskopa i nasipanja određene količine materijala, transporta i ugrađivanja građevinskog materijala.

Do negativnih uticaja u fazi eksploatacije na određene segmente životne sredine isključivo može doći u slučaju neadekvatnog upravljanja projektom.

Pod akcidentnim slučajevima se smatraju nepovoljni događaji nastali tokom eksploatacije projekta, bilo zbog havarija ili zbog dejstva više sile.

Analiza će obuhvatiti moguće uticaje projekta u toku izgradnje i eksploatacije objekta na određene segmente životne sredine.

7.1. Kvalitet vazduha

Uticaj u toku izgradnje

Uticaji na kvalitet vazduha u toku izgradnje nastaju kao posljedica prisustva građevinskih mašina, primjene različitih tehnologija i organizacije izvođenja radova, tako da do narušavanja kvaliteta vazduha može doći usljed:

- uticaja izduvnih gasova iz prevoznih sredstava i mehanizacije koja će biti angažovana na izgradnji,
- uticaja lebdećih čestica (prašina) kao posljedica izvođenja radova (iskop, utovar i istovar materijala),
- usljed transporta iskopa prilikom prolaska kamiona i mehanizacije,
- lebdeće čestice sa deponije iskopa i
- betonski radovi.

Imajući u vidu da se radi o povremenim poslovima kada se mašine nalaze u pokretu i kada sa vremenom često mijenjaju pravac i mjesto, to primjena Gausovog modela za procjenu imisionih koncentracija gasova i PM čestica nije primjenljiva zbog velike nepreciznosti, jer se Gausov model koristi za procjenu kretanja zagađujućih materija za izvor konstantne energije iz jedne tačke.

Iz navedenih razloga proračun imisionih koncentracija gasova i PM čestica u fazi izgradnje objekta nije rađen, već su u tabeli 13. navedene granične vrijednosti emisija gasovitih polutanata i lebdećih čestica prema Evropskom standardu za vanputnu mehanizaciju (EU Stage III B i Stage IV iz 2006. god. odnosno 2014. god. prema Direktivi 2004/26/EC), a u tabeli 13 i 14. granične vrijednosti emisije gasovitih polutanata i lebdećih čestica u toku izgradnje objekta proračunate prema navedenom standardu.

Procjena je da se najveći negativan uticaj na kvalitet vazduha javlja u situaciji kada je građevinska oprema - mašine u toku rada sa najvećom snagom skoncentrisane blizu jedna drugoj, a to se uglavnom javlja vrijeme kopanja temelja i utovara iskopanog materijala, što takođe zavisi od meteoroloških uslova kao što su brzina i pravac vjetra, temperatura i vlažnost.

Kvantifikacija ovih uticaja zavisice prvenstveno od dinamike radova, kao i od vremena njenog korišćenja.

Svakako, treba očekivati i da će stvarne imisijske koncentracije gasova i lebdećih čestica biti manje od graničnog vrijednosti jer se kako je već rečeno radi o povremenim poslovima i mašinama koje su u pokretu tako da se emisije ne ostvaruje kontinuirano iz jedne tačke u istom pravcu.

No, da bi se negativni uticaji na kvalitet vazduha sveli na još manju mjeru u sušnom periodu i za vrijeme vjetra neophodno je kvašenje praškastog materijala, kontaktnih i transportnih površina (internih saobraćajnica unutar gradilišta).

Uticaj u toku eksploatacije

U fazi eksploatacije na Trgu neće doći do koncentracije hemijskih materija u vazduhu koje bi dale negativne efekte i uticale na postojeći kvalitet vazduha.

Međutim, kada je podzemna garaža u pitanju tu postoji mogućnost zagađenja vazduha koji nastaje usljed rada motora putničkih automobile. Iz tih razloga a shodno zakonskoj regulativi predviđeno je odimljavanje i ventilacija garaže, kao i stabilna instalacija za detekcije CO i NO₂, koji nastaju kao produkti sagorijevanje goriva u motorima sa unutrašnjim sagorijevanjem, a prisustvo povećanih koncentracija može imati negativan uticaj na zdravlje.

Iz tih razloga prostor garaže mora biti stalno nadgledan i efikasno kontrolisan. Sistem se automatski uključuje u slučaju da se koncentracija CO poveća u sljedećim intervalima:

- koncentracija $50 \text{ ppm} < \text{CO} < 100 \text{ ppm}$ – odsisni ventilator radi na manjoj brzini,
- koncentracija $100 \text{ ppm} < \text{CO} < 200 \text{ ppm}$ – odsisni ventilator radi na većoj brzini i
- nadoknada vazduha vrši se preko zidnih žaluzina na nivou -1, preko ventilacionih otvora i preko sistema ventilacije.

Sistem se automatski uključuje u slučaju da se koncentracija NO₂ poveća u sljedećim intervalima:

- koncentracija $4 \text{ ppm} < \text{NO}_2 < 6 \text{ ppm}$ – odsisni ventilator radi na manjoj brzini,
- koncentracija $6 \text{ ppm} < \text{NO}_2$ – odsisni ventilator radi na većoj brzini i
- u slučaju da u roku od 10 min. koncentracija NO₂ ne opadne ispod vrijednosti od 6 ppm, centralna jedinica putem zvučnog i svjetlosnog signala alarmira prisutne osobe da blagovremeno napuste ugrožni prostor.

Ukoliko u toku eksploatacije vlasnik objekta (a to mu je zakonska obaveza) ove instalacije bude redovno servisirao i održavao ne postoji nikakva mogućnost da ljudski životi budu ugroženi.

Uticaji u slučaju incidenta

U toku eksploatacije Trga, obzirom da je to otvoreni prosor nijesu poznati bilo kakvi dugotrajni uticaji na vazduh koji se mogu javiti usljed incidentne situacije.

Što se tiče podzemne garaže usljed incidentne situacije i nastanka eventualnog požara, isti bi prouzrokovao zagađenje vazduha u garaži. Međutim kao prevencija takvoj pojavi a shodno zakonskoj regulative u garaži su predviđene sve neopgodne mjere, kako za gašenje eventualno nastalog požara, tako i odimljavanje i ventilacija, čime se smanjuje opasnost od ugrožavanja života korisnika garaže.

Ne postoji mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje vazduha kada je u pitanju ovaj objekat.

7.2. Kvalitet voda

Uticaj u toku izgradnje

Imajući u vidu geomorfološke, hidrogeološke i hidrografske karakteristike razmatranog područja opisanih u ovom Elaboratu, uticaji prilikom uređenja Trga i izgradnje podzemne garaže na površinske i podzemne vode su zanemarljivi.

Do određenog uticaja na kvalitet voda može doći u toku pripremnih i građevinskih radova uslijed eventualnog ispuštanja ulja, maziva i goriva iz građevinske mehanizacije i prevoznih sredstava na zemljane površine, što se smatra akcidentnom situacijom. Kako će se za realizaciju ovog projekta koristiti savremena prevozna sredstva i mehanizacija i uz njihovu redovnu kontrolu pojava ove akcidentne situacije je malo vjerovatna.

Deponije građevinskih materijala u koliko su nedovoljno zaštićene, takođe mogu biti potencijalni izvor zagađenja, posebno u periodu kiša jakog intenziteta, kao i voda sa pristupnih puteva i parkirališta građevinske mehanizacije.

Vjerovatnoća ovih pojava, koje su privremenog karaktera, ne može se tačno procijeniti, ali određeni rizik postoji i on se može svesti na najmanju moguću mjeru, adekvatnom organizacijom i uređenjem gradilišta.

Uticaj u toku eksploatacije

U toku eksploatacije predviđene su sljedeće kanalizacione instalacije:

- sanitarne vode (fekalne) od postojećih prizemnih objekata na Trgu i jednog sanitarnog čvora u garaži,
- atmosferske/kišne vode prikupljene sa oluka krovova prizemnih objekata na Trgu, platoa Trga i početka dvije silazno ulazne rampe garaže i
- atmosferske/kišne vode sa podnožja dvije silazno ulazne rampe garaže i manipulativnih povešina garaže.

Sve sanitarne vode iz postojećih objekata oko Trga, kao i iz garaže biće putem kanalizacionih cijevi sa određenim padom evakuisane u najbližu gradsku fekalnu kanalizaciju.

Atmosferske vode sa otvorenog prostora Trga se takođe putem kanalizacionih cijevi sa određenim padom vode u najbližu gradsku atmosfersku kanalizaciju. Izuzetak čini odvođenje atmosferske vode sa početka ulazno-izlazne rampe garaže iz pravca Ulice Bradstva i jedinstva, jer je ista predviđena da se upušta u upojni bunar u zelenoj površini.

Atmosferske vode koje mogu biti zaprljanje motornim uljem, naftom i naftinim derivatima prije evakuacije u recipijent upuštanjau se separator lakih tečnosti. U garaži su predviđena dva separatora, jedan na nivou garaže -1, a drugi na nivou garaže -3. Prečišćena voda iz separatora iz garaže -3 potisnom pumpom se evakuše do najbliže gradske atmosferske kanalizacije u Ulici Kralja Nikole, dok prečišćena voda iz separatora iz garaže.-1 se

gravitaciono upušta u Rijeku Ribnicu.

Sanitarno-tehnički uslovi za ispuštanje otpadnih voda u recipijent definišu da kvalitet otpadnih voda koje se ispuštaju u površinske vode, treba da bude takav da ne prouzrokuje pogoršanje kvaliteta recipijenta., što je propisano Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl. list CG", br. 56/19).

U Tabeli 25. prikazane su granične vrijednosti emisija zagađujućih supstanci u otpadnim vodama, na osnovu kojih se može pratiti kvalitet vode nakon njenog prečišćavanja.

Tabela 25. Granične vrijednosti emisija zagađujućih supstanci u otpadnim vodama

Parametri	Zabrana ispuštanja u podz. vode	Izraženi kao	Jedinica	Površinske vode	Javna kanalizacija
1	2	3	4	5	6
FIZIČKO-HEMIJSKI PARAMETRI					
1. pH vrijednost				6,5 – 9,0	6,5 – 9,5
2. Temperatura			°C	30	40
3. ΔTR ne više od			°C	5	-
3.1. ΔTP ne više od			°C	3 (a) 1,5 (b)	-
4. Boja				bez	-
5. Miris				bez	-
6. Taložne materije			ml/lh	0,5	10
7. Ukupne suspendvane materije			mg/l	35 / 60 (c)	500
EKOTOKSIKOLOŠKI PARAMETRI					
8. Toksičnost na dafnije		LIDD*	Faktor razrjeđenja	2	-
9. Toksičnost na svjetleće bakterije		LIDL*	Faktor razrjeđenja	3	-
ORGANSKI PARAMETRI					
10. BPK5		O ₂	mg/l	25	500
11. HPK		O ₂	mg/l	125	700
12. Ukupni organski ugljenik (TOC)		C	mg/l	30	-
13. Teškoisparljive lipofilne materije (ukupna ulja i masti) (d)			mg/l	20	100
14. Ukupni ugljovodonici (e)	N		mg/l	10	30
15. Lakoisparljivi aromatični ugljovodonici (BTX) (f)	N		mg/l	0,1	1,0
15.1. Benzen	N		mg/l	0,1	1,0
16. Trihlorbenzeni	N		mg/l	0,04	0,04
17. Polihlorovani bifenili (PCB) (g)	N		mg/l	0,001	0,001
18. Adsorbujući organski halogeni (AOX)		Cl	mg/l	0,5	0,5
19. Lakoisparljivi hlorovani ugljovodonici (h)		Cl	mg/l	0,1	1,0
19.1. Tetrahlorometan	N		mg/l	0,1	0,1
19.2. Trihlorometan	N		mg/l	0,1	0,1
19.3. 1,2 – dihlometan	N		mg/l	0,1	0,1

19.4. 1,1 – dihloretan	N		mg/l	0,1	0,1
19.5. Trihloretan	N		mg/l	0,1	0,1
19.6. Tetrahloretilen	N		mg/l	0,1	0,1
19.7. Heksahloro - 1,3-butadien (HCBd)	N		mg/l	0,01	0,01
19.8. Dihlormetan	N		mg/l	0,1	0,1
20. Fenoli			mg/l	0,1	10,00
21. Deterđženti, anjonski			mg/l	1	10,00
22. Deterđženti, nejonski			mg/l	1	10,00
23. Deterđženti, katjonski			mg/l	0,2	2,0
24. Organohlorovani pesticidi					
24.1. Heksahlorbenzen (HCB)	N		mg/l	0,001	0,001
24.2. Lindan	N		mg/l	0,01	0,01
24.3. Endosulfan	N		mg/l	0,0005	0,0005
24.4. Aldrin	N		mg/l	0,001	0,001
24.5. Dieldrin	N		mg/l	0,001	0,001
24.6. Endrin	N		mg/l	0,001	0,001
24.7. Izodrin	N		mg/l	0,001	0,001
24.8. Pentahlorbenzen	N		mg/l	0,0007	0,0007
24.9. Ukupni DDT (i)	N		mg/l	0,0025	0,0025
24.10. Para-para DDT	N		mg/l	0,001	0,001
25. Triazinski pesticidi i metaboliti					
25.1. Alahlor	N		mg/l	0,03	0,03
25.2. Atrazin	N		mg/l	0,06	0,06
25.3. Simazin	N		mg/l	0,1	0,1
26. Organofosforni pesticidi					
26.1. Hlorfenvinfos	N		mg/l	0,01	0,01
26.2. Hlorpirifos	N		mg/l	0,003	0,003
27. Pesticidi fenilurea, bromacil, metribuzin					
27.1. Izoproturon	N		mg/l	0,03	0,03
27.2. Diuron	N		mg/l	0,02	0,02
28. Drugi pesticidi					
28.1. Pentahlorofenol (PCP)	N		mg/l	0,04	0,04
29. Organokalajna jedinjenja					
29.1. Tributilkalajna jedinjenja	N	TBTkation	mg/l	0,00002	0,00002
30. Policiklični aromatični ugljovodonici (PAH)					
30.1. Antracen	N		mg/l	0,01	0,01
30.2. Naftalen	N		mg/l	0,01	0,01
30.3. Fluoranten	N		mg/l	0,01	0,01
30.4. Benzo(a)piren	N		mg/l	0,05	0,05
30.5. Benzo(b) fluoranten	N		mg/l	0,003	0,003
30.6. Benzo(k) fluoranten	N		mg/l	0,003	0,003
30.7. Benzo(g,h,i) perilen	N		mg/l	0,0002	0,0002
30.8. Indeno(1,2,3-cd)piren	N		mg/l	0,0002	0,0002
31. Druga organska jed.					
31.1. Hloroalkani C10-	N		mg/l	0,04	0,04

C13					
31.2. Nonilfenol i nonilfenol etoksilati	N		mg/l	0,03	0,03
31.3. di(2-etilheksil)ftalat (DEHP)	N		mg/l	0,13	0,13
31.4. Oktilfenoli i oktilfenol etoksilati	N		mg/l	0,01	0,01
31.5. Pentabromdifeniletri (PBDE) (j)	N		mg/l	0,00005	0,00005
NEORGANSKI PARAMETRI					
32. Aluminijum		Al	mg/l	3	-
33. Arsen	N	As	mg/l	0,1	0,1
34. Bakar		Cu	mg/l	0,5	0,5
35. Barijum		Ba	mg/l	5	5
36. Bor		B	mg/l	1,0	10,0
37. Cink		Zn	mg/l	2	2
38. Kadmijum	N	Cd	mg/l	0,1	0,1
39. Kobalt		Co	mg/l	1	1
40. Kalaj		Sn	mg/l	2	2
41. Ukupni hrom		Cr	mg/l	0,5	0,5
42. Hrom (VI)		Cr	mg/l	0,1	0,1
43. Mangan		Mn	mg/l	2	4,0
44. Nikal	N	Ni	mg/l	0,5	0,5
45. Olovo	N	Pb	mg/l	0,5	0,5
46. Selen		Se	mg/l	0,02	0,1
47. Srebro		Ag	mg/l	0,1	0,1
48. Vanadijum		V	mg/l	0,05	0,1
49. Gvožđe		Fe	mg/l	2	10
50. Živa	N	Hg	mg/l	0,01	0,01
51. Fluoridi rastvoreni		F	mg/l	10,0	20,0
52. Sulfiti		SO ₃	mg/l	1	10
53. Sulfidi rastvoreni		S	mg/l	0,1	1,0
54. Sulfati		SO ₄	mg/l	250	200 (k)
55. Hloridi		Cl	mg/l	-	1 000 (k)
56. Ukupni fosfor		P	mg/l	2 / 1 (c)	10
57. Hlor slobodni		Cl	mg/l	0,2	0,5
58. Hlor ukupni		Cl	mg/l	0,5	1,0
59. Ukupni azot		N	mg/l	15 / 10 (c)	50
60. Amonijačni azot		N	mg/l	10 (l)/6,7 (m)	-
61. Nitriti		N	mg/l	1 (l)/0,7 (m)	10
62. Nitrati		N	mg/l	2 (l)/1,3 (m)	-
63. Ukupni cijanidi	N	CN	mg/l	0,5	1,0
64. Cijanidi slobodni	N	CN	mg/l	0,1	0,1
Oznake u tabeli znače: *LIDD, LIDL - najmanje razrjeđenje otpadne vode koje nema uticaja na test organizme; određuje se najmanje četiri puta godišnje - toksičnost na dafnije određuje se u slučaju kada se otpadne vode ispuštaju u kopnene vode, a toksičnost na svjetleće bakterije u slučaju kada se otpadne vode ispuštaju u priobalne morske vode. ΔTR - razlika vrijednosti temperature rashladne vode na ispustu i vrijednosti temperature vode na zahvatu. ΔTP - razlika vrijednosti temperature na granici zone miješanja u kopnenim i priobalnim vodama (recipijentu) i vrijednosti temperature vode uzvodno od ispusta. N - zagađujuća supstanca čije je ispuštanje u podzemne vode zabranjeno. (a) - dozvoljena granična vrijednost odnosi se na područja ciprinidnih voda i na područja priobalnih voda, i to na granici zone miješanja (max 200 metara) koja se određuje na osnovu rezultata modeliranja pri projektovanju novog postrojenja, a nakon puštanja postrojenja u rad na osnovu mjerenja temperature u zoni miješanja minimalno u razdoblju od 2 godine.					

- (b) - dozvoljena granična vrijednost odnosi se na područja salmonidnih voda.
- (c) - za komunalne otpadne vode u skladu sa Zakonom o upravljanju komunalnim otpadnim vodama, a za industrijske i druge otpadne vode za ispuštanja u osjetljiva područja.
- (d) - teškoisparljive lipofilne materije (ukupna ulja i masti) predstavljaju sumu masti i ulja životinjskog i biljnog porijekla, kao i ukupnih ugljovodonika (mineralnih ulja) ekstraktabilnih n-heksanom.
- (e) - ukupni ugljovodonici (mineralna ulja) predstavljaju sumu dugolančanih i razgranatih alifatičnih, alicikličnih, aroamtičnih ili alkil-supstituisanih aromatičnih ugljovodonika između C₁₀H₂₂ (n-dekana) i C₄₀H₈₂ (n-tetrakontana).
- (f) - lakoisparljivi aromatični ugljovodonici (BTX) predstavljaju sumu benzena, etilbenzena i orto-, meta- i paraksilena.
- (g) - polihlorovani bifenili (PCB) predstavljaju sumu 2,4,4'-trihlorobifenil (PCB-28), 2,2',5,5'-tetrahlorobifenil (PCB-52), 2,2',4,5,5'-pentahlorobifenil (PCB-101), 2,2',4,4',5'-heksahlorobifenil (PCB-138), 2,2',4,4',5,5'-heksahlorobifenil (PCB-153), 2,2',3,4,4',5'-heptahlorobifenil (PCB-180), 2,2',3,3',4,4',5,5'-oktahlorobifenil (PCB-194) i 2,3',4,4',5-pentahlorobifenil (PCB-118).
- (h) - lakoisparljivi hlorovani ugljovodonici predstavljaju sumu trihlormetana, dihlormetana, tetrahlormetana, 1,2-dihlormetana, trihlormetana i tetrahlortena.
- (i) - ukupna količina DDT obuhvata zbir izomera 1,1,1-trihloro-2,2 bis(p-hlorofenil)etan; 1,1,1-trihloro-2 (o-hlorofenil)-2-(p-hlorofenil)etan; 1,1-dihloro-2,2bis(p-hlorofenil)etilen; 1,1-dihloro-2,2 bis(p-hlorofenil)etan.
- (j) - pentabromdifeniletri (PBDE) predstavljaju sumu kongerena 28, 47, 99, 100, 153 i 154.
- (k) - dozvoljena granična vrijednost odnosi se na betonske kolektorske cijevi.
- (l) - za komunalne otpadne vode za aglomeracije između 10 000 i 100 000 ES, a za industrijske i druge otpadne vode za ispuštanja u područja koja nisu određena kao osjetljiva.
- (m) - za komunalne otpadne vode za aglomeracije veće od 100 000 ES, a za za industrijske i druge otpadne vode za ispuštanja u osjetljiva područja.

Ne postoji mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje voda kada je u pitanju ovaj objekat.

7.3. Kvalitet zemljišta

Uticaj u toku izgradnje

Kao što je već rečeno na kompletnoj lokaciji postoji otvoreni asfaltirani prostor Trga koji se uređuje, znači neće biti zauzimanja dodatnog zemljišta, dok se garaža radi ispod zemlje, tako da pri njenoj izgradnji sve će biti u okviru postojećeg lokacije. Prilikom izgradnje neće doći do veće promjene lokalne topografije, erozije tla, klizanja zemljišta i slično.

Zagađenje zemljišta može nastati u slučaju odlaganja materijala za gradnju i viška iskopanog materijala na zemljište koje nije određeno i pripremljeno kao odlagalište, te uslijed nekontrolisanog curenja goriva i maziva iz građevinskih mašina i transportnih sredstava. Ovi uticaji su ograničenog vremenskog trajanja, odnosno do momenta izgradnje objekta.

Uticaj u toku eksploatacije

Mogući negativni uticaji na životnu sredinu se mogu javiti uslijed nepravilnog odlaganja otpada (kako komunalnog, tako i opasnog) koji nastaje u toku eksploatacije.

U toku eksploatacije, privremeno deponovanje komunalnog otpada, do evakuacije na gradsku deponiju, biće obezbijeđeno u kontejnerima, pa samim tim neće biti posebnog uticaja na životnu sredinu po tom osnovu.

Način odlaganje opasnog otpada takođe je definisano ovom Elaboratom.

Ne postoji mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje zemljišta kada je u pitanju ovaj objekat.

7.4. Lokalno stanovništvo

Imajući u vidu namjenu objekta njegovim uređenjem i funkcionisanjem neće doći do promjene u broju i strukturi stanovništva u njegovom okruženju.

U toku funkcionisanja objekta predviđen mali broj stalno zaposlenih osoba, dok u toku izgradnje biće prisutni izvršiocu do završetka predviđenih radova. Broj zaposlenih koji će obavljati poslove u toku izgradnje (koji su privremenog karaktera), neće promijeniti broj i strukturu stanovništva, što bi moglo značajnije uticati na kvalitet životne sredine.

U fazi izgradnje projekta kvalitet životne sredine u određenoj mjeri biće privremeno poremećen u užem okruženju lokacija, zbog blizine gradilišta, većeg inteziteta saobraćaja, buke i moguće pojave prašine.

Buka

Kako je već rečeno u dijelu 3.5. pri radu građevinskih mašina proizvodi se određeni nivo buke. Pri uređenju Trga i izgradnji garaže sve mašine neće raditi u isto vrijeme, a većina njih pri radu je u pokretu i udaljena je jedna od druge, što otežava stvarnu procjenu generisane buke.

Shodno Odluci o utvrđivanju akustičnih zona na teritoriji Glavnog grada Podgorice ("Sl. list CG", br. 27/15), predmetna lokacija spada u stambenu zonu, a shodno Pravilniku o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrživanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke ("Sl. list CG", br. 60/11) granične vrijednosti za stambenu zonu prikazane su u tabeli 26.

Tabela 26. Granične vrijednosti buke – stambene zone

Granične vrijednosti buke	Nivo buke dB(A)
Dnevna buka od 07 do 19 h	55
Večernja buka od 19 do 23 h	55
Noćna buka od 23 do 07 h	45

Međutim, ovo se pojavljuje u određenim vremenskim intervalima a isto je privremnog karaktera. Povoljna okolnost je i ta što radovi ne traju vremenski dugo i što će mašine koje proizvode najveću buku biti korišćene samo za kopanje temelja tako da treba očekivati da nivo buke do prvih objekata bude niži od dozvoljenih vrijednosti. Sa druge strane radovi će se izvoditi samo u toku dana.

Svi ostali građevinski radovi, obzirom na tehnologiju izvođenja ne mogu proizvesti ni 50 % nivoa buke u odnosu na grube građevinske radove (iskop, utovar otkopanog materijala i njegov transport).

U toku eksploatacije projekta buka može da nastane samo od kretanja putničkih motornih vozila, ali taj nivo buke prisutan je u svim naseljenim i urbanim graskim sredinama.

Vibracije

U toku uređenja Trga na lokaciji biće prisutna pojava vibracija usljed rada građevinskih mašina i kretanja kamiona. Ove vibracije su prisutne dok traje uređenje, a negativni uticaji na okolinu biće zanemarljivi, osim što mogu imati negativan uticaj na podzemni živi svijet koji u ovom slučaju nije istraživan.

U fazi eksploatacije projekta vibracija neće biti.

7.5. Uticaj na ekosisteme i geologiju

Prilikom uređenja Trga i izgradnji podzemne garaže ne može se govoriti o gubitku i oštećenju geoloških, paleontoloških i geomorfoloških osobina terena, jer na lokaciji nema nalazišta mineralnih sirovina.

Takođe, treba naglasiti da je projektom predviđeno ozelenjavanje slobodnih površina Trga vrstama koje su karakteristične za ovo podneblje.

7.6. Uticaj na namjena i korišćenje površina

Lokacija na kojima se nalazi Trg i do sada je bila otvoreni asfaltirani prostor, namijenjen za pješački saobraćaj, saobraćajnica putničkih automobila i parking prostor za iste. Ovim projektom se taj prostor samo uređuje, tako da pri njegovom funkcionisanju, zadržaće se samo pješački saobraćaj što je sa aspekta ekoloških parametara znatno povoljnije.

7.7. Uticaj na komunalnu infrastrukturu

Saobraćani pristup podzemnoj garaži obezbijeđen je dvosmjernim graskim saobraćanicama iz pravca Ulice Kralja Nikele i Ulice Brastva i jedinstva.

Napajanje objekta električnom energijom je predviđeno iz elektro distributivne mreže, a u slučaju nestanka iste napajanje je predviđeno preko jednog dizel električnog agregata, smještenog na nivo garaže -1.

Objekat se napaja vodom iz gradske vodovodne mreže. Voda se u kompleksu koristi za piće, sanitarne potrebe i za hidrantsku mrežu.

7.8. Uticaj na zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihovu okolinu

O uticaju izgradnje i eksploatacije objekta na zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihovu okolinu ne može se govoriti, pošto istih nema na predmetnoj lokaciji, kao ni u njenom okruženju.

7.9. Uticaj na karakteristike pejzaža

Pejzaž, odnosno vizuelni efekat pejzaža zavisi od niza faktora: udaljenost posmatrača od objekta, međusobnog odnosa formacije zemljišta, vegetacionog pokrivača i objekta antropogenog porijekla, u kojoj mjeri neki od ovih elemenata prekida cijeli ili dio pogleda, itd.

Efekti na pejzaž su posljedica novih elemenata koji se nalaze u pejzažu ili su posljedica novog odnosa elemenata pejzaža.

Imajući u vidu da se radi o uređenju postojećeg Trga, to će uticaj realizacije projekta na karakteristike pejzaža biti znatno povoljniji.

7.10. Kumulativni uticaj

U toku uređenja Trga i izgradnje podzemne garaže, radovi će se izvoditi fazno, u zavisnosti od dinamike ugovorenih obaveza.

Obzirom da se radi o istoj lokaciji, sasvim je prirodno a i logično, da će na lokaciji u tom periodu postajati neki vid kumulativnih efekta, bez obzira da li se radi o normalnom

funkcionisanju ili akcidentnoj situaciji.

Za očekivati je da će postojati kumulativni uticaj projekta sa drugim projektima na životnu sredinu obzirom da se lokacija nalazi u centralnom gradskom jezgru.

Kada je u pitanju navedeni projekat određeni povremeni kumulativni uticaj na posmatranom području manifestuje se preko izduvnih gasova i nivoa buke koji nastaju uslijed odvijanja drumskog saobraćaja.

Svakako, određeni kumulativni uticaj usljed prisustva navedenog objekta se javlja i zbog promjene topografije, kao i promjene vizuelnog izgleda.

7.11. Uticaj na biodiverzitet

Uticaj u toku izgradnje

Buka i vibracije koje će proizvoditi mašine tokom izgradnje negativno će uticati na životinje, dok će iskopavanje podzemne garaže imati jako negativan uticaj na podzemnu faunu. Očekuje se da će nadzemne životinje nakon završetka radova opet koristiti staništa na Trgu, koja će biti nešto kvalitetnija obzirom na planove o ozelenjavanju. Ali, staništa podzemne faune u ciljnom području biće sasvim devastirana. Tokom izgradnje može doći i do zamućenja Ribnice, što bi negativno uticalo na biodiverzitet ove rijeke.

Uticaj u toku eksploatacije

U toku eksploatacije se ne očekuje uticaj na biodiverzitet, koji već nije prisutan na ovom prostoru.

7.12. Rezime mogućih uticaja

Prvi korak u prepoznavanju mogućih uticaja pri uređenju Trga i izgradnji podzemne garaže, je utvrđivanje do kakvih će promjena doći u odnosu na postojeće stanje i u kojim segmentima. Identifikovani su mogući uticaji i utvrđene promjene koje mogu imati uticaj na osnovne parametre životnu sredinu. Uticaji su opisani na temelju eksperske procjene, a takođe prikazani su i kvantitativno.

Za određivanje navedenih uticaja, u tabli je izložen očekivani prikaz značajnih uticaja projekta na životnu sredinu.

Tabela 27. Očekivani prikaz značajnih uticaja projekta na životnu sredinu

Područje uticaja	Faza izgradnje	Faza eksploatacije
Kvalitet vazduha	-	0
Kvalitet vode	0	0
Kvalitet zemljišta	0	0
Lokalno stanovništvo	0	0
Biodiverzitet	----	0
Geologija	0	0
Namjena korišćenja površina	0	+++
Infrastruktura	0	0
Zaštićena prirodna i kulturna dobra	0	0
Karakteristike pejzaža	-	+++

Legenda:

+++ visok pozitivan uticaj   ++ srednje pozitivan uticaj
 + nizak pozitivan uticaj   0 uticaja nema, ili je ne znatan
 - nizak negativni uticaj   - - srednji negativni uticaj
 - - - visok negativni uticaj

8. MJERE ZA SPREČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA

Kao i kod svakog objekta ukoliko se u toku izvođenja i funkcionisanja, ne preduzimaju odgovarajuće preventivne mjere, svakako može doći do negativnih uticaja na pojedine segmente životne sredine.

Međutim, na osnovu analize svih karakteristika postojeće lokacije kao i karakteristika planiranih postupaka u okviru lokacije, može se izvesti zaključak da su ostvareni osnovni uslovi za minimizaciju negativnih uticaja na životnu sredinu.

Za neke uticaje na životnu sredinu, koje je moguće očekivati, a do kojih se došlo analizom, potrebno je preduzeti odgovarajuće preventivne mjere zaštite, kako bi se nivo pouzdanosti čitavog sistema podigao na još veći nivo.

Uticaji mogu biti privremeni i stalni. Privremeni uticaji su vezani za izgradnju objekta i oni se uglavnom manifestuju u vidu povećanja nivoa buke i zagađujućih izduvnih gasova iz motora mašina koje rade na gradilištu i emisija prašine u toku iskopa i sa iskopa, dok su stalni uticaji vezani za eksploataciju objekta, a oni nijesu značajni izuzimajući akcidentne situacije.

Sprečavanje, smanjenje i otklanjanje štetnih uticaja sagledaće se preko mjera zaštite predviđenih:

- tehničkom dokumentacijom u fazi projektovanja,
- u toku izgradnje/rekonstrukcije projekta,
- u toku eksploatacije projekta i
- u akcidentnoj situaciji.

8.1. Mjere zaštite predviđene tehničkom dokumentacijom u fazi projektovanja

Sa ciljem zaštite životne sredine neophodno je pridržavati se važećih zakonskih propisa i normi, a koji su obuhvaćeni pri izradi Glavnog projekta.

Mjere zaštite koje se realizuju prije izgradnje projekta

Pripremni radovi za uređenje Trga i izgradnju podzemne garaže, izvode se sa ciljem stvaranja uslova za normalno i sigurno izvođenje radova, a obuhvataju:

- Izradu ograde gradilišta, geodetsko obilježavanje položaja novog objekata i sve neophodne iskope.
- U cilju ispunjenja potrebne stabilnosti i funkcionalnosti konstrukcije, ista treba biti izabrana prema propisima za ovakvu vrstu objekta.
- Takođe, izvođač je obavezan da se prije početka radova upozna sa geološkim i hidrogeološkim karakteristikama terena.
- Prije početka radova neposredno na prilazu gradilištu, postaviti tablu na kojoj će pored informacije o Izvođaču i Investitoru radova, biti ispisani znaci upozorenja.
- Izvođač radova je obavezan da uradi poseban Elaborat o uređenju gradilišta i radu na gradilištu, sa tačno definisanim mjestima o skladištenju i odlaganju materijala kojiće se koristi prilikom izvođenja radova, sigurnost radnika, saobraćaja, kao i zaštite neposredne okoline kompleksa.
- Planom organizacije predviđena je kontinuirana izgradnja i svi pripremni radovi koji su predviđeni, prilagođeni su uslovima takve izgradnje.

- Pri korišćenju javnih saobraćajnica i puteva, mora se uraditi plan kako da se radovi odvijaju na propisan način, a da ne ometa odvijanje normalnog saobraćaja.
- Definisati i predvidjeti unutrašnjih saobraćajnica, siguran transportni put za prilaz, istovar i utovar građevinskog materijala, kao i utovarno – istovarne površine.
- Sve građevinske mašine i sredstva za rad potrebno je postaviti na bezbjedno - odgovarajuće mjesto sobzirom na vrstu posla koji se obavlja na gradilištu. Za sva korišćena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa iz zaštite na radu od ovlaštene institucije. Za rukovanje i održavanje navedenih sredstava rada može se povjeriti samo licu koje je stručno osposobljeno za takav rad i ispunjava određene uslove u smislu stručne, zdravstvene i druge podobnosti o čemu se mora voditi evidencija.

8.2. Mjere zaštite predviđene prilikom izgradnje objekata

Mjere zaštite životne sredine u toku uređenja Trga i izgradnje podzemne garaže, obuhvataju sve mjere koje je neophodno preduzeti za dovođenje kvantitativnih negativnih uticaja u dozvoljene granice, kao i preduzimanje preventivnih mjera kako bi se određeni uticaji sveli na minimum.

U mjere zaštite spadaju:

- Gradilište mora biti obezbijeđeno od neovlašćenog pristupa i prolaza svih lica, osim radnika angažovanih na izvođenju radova, radnika koji vrše nadzor, radnika koji vrše inspeksijski nadzor i predstavnika Investitora
- Izvođač radova je dužan organizovati postavljanje gradilišta tako da njegovi privremeni objekti, postrojenja, oprema itd. ne utiču na treću stranu.
- Građevinska mehanizacija koja će biti angažovana na izvođenju projekta (rušenje postojećeg objekta i izgradnja novog objekta) treba da zadovolji Evropske standarde za vanputnu mehanizaciju (EU Stage III B i Stage IV iz 2006. odnosno 2014. god.) prema Direktivi 2004/26/EC) koji su navedeni u tabeli 14.
- Tokom izvođenja radova održavati mehanizaciju: građevinske mašine i vozila u ispravnom stanju, sa ciljem maksimalnog smanjenja buke, kao i eliminisanja mogućnosti curenja nafte, derivata i mašinskog ulja.
- Svi putevi u zoni gradilišta moraju biti opremljeni i dodatnom saobraćajnom signalizacijom, posebno na mjestima na kojima gradilišni putevi izlaze na puteve višeg reda ili se ukrštaju sa njima. Na mjestima izlaska gradilišnih vozila sa blatnjavim točkovima na puteve višeg reda predvidjeti mjesta i obavezu za čišćenje guma, kako se blatom na kolovozu ne bi ugrozila bezbjednost saobraćaja.
- Sve građevinske mašine i prevozna sredstva moraju biti opremljena protivpožarnim aparatima.
- Brzina saobraćaja prema objektu mora se ograničiti na 10 km/h, a i manje ako se to zahtjeva.
- Obzirom da predmetna spada u stambenu zonu, shodno Odluci o utvrđivanju akustičnih zona na teritoriji Glavnog grada Podgorice ("Sl. list CG", br. 27/15), Izvođač radova je obavezan da izvrši pravilan izbor građevinskih mašina čija emisija buke ne smije da pređe granične vrijednosti buke – stambene zone, a to su vrijednosti 55 dB(A) za dnevne, 55 dB(A) za večernje i 45 dB(A) za noćne.
- Ukoliko se u toku izvođenja radova naiđe na prirodno dobro za koje se pretpostavlja da ima svojstva prirodnog spomenika, geološko-paleontološkog ili mineraloškopetro-grafskog porijekla, obavijestiti Zavod za zaštitu spomenika CG i preduzeti sve mjere obezbjeđenja prirodnog dobra, do dolaska ovlašćenog lica.

- Dio iskopanog materijala od iskopa temelja koristiće se za ravnanje terena i revitalizacije zemljišta, tj. sanacije nakon završenih radova, a ostatak biće odgovarajućim prevoznim sredstvima odvožen na odabranu lokaciju.
- Materijal od iskopa i građevinski otpad pri transportu moraju biti pokriveni da bi se spriječila emisija prašine pri transportu.
- Obezbijediti dovoljan broj mobilnih kontejnera, za prikupljanje čvrstog komunalnog otpada sa lokacije gradilišta i obezbijediti odnošenje i deponovanje prikupljenog komunalnog otpada u dogovoru sa nadležnom komunalnom službom grada.
- Pošto je ukupna količina otpada koji nastaje u toku izgradnje objekta (otpad od iskopa i građevinski otpad) veća od 2.000 m³, Proizvođač otpada je dužan shodno Čl. 54 Zakona o upravljanju otpadom ("Sl. list CG" br.64/11, 39/16) da napravi Plan upravljanja otpadom.
- U slučaju prekida izvođenja radova, iz bilo kog razloga, potrebno je obezbijediti gradilište do ponovnog početka rada.

Mjere za zaštitu vazduha

- Upotreba sertifikovanih građevinskih mašina i poštovanje strogo definisanih zakonskih normi kako za građevinske mašine tako za sva ostala prevozna sredstva koja će se koristiti za transport materijala i opreme.
- Dobro organizovanje rasporeda na gradilištu koje će omogućiti funkcionisanje bez zastoja i negativnih uticaja na okolinu i saobraćaj u okolini gradilišta.
- Organizovanje puteva na gradilištu vršiti u zavisnosti od potreba za materijalom, vrste materijala i količine unutrašnjeg transporta, transportnih sredstava i dinamike izvođenja radova.
- Neminovna posljedica izvođenja građevinskih radova (iskop, utovar i istovar materijala) je i disperzija lebdećih čestica i zagađenje vazduha sa njima, pa je potrebno da se tokom izvođenjatih radova primjenjuju sve mjere neophodne da bi disperzija lebdećih čestica u vazduhu bila što manja. Jedna od obaveznih zaštitnih mjera, kojima će se sprječavati, obrazovanje odnosno nastanak prašine, je redovno prskanje – kvašenje vodom površina sa kojih se najviše emituje prašina.

Mjere za zaštitu od buke

Mjere za zaštitu od buke se dijelom preklapaju sa mjerama koje su predviđene za zaštitu vazduha od emisija izduvniha gasova tokom rada građevinskih mašina, s obzirom da je glavni izvor buke u toku izvođenja radova upravo rad ovih mašina. U te mjere spadaju:

- Upotreba ispravne mehanizacije i atestiranih transportnih sredstava koja su, prema evropskim standardima, klasifikovana u kategoriju sa što manjom emisijom buke.
- Pri utovaru i istovaru materijala za gradnju voditi računa o mjerama zaštite kako bi proizvedena buka imala što manji uticaj na okolinu.
- Radove treba izvoditi samo u dnevnim uslovima sa minimalnim brojem građevinskih mašina.
- U slučaju povećanog nivoa buke, neophodno je postavljanje zaštitne ograde, izolacionih panela i sl.

Mjere za zaštitu voda

- Upotreba ispravne mehanizacije koja zadovoljava standarde i njihovo redovno održavanje.

- Servisiranje i radove oko održavanja vozila i mehanizacije izvodiće se u specijalizovanim radionicama-servisima.
- Ispuštanje goriva i maziva iz građevinske mehanizacije u vodotok je zabranjeno, a akcidente ukoliko se pojave odmah sanirati.
- Građevinska mehanizacija, vozila i druge mašine na gradilištu, zahtijevaju redovno snabdijevanje sa naftnim derivatima i mazivima za pogon i održavanje. Zbog negativnog uticajana okolinu ovo snabdijevanje treba vršiti na najbližoj benzijskoj pumpi kako bi se izbjegla manipulacija naftnim derivatima na lokaciji izvođenja radova, a samim tim i mogućnost zagađivanja vodotoka i zemljišta u slučaju prosipanja. Ukoliko to nije moguće, sprovesti mjere osiguranja od prosipanja na okolno zemljište osiguranjem zaštitne posude (tankvane) ispod pretakačkog mjesta.
- Parkirališta i slične površine moraju biti nepropusne za vodu i naftne derivate i te površine moraju biti ograničene ivičnjacima.
- Na parkirnim mjestima se ne smije prati, održavati ili popravljati vozila, a dozvoljen jesamo dnevni pregledi vozila.
- Sakupljanje vode u toku izgradnje garaže sa silazno-izlaznih rampi biće riješeno izgradnjom upojne jame ili jame u koju će se vode sakupljati, a zatim pumpama izbacivati na površinu.
- Zaustaviti radove u slučaju obilnih kiša i zaštititi lokacije radova od poplavlivanja i/ili odspiranja.

Mjere za zaštitu zemljišta

- Rad građevinskih mašina i transport materijala ima za posljedicu mogući negativan uticaj na kvalitet zemljišta. Kako bi se izbjegla mogućnost zagađenja zemljišta, treba smanjiti manipulaciju naftnim derivatima na lokaciji gradnje, a ukoliko je to moguće potpuno je izbjeći. Takođe, je neophodno osigurati od prosipanja na okolno zemljište, mjesta na kojima se, zbog nemogućnosti da se obavi na drugoj lokaciji, mora izvršiti manipulacija ovim sredstvima i to obezbjeđenjem zaštitne posude (tankvane) ispod pretakačkog mjesta.
- Iskopani, a neutrošeni materijal nije dopušteno odlagati na šumske i poljoprivredne površine "divlja" odlagališta, već odvoziti sa lokacije u ugovoriti sa lokalnim komunalnim preduzećem ili drugim preduzećima sa kojim se sklopi poseban ugovor o preuzimanju i korišćenju tog materijala.
- Izvođačima radova treba strogo naglasiti odgovornost čuvanja okolne vegetacije i zemljišta unutar i izvan građevinske zone.
- Na lokaciji gradilišta osigurati kontejnere za izdvojeno odlaganje otpada kao što komunalni otpad, ambalažni otpad, građevinski otpad, drveni otpad, koji će ugovoriti sa lokalnim komunalnim preduzećem ili drugim sakupljačima otpada biti recikliran ili odvožen na odgovarajuću deponiju.
- Ispuštanje goriva i maziva u zemljište je zabranjeno, a akcidente odmah sanirati.
- U slučaju jačeg vjetra obavezna je zaštita lokacije prikupljanja otpada od raznošenja materijalavjetrom u okolinu.

Mjere za zaštitu biodiverziteta

- Obzirom da Trg i njegovu okolinu naseljavaju biljke i životinje koje su adaptirane na intezivan antropogeni uticaj, nije potrebno preduzimati posebne mjere zaštite biodiverziteta tokom izvođenja radova, a koje nijesu ranije navedene. Mjerama kojima se štite abiotičke komponente staništa (vazduh, voda, zemljište), posredno

predstavljaju i mjere zaštite biodiverziteta. Projektom je planirano da slobodne površine trga budu uređene i kultivisane prema projektu Pejzažne arhitekture.

- Veoma je važno da se u procesu ozelenjavanja koriste autohtone vrste

8.3. Mjere zaštite u toku eksploatacije objekta

Pri radu projekta, a u cilju očuvanja životne sredine posebno je:

- obezbjeđivanje i održavanje visokog nivoa radne discipline,
- održavanje ispravnosti i funkcionalnosti svih infrastrukturnih uređaja, kao i ostalih pratećih uređaja i opreme,
- ukoliko nastane kvar na pojedinim infrastrukturnim instalacijama iste treba što hitnije dovesti u funkcionalno stanje,
- u garaži je zabranjeno vrši se bilo kakvo servisiranje, pranje i opravke vozila i
- periodično servisiranje ugrađene opreme mora obavljati stručna servisna služba, shodno Upustvu proizvođača.

Mjere zaštite od otpadnih voda

U toku eksploatacije sve sanitarne vode iz garaže kao i iz poslovnih i stambenih objekata oko Trga, se putem kanalizacionih cijevi sa određenim padom evakušu u najbližu gradsku fekalnu kanalizaciju.

Atmosferske vode sa prostora otvorenog Trga se takođe putem kanalizacionih cijevi sa određenim padom vode u najbližu gradsku atmosfersku kanalizaciju. Izuzetak čini odvođenje atmosferske vode sa početka ulazno-izlazne rampe garaže iz pravca Ulice Bradstva i jedinstva, jer je ista predviđena da se upušta u upojni bunar u zelenoj površini.

Atmosferske vode koje mogu biti zaprljanje motornim uljem, naftom i naftinim derivatima prije evakuacije u recipijent upuštaju se separator lakih tečnosti. U garaži su predviđena dva separatora, jedan na nivou garaže -1, a drugi na nivou garaže -3. Prečišćena voda iz separatora iz garaže -3 potisnom pumpom se evakuše do najbližu gradsku atmosfersku kanalizaciju u Ulici Kralja Nikole, dok prečišćena voda iz separatora iz garaže -1 se gravitaciono upušta u rijeku Ribnicu. Ovdje napominjemo, da ta voda nije opterećena fekalijama niti vodom iz industrije, već je to neznatna količina kišne vode sa navedenih površina, koja se nakon prolaska kroz separator prečisti a zatim ispušta. U ljetnjim mjesecima, kada korito rijeke Ribnice može biti suvo, pa ukoliko dođe do ispuštanja vode ista će se infiltrirati u šljunčano korito.

Prečišćena voda mora zadovoljiti kriterijume iz Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl. list CG", br. 056/19), koji kvalitet otpadnih voda se može nakon određenog tretmana ispuštati u recipijent.

Mjere zaštite od otpada

U toku funkcionisanja objekta, nastaju dvije vrste otpada, to:

- neopasni (komunalni otpad) i
- opasni otpad.

– **Komunalni otpad**, privremeno deponovanje internog neopasnog komunalnog otpada, do evakuacije na gradsku deponiju komunalnim vozilima, biće obezbijeđeno na sabirnom punktu koji će biti potpuno obezbijeđen sa higijenskom zaštitom u tipiziranom posudom - kontejneru. Broj i kapacitet kontejnera biće definisan prema sanitarno tehničkim kriterijumima, propisima i standardima za ovaj tip objekata. Prostor predviđen za kontejnere, kao i prilaz istim biće bez stepenika, osvjetljen i popločan (zbog klizanja).

Takođe, taj prostor se mora zaštititi ili tamponom zaštitnog zelenila ili ogradom urbanog karaktera.

- **Opasni otpad**, u ovaj otpad spadaju (talog od otpadnih voda-čišćenje separatora ulja i naftnih derivata), pa je iz tih razloga potrebno:
  - Prema Zakonu o upravljanju otpadom ("Sl. list CG", br. 64/11, 39/16) proizvođač otpada je dužan da uradi plan upravljanja otpadom, ako na godišnjem nivou proizvodi više od 200 kg opasnog otpada ili više od 40 tona neopasnog otpada. Što se tiče upravljanja otpadom preciznije definisanje postupka i plana upravljanja otpadom u toku funkcionisanja asfaltne baze, isti nije predmet ovog Elaborata jer je obaveza Nosilac projekta da uradi Plan upravljanja otpadom.
  - Shodno Čl. 7. Uredbe o načinu i uslovima skladištenja otpada ("Sl. list CG", br. 33/13), ova vrsta otpada treba da se sakuplja u posude izrađene od materijala koji obezbjeđuje njegovu nepropustljivost, korozionu stabilnost i mehaničku otpornost.
  - Otpadno ulje i masti koje nastaju nakon prolaska otpadne vode kroz separator ulja i masti, predstavljaju opasni otpad. Prema članu 4. Pravilnika o kriterijumima za izbor lokacija, načinu i postupku odlaganja otpadnih materija ("Sl. list RCG", br. 56/00"), ovaj opasan otpad treba da se sakupljaju u posude izrađene od materijala koji obezbjeđuje njegovu nepropustljivost, korozionu stabilnost i mehaničku otpornost.
  - Kontrolisati visinu mulja i količinu izdvojenog ulja u separatoru jednom mjesečno, i vanredno nakon dugotrajnih kiša i drugih vanrednih događaja.
  - Mulj iz taložnika separatora odstraniti prije nego što dostigne debljinu veću od 350 mm, a ulje koje se skuplja u separatoru prije nego debljina sloja postane veća od 100 mm.
  - Prostor u separatoru za odvajanje taloga (mulja) i prostor za odvajanje ulja čistiti najmanje jednom tromjesečno, a to podrazumijeva i pranje koalescentnog filtera sredstvom za uklanjanje masnoća.
  - Izdvojena ulja maziva i goriva iz separatora kao opasni otpad sakupljati i odlagati u posebnu hermetički zatvorenu burad i iste skladištiti na prostoru zaštićenom od atmosferskih padavina.
  - Da pražnjenje mulja iz separatora vršiti odgovarajućom opremom nadležno komunalno preduzeće i isti da odlaže na zato predviđeno mjesto.
  - Skladište opasnog otpada radi sprječavanja pristupa neovlašćenim licima mora biti fizički obezbijedeno i zaključano. Na kontejnerima na vidnom mjestu se moraju postaviti table koje sadrže naziv skladišta otpada. O svim aktivnostima u vezi privremenog skladištenja vodi se evidencija.
  - Pošto Investitor nije moguće izvršiti regeneraciju opasnog otpada (tečnog i čvrstog), to shodno Čl. 52. Zakona o upravljanju otpadom ("Sl. list CG" br.64/11 i 39/16) vlasnici opasnog otpada dužani su da uništavanje istog povjeri privrednom društvu ili preduzetniku koji ispunjava uslove utvrđene posebnim propisom, odnosno u konkretnom slučaju potrebno je da predmetno društvo sklopi Ugovor sa ovlašćenim preduzetnikom koji će preuzeti nastale količine navedenih vrsta opasnih otpada i transportovati ga svojom opremom i mehanizacijom do konačnog odredišta.
  - Prevozna sredstva i oprema, kojima se sakuplja, odnosno transportuje opasni otpad moraju obezbjediti sprečavanje njegovog rasipanja ili prelivanja, odnosno moraju ispuniti uslove utvrđene navedenim Zakonom o prevozu opasnih materija ("Sl. list CG" br. 33/14).

Mjere zaštite zemljišta

U toku eksploatacije objekta neće doći do ugrožavanja zemljišta.

Mjere zaštite vazduha

U toku eksploatacije monitoring vazduha u prostora garaže se odvija konstantno, putem detektora dima i detektora koncentracije CO i NO₂.

U slučaju havariskog događaja (slučajnog ili namjernog) dolazi do aktiviranja sistema za odimljavanje koji onečišćeni vazduh kanalima usmjerava prema spoljašnjim krovnim ventilatorima, izdignutim od nivoa okolnog terena za 3,5 m.

Instalacija odimljavanja podzemnih garaža, bez obzira na njihove površine i broj nivoa, shodno zakonskoj regulative ne predviđa dodatne filtere za prečišćavanje takvog vazduha.

U praksi se ovi ventilatori uglavnom postavljaju na koti terena. U ovom slučaju su oni izdignuti 3,5 m iznad kote okolnog terena na otvorenom prostoru, a obzirom da se odimljavanje vrši samo u akcidentnoj situaciji, koja bi bila kratkog vremenskog perioda, tako da uticaj onečišćenog vazduha bi bio zanemarljiv na trenutno zatečene osobe na Trgu.

8.4. Mjere zaštite u slučaju akcidenta

Funkcionisanje jednog ovakvog projekta nosi sa sobom i rizik usljed akcidentne situacije koja se može manifestovati kroz neispravnost pojedinih elemenata sistema, ljudskim faktorom ili dejstvom više sile.

Ukoliko se desi da nastane neka od navedenih incidentnih situacija, neophodno je odmah pristupiti otklanjanju nastale iste.

Nastanak požara, požar kao elementarna pojava dešava se slučajno ili namjernim podmetanjem, praktično može da nastane u bilo kojem dijelu predmetnog objekta, a njegove razmjere, trajanje i posljedice ne mogu se unaprijed definisati i predvidjeti.

Do požara u objektu može doći usljed:

- upotrebe otvorenog plamena (pušenje i sl.),
- neispravnost ili preopterećenje električnih uređaja i instalacija,
- upotrebe rešoa, grijalica i drugih grejnih tijela sa užarenim površinama,
- ne pridržavanja potrebnih preventivnih mjera prilikom korišćenja uređaja za zavarivanje, lemljenje i letovanje,
- držanje i smještaj materijala koji su skloni samozapaljenju, i namjerno podmetanje i sl.

Pojava požara u objektu zavisno od njegove razmjere prije svega može ugroziti bezbjednost ljudi u objektu, dovest do oštećenja objekta i negativno uticati na životnu sredinu, a prije svega na kvalitet vazduha, voda i zemljišta.

Međutim, imajući uvidu da će se objekat graditi od materijala koji nijesu lako zapaljivi i da se u njemu neće odvijati procesi koji koriste lakozapaljive i opasne supstance to je vjerovatnoća pojave požara minimalna. Takođe, u garaži će biti ugrađen stabilni automatski sistem za detekciju i dojavu požara (ručni, optički javljači požara i alarmne sirene), kao i stabilni Sprinkler sistem za gašenje požara. Sistemi će biti povezan putem direktne telefonske linije i snimljenom govornom porukom sa gradskom Službom zaštite i spašavanja. Nakon dobijanja takve poruke pripadnici Službom zaštite i spašavanja sa neophodnom opremom i vozilima kreću ka licu mjesta kako bi u što ranijoj fazi lokalizovali požara.

Projektnom dokumentacijom uređenja Trga sa izgradnjom podzemne garaže, pored navedenih preventivnih mjera shodno zakonskoj regulativi projektovano je i niz drugih mjera iz oblasti zaštite od požara, koji bitno utiču na povećanje opšteg nivoa bezbjednosti

materijalnih dobara u objektu, kao i samog objekta, odnosno stepen otpornosti objekta na požar biće određen u skladu sa standardima i biće prikazan u Projektom zaštite od požara.

Radi zaštite od požara potrebno je:

- Svi materijali koji se koriste za izgradnju moraju biti atestirani u odgovarajućim nadležnim institucijama po važećem Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata i Propisima koji regulišu zaštitu od požara.
- Pravilnim izborom opreme i elemenata električnih instalacija, treba biti u svemu prema Projektu, odnosno treba obezbijediti da instalacije u toku izvođenja radova, eksploatacije i održavanje ne bude uzrok izbijanju požara i nesreće na radu.
- Za gašenje požara neophodno je obezbijediti dovoljan broj mobilnih vatrogasnih aparata, koji treba postaviti na pristupačnim mjestima, uz napomenu da se način korišćenja daje uz uputstvo proizvođača.
- Investitor je dužan da vatrogasnu opremu održava u ispravnom stanju.
- Pristupne saobraćajnice treba da omoguće nesmetan pristup vatrogasnim jedinicama.

Investitor je obavezan uraditi Plan zaštite i spašavanja, sa mjerama zaštite i odgovoru na akcidentnu situaciju, a isti treba da sadržati sljedeće elemente:

- način utvrđivanja i prepoznavanja akcidentne situacije,
- zaduženja i odgovornost svih zaposlenih u slučaju udesa,
- ime, prezime i funkciju rukovodioca smjene,
- metod i proceduru obavještanja zaposlenih i Investitora o udesu,
- proceduru evakuacije i puteve evakuacije zaposlenih do sigurnosnih odstojanja,
- način i vrstu prenosa informacija o udesu između odgovornih nadležnih državnih interventnih službi (MUP-a, hitne, vatrogasne, itd).

Zemljotres

Na stabilnost objekta veliki negativan uticaj na životnu sredinu posebno vode i zemljište može imati jak zemljotres, čija se pojava, snaga i posljedice koju mogu nastati se ne mogu predvidjeti.

Područje predmetne lokacije pripada VIII stepenu MCS skale, za izgradnja i eksploatacija objekta mora biti u skladu sa važećim propisima i principima za antiseizmičko projektovanje i građenje.

Podzemne vode

Podzemne vode u široj zoni predmetne lokacije suhidrauličnoj vezi sa vodama rijeke Morače, što znači da će nivoi podzemnih voda pratiti promjene vodostaja Morače.

Pri ekstremno velikim vodama rijeke Morače (100-godišnje vode) vodostaji rijeke mogu da narastu za 10 do 12 m u odnosu na sušni period, što sigurno utiče i na značajan rast podzemnih voda usljed hidraulične povezanosti. Shodno Elaboratu o inženjerskogeološkim odlikama terena za potrebe izrade Glavnog projekta uređenja Trga Božane Vučinić sa izgradnjom podzemne garaže u zahvatu Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice, iz decembra 2020. god., dubina do nivoa podzemnih voda u široj zoni predmetne lokacije je veća od 15 m, te na osnovu ovog dostupnog podatka donja kota garaže neće biti ugrožena ni u slučaju da dođe do ekstremnog porasta nivoa rijeke Morače.

Napomena: Pored navedenog sve akcidentne situacije koje se mogu pojaviti rješavaće se u okviru Plana zaštite za vanredne situacije.

9. PROGRAM PRAĆENJA STANJA ŽIVOTNE SREDINE

Praćenje uticaja izgradnje i eksploatacije Trga i izgradnje podzemne garaže na životnu sredinu shodno Zakonu o životnoj sredini ("Sl. list CG" br. 52/16 i 73/19) obaveza je zagađivača (pravno lice ili preduzetnik koji je korisnik postrojenja koje zagađuje životnu sredinu) da vrši praćenje uticaja na životnu sredinu, a da dobijene podatke dostavlja Agencija za zaštitu životne sredine.

Praćenje uticaja na životnu sredinu se sprovodi mjerenjem, ispitivanjem i ocjenjivanjem indikatora stanja životne sredine i obuhvata praćenje prirodnih faktora, promjene stanja i karakteristike životne sredine.

Parametri na osnovu kojih se mogu utvrditi štetni uticaji na životnu sredinu

Ovi parametri su definisani odgovarajućom zakonskom regulativom iz oblasti životne sredine.

Monitoring kvaliteta vazduha se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini ("Sl. list CG" br. 52/16 i 73/19), Zakonu o zaštiti vazduha ("Sl. list CG" br. 25/10, 43/15 i 73/19) i Pravilniku o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha ("Sl. list CG" br. 21/11. i 32/16.).

Monitoring voda se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini ("Sl. List CG" br. 52/16 i 73/19) i Zakonu o vodama ("Sl. list CG" br. 27/07, 22/11, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 2/17 i 84/18), Pravilnikom o načinu i rokovima utvrđivanja statusa površinskih voda ("Sl. list RCG", 25/19), Pravilnik o načinu i rokovima utvrđivanja statusa podzemnih voda ("Sl. list CG", 52/19) i Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda ("Sl. list CG" br. 56/19).

Monitoring kvaliteta zemljišta se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini ("Sl. list CG" br. 52/16 i 73/19) i Pravilnikom o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje ("Sl. list RCG", br. 18/97).

Monitoring buke se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini ("Sl. list CG" br. 52/16 i 73/19) i Zakonu o zaštiti buke u životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 28/11, 01/14, 2/18), Pravilnikom o metodama izračunavanja i mjerenja nivoa buke u životnoj sredini ("Sl. list CG" br. 27/14.) i Pravilnikom o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke ("Sl. list CG", br. 60/11 i 94/21).

U toku izgradnje projekta

Kroz analizu mogućih uticaja objekata na životnu sredinu i kroz primjenu odgovarajućih mjera zaštite, zaključeno je da se u toku izgradnje objekata ne mogu očekivati značajniji uticaji na kvalitet vazduha, voda i zemljišta, to se iz tih razloga ne predlaže posebno praćenje navedenih segmenata životne sredine.

Međutim, u toku izgradnje objekata kao posledica rada građevinske mehanizacije, može doći do povećanja nivoa buke na lokaciji koja je privremenog karaktera, te iz tih razloga neophodno je njeno mjerenje prije svega usljed rada građevinske mehanizacije na iskopu podzemnih etaža.

U toku eksploatacije projekta

Kroz analizu uticaja projekta na životnu sredinu i primjenu odgovarajućih mjera zaštite, zaključeno je da se u toku eksploataciji objekta ne mogu očekivati značajniji uticaji na kvalitet vazduha, voda, zemljišta i povećanja nivoa generisane buke (od putničkih automobila), ali je ipak shodno zakonskim obavezama neophodno praćenje kvaliteta otpadnih voda na izlazu iz separatora.

Za vodu na izlazu iz separatora za prečišćavanje otpadnih voda iz objekta potrebno je pratiti sljedeće parametre:

- fizičko-hemijski parametri: pH vrijednost, temperatura, boja, miris, taložne materije i suspendovane materije.
- organski parametri: teškoisparljive lipofilne materije (ukupna ulja i masti) i
- neorganski parametri: amonijak, nitriti, nitrati, fluoridi, sulfati, cink, bakar, kadmijum, nikl.

Mjesta, način i učestalost mjerenja utvrđenih parametara

U toku izgradnje objekata

Monitoringom nivoa buke obuhvatiti kontrolna mjerenja u toku iskopa materijala za podzemnu garažu.

Ukoliko se ukaže potreba za smanjenjem nivoa buke, potrebno je obezbijediti da građevinska mehanizacija radi sa prekidima i uz smanje broj mašina koje istovremeno rade. Monitoring nivoa buke vrši ovlašćena organizacija akreditovana prema standardu MEST ISO 17025.

U toku eksploatacije projekta

Nosilac projekta je obavezan da vrši periodičnu kontrolu kvaliteta vode nakon izlaska iz separatora, jednom mjesečno (u toku kišnog perioda godine).

Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda ("Sl. list CG" br. 56/19), prilog 8. tabela 29., definisana je minimalna učestalost uzorkovanja u zavisnosti od količine ispuštenih otpadnih voda.

Prema navedenom Pravilniku, Nosilac projekta je obavezan da vrši periodični monitoring kvaliteta vode nakon izlaska iz oba separatora dva puta godišnje.

Monitoring prečišćenih otpadnih voda na izlasku iz separatora vršiti u aprilu i oktobru svake godine.

Dobijeni rezultati ispitivanja upoređuju se sa podacima navedenim u Pravilniku.

Pored navedenog, nosilac projekta treba da postupa u svemu u skladu sa mjerama koje su predviđene u cilju sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja značajnog štetnog uticaja na životnu sredinu, a koje su opisane u poglavlju 8. ovog Elaborata.

Nadzor nad ovim aktivnostima vrši ekološka inspekcija.

Sadržaj i dinamiku dostavljanja izvještaja o izvršenim mjerenjima

Pravna lica, koja ispuštaju otpadne vode u recipijent vode evidenciju o učestalosti ispitivanja, količini i sastavu opasnih i štetnih materija, a sadržaj Izvještaja je definisan standardima akreditovanih organizacija.

Nadležni inspekcijski organ treba da provjerava evidenciju preuzimanja opasnog otpada iz separatora u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaja formulara o transportu otpada ("Sl. list CG" br. 50/12).

Obavezu obavještanja javnosti o rezultatima izvršenog mjerenja

Shodno Čl. 59. Zakona o životnoj sredini ("Sl. list CG" br. 52/16 i 73/19), vlasnik objekta dužan je da rezultate monitoringa dostavlja nadležnom organu jedinice lokalne samouprave na čijoj je teritoriji lociran i Agenciji za zaštitu prirode i životne sredin.

10. NETEHNičKI REZIME INFORMACIJA

Od strane gradonačelnika Glavnog grada Podgorice, Investitoru je izdata Odluka o određivanju lokacije sa elementima urbanističko tehničkih uslova br. 01-031/19-8841 od 22. 11. 2019. god. i Izmjena Odluke o određivanju lokacije sa elementima urbanističko tehničkih uslova br. 01-018/20-8562 od 21. 12. 2020. god. za lokalni objekat od opšteg interesa – uređenje Trga Bažane Vučinić u Podgorici.

Trg je u potpunosti biti namijenjen za pješačku komunikaciju, a na postojećim objektima oko njega obzirom da su u privatnoj svojini neće biti nikakvih intervencija, znači oni se zadržavaju u postojećem stanju. Na Trgu će biti omogućeno samo kretanje vozilima uslužnih djelatnosti za opsluživanje poslovnih prostora i lokala (određeni vremenski režim) i specijalnim vozilima (hitna pomoć, MUP, vatrogasna vozila). Garaža je predviđena ispod cijelog Trga na tri nivoa podzemnih etaža, sa ukupno 348 parking mjesta za putničke automobile, uz neznatne redukcije za parking mjesta osoba sa invaliditetom, ukupne korisne površine (parking i komunikacija) **10.849,70 m²**.

Ulaz vozila u garažu predviđen je sa dvije dvosmjerne saobraćajnice na nivou -1, širine 6,00 m i visine 4,50 m. Ulazno-izlazne rampe su zadržale prvobitni pravci kretanja vozila (istok - zapad), samo što se saobraćaja spuštanja sa kote Trga na kotu garaže nivoa -1, nagiba 11,45% i 5%, koje će biti djelimično natkrivene.

Ulaz vozila sa istočne strane je sa Ulice Bratstva i jedinstva, a sa zapadne sa Ulice Kralja Nikole. Na oba kraja saobraćajnice u garaži na etaži -1, postojaće dispečer sa naplatnim pultovima. Kretanje vozila ka donjim -2 i -3 etaži predviđen je preko polunivoa, dvosmjernom saobraćajnicom, širine 9,50 m.

Vertikalna komunikacija korisnicima iz sva tri nivoa garaže ka izlazu a nivo Trg, predviđena je preko tri dvokraka stepeništa, širine 1,20 m, i sa jednim centralnim stepeništem koje saobraća oko svjetlosne kule, kao i jednim elektro putničkim liftom. Dvije stepenišne vertikale saobraćaju do nivoa -1, a evakuacija korisnika se dalje nastavlja preko ulazno – izlaznih saobraćajnica, koje će biti oivičene trotoarom širine 0,80 m i izdignute u odnosu na nivo kolovoza za 0,20 m. Jedna stepenišna vertikala izlazi na nivo Trga, dok će se još jedna stepenišna vertikala, shodno zakonskoj regulativi, isključivo koristiti za intervenciju spasilačko – vatrogasne službe, sa strane Tabačkog mosta.

U centralnom dijelu garaže predviđeno je trokrako otvoreno stepenište (sa dekorativnim vodenim ogledalom u centralnom dijelu), koje ide do svjetlosne kule na nivo Trga, čija visina iznad prizemlja iznosi 9,00 m.

Planirani početak radova na izgradnji predmetnog objekta je 01.01.2023. god. a završetak 01.01.2026. god., što ukupno iznosi 36 mjeseci.

Na Trgu i u garaži predviđene su sve infrastrukturne instalacije (saobraćajnice, elektro – jaka i slaba struja, mašinske i termotehničke instalacije i instalacije vodovoda i kanalizacije).

Shodno projektu vodovoda i kanalizacije predviđene su postoje sljedeće vodovodne i kanalizacione instalacije:

- vodovodna mreža,
- mreža fekalne kanalizacije i
- mreža atmosferske/kišne kanalizacije.

Planirano je izgradnja novog cjevovoda PEHD DN110 za napajanje postojećih objekata oko Trga, koji se spaja sa postojećim cjevovodom DN110 u Ulici Oktobarske revolucije. Za vodosnabdijevanje podzemne garaže planirano je priključak na gradsku vodovodnu mrežu sa postojećeg vodovodnog šahta ispred objekta Muzičkog centra na vodovod PEVG DN200. U pomenutom šahtu projektovana su dva priključka DN110 sa mjeraceima protoka. Sa jednog priključka planirano je napajane sprinkler sistema, a sa drugog hidrantska i sanitarna mreža.

Na prostoru trga nema kolektora feklane kanalizacije. Objekti duž sjeverne strane Trga imali su privremeno riješenu odvodnju otpadnih voda, koji sada nije u funkciji.

Na prostoru trga nema kolektora feklane kanalizacije.

Otpadne vode iz objekata sa sjeverne strane Trga evakušu se u Ulici Brastva i jedinstva, dok su sa jugo-istočne strane Trga, usmjeravane su prema Ulici Oktobarske revolucije u postojeće kolektore gradske kanalizacije.

U skladu sa Uslovima izdatih od strane Vodovod i kanalizacija d.o.o. Podgorica, planirana trasda novog cjevovoda za odvod otpadnih voda iz postojećih objekata duž sjeverne strane, biće usmjerena prema Ulici Bratstva i jedinstva u postojeći kolektor gradske fekalne kanalizacije. Otpadne vode iz objekata sa istočne i jugo-istočne strane Trga, usmjeravaće se trasom novog cjevovoda prema Ulici Oktobarske revolucije, u postojeće kolektore gradske kanalizacije.

Fekalna kanalizacija iz toaleta podzemne garaže evakušaće se prema Ulici Kralja Nikole u postojeći kolektor gradske fekalne kanalizacije.

U skladu sa nivelacionim rješenjem sakupljanje atmosferskih voda sa platoa Trga planirano je slivničkim kanalima preko novoprojektovane kanalizacije sa klasičnim slot rešetkama. Zbog nedostatka prostora kanali su prefabrikovani sa integrisanim padom od 0,5 do 1,0 %, a dimenzionisani na količinu padavine jednom u dvije godine (inteziteta $i = 264$ l/sek/ha u trajanju od 15 min).

Kišna kanalizacija a obzirom da je uslovno čista evakušaće se bez prečišćavanja, slivničkim kanalima preko više priključaka ka ulicama Bratstva i jedinstva i Kralja Nikole u postojeće instalacije kišne kanalizacije.

Kišna kanalizacije sa ulazno - silaznih rampi i dijela garaže -1, obzirom da može biti zaprljana prije upuštanja u recipijent, (rijeka Ribnica), slivnim kanalima DN 200 i padom od 0,5 % preko revizionog okna evakuše se u separator lakih tečnosti.

Ovaj separator je predviđen da se ugradi u podu etaže garaže -1, a prečišćena voda nakon prolaska kroz separator (bez bajpasa) se evakuše cjevovodom prečnika DN250 i ispušta u recipijent vodotoka rijeka Ribnica.

Evakuacija otpadnih voda sa parking površina dijela garaže -1, garaže -2 i -3 predviđena je monolitnim kanalima, koji su povezani sa 10 vertikalna, do separatora u podu garaže na nivou -3. Nakon separatora evakuacija prečišćene vode se random pompom (postoji i jedna rezervna) preko potisnog cjevovoda usmjerenog vertikalno do međuspratne konstrukcije garaže -1. Nadalje se voda evakuše horizontalno prema instalaciji kišne kanalizacije u Ulici Kralja Nikole.

U toku izgradnje i funkcionisanja objekta nastaju tri vrste otpada, to: neopasni građevinski otpad, Neopasni ambalažni i komunalni otpad i opasni otpad (talog od otpadnih voda-

čišćenje separatora lakih naftnih derivata).

Deponovanje internog neopasnog komunalnog otpada, do evakuacije na gradsku deponiju komunalnim vozilima, biće obezbijedeno na sabirnom punktu koji će biti potpuno obezbijedeno sa higijenskom zaštitom u tipiziranom posudom - kontejneru.

Sa opasnim otpadom se mora postupati shodno Čl. 7. Uredbe o načinu i uslovima skladištenja otpada ("Sl. list CG", br. 33/13), što je detaljno opisano ovim Elaboratom.

Uticaj izgradnje i funkcionisanja objekta na životnu sredinu na lokaciji i njenom okruženju neće biti značajan, a može se javiti:

- u fazi izgradnje,
- u fazi eksploatacije i
- u slučaju akcidenta.

Prvu grupu predstavljaju uticaji koji se javljaju kao posljedica izgradnje i po prirodi su privremenog karaktera. Ovi uticaji nastaju kao posljedica prisustva ljudi, građevinskih mašina, primjene različitih tehnologija i organizacije izvođenja radova. Negativne posljedice na određene segmente životne sredine se javljaju kao rezultat iskopa i nasipanja određene količine materijala, transporta i ugrađivanja građevinskog materijala.

Do negativnih uticaja u fazi eksploatacije može doći u slučaju neadekvatnog upravljanja projektom, kao i u slučaju akcidentne situacije. Pod akcidentnom situacijom se podrazumijeva nepovoljni događaji nastali tokom eksploatacije projekta, bilo zbog havarija ili zbog dejstva više sile.

Na osnovu analize raspoložive dokumentacije, obilaska postojeće lokacije i karakteristika planiranih, može se izvesti zaključak da su ostvareni osnovni uslovi za minimizaciju negativnih uticaja na stanje životne sredine.

Zaštita životne sredine podrazumijeva trajnu zaštitu vrijednih prirodnih i stvorenih vrijednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta sredine, prostora u blizini objekta garaže i njenog šireg okruženja.

Za neke uticaje, koje je moguće očekivati, a do kojih se došlo analizom, potrebno je preduzeti odgovarajuće preventivne mjere zaštite, kako bi se nivo pouzdanosti čitavog sistema podigao na veći nivo.

Uticaji mogu biti privremeni i stalni. Privremeni uticaji su vezani za Izgradnju objekta i oni se uglavnom manifestuju u vidu povećanja nivoa buke i zagađujućih izduvnih gasova iz motora mašina koje rade na gradilištu i emisija prašine u toku iskopa, dok su stalni uticaji vezani za eksploataciju samog objekta garaže, a oni nijesu značajni izuzimajući akcidentne situacije. Sprječavanje, smanjenje i otklanjanje štetnih uticaja sagledaće se preko mjera zaštite predviđenih:

- tehničkom dokumentacijom u fazi projektovanja,
- u toku izgradnje/rekonstrukcije,
- u toku eksploatacije i
- u akcidentnoj situaciji.

Kako je kroz analizu mogućih uticaja objekata na životnu sredinu i kroz primjenu odgovarajućih mjera zaštite, zaključeno da se u toku izgradnje i eksploatacije objekata ne mogu očekivati značajniji uticaji na kvalitet vazduha, voda i zemljišta, to se iz tih razloga ne predlaže posebno praćenje navedenih segmenata životne sredine na lokaciji objekata,

izuzimajući zakonske obaveze i akcidentne situacije, koje su uz poštovanje propisa i mjera svedene na minimum.

Međutim, u toku izgradnje objekata kao posledica rada građevinske mehanizacije, može doći do povećanja nivoa buke na lokaciji koja je privremenog karaktera, te iz tih razloga neophodno je njeno mjerenje prije svega usljed rada građevinske mehanizacije na iskopu podzemnih etaža.

Monitoringom nivoa buke obuhvatiti kontrolna mjerenja u toku iskopa materijala za podzemnu garažu. Ukoliko se ukaže potreba za smanjenjem nivoa buke, potrebno je obezbijediti da građevinska mehanizacija radi sa prekidima i uz smanje broj mašina koje istovremeno rade.

Monitoring nivoa buke vrši ovlašćena organizacija akreditovana prema standardu MEST ISO 17025.

Takođe, u toku funkcionisanja objekta potrebno je vršiti analizu kvaliteta otpadne vode poslije izlaska iz separatora ulja i naftnih derivata, a prije njihovog upuštanja u Rijeku Ribnicu, jednom mjesečno (u toku kišnog perioda godine). Praćenje kvaliteta otpadnih voda izvodi se u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl. list CG", br. 56/19).

Nosioc projekta treba da postupa u svemu u skladu sa mjerama koje su predviđene u cilju sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja značajnog štetnog uticaja na životnu sredinu, a koje su opisane u Poglavlju 8. ovog Elaborata.

Shodno Čl. 59. Zakona o životnoj sredini ("Sl. list CG" br. 52/16 i 73/19), vlasnik objekta dužan je da rezultate monitoringa dostavlja nadležnom organu jedinice lokalne samouprave na čijoj je teritoriji lociran i Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine.

11. PODACI O MOGUĆIM TEŠKOĆAMA

Sva projektna rješenja predviđena tehničkom dokumentacijom za izgradnju i eksploataciju objekta su tehnički prihvatljiva i obrađivač nije imao teškoća pri izradi Elaborata.

Međutim, obrađivači Elaborata, imali su teškoće oko analize kvaliteta nekih segmenata životne sredine, pošto tih podataka za lokaciju i njeno uže okruženje nema, pa su za potrebe izrade Elaborata korišćeni podaci za šire okruženja Podgorice.

12. REZULTATI SPROVEDENIH POSTUPAKA

Od strane gradonačelnika Glavnog grada Podgorica, Investitoru je izdata Odluka o određivanju lokacije sa elementima urbanističko tehničkih uslova br. 01-031/19-8841 od 22. 11. 2019. god. i Izmjena Odluke o određivanju lokacije sa elementima urbanističko tehničkih uslova br. 01-018/20-8562 od 21. 12. 2020. god. za lokalni objekat od opšteg interesa – uređenje Trga Bažane Vučinić u Podgorici.

Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu za uređenje Trga i izgradnju podzemne garaže, urađen je shodno Rješenju o utvrđivanju potreba izrade elaborata procjene uticaja na životnu sredinu, donesenog od strane Sekretarijata za planiranje prostora i održavog razvoja Glavnog grada Podgorice, br. UPI 08-331/21-22 od 02.06.2021. god.

13. DODATNE INFORMACIJE

Nije bilo potrebe za dodatnim informacijama i karakteristikama projekta za određivanje obima isadržaja elaborata, pošto je Elaborat obuhvatio sve segmente predviđene Pravilnikom o bližoj sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Sl. list CG" br. 19/19).

14. IZVORI PODATAKA

Inovirani Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu za uređenje Trga Božane Vučinić sa podzemnom garažom, koja je planirana na na katastarskim parcelama br. 215, 2801, 2806/2 i 2806/5 i na dijelu kat. parc. br. 211/3, 214/1, 218, 219/1, 219/2, 220, 221/1, 221/2, 222, 223, 224/1, 228, 2721, 2754, 2700/1, 2794, 2796, 2798, 2799, 2806/1 i 2837 KO Podgorica III, u zahvatu PUP-a Glavnog grada Podgorica, je urađen u skladu sa **Pravilnikom o bližoj sadržini elaborata o procjeni na životnu sredinu, ("Sl. listu CG" br. 19/19.)**

Prilikom izrade:

INOVIRANOG ELABORATA PROCJENE UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU ZA UREĐENJE TRGA BOŽANE VUČINIĆ SA PODZEMNOM GARAŽOM

korišćena je sljedeća:

ZAKONSKA REGULATIVA

- ◆ Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 64/2017, 44/2018, 64/2018, 11/2019 i 82/2020).
- ◆ Zakon o životnoj sredini ("Sl. list CG" br. 52/16).
- ◆ Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Sl. list RCG" br. 80/05 i "Sl. list CG" br. 40/10, 73/10 i 40/11, 27/13, 52/16).
- ◆ Zakon o zaštiti prirode ("Sl. list CG" br. 54/16).
- ◆ Zakon o zaštiti kulturnih dobara ("Sl. list CG" br. 49/10, 40/11 i 44/17).
- ◆ Zakon o vodama ("Sl. list CG" br. 27/07, 22/11, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16 i 2/17).
- ◆ Zakon o zaštiti vazduha ("Sl. list CG" br. 25/10 i 43/15).
- ◆ Zakon o zaštiti buke u životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 28/11, 01/14 i 02/18).
- ◆ Zakon o upravljanju otpadom ("Sl. list CG" br. 64/11 i 39/16).
- ◆ Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine ("Sl. list RCG" br. 80/05 i "Sl. list CG" br. 54/09, 40/11, 42/15 i 54/16).
- ◆ Zakon o komunalnim djelatnostima ("Sl. list CG" br. 55/16 i 74/16).
- ◆ Zakon o zaštiti i spašavanju ("Sl. list CG" br. 13/07, 05/08, 86/09, 32/11, 54/16 i 146/21).
- ◆ Zakon o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG" br. 34/14 i 44/18).
- ◆ Zakon o zaštiti od nejonizujućih zračenja ("Sl. list CG" broj 35/13).
- ◆ Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima
- ◆ Pravilnik o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada ("Sl. list CG", br. 50/12).
- ◆ Pravilnikom o dozvoljenim koncentracijama štetnih i opasnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje ("Sl. list RCG", br. 18/97).
- ◆ Pravilnikom o načinu i rokovima utvrđivanja statusa površinskih voda ("Sl. list RCG", 25/19)
- ◆ Pravilnikom o načinu i rokovima utvrđivanja statusa podzemnih voda ("Sl. list RCG", 52/19)

- ◆ Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke ("Sl. list CG", br. 60/11).
- ◆ Odluka o utvrđivanju akustičnih zona na teritoriji Glavnog grada Podgorice ("Sl. list CG", br. 27/15).
- ◆ Pravilnik o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha ("Sl. list CG", br. 21/11 i 32/16).
- ◆ Pravilnikom o emisiji zagađujućih materija u vazduhu ("Sl. list RCG" br. 25/01).
- ◆ Uredba o graničnim vrijednostima emisije zagađujućih materija u vazduhu iz stacionarnih izvora ("Sl. list CG", br. 64/18).
- ◆ Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha ("Sl. list CG", br. 25/12).
- ◆ Uredba o maksimalnim nacionalnim emisijama određenih zagađujućih materija ("Sl. list CG" br. 3/12).
- ◆ Uredba o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda ("Sl. list CG" br. 02/07).
- ◆ Pravilnik o klasifikaciji otpada i katalogu otpada ("Sl. list CG" br. 59/13 i 83/16).

PROJEKTNÁ DOKUMENTACIJA

Glavni projekti:

- arhitekture,
- elektro instalacija,
- termotehničkih instalacija,
- hidrotehničkih instalacija i uređenja terena.
- Elaborat o inženjersko geološkim odlikama terena – "Geoprojekt" d.o.o. – Podgorica, 12.2020. god.

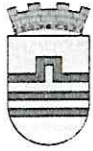
OSTALA RASPOLOŽIVA DOKUMENTACIJA

- Prostorno - urbanistički plan Glavnog grada Podgorice do 2025.
- Pedološka karata Crne Gore 1 : 50000 list "Cetinje 2", Zavod za unapređenje poljoprivrede - Titograd, 1966. god.
- Fuštić B, Đuretić G.: Monografija: "Zemljišta Crne Gore", Univerzitet Crne Gore, Biotehnički institut, Podgorica, 2000., s. 1-490.
- Osnovna geološka karta SFRJ - Titograd 1:100.000, Beograd 1971.
- Vodoprivredna osnova Crne Gore, 2001.
- Vodoprivredna studiju korita rijeke Ribnice, Univerzitet Crne Gore, Građevinski fakultet, Podgorica, 2006.
- Lokalni plan zaštite životne sredine Glavnog grada Podgorice 2019. - 2022., oktobar, 2019. god.
- Informacija o stanju životne sredine u Crnoj Gori za 2020. god. koji je uradila Agencija za zaštitu prirode i životne sredine Crne Gore 2021. god.
- Statistički godišnjak CG za 2021. god.
- Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za prostorno-urbanistički plan Glavnog grada Podgorice.

III GRAFIČKA DOKUMENTACIJA

PRILOG I

**RJEŠENJE SEKRETARIJATA ZA PLANIRANJE PROSTORA I ODRŽAVOG RAZVOJA
GLAVNOG GRADA PODGORICE**

Crna Gora
Glavni grad Podgorica
Sekretarijat za planiranje prostora
i održivi razvoj

Adresa: Ul. Vuka Karadžića br. 41
81000, Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 625 647, +382 20 625 637
fax: +382 20 625 680
e-mail:
sekretariat.planiranje.uredjenje@podgorica.

Broj: UPI 08-331/21-292

02. jun 2021. godine

Na osnovu člana 14 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG“, br. 75/18) i na osnovu člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), Sekretarijat za planiranje prostora i održivi razvoj, postupajući u predmetu za odlučivanje o potrebi izrade elaborata o procjeni uticaja za uređenje Trga Božane Vučinić sa podzemnom garažom, na životnu sredinu, po zahtjevu nosioca projekta „Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice“ d.o.o., iz Podgorice, donosi:

AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ
PODGORICE

Broj _____

Podgorica, _____

RJEŠENJE

UTVRĐUJE se da je za uređenje Trga Božane Vučinić sa podzemnom garažom, koja je planirana na katastarskim parcelama broj 215, 2801, 2806/2 i 2806/5 KO Podgorica III, i djelovima katastarskih parcela broj 211/3, 214/1, 218, 219/1, 219/2, 220, 221/1, 221/2, 222, 223, 224/1, 228, 2721, 2754, 2700/1, 2794, 2796, 2798, 2799, 2806/1 i 2837 KO Podgorica III, u zahvatu PUP-a Podgorica, potrebna izrada elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Nalaže se nosiocu projekta, „Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice“ d.o.o, iz Podgorice, da izradi Elaborat procjene uticaja za uređenje Trga Božane Vučinić sa podzemnom garažom, na životnu sredinu koja je planirana na katastarskim parcelama broj 215, 2801, 2806/2 i 2806/5 KO Podgorica III, i djelovima katastarskih parcela broj 211/3, 214/1, 218, 219/1, 219/2, 220, 221/1, 221/2, 222, 223, 224/1, 228, 2721, 2754, 2700/1, 2794, 2796, 2798, 2799, 2806/1 i 2837 KO Podgorica III, u zahvatu PUP-a Podgorica.

Obrazloženje

Sekretarijatu za planiranje prostora i održivi razvoj, Sektoru za održivi razvoj, dana 24. maja 2021. godine, od strane nosioca projekta „Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice“ d.o.o., iz Podgorice, podniet je zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata o procjeni uticaja za uređenje Trga Božane Vučinić sa podzemnom garažom, na životnu sredinu koja je planirana na katastarskim parcelama broj 215, 2801, 2806/2 i 2806/5 KO Podgorica III, i djelovima katastarskih parcela broj 211/3, 214/1, 218, 219/1, 219/2, 220, 221/1, 221/2, 222, 223, 224/1, 228, 2721, 2754, 2700/1, 2794, 2796, 2798, 2799, 2806/1 i 2837 KO Podgorica III, u zahvatu PUP-a Podgorica.

Uz navedeni zahtjev nosilac projekta je dostavio potrebnu dokumentaciju, čiji je sadržaj utvrđen Pravilnikom o sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list CG“, broj 19/19), te su se stvorili uslovi za sprovođenje postupka odlučivanja.

Analizom zahtjeva nosioca projekta i podataka o predmetnoj lokaciji, karakteristikama i mogućim uticajima planiranog projekta, a uzimajući u obzir vrstu projekta i kriterijume propisane Uredbom o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Sl.list RCG“, broj 20/07 i „Sl.list CG“, broj 47/13, 53/14 i 37/18), utvrđeni su razlozi za donošenje ovog rješenja, te se konstatuje sljedeće:

- Lokacija predmetnog projekta se nalazi u Podgorici, sa lijeve strane Bulevara Kralja Nikole (gledano iz pravca centra), sjeverne strane korita rijeke Ribnice posle mosta, i sa

zapadne strane ulice Bratstva i jedinstva. U okolini lokacije projekta se nalaze stambeni, poslovni i turistički objekti (hotelski sadržaji).

- Ukupna površina lokacije je 7 843 m², sa tri nivoa podzemnih garaža ukupne bruto površine 11 750 m², kapaciteta 348 parking mjesta.
- Na udaljenosti od oko 25 m od predmetne lokacije protiče rijeka Ribnica.
- Tokom izvođenja i funkcionisanja predmetnog projekta može doći do nastanka akcidentnih situacija.

Uzimajući u obzir konstatovano, lokaciju predmetnog projekta i površinu koju će isti obuhvatiti, te činjenicu da isti uključuje garažu na tru nivoa, to se nosiocu projekta utvrđuje obaveza izrade Elaborata procjene uticaja u slučaju realizacije datog projekta.

U prilog navedenog ide i činjenica da su pored ostalog, elementi Elaborata o procjeni uticaja upravo identifikacija mogućih negativnih uticaja na životnu sredinu, predlog odgovarajućih mjera i uslovi za sprečavanje odnosno ublažavanje ustanovljenih uticaja, kao i monitoring stanja pojedinih segmenata životne sredine tokom izvođenja i funkcionisanja projekta.

U postupku odlučivanja ovaj organ je shodno članu 13 navedenog Zakona, sproveo proceduru obavještanja zainteresovanih organa, organizacija i javnosti, pri čemu je omogućen javni uvid u podnesenu dokumentaciju i dostavljanje mišljenja. Tokom trajanja javnog uvida, koji je trajao od 25.05.2021. do 31.05.2021. godine, nije bilo zainteresovanih građana, niti pristiglih primjedbi.

Odredbama člana 14, definisano je da nadležni organ u roku od 4 radna dana nakon isteka roka za dostavljanje mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i zainteresovane javnosti o podnijetom zahtjevu, odluči o potrebi izrade elaborata.

Nosilac projekta može, shodno odredbama člana 15 Zakona o procjeni uticaja podnijeti ovom Sekretarijatu zahtjev za određivanje obima i sadržaja elaborata procjene uticaja na životnu sredinu.

Na osnovu navedenog, a shodno podnesenom zahtjevu, Sekretarijat za planiranje prostora i održivi razvoj, odlučio je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Pravna pouka: Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Glavnom administratoru u roku od 15 dana od dana dostavljanja istog.

Obradila

Maja Lakićević, spec.zaš.živ.sred.

Maja Lakićević

POMOĆNIK SEKRETARA
Branka Knežević, dipl.biolog

PRILOG II

**ODLUKA O ODREĐIVANJU LOKACIJE SA ELEMENTIMA URBANISTIČKO TEHNIČKIH
USLOVA**

Na osnovu člana 4 Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju lokalnih objekata od opšteg interesa na teritoriji Glavnog grada – Podgorice ("Službeni list CG – opštinski propisi", broj 11/14 i 9/18) i člana 93 stav 1 Statuta Glavnog grada ("Službeni list CG – opštinski propisi", broj 8/19), a u vezi sa članom 223 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Sl.list CG", broj 64/17, 44/18 i 63/18), Gradonačelnik Glavnog grada, donosi

ODLUKU

**o određivanju lokacije sa elementima urbanističko - tehničkih uslova za lokalni objekat od opšteg interesa
- uređenje Trga Božane Vučinić u zahvatu Prostornog urbanističkog plana Glavnog grada Podgorica**

Vrsta lokalnog objekta od opšteg interesa

Član 1

Ovom odlukom određuje se lokacija za uređenje Trga Božane Vučinić u zahvatu Prostornog urbanističkog plana Glavnog grada Podgorica.

Programski zadatak za izradu glavnog projekta

Član 2

Glavni projekat uređenja Trga Božane Vučinić u zahvatu Prostornog urbanističkog plana Podgorice izrađuje se i reviduje na osnovu Odluke o lokaciji sa elementima urbanističko – tehničkih uslova, procedure definisane Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu, uslova Uprave za zaštitu kulturnih dobara, uslova preduzeća za oblast hidrotehničke infrastrukture, uslova i mišljenja organa lokalne uprave nadležnog za poslove saobraćaja i drugih uslova utvrđenih posebnim propisima, u skladu sa odredbama važećeg Zakona, važećim tehničkim normativima, standardima i normama kvaliteta.

Osnovni podaci o objektu

Član 3

Predmet Odluke je uređenje Trga Božane Vučinić. Mikrolokacija prostora je prikazana na grafičkom prilogu „Katastarska podloga sa prikazom granica zahvata“. Najveći procenat postojećeg trga čini asfaltni zastor bez pratećeg mobilijara i sadržaja. Isti se većim dijelom koristi za saobraćaj.

Prostornim urbanističkim planom Glavnog grada Podgorica navedeno je da se u sklopu oblikovanja gradskih ulica predviđa i uređenje trgova. Planom je navedeno da je trg slobodan pješački prostor povezan pješačkim ulicama, predloženo je formiranje aktivnih rubova, odnosno definisanje trga javnim programima. Na novoplaniranim trgovima potrebno je povećati procenat zelenila u vidu zasada visokodekorativnih vrsta alohtonih i autohtonih drveća, kao i stvaranja niskog sklopa biljaka u vidu žardinjera.

Kako je u poglavlju 6.4. *Principi prostorne organizacije gradskih područja* navedeno sljedeće: „Dogradnja ulične mreže mora predvidjeti izgradnju/ oblikovanje raznolikih elemenata saobraćajnih prostora: ulice, avenije, bulevari, **trgovi**, skverovi, pješačke i biciklističke staze, koji zajedno sa elementima sistema zelenih površina formiraju i daju identitet otvorenom gradskom prostoru“, to je potrebno pristupiti izradi projektne dokumentacije za uređenje Trga Božane Vučinić.

Elementi urbanističko - tehničkih uslova

Član 4

Projektnom dokumentacijom uređenja Trga Božane Vučinić prikazati trg i jednoobraznu, prostorno zaključenu jedinicu. Oblikovanje trga uskladiti sa položajem i funkcijom u gradskom prostoru.

Kako je članom 54 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG“, br. 64/17, 44/18 i 63/18), propisana obaveza raspisivanja javnog konkursa za potrebe lokalne samouprave, projektним zadatkom za izradu idejnog urbanističko - arhitektonskog rješenja, definišaće se bliži uslovi i smjernice za projektovanje.

Uređenje Trga Božane Vučinić podrazumijeva dodatnu aktivaciju i osavremenjivanje otvorenog gradskog prostora i njegovih sadržaja, pri tom vodeći računa o vrednovanju istorijskih, kulturoloških, socioloških i funkcionalnih zahtjeva ovog prostora.

Formiranje pješačke zone u parteru nesporno će uticati na funkcionisanje kolskog saobraćaja, samim tim idejno rješenje mora jasno definisati i opravdati trg, ali i posljedice na cijeli saobraćajni sistem. Sve pješačke površine u kontaktu trga potrebno je remodelovati i formirati na način da podržavaju postojeće i uvode nove pješačke tokove. Svi javni prostori moraju biti dostupni i bezbjedni za sve grupe korisnika.

Sa aspekta dizajna i materijalizacije planirano parterno uređenje područja treba da bude bazirano na upotrebi plemenitih i trajnih materijala (pješačke površine, urbana oprema, rasvjeta), u što većoj mjeri afirmišući koncept ekološke, energetske i ekonomske održivosti.

Urbana oprema treba da omogući racionalno, inovativno, funkcionalno i dinamično korišćenje javnog prostora. Idejnim rješenjem odrediti poziciju i oblikovanje urbane opreme koja obuhvata elemente i prostore za sjedjenje, javnu rasvjetu, posude za otpatke, žardinjere, nadstrešnice, umjetnost u javnom prostoru, privremene objekte i sl.

S obzirom na to da se konkursnim rješenjem tretira samo prostor trga, zadržavajući postojeće objekte u datim gabaritima, idejnim rješenjem predložiti rekonstrukciju i sanaciju fasadnih frontova trga.

Prije razrade Glavnog projekta potrebno je izvršiti detaljno geodetsko snimanje sa podacima o vlasništvu kako bi se tokom izrade projekta vodilo računa o granicama katastarskih i urbanističkih parcela i radi efikasnijeg rješavanja imovinsko - pravnih odnosa.

Hidrotehničke instalacije i odvodnjavanje atmosferskih voda projektovati u skladu sa uslovima koje propiše „Vodovod i kanalizacija“ doo Podgorica.

Investitor je obavezan da pripremi i propiše projektni zadatak uz poštovanje Odluke sa elementima urbanističko – tehničkih uslova.

Tehničku dokumentaciju uraditi u skladu sa odlukom i ovim uslovima, važećom tehničkom regulativom, uputstvima i standardima koje se odnose na ovaj tip objekta i u skladu sa Pravilnikom o načinu izrade, razmjeri i bližoj sadržini tehničke dokumentacije, kao i najbolje rangiranog rada na konkursu za idejno urbanističko - arhitektonsko rješenje.

Za projektnu dokumentaciju potrebno je pribaviti saglasnosti utvrđene posebnim propisima koje se odnose na ovaj tip objekta.

Grafički prikaz lokacije na katastarskoj podlozi

Član 5

Sastavni dio ove odluke čini grafički prilog „Katastarska podloga sa prikazom granica zahvata“, zahtjev podnosioca i kopije listova nepokretnosti.

Broj: 01 - 031/19 - 8841
Podgorica, 22.11 2019.god.

R. Mandić

GRADONAČELNIK,
dr Ivan VUKOVIĆ

Obrazloženje:

Pravni osnov za donošenje ove odluke sadržan je u članu 4 Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju lokalnih objekata od opšteg interesa na teritoriji Glavnog grada - Podgorice. Ovim članom predviđeno je da je lokacija sa elementima urbanističko-tehničkih uslova mjesto na kojem se izvode radovi na izgradnji lokalnih objekata od opšteg interesa. Lokaciju određuje izvršni organ lokalne samouprave svojim aktom dok je shodno članu 93 stav 1 Statuta Glavnog grada, gradonačelnik izvršni organ Glavnog grada.

Članom 223 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata propisano je da će se propisi jedinice lokalne samouprave, kojima se uređuju pomoćni objekti primijenjivati do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore. Propisi jedinice lokalne samouprave, kojima se uređuju lokalni objekti od opšteg interesa primjenjivaće se do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore u dijelu koji se odnosi na: vodovodnu, telekomunikacionu i kanalizacionu infrastrukturu, toplovođe; opštinske puteve (lokalne i nekategorisane) i prateće objekte; ulice u naseljima i trgove; parking prostore, pijace; gradska groblja; podzemne i nadzemne prolaze; javne garaže; objekte distributivne mreže naponskog nivoa do 35 kV, javnu rasvjetu; javne i zelene površine i gradske parkove, skiliftove, žičare koje se grade na teritoriji jedne lokalne samouprave i objekte ruralnog razvoja (poljoprivredne, stočarstva, vinogradarstva, voćarstva).

Članom 3 Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju lokalnih objekata od opšteg interesa na teritoriji Glavnog grada – Podgorice, propisano je da se lokalnim objektima od opšteg interesa smatraju: vodovodna, telekomunikaciona i kanalizaciona infrastruktura, toplovođi; opštinski putevi (lokalni i nekategorisani) i prateći objekti; ulice u naseljima i trgovima; parking prostori, pijace; gradska groblja; podzemni i nadzemni prolazi; javne garaže; objekti distributivne mreže naponskog nivoa do 35 kV, javna rasvjeta; javne i zelene površine i gradski parkovi, ski-liftovi, žičare koje se grade na teritoriji jedne lokalne samouprave i objekti ruralnog razvoja (poljoprivredni, stočarstva, vinogradarstva i voćarstva).

Uvidom u plansku dokumentaciju utvrđeno je da se Trg Božane Vučinić nalazi u zahvatu Prostornog urbanističkog plana Glavnog grada Podgorica. Osnovni elementi uređenja trga određeni su i definisani odredbama Odluke o određivanju lokacije sa elementima urbanističko - tehničkih uslova za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa

Imajući u vidu prethodno navedeno, gradonačelnik je donio predmetnu odluku.

CRNA GORA
GLAVNI GRAD PODGORICA
Služba glavnog gradskog arhitekta

Broj: 30-350/19 - 2416
Podgorica, 21. oktobar 2019. godine

SEKRETARIJAT ZA PLANIRANJE PROSTORA
I ODRŽIVI RAZVOJ

21 10 19

08-352/19-3738

PODGORICA
Ul. Vuka Karadžića, br. 41

Predmet: Zahtjev za utvrđivanje Odluke sa elementima UTU-a

Obraćamo Vam se zahtjevom za utvrđivanje Odluke sa elementima urbanističko-tehničkih uslova za uređenje Trga Božane Vučinić, shodno Odluci o postavljanju, građenju i uklanjanju lokalnih objekata od opšteg interesa na teritoriji Glavnog grada Podgorice. U prilogu vam dostavljamo prikaz predmetnog zahvata na katastarskoj podlozi kao i listove nepokretnosti za parcele koje su dio zahvata.

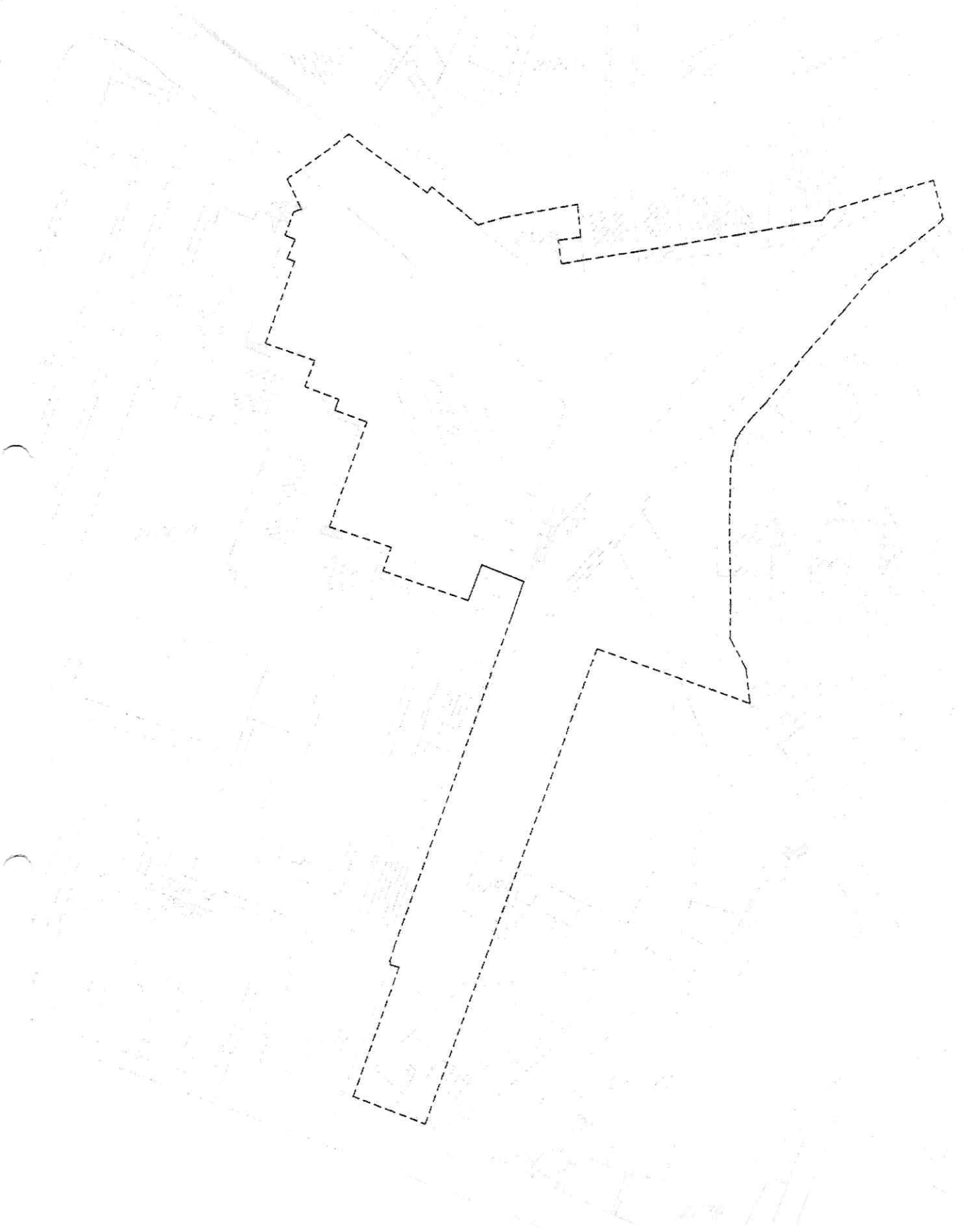
S poštovanjem,

GLAVNI GRADSKI ARHITEKTA
Arh. Filip Aleksić, dipl.ing.

Ul. Njegoševa, br. 13
81000, Podgorica, Crna Gora
tel.: +382 20 665 077; +382 20 665 042
mail: glavni.arhitekta@podgorica.me

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampe: 18.10.2019 11:43

PODRUČNA JEDINICA
PODGORICADatum: 18.10.2019 11:43
KO: PODGORICA III**LIST NEPOKRETNOSTI 3217 - PREPIS**

Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
1		36 97/94		ZABJELO	Pašnjak 3. klase PRAVNI PROPIS	787	1.18
3/1		20 97/94		ZABJELO	Pašnjak 3. klase PRAVNI PROPIS	9244	13.87
3/2		20 97/94		ZABJELO	Pašnjak 3. klase PRAVNI PROPIS	4287	6.43
6	1	20 97/94	02.11.1999	8. MART	Pomoćna zgrada u vanprivredi PRAVNI PROPIS	65	0.00
6		20 97/94		8. MART	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	1092	0.00
31/2		21		ZABJELO	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	128	0.00
51	1	21		ČEPURCI	Porodična stambena zgrada	26	0.00
51		21		ČEPURCI	Dvorište	81	0.00
78		22		8. MART	Pašnjak 5. klase PRAVNI PROPIS	250	0.20
79	1	22		8. MART	Poslovni prostor u privredi	8	0.00
79		22	02.11.1999	8. MART	Zemljište uz privrednu zgradu	3	0.00
80		22	02.11.1999	8. MART	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	441	0.00
83/1		22		ŠPIRA MUGOŠE	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	397	0.00
92	1	22		ČEPURCI	Garaža	11	0.00
92		22		ČEPURCI	Pašnjak 4. klase	333	0.33
94	1	22		ČEPURCI	Pomoćna zgrada GRADENJE	21	0.00
94	2	22		ČEPURCI	Pomoćna zgrada GRADENJE	18	0.00
94	3	22		ČEPURCI	Pomoćna zgrada GRADENJE	26	0.00
94	4	22		ČEPURCI	Pomoćna zgrada	26	0.00

				GRADENJE			
94	5	22		ČEPUCCI	Pomoćna zgrada GRADENJE	26	0.00
94		22		ČEPUCCI	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	547	0.00
95	1	22		ČEPUCCI	Porodićna stambena zgrada	51	0.00
95	2	22		ČEPUCCI	Garaža	24	0.00
95	3	22		ČEPUCCI	Objekat u izgradnji	28	0.00
95		22		ČEPUCCI	Dvorište	500	0.00
95		22		ČEPUCCI	Pašnjak 5. klase	329	0.26
96		22	02.11.1999	ŠPIRA MUGOŠE	Pašnjak 5. klase PRAVNI PROPIS	304	0.24
97		22	02.11.1999	ŠPIRA MUGOŠE	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	257	0.00
98		22	02.11.1999	ŠPIRA MUGOŠE	Šume 2. klase PRAVNI PROPIS	616	2.96
146		17	02.11.1999	PREDGRAD	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	843	0.00
152		17	02.11.1999	PREDGRAD	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	118	0.00
155		17	02.11.1999	PREDGRAD	Šume 3. klase PRAVNI PROPIS	79	0.24
155		17	02.11.1999	PREDGRAD	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	305	0.00
158		17	02.11.1999	PREDGRAD	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	108	0.00
166		17	02.11.1999	PREDGRAD	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	3834	0.00
170		17	02.11.1999	PREDGRAD	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	172	0.00
209/1		17 2/91	09.09.2019	STARA VAROŠ	Zemljište uz zgrade	479	0.00
209/2		17 2/91	27.02.2019	STARA VAROŠ	Zemljište uz zgrade	3	0.00
209/4		17 2/91	09.09.2019	STARA VAROŠ	Zemljište uz zgrade EKSPROPRIJACIJA	29	0.00
211/1		17 202/89		STARA VAROŠ	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	473	0.00
211/3		17 202/89		STARA VAROŠ	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	13	0.00
212/3		22 203/89		STARA VAROŠ	Šume 1. klase	651	3.71
212/4				STARA VAROŠ	Šume 1. klase	353	2.01
215		23 203/89	02.11.1999	STARA VAROŠ	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	136	0.00
222		23 203/89	02.11.1999	B.VIČINIĆ	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	64	0.00
223		23 203/89	02.11.1999	B.VIČINIĆ	Parking PRAVNI PROPIS	912	0.00
230/1		23 203/89	02.11.1999	CVIJETIN BRIJEG	Šume 1. klase PRAVNI PROPIS	644	3.67
232/1	1	23 203/89	02.11.1999	CVIJETIN BRIJEG	Pomoćna zgrada u vanprivredi	16	0.00
232/1	2	23 203/89	02.11.1999	CVIJETIN BRIJEG	Pomoćna zgrada u vanprivredi	11	0.00

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampe: 18.10.2019 11:54

PODRUČNA JEDINICA
PODGORICA

Datum: 18.10.2019 11:54

KO: PODGORICA III

LIST NEPOKRETNOSTI 5973 - PREPIS

Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
225		23 203/89		5 PROLETERSKE	Šume 1. klase	469	2.67
263		16 198/89	29.06.2000	CVIJETIN BRIJEG	Njiva 1. klase	228	3.42
264		16 198/89	29.06.2000	CVIJETIN BRIJEG	Livada 1. klase	314	2.35
265		16 198/89	29.06.2000	CVIJETIN BRIJEG	Vinograd 1. klase	796	32.24
281/2		16 198/89		CVIJETIN BRIJEG	Nekategorisani putevi	86	0.00
281/3		16 198/89		CVIJETIN BRIJEG	Nekategorisani putevi	52	0.00
288/2		16 198/89		CVIJETIN BRIJEG	Neplodna zemljišta	33	0.00
289/2		16 201/89		CVIJETIN BRIJEG	Neplodna zemljišta NASLJEDE	7	0.00
292/2		16 201/89		CVIJETIN BRIJEG	Neplodna zemljišta NASLJEDE	6	0.00
296/5		16 201/89		CVIJETIN BRIJEG	Neplodna zemljišta NASLJEDE	84	0.00
296/6		16 201/89		CVIJETIN BRIJEG	Neplodna zemljišta NASLJEDE	68	0.00
296/7		16 201/89		CVIJETIN BRIJEG	Neplodna zemljišta NASLJEDE	143	0.00
296/9		16 201/89		CVIJETIN BRIJEG	Neplodna zemljišta NASLJEDE	144	0.00
299/2		15 200/89		CVIJETIN BRIJEG	Livada 3. klase	457	2.60
299/10		15 200/89		CVIJETIN BRIJEG	Livada 3. klase	1	0.01
404		15 199	29.06.2000	CVIJETIN BRIJEG	Livada 3. klase	4271	24.34
439	1	15 90/94	02.07.2018	ZAGREBAČKA	Porodična stambena zgrada GRADENJE	84	0.00
439	2	15 90/94	27.07.2018	ZAGREBAČKA	Porodična stambena zgrada GRADENJE	140	0.00
439	3	15 90/94		ZAGREBAČKA	Porodična stambena zgrada PRAVNI PROPIS	140	0.00
439		15 90/94		ZAGREBAČKA	Dvorište PRAVNI PROPIS	500	0.00

439		15 90/94	27.07.2018	ZAGREBAČKA	Livada 2. klase PRAVNI PROPIS	2095	13.83
909/2		14 38/4	29.06.2000	MEDUNSKA	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	687	0.00
2063/3		31 49/94		STARI AERODROM	Pašnjak 3. klase	1487	2.23
2063/8		31 49/94		STARI AERODROM	Pašnjak 3. klase	23	0.03
2065/2		31 49/94	29.06.2000	STARI AERODROM	Pašnjak 3. klase	370	0.56
2144	1	23 206/89		ORAHOVAČKA	Porodična stambena zgrada NASLJEDE	60	0.00
2144		23 206/89		ORAHOVAČKA	Dvorište PRAVNI PROPIS	427	0.00
2145		23 206/89	29.06.2000	ORAHOVAČKA	Voćnjak 3. klase	296	3.76
2146/1		23 206/89		ORAHOVAČKA	Livada 2. klase	4510	29.77
2578/1		23 204/89		7 OMLADINSKA	Livada 1. klase	187	1.40
2578/1		23 204/89		7 OMLADINSKA	Livada 2. klase	850	5.61
2622		23 204/89	29.06.2000	VLADA MARTINOVIĆA	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	544	0.00
2692/2		23 203/89		CVIJETIN BRIJEG	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	2845	0.00
2806/1		22	13.05.2015	TRG BOŽANE VUČINIĆA	Livada 2. klase PRAVNI PROPIS	9253	61.07
2806/2		22		TRG BOŽANE VUČINIĆA	Livada 2. klase PRAVNI PROPIS	292	1.93
2884/3		22		KEŠE DJUROVIĆA	Pašnjak 3. klase	13	0.02
2884/3		22		KEŠE DJUROVIĆA	Livada 1. klase	61	0.46
3379		22 4		LJUBOVIĆ	Livada 1. klase	294	2.21
3455		22		PETRA PRLJE	Pašnjak 3. klase	845	1.27
3494/1		34	29.06.2000	ZABJELO	Pašnjak 1. klase	572	1.37
3494/5		34	03.02.2015	ZABJELO	Livada 1. klase PRAVNI PROPIS	311	2.33
3494/6		34	03.02.2015	ZABJELO	Livada 1. klase PRAVNI PROPIS	211	1.58
3497		34	29.06.2000	ZABJELO	Šume 3. klase PRAVNI PROPIS	2475	7.42
3498		34	29.06.2000	ZABJELO	Pašnjak 3. klase PRAVNI PROPIS	3493	5.24
3500		34	29.06.2000	ZABJELO	Livada 1. klase PRAVNI PROPIS	2481	18.61
3501	1	34	29.06.2000	ČEPURCI	Pomoćna zgrada PRAVNI PROPIS	25	0.00
3501		34	29.06.2000	ČEPURCI	Livada 1. klase PRAVNI PROPIS	1216	9.12
3502		21	29.06.2000	ČEPURCI	Vinograd 1. klase PRAVNI PROPIS	1957	79.26
3503		21	29.06.2000	ZABJELO	Vinograd 1. klase PRAVNI PROPIS	1525	61.76
3504	1	21	29.06.2000	ZABJELO	Pomoćna zgrada PRAVNI PROPIS	9	0.00
3504		21	29.06.2000	ZABJELO	Livada 1. klase PRAVNI PROPIS	1562	11.71
3560/1	1	34		ZABJELO	Pomoćna zgrada	40	0.00

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampe: 18.10.2019 13:31

PODRUČNA JEDINICA
PODGORICA

Datum: 18.10.2019 13:31

KO: PODGORICA III

LIST NEPOKRETNOSTI 71 - PREPIS

Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
221/2	1	23 203/89		B.VIČINIĆ	Stambeno-poslovne zgrade ODRŽAJ, POKLON	37	0.00
221/2		23 203/89		B.VIČINIĆ	Zemljište uz stam-posl. zgradu ODRŽAJ, POKLON	33	0.00
2090/624	1	42 61/94		STARI AERODROM	Porodična stambena zgrada GRADENJE	171	0.00
2090/624	2	42 61/94		STARI AERODROM	Garaža GRADENJE	22	0.00
2090/624		42 61/94		STARI AERODROM	Dvorište ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	415	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Osnov prava	Obim prava
*	GLAVNI GRAD PODGORICA *	Svojina	1/1
*	ABDOVIĆ OMER SUĆO *	Korišćenje	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima objekta					
Broj/podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Osnov prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
221/2	1	Stambeno-poslovne zgrade ODRŽAJ, POKLON	900	PRIZEMNA ZGR.SA PODRUMOM ILI SUTERENOM 1	
221/2	1	Poslovni prostor u vanprivredi - Jedna soba	1	Prva etaža podruma 9	Svojina 1/1 ABDOVIĆ OMER SUĆO *
221/2	1	Poslovni prostor u	2		Svojina 1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima objekta

Broj/podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Osnov prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
2796	1	Porodična stambena zgrada NASLJEDE	0	PRIZEMNA ZGRADA 83	Susvojina 1/6 BOLJEVIĆ VELJO VASILIJE * * Susvojina 1/24 JUSIĆ MIRJANA * * Susvojina 1/24 BOLJEVIĆ LUKA * * Susvojina 1/24 MILIĆEVIĆ MARIJANA * * Susvojina 1/6 NOVAKOVIĆ NEVENKA * * Susvojina 1/12 MARAS ZORICA * * Susvojina 1/6 TOMIC ZAGORKA * * Susvojina 1/12 JOVANOVIĆ DIJANA * * Susvojina 1/6 MUGOŠA VESNA * * Susvojina 1/24 BOLJEVIĆ MILAN * *
2796	1	Stambeni prostor NASLJEDE Dvosoban stan	1	Prizemlje 65	Susvojina 1/6 BOLJEVIĆ VELJO VASILIJE * * Susvojina 1/24 JUSIĆ MIRJANA * * Susvojina 1/24 BOLJEVIĆ LUKA * * Susvojina 1/24 MILIĆEVIĆ MARIJANA * * Susvojina 1/6 NOVAKOVIĆ NEVENKA * * Susvojina 1/12 MARAS ZORICA * * Susvojina 1/6 TOMIC ZAGORKA * * Susvojina 1/12 JOVANOVIĆ DIJANA * * Susvojina 1/6 MUGOŠA VESNA * * Susvojina 1/24 BOLJEVIĆ MILAN * *
2796	2	Porodična stambena zgrada	0	PRIZEMNA ZGRADA	Susvojina 1/6 BOLJEVIĆ VELJO VASILIJE

219/1	1	Nestambeni prostor ODRŽAJ, POKLON Jedna soba	4	Prizemlje 19	Svojina 1/1 RADULOVIĆ VELIMIR MILAN *
219/3	1	Stambeno-poslovne zgrade ODRŽAJ, POKLON	0	PRIZEMNA ZGRADA 45	Svojina 1/1 RADULOVIĆ VELIMIR MILAN *
219/3	1	Poslovni prostor u vanprivredi ODRŽAJ, POKLON Jedna soba	2	Prizemlje 36	Svojina 1/1 RADULOVIĆ VELIMIR MILAN *

Podaci o teretima i ograničenjima

Broj/podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa	Opis prava
219/1	1	1	2	Poslovni prostor u vanprivredi		Prekoračenje dozvole ZA POVRŠINU OD 19,91
219/1	1	1	3	Poslovni prostor u vanprivredi	11.05.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 241/17 OD 21.04.2017POVJERIOČ N L B DUŽ. RADULOVIĆ MILAN DUG 125.000.00 E ROK 84 MJESECA + PRISTANAK NA IZVRŠENJE . KORISNIK KREDITA PROGRES MONT RADULOVIĆ
219/1	1	1	4	Poslovni prostor u vanprivredi	01.07.2019	Hipoteka ZALOŽNA IZJAVA UZZ 477/19 - 21.06.2019.GOD. POVJERIOČ NLB BANKA AD PODGORICA , DUŽNIK I REDA RADULOVIĆ MILAN, DUŽNIK II REDA DOO PROGRES MONT RADULOVIĆ, DUG 8.000,00 + DUG 13.000,00 E , ROK 12 MJESECI + PRISTANAK NA NEPOSREDNO PRINUDNO IZVRŠENJE BEZ ODLAGANJANA NAKON DOSPJELOSTI POTRAŽIVANJA U KORIST POVJERIOČA
219/1	1	2	3	Nestambeni prostor		Nema dozvolu
219/1	1	2	4	Nestambeni prostor	11.05.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 241/17 OD 21.04.2017POVJERIOČ N L B DUŽ. RADULOVIĆ MILAN DUG 125.000.00 E ROK 84 MJESECA + PRISTANAK NA IZVRŠENJE . KORISNIK KREDITA PROGRES MONT RADULOVIĆ
219/1	1	2	5	Nestambeni prostor	01.07.2019	Hipoteka ZALOŽNA IZJAVA UZZ 477/19 - 21.06.2019.GOD. POVJERIOČ NLB BANKA AD PODGORICA , DUŽNIK I REDA RADULOVIĆ MILAN, DUŽNIK II REDA DOO PROGRES MONT RADULOVIĆ, DUG 8.000,00 + DUG 13.000,00 E , ROK 12 MJESECI + PRISTANAK NA NEPOSREDNO PRINUDNO IZVRŠENJE BEZ ODLAGANJANA NAKON DOSPJELOSTI POTRAŽIVANJA U KORIST POVJERIOČA
219/1	1	3	1	Poslovni prostor u vanprivredi	11.05.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 241/17 OD 21.04.2017POVJERIOČ N L B DUŽ. RADULOVIĆ MILAN DUG 125.000.00 E ROK 84 MJESECA + PRISTANAK NA IZVRŠENJE . KORISNIK KREDITA PROGRES MONT RADULOVIĆ
219/1	1	3	2	Poslovni prostor u vanprivredi	01.07.2019	Hipoteka ZALOŽNA IZJAVA UZZ 477/19 - 21.06.2019.GOD. POVJERIOČ NLB BANKA AD PODGORICA , DUŽNIK I REDA RADULOVIĆ MILAN, DUŽNIK II REDA DOO PROGRES MONT RADULOVIĆ, DUG 8.000,00 + DUG 13.000,00 E , ROK 12 MJESECI + PRISTANAK NA NEPOSREDNO PRINUDNO IZVRŠENJE BEZ ODLAGANJANA NAKON DOSPJELOSTI POTRAŽIVANJA U KORIST POVJERIOČA
219/1	1	4	4	Nestambeni prostor		Nema dozvolu
219/1	1	4	5	Nestambeni prostor	11.05.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 241/17 OD 21.04.2017POVJERIOČ N L B DUŽ. RADULOVIĆ MILAN DUG 125.000.00 E ROK 84 MJESECA + PRISTANAK NA IZVRŠENJE . KORISNIK KREDITA PROGRES MONT RADULOVIĆ
219/1	1	4	6	Nestambeni prostor	01.07.2019	Hipoteka ZALOŽNA IZJAVA UZZ 477/19 - 21.06.2019.GOD. POVJERIOČ NLB BANKA AD PODGORICA , DUŽNIK I REDA

										RADULOVIĆ MILAN, DUŽNIK II REDA DOO PROGRES MONT RADULOVIĆ, DUG 8.000,00 + DUG 13.000,00 E , ROK 12 MJESECI + PRISTANAK NA NEPOSREDNO PRINUDNO IZVRŠENJE BEZ ODLAGANJANA NAKON DOSPJELOSTI POTRAŽIVANJA U KORIST POVJERIOCA
219/3	1	2	1	Poslovni prostor u vanprivredi	11.05.2017					Hipoteka HIPOT. UZZ 241/17 OD 21.04.2017POVJERIOČ N L B DUŽ. RADULOVIĆ MILAN DUG 125.000.00 E ROK 84 MJESECA + PRISTANAK NA IZVRŠENJE . KORISNIK KREDITA PROGRES MONT RADULOVIĆ
219/3	1	2	2	Poslovni prostor u vanprivredi	01.07.2019					Hipoteka ZALOŽNA IZJAVA UZZ 477/19 - 21.06.2019.GOD. POVJERIOČ NLB BANKA AD PODGORICA , DUŽNIK I REDA RADULOVIĆ MILAN, DUŽNIK II REDA DOO PROGRES MONT RADULOVIĆ, DUG 8.000,00 + DUG 13.000,00 E , ROK 12 MJESECI + PRISTANAK NA NEPOSREDNO PRINUDNO IZVRŠENJE BEZ ODLAGANJANA NAKON DOSPJELOSTI POTRAŽIVANJA U KORIST POVJERIOCA

Podaci o aktivnim zahtjevima

LN	Broj parcele	Podbr.	Zgrada	PD	Klas. znak	Broj zahtjeva	Godina	Komentar	Sadržina
	219	1	1		954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	1	0		954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	1	1		954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	1	1	4	954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	1	1	1	954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	1	1	2	954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	1	1	3	954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	3	1		954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	3	1		954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	3	1	2	954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
1605					954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampe: 18.10.2019 13:40

PODRUČNA JEDINICA
PODGORICADatum: 18.10.2019 13:40
KO: PODGORICA III**LIST NEPOKRETNOSTI 2221 - PREPIS**

Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
2794	1	23 203/89		STEVA KRALJEVIĆA	Porodična stambena zgrada ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	53	0.00
2794	2	23 203/89		STEVA KRALJEVIĆA	Pomoćna zgrada ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	13	0.00
2794		23 203/89		STEVA KRALJEVIĆA	Dvorište ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	161	0.00
2795	1	23 203/89		STEVA KRALJEVIĆA	Porodična stambena zgrada ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	112	0.00
2795		23 203/89		STEVA KRALJEVIĆA	Dvorište ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	11	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava				
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto		Osnov prava	Obim prava
*	AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ DOO PO		Korišćenje	1/1
*	CRNA GORA- SUBJEKT RASPOLAGANJA GLAVNI GRAD PODGORICA		Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima objekta					
Broj/podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Osnov prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
2794	1	Porodična stambena zgrada ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	0	PRIZEMNA ZGRADA 53	
2794	1	Stambeni prostor ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA Jednosoban stan	1	Prizemlje 40	Korišćenje 1/1 AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ DOO PO *
2794	2	Pomoćna zgrada ODLUKA DRŽAVNOG	0	PRIZEMNA ZGRADA	Korišćenje 1/1 AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ

Podaci o objektima i posebnim djelovima objekta

Broj/podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Osnov prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
2796	1	Porodična stambena zgrada NASLJEDE	0	PRIZEMNA ZGRADA 83	Susvojina 1/6 BOLJEVIĆ VELJO VASILIJE * * Susvojina 1/24 JUSIĆ MIRJANA * * Susvojina 1/24 BOLJEVIĆ LUKA * * Susvojina 1/24 MILIĆEVIĆ MARIJANA * * Susvojina 1/6 NOVAKOVIĆ NEVENKA * * Susvojina 1/12 MARAŠ ZORICA * * Susvojina 1/6 TOMIĆ ZAGORKA * * Susvojina 1/12 JOVANOVIĆ DIJANA * * Susvojina 1/6 MUGOŠA VESNA * * Susvojina 1/24 BOLJEVIĆ MILAN *
2796	1	Stambeni prostor NASLJEDE Dvosoban stan	1	Prizemlje 65	Susvojina 1/6 BOLJEVIĆ VELJO VASILIJE * * Susvojina 1/24 JUSIĆ MIRJANA * * Susvojina 1/24 BOLJEVIĆ LUKA * * Susvojina 1/24 MILIĆEVIĆ MARIJANA * * Susvojina 1/6 NOVAKOVIĆ NEVENKA * * Susvojina 1/12 MARAŠ ZORICA * * Susvojina 1/6 TOMIĆ ZAGORKA * * Susvojina 1/12 JOVANOVIĆ DIJANA * * Susvojina 1/6 MUGOŠA VESNA * * Susvojina 1/24 BOLJEVIĆ MILAN *
2796	2	Porodična stambena zgrada	0	PRIZEMNA ZGRADA	Susvojina 1/6 BOLJEVIĆ VELJO VASILIJE *

		NASLJEDE		58	
					* * Susvojina 1/24 JUSIĆ MIRJANA * * Susvojina 1/24 BOLJEVIĆ LUKA * * Susvojina 1/24 MILIĆEVIĆ MARIJANA * * Susvojina 1/6 NOVAKOVIĆ NEVENKA * * Susvojina 1/12 MARAŠ ZORICA * * Susvojina 1/6 TOMIĆ ZAGORKA * * Susvojina 1/12 JOVANOVIĆ DIJANA * * Susvojina 1/6 MUGOŠA VESNA * * Susvojina 1/24 BOLJEVIĆ MILAN * *
2796	2	Stambeni prostor NASLJEDE Dvosoban stan	1	Prizemlje 48	Susvojina 1/6 BOLJEVIĆ VELJO VASILJE * * Susvojina 1/24 JUSIĆ MIRJANA * * Susvojina 1/24 BOLJEVIĆ LUKA * * Susvojina 1/24 MILIĆEVIĆ MARIJANA * * Susvojina 1/6 NOVAKOVIĆ NEVENKA * * Susvojina 1/12 MARAŠ ZORICA * * Susvojina 1/6 TOMIĆ ZAGORKA * * Susvojina 1/12 JOVANOVIĆ DIJANA * * Susvojina 1/6 MUGOŠA VESNA * * Susvojina 1/24 BOLJEVIĆ MILAN * *

Ne postoje tereti i ograničenja.

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampe: 18.10.2019 12:00

PODRUČNA JEDINICA
PODGORICADatum: 18.10.2019 12:00
KO: PODGORICA III**LIST NEPOKRETNOSTI 1605 - PREPIS**

Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
219/1	1	23 203/89	22.10.2015	STARA VAROŠ	Stambeno-poslovne zgrade ODRŽAJ, POKLON	75	0.00
219/1		23 203/89	22.10.2015	STARA VAROŠ	Dvorište ODRŽAJ, POKLON	15	0.00
219/3	1	23 203/89	22.10.2015	STARA VAROŠ	Stambeno-poslovne zgrade ODRŽAJ, POKLON	45	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Osnov prava	Obim prava
*	RADULOVIĆ VELIMIR MILAN *	Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima objekta						
Broj/podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Osnov prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto	
219/1	1	Stambeno-poslovne zgrade ODRŽAJ, POKLON	0	PRIZEMNA ZGR.SA PODRUMOM ILI SUTERENOM 75	Svojina 1/1 RADULOVIĆ VELIMIR MILAN *	
219/1	1	Poslovni prostor u vanprivredi ODRŽAJ, POKLON Jedna soba	1	Prva etaža podruma 55	Svojina 1/1 RADULOVIĆ VELIMIR MILAN *	
219/1	1	Nestambeni prostor ODRŽAJ, POKLON Jedna soba	2	Prva etaža podruma 20	Svojina 1/1 RADULOVIĆ VELIMIR MILAN *	
219/1	1	Poslovni prostor u vanprivredi ODRŽAJ, POKLON Jedna soba	3	Prizemlje 20	Svojina 1/1 RADULOVIĆ VELIMIR MILAN *	

				eKatastar			
219/1	1	Nestambeni prostor ODRŽAJ, POKLON Jedna soba	4	Prizemlje 19	Svojina 1/1 RADULOVIĆ VELIMIR MILAN *		
219/3	1	Stambeno-poslovne zgrade ODRŽAJ, POKLON	0	PRIZEMNA ZGRADA 45	Svojina 1/1 RADULOVIĆ VELIMIR MILAN *		
219/3	1	Poslovni prostor u vanprivredi ODRŽAJ, POKLON Jedna soba	2	Prizemlje 36	Svojina 1/1 RADULOVIĆ VELIMIR MILAN *		

Podaci o teretima i ograničenjima

Broj/podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa	Opis prava
219/1	1	1	2	Poslovni prostor u vanprivredi		Prekoračenje dozvole ZA POVRŠINU OD 19,91
219/1	1	1	3	Poslovni prostor u vanprivredi	11.05.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 241/17 OD 21.04.2017POVJERIOC N L B DUŽ. RADULOVIĆ MILAN DUG 125.000.00 E ROK 84 MJESECA + PRISTANAK NA IZVRŠENJE . KORISNIK KREDITA PROGRES MONT RADULOVIĆ
219/1	1	1	4	Poslovni prostor u vanprivredi	01.07.2019	Hipoteka ZALOŽNA IZJAVA UZZ 477/19 - 21.06.2019.GOD. POVJERIOC NLB BANKA AD PODGORICA , DUŽNIK I REDA RADULOVIĆ MILAN, DUŽNIK II REDA DOO PROGRES MONT RADULOVIĆ, DUG 8.000,00 + DUG 13.000,00 E , ROK 12 MJESECI + PRISTANAK NA NEPOSREDNO PRINUDNO IZVRŠENJE BEZ ODLAGANJANA NAKON DOSPJELOSTI POTRAŽIVANJA U KORIST POVJERIOCA
219/1	1	2	3	Nestambeni prostor		Nema dozvolu
219/1	1	2	4	Nestambeni prostor	11.05.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 241/17 OD 21.04.2017POVJERIOC N L B DUŽ. RADULOVIĆ MILAN DUG 125.000.00 E ROK 84 MJESECA + PRISTANAK NA IZVRŠENJE . KORISNIK KREDITA PROGRES MONT RADULOVIĆ
219/1	1	2	5	Nestambeni prostor	01.07.2019	Hipoteka ZALOŽNA IZJAVA UZZ 477/19 - 21.06.2019.GOD. POVJERIOC NLB BANKA AD PODGORICA , DUŽNIK I REDA RADULOVIĆ MILAN, DUŽNIK II REDA DOO PROGRES MONT RADULOVIĆ, DUG 8.000,00 + DUG 13.000,00 E , ROK 12 MJESECI + PRISTANAK NA NEPOSREDNO PRINUDNO IZVRŠENJE BEZ ODLAGANJANA NAKON DOSPJELOSTI POTRAŽIVANJA U KORIST POVJERIOCA
219/1	1	3	1	Poslovni prostor u vanprivredi	11.05.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 241/17 OD 21.04.2017POVJERIOC N L B DUŽ. RADULOVIĆ MILAN DUG 125.000.00 E ROK 84 MJESECA + PRISTANAK NA IZVRŠENJE . KORISNIK KREDITA PROGRES MONT RADULOVIĆ
219/1	1	3	2	Poslovni prostor u vanprivredi	01.07.2019	Hipoteka ZALOŽNA IZJAVA UZZ 477/19 - 21.06.2019.GOD. POVJERIOC NLB BANKA AD PODGORICA , DUŽNIK I REDA RADULOVIĆ MILAN, DUŽNIK II REDA DOO PROGRES MONT RADULOVIĆ, DUG 8.000,00 + DUG 13.000,00 E , ROK 12 MJESECI + PRISTANAK NA NEPOSREDNO PRINUDNO IZVRŠENJE BEZ ODLAGANJANA NAKON DOSPJELOSTI POTRAŽIVANJA U KORIST POVJERIOCA
219/1	1	4	4	Nestambeni prostor		Nema dozvolu
219/1	1	4	5	Nestambeni prostor	11.05.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 241/17 OD 21.04.2017POVJERIOC N L B DUŽ. RADULOVIĆ MILAN DUG 125.000.00 E ROK 84 MJESECA + PRISTANAK NA IZVRŠENJE . KORISNIK KREDITA PROGRES MONT RADULOVIĆ
219/1	1	4	6	Nestambeni prostor	01.07.2019	Hipoteka ZALOŽNA IZJAVA UZZ 477/19 - 21.06.2019.GOD. POVJERIOC NLB BANKA AD PODGORICA , DUŽNIK I REDA

										RADULOVIĆ MILAN, DUŽNIK II REDA DOO PROGRES MONT RADULOVIĆ, DUG 8.000,00 + DUG 13.000,00 E, ROK 12 MJESECI + PRISTANAK NA NEPOSREDNO PRINUDNO IZVRŠENJE BEZ ODLAGANJANA NAKON DOSPJELOSTI POTRAŽIVANJA U KORIST POVJERIOCA
219/3	1	2	1	Poslovni prostor u vanprivredi	11.05.2017					Hipoteka HIPOT. UZZ 241/17 OD 21.04.2017 POVJERIOCI N L B DUŽ. RADULOVIĆ MILAN DUG 125.000.00 E ROK 84 MJESECA + PRISTANAK NA IZVRŠENJE . KORISNIK KREDITA PROGRES MONT RADULOVIĆ
219/3	1	2	2	Poslovni prostor u vanprivredi	01.07.2019					Hipoteka ZALOŽNA IZJAVA UZZ 477/19 - 21.06.2019. GOD. POVJERIOCI NLB BANKA AD PODGORICA , DUŽNIK I REDA RADULOVIĆ MILAN, DUŽNIK II REDA DOO PROGRES MONT RADULOVIĆ, DUG 8.000,00 + DUG 13.000,00 E , ROK 12 MJESECI + PRISTANAK NA NEPOSREDNO PRINUDNO IZVRŠENJE BEZ ODLAGANJANA NAKON DOSPJELOSTI POTRAŽIVANJA U KORIST POVJERIOCA

Podaci o aktivnim zahtjevima

LN	Broj parcele	Podbr.	Zgrada	PD	Klas. znak	Broj zahtjeva	Godina	Komentar	Sadržina
	219	1	1		954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	1	0		954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	1	1		954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	1	1	4	954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	1	1	1	954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	1	1	2	954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	1	1	3	954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	3	1		954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	3	1		954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
	219	3	1	2	954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16
1605					954	607	2017	RADULOVIĆ VINKA	ZA BRISANJE HIPOTEKE TG 3 LN 1605 PARC 219/1 PD 1 2 4 LN 1024 TG 1 PARC 410/2 PD 16

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampe: 18.10.2019 13:40

PODRUČNA JEDINICA
PODGORICADatum: 18.10.2019 13:40
KO: PODGORICA III**LIST NEPOKRETNOSTI 2221 - PREPIS**

Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
2794	1	23 203/89		STEVA KRALJEVIĆA	Porodična stambena zgrada ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	53	0.00
2794	2	23 203/89		STEVA KRALJEVIĆA	Pomoćna zgrada ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	13	0.00
2794		23 203/89		STEVA KRALJEVIĆA	Dvorište ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	161	0.00
2795	1	23 203/89		STEVA KRALJEVIĆA	Porodična stambena zgrada ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	112	0.00
2795		23 203/89		STEVA KRALJEVIĆA	Dvorište ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	11	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava				
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto		Osnov prava	Obim prava
*	AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ DOO PO		Korišćenje	1/1
*	CRNA GORA- SUBJEKT RASPOLAGANJA GLAVNI GRAD PODGORICA		Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima objekta					
Broj/podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Osnov prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
2794	1	Porodična stambena zgrada ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	0	PRIZEMNA ZGRADA 53	
2794	1	Stambeni prostor ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA Jednosoban stan	1	Prizemlje 40	Korišćenje 1/1 AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ DOO PO *
2794	2	Pomoćna zgrada ODLUKA DRŽAVNOG	0	PRIZEMNA ZGRADA	Korišćenje 1/1 AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ

		ORGANA		eKatastar	DOO PO *
2795	1	Porodična stambena zgrada ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	0	13 PRIZEMNA ZGRADA	
2795	1	Stambeni prostor ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA Trosoban stan	1	112 Prizemlje 66	Korišćenje 1/1 AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ DOO PO *
2795	1	Nestambeni prostor ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA Jedna soba	2	Prizemlje 16	Korišćenje 1/1 AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ DOO PO *
2795	1	Stambeni prostor ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA Četvorosoban stan	3	Prvi sprat 66	Korišćenje 1/1 AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ DOO PO *
2795	1	Nestambeni prostor ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA Jedna soba	4	Prizemlje 16	Korišćenje 1/1 AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ DOO PO *

Ne postoje tereti i ograničenja.

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampe: 18.10.2019 11:58

PODRUČNA JEDINICA
PODGORICADatum: 18.10.2019 11:58
KO: PODGORICA III**LIST NEPOKRETNOSTI 2411 - PREPIS**

Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
218	1	23 203/89	17.05.2017	B.VIČINIĆ	Porodična stambena zgrada KUPOVINA	78	0.00
218		23 203/89	17.05.2017	B.VIČINIĆ	Dvorište KUPOVINA	29	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Osnov prava	Obim prava
*	PROGRES MONT RADULOVIĆ DOO	Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima objekta						
Broj/podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Osnov prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto	
218	1	Porodična stambena zgrada KUPOVINA	0	PRIZEMNA ZGRADA 78	Svojina 1/1 PROGRES MONT RADULOVIĆ DOO *	
218	1	Poslovni prostor KUPOVINA Dvosoban stan	1	Prizemlje 60	Svojina 1/1 PROGRES MONT RADULOVIĆ DOO *	
218	1	Poslovni prostor u vanprivredi KUPOVINA	2	Prva etaža podruma 27	Svojina 1/1 PROGRES MONT RADULOVIĆ DOO *	

Podaci o teretima i ograničenjima						
Broj/podbroj	Broj	PD	Redni	Način	Datum	Opis prava

	zgrade		broj	korišćenja	upisa	
218	0		2	Dvorište	11.05.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 241/17 OD 21.04.2017 POVJERIOČ NLB DUG 125.000.00 E ROK 84 MJESECI + PRISTANAK NA IZVRŠENJE
218	0		3	Dvorište	01.07.2019	Hipoteka ZALOŽNA IZJAVA UZZ 477/19 - 21.06.2019.GOD. POVJERIOČ NLB BANKA AD PODGORICA , DUŽNIK I REDA RADULOVIĆ MILAN, DUŽNIK II REDA DOO PROGRES MONT RADULOVIĆ, DUG 8.000,00 + DUG 13.000,00 E , ROK 12 MJESECI + PRISTANAK NA NEPOSREDNO PRINUDNO IZVRŠENJE BEZ ODLAGANJANA NAKON DOSPJELOSTI POTRAŽIVANJA U KORIST POVJERIOČA
218	1	1	1	Poslovni prostor	24.11.2017	NEPOKRETNOST OZNAČENA POSLOVNI PROSTOR SAMO NA PERIOD DO UKLANJANJA TOG OBJEKTA.
218	1	1	2	Stambeni prostor	11.05.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 241/17 OD 21.04.2017 POVJERIOČ NLB DUG 125.000.00 E ROK 84 MJESECI + PRISTANAK NA IZVRŠENJE
218	1	1	2	Poslovni prostor	01.07.2019	Hipoteka ZALOŽNA IZJAVA UZZ 477/19 - 21.06.2019.GOD. POVJERIOČ NLB BANKA AD PODGORICA , DUŽNIK I REDA RADULOVIĆ MILAN, DUŽNIK II REDA DOO PROGRES MONT RADULOVIĆ, DUG 8.000,00 + DUG 13.000,00 E , ROK 12 MJESECI + PRISTANAK NA NEPOSREDNO PRINUDNO IZVRŠENJE BEZ ODLAGANJANA NAKON DOSPJELOSTI POTRAŽIVANJA U KORIST POVJERIOČA
218	1	2	2	Poslovni prostor u vanprivredi	11.05.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 241/17 OD 21.04.2017 POVJERIOČ NLB DUG 125.000.00 E ROK 84 MJESECI + PRISTANAK NA IZVRŠENJE
218	1	2	3	Poslovni prostor u vanprivredi	01.07.2019	Hipoteka ZALOŽNA IZJAVA UZZ 477/19 - 21.06.2019.GOD. POVJERIOČ NLB BANKA AD PODGORICA , DUŽNIK I REDA RADULOVIĆ MILAN, DUŽNIK II REDA DOO PROGRES MONT RADULOVIĆ, DUG 8.000,00 + DUG 13.000,00 E , ROK 12 MJESECI + PRISTANAK NA NEPOSREDNO PRINUDNO IZVRŠENJE BEZ ODLAGANJANA NAKON DOSPJELOSTI POTRAŽIVANJA U KORIST POVJERIOČA
218	1		2	Porodična stambena zgrada	11.05.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 241/17 OD 21.04.2017 POVJERIOČ NLB DUG 125.000.00 E ROK 84 MJESECI + PRISTANAK NA IZVRŠENJE
218	1		3	Porodična stambena zgrada	01.07.2019	Hipoteka ZALOŽNA IZJAVA UZZ 477/19 - 21.06.2019.GOD. POVJERIOČ NLB BANKA AD PODGORICA , DUŽNIK I REDA RADULOVIĆ MILAN, DUŽNIK II REDA DOO PROGRES MONT RADULOVIĆ, DUG 8.000,00 + DUG 13.000,00 E , ROK 12 MJESECI + PRISTANAK NA NEPOSREDNO PRINUDNO IZVRŠENJE BEZ ODLAGANJANA NAKON DOSPJELOSTI POTRAŽIVANJA U KORIST POVJERIOČA

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampa: 18.10.2019 13:28

PODRUČNA JEDINICA
PODGORICA

Datum: 18.10.2019 13:28

KO: PODGORICA III

LIST NEPOKRETNOSTI 3113 - PREPIS

Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
220	1	23 203/89	14.02.2018	B.VIČINIĆ	Porodična stambena zgrada NASLJEDE	92	0.00
220		23 203/89	14.02.2018	B.VIČINIĆ	Dvorište NASLJEDE	36	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Osnov prava	Obim prava
*	NIKEZIĆ LJUBOMIR SLOBODAN	Susvojina	126/160
*	GRUDA ŠUĆO SUAD	Susvojina	1/8
*	JOVANOVIĆ VOJISLAVA	Susvojina	14/160

Podaci o objektima i posebnim djelovima objekta						
Broj/podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Osnov prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto	
220	1	Porodična stambena zgrada NASLJEDE	938	PRIZEMNA ZGR.SA PODRUMOM ILI SUTERENOM 92		
220	1	Stambeni prostor NASLJEDE Dvije sobe	1	Prva etaža podruma 20	Susvojina 9/10 NIKEZIĆ LJUBOMIR SLOBODAN *	
220	1	Stambeni prostor NASLJEDE Pet soba	2	Prizemlje 45	Susvojina 1/10 JOVANOVIĆ VOJISLAVA *	
					Susvojina 9/10 NIKEZIĆ LJUBOMIR SLOBODAN *	

10/16/2019

eKatastar

					Susvojina 1/10 JOVANOVIĆ VOJISLAVA
220	1	Poslovni prostor u vanprivredi KUPOVINA Pet soba	3	Prizemlje 33	Svojina 1/1 GRUDA ŠUĆO SUAD

Ne postoje tereti i ograničenja.

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampe: 18.10.2019 13:26

PODRUČNA JEDINICA
PODGORICADatum: 18.10.2019 13:26
KO: PODGORICA III**LIST NEPOKRETNOSTI 4346 - PREPIS**

Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
219/2	1	23 203/89		STARA VAROŠ	Stambeno-poslovne zgrade KUPOVINA	24	0.00
219/2		23 203/89		STARA VAROŠ	Neplodna zemljišta KUPOVINA	13	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto		Osnov prava
*	TUNA DED LINO *		Svojina
			Obim prava 1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima objekta					
Broj/podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Osnov prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
219/2	1	Stambeno-poslovne zgrade KUPOVINA	0	PRIZEMNA ZGRADA 24	Svojina 1/1 TUNA DED LINO *

Ne postoje tereti i ograničenja.

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampe: 18.10.2019 13:37

PODRUČNA JEDINICA
PODGORICADatum: 18.10.2019 13:37
KO: PODGORICA III**LIST NEPOKRETNOSTI 6174 - PREPIS**

Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
2700/1		23 203/89		STARA VAROŠ	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS	10323	0.00
3298		22		PETRA PRLJE	Gradjevinska parcela PRAVNI PROPIS	4259	0.00
4511	1	41		POBREŽJE	Pomoćna zgrada GRADENJE	75	0.00
4511		41		POBREŽJE	Dvorište PRAVNI PROPIS	16	0.00
4785/1		49 2/49	27.06.2000	RADOSAVA BURIĆA	Njiva 2. klase PRAVNI PROPIS	356	4.70

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Osnov prava	Obim prava
*	AGENCIJA ZA STANOVANJE DOO PODGORICA	Korišćenje	1/1
*	GLAVNI GRAD PODGORICA	Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima objekta						
Broj/podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Osnov prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto	
4511	1	Pomoćna zgrada GRADENJE	975	PRIZEMNA ZGRADA 75		
4511	1	Stambeni prostor GRADENJE	1	Prizemlje 10	Svojina 1/1 MICAKOVIĆ TOMA NIKOLA *	
4511	1	Stambeni prostor GRADENJE Jedna soba	2	Prizemlje 10	Svojina 1/1 RADOVIĆ RADMILA UD.NOVAKA *	
4511	1	Stambeni prostor	3		Svojina 1/1	

10/18/2019

			eKatastar		
		NASLJEDE Jedna soba		Prizemlje 10	MILIĆ ZORICA *
4511	1	Stambeni prostor GRADENJE Jedna soba	4	Prizemlje 10	Svojina 1/1 KOVAČEVIĆ JOVAN RADOVAN *
4511	1	Stambeni prostor GRADENJE Jedna soba	5	Prizemlje 10	Svojina 1/1 BULATOVIĆ SAVELJA BLAGOTA *
4511	1	Stambeni prostor NASLJEDE Jedna soba	6	Prizemlje 26	Susvojina 1/3 VUKČEVIĆ IRENA * Susvojina 1/3 SAVURUDIĆ ARAN JOVAN * Susvojina 1/3 SAVURDIĆ SLOBODAN *

Podaci o teretima i ograničenjima

Broj/podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa	Opis prava
2700/1	0		1	Neplodna zemljišta		Zabilježba izvršivosti potraživanja TERET*BR.13224*ZABILJEZBA RESTITUCIJE U KORIST MIJAČ DRAGOLJUBA
3298	0		1	Gradjevinska parcela		Zabilježba pokretanja spora za utvrđivanje prava TERET 7094 ZABILJEZBA RESTITUCIJE U KORIST KRCUNOVIĆ BUDIMURA
4511	1		1	Pomoćna zgrada		Nema dozvolu

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampe: 18.10.2019 13:29

PODRUČNA JEDINICA
PODGORICADatum: 18.10.2019 13:29
KO: PODGORICA III**LIST NEPOKRETNOSTI 6937 - PREPIS**

Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
221/1	1	23 203/89		B.VIČINIĆ	Poslovne zgrade u privredi VIŠE OSNOVA	68	0.00
221/1	2	23 203/89		B.VIČINIĆ	Poslovne zgrade u privredi GRADENJE	60	0.00
221/1		23 203/89		B.VIČINIĆ	Zemljište uz zgrade VIŠE OSNOVA	16	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto		Osnov prava
*	SERATLIĆ JAKUP MIRSAĐ		Svojina
			Obim prava 1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima objekta					
Broj/podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Osnov prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
221/1	1	Poslovne zgrade u privredi NASLJEDE	918	PRIZEMNA ZGRADA 68	Svojina 1/1 SERATLIĆ JAKUP MIRSAĐ *
221/1	1	Poslovni prostor u privredi NASLJEDE Jedna soba	1	Prizemlje 54	Svojina 1/1 SERATLIĆ JAKUP MIRSAĐ *
221/1	2	Poslovne zgrade u privredi NASLJEDE	990	PRIZEMNA ZGR.SA PODRUMOM ILI SUTERENOM 60	Svojina 1/1 SERATLIĆ JAKUP MIRSAĐ *
221/1	2	Poslovni prostor u privredi NASLJEDE Jedna soba	1	Prva etaža podruma 20	Svojina 1/1 SERATLIĆ JAKUP MIRSAĐ *

				eKatastar			
221/1	2	Poslovni prostor u privredi NASLJEDE Jedna soba	2	Prizemlje 15	Svojina 1/1 SERATLIĆ JAKUP MIRSAD *		
221/1	2	Poslovni prostor u privredi NASLJEDE Jedna soba	3	Prizemlje 33	Svojina 1/1 SERATLIĆ JAKUP SADO *		
221/1	2	Nestambeni prostor NASLJEDE	4	Prva etaža podruma 28	Svojina 1/1 SERATLIĆ JAKUP MIRSAD *		

Podaci o teretima i ograničenjima

Broj/podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa	Opis prava
221/1	0		1	Zemljište uz zgrade	21.04.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 147/17 OD 21.04.2017 POVJERIOC C K B DUŽ. SERATLIĆ MIRSAD DUG 45.000.00 E ROK 132 MJESECA +ZAB. OPTEREĆ. I OTUD. I IZDAVANJA U ZAKUP BEZ SAGL. +PRISTANAK NA IZVRŠENJE
221/1	0		2	Zemljište uz zgrade	28.12.2018	ZABILJEŽBA RJEŠENJA O DOPUNI PREDMETA I SREDSTVA IZVRŠENJA IV.BR.7970/2018 OD 13.12.2018 GODINE U KORIST POVJERIOCA CRNOGORSKE KOMERCIJALNE BANKE AD
221/1	1	1	1	Poslovni prostor u privredi	21.04.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 147/17 OD 21.04.2017 POVJERIOC C K B DUŽ. SERATLIĆ MIRSAD DUG 45.000.00 E ROK 132 MJESECA +ZAB. OPTEREĆ. I OTUD. I IZDAVANJA U ZAKUP BEZ SAGL. +PRISTANAK NA IZVRŠENJE
221/1	1	1	2	Poslovni prostor u privredi	28.12.2018	ZABILJEŽBA RJEŠENJA O DOPUNI PREDMETA I SREDSTVA IZVRŠENJA IV.BR.7970/2018 OD 13.12.2018 GODINE U KORIST POVJERIOCA CRNOGORSKE KOMERCIJALNE BANKE AD
221/1	1		1	Poslovne zgrade u privredi	21.04.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 147/17 OD 21.04.2017 POVJERIOC C K B DUŽ. SERATLIĆ MIRSAD DUG 45.000.00 E ROK 132 MJESECA +ZAB. OPTEREĆ. I OTUD. I IZDAVANJA U ZAKUP BEZ SAGL. +PRISTANAK NA IZVRŠENJE
221/1	1		1	Poslovne zgrade u privredi		Pravo zakupa TERET(BR-7470) ZABILJ. UGOVOR O DUGOROČNOM ZAKUPU OV.BR.23379/2004 OD 6.10.2004. U KORIST BO COMERCE DOO KAO ZAKUPCA I SERATLIĆ MIRSADA KAO ZAKUPODAVCA
221/1	1		2	Poslovne zgrade u privredi	21.04.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 147/17 OD 21.04.2017 POVJERIOC C K B DUŽ. SERATLIĆ MIRSAD DUG 45.000.00 E ROK 132 MJESECA +ZAB. OPTEREĆ. I OTUD. I IZDAVANJA U ZAKUP BEZ SAGL. +PRISTANAK NA IZVRŠENJE
221/1	1		2	Poslovne zgrade u privredi	28.12.2018	ZABILJEŽBA RJEŠENJA O DOPUNI PREDMETA I SREDSTVA IZVRŠENJA IV.BR.7970/2018 OD 13.12.2018 GODINE U KORIST POVJERIOCA CRNOGORSKE KOMERCIJALNE BANKE AD
221/1	1		3	Poslovne zgrade u privredi	28.12.2018	ZABILJEŽBA RJEŠENJA O DOPUNI PREDMETA I SREDSTVA IZVRŠENJA IV.BR.7970/2018 OD 13.12.2018 GODINE U KORIST POVJERIOCA CRNOGORSKE KOMERCIJALNE BANKE AD
221/1	2	1	1	Poslovni prostor u privredi	21.04.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 147/17 OD 21.04.2017 POVJERIOC C K B DUŽ. SERATLIĆ MIRSAD DUG 45.000.00 E ROK 132 MJESECA +ZAB. OPTEREĆ. I OTUD. I IZDAVANJA U ZAKUP BEZ SAGL. +PRISTANAK NA IZVRŠENJE
221/1	2	1	2	Poslovni prostor u privredi	28.12.2018	ZABILJEŽBA RJEŠENJA O DOPUNI PREDMETA I SREDSTVA IZVRŠENJA IV.BR.7970/2018 OD 13.12.2018 GODINE U KORIST POVJERIOCA CRNOGORSKE KOMERCIJALNE BANKE AD
221/1	2	2	1	Poslovni prostor u privredi	19.02.2004	Nema dozvolu ZA PRIZEMLJE U POVRŠINI OD 15 M2
221/1	2	2	2	Poslovni prostor u privredi	21.04.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 147/17 OD 21.04.2017 POVJERIOC C K B DUŽ. SERATLIĆ MIRSAD DUG 45.000.00 E ROK 132 MJESECA +ZAB. OPTEREĆ. I OTUD. I IZDAVANJA U ZAKUP BEZ SAGL. +PRISTANAK NA IZVRŠENJE

221/1	2	2	3	Poslovni prostor u privredi	28.12.2018	ZABILJEŽBA RJEŠENJA O DOPUNI PREDMETA I SREDSTVA IZVRŠENJA IV.BR.7970/2018 OD 13.12.2018 GODINE U KORIST POVJERIOCA CRNOGORSKE KOMERCIJALNE BANKE AD
221/1	2	3	1	Poslovni prostor u privredi	19.02.2004	Nema dozvolu ZA PRIZEMLJE U POVRŠINI OD 33 M2
221/1	2	3	2	Poslovni prostor u privredi	21.04.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 147/17 OD 21.04.2017 POVJERIOC C K B DUŽ. SERATLIĆ MIRSA DUG 45.000.00 E ROK 132 MJESECA +ZAB. OPTEREĆ. I OTUD. I IZDAVANJA U ZAKUP BEZ SAGL. +PRISTANAK NA IZVRŠENJE
221/1	2	3	3	Poslovni prostor u privredi	28.12.2018	ZABILJEŽBA RJEŠENJA O DOPUNI PREDMETA I SREDSTVA IZVRŠENJA IV.BR.7970/2018 OD 13.12.2018 GODINE U KORIST POVJERIOCA CRNOGORSKE KOMERCIJALNE BANKE AD
221/1	2	4	1	Nestambeni prostor		Nema dozvolu
221/1	2	4	2	Nestambeni prostor	28.12.2018	ZABILJEŽBA RJEŠENJA O DOPUNI PREDMETA I SREDSTVA IZVRŠENJA IV.BR.7970/2018 OD 13.12.2018 GODINE U KORIST POVJERIOCA CRNOGORSKE KOMERCIJALNE BANKE AD
221/1	2		1	Poslovne zgrade u privredi	21.04.2017	Hipoteka HIPOT. UZZ 147/17 OD 21.04.2017 POVJERIOC C K B DUŽ. SERATLIĆ MIRSA DUG 45.000.00 E ROK 132 MJESECA +ZAB. OPTEREĆ. I OTUD. I IZDAVANJA U ZAKUP BEZ SAGL. +PRISTANAK NA IZVRŠENJE
221/1	2		2	Poslovne zgrade u privredi	28.12.2018	ZABILJEŽBA RJEŠENJA O DOPUNI PREDMETA I SREDSTVA IZVRŠENJA IV.BR.7970/2018 OD 13.12.2018 GODINE U KORIST POVJERIOCA CRNOGORSKE KOMERCIJALNE BANKE AD

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampe: 18.10.2019 13:43

PODRUČNA JEDINICA
PODGORICADatum: 18.10.2019 13:43
KO: PODGORICA III**LIST NEPOKRETNOSTI 7900 - PREPIS**

Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
2798		23 203/89		STEVA KRALJEVIĆA	Livada 2. klase VIŠE OSNOVA	189	1.25
2799	1	22		UL OKTOBARSKE REVOLUCIJE	Porodična stambena zgrada VIŠE OSNOVA	107	0.00
2799	2	22		UL OKTOBARSKE REVOLUCIJE	Porodična stambena zgrada VIŠE OSNOVA	31	0.00
2799	3	22		UL OKTOBARSKE REVOLUCIJE	Stambeno-poslovne zgrade VIŠE OSNOVA	30	0.00
2799		22		UL OKTOBARSKE REVOLUCIJE	Dvorište VIŠE OSNOVA	28	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Osnov prava	Obim prava
*	GLIGOROVSKI BOŠKO	Susvojina	1/2
*	MAHAILOVSKI SAVE	Susvojina	1/2

Podaci o objektima i posebnim djelovima objekta					
Broj/podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Osnov prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
2799	1	Porodična stambena zgrada VIŠE OSNOVA	900	JEDNOSPATNA ZGRADA	
2799	1	Stambeni prostor VIŠE OSNOVA	1	107 Prizemlje	Susvojina 1/2 GLIGOROVSKI BOŠKO

		Dvije sobe	eKatastar	25	* * * Susvojina 1/2 MAHAILOVSKI SAVE *
2799	1	Stambeni prostor VIŠE OSNOVA Četiri sobe	2	Prvi sprat 80	* * Susvojina 1/2 GLIGOROVSKI BOŠKO * * Susvojina 1/2 MAHAILOVSKI SAVE *
2799	1	Poslovni prostor porodične zgrade VIŠE OSNOVA Jedna soba	3	Prizemlje 55	* * Susvojina 1/2 GLIGOROVSKI BOŠKO * * Susvojina 1/2 MAHAILOVSKI SAVE *
2799	2	Porodična stambena zgrada VIŠE OSNOVA	900	PRIZEMNA ZGRADA 1	
2799	2	Poslovni prostor porodične zgrade VIŠE OSNOVA Jedna soba	1	30	* * Susvojina 1/2 GLIGOROVSKI BOŠKO * * Susvojina 1/2 MAHAILOVSKI SAVE *
2799	3	Stambeno-poslovne zgrade VIŠE OSNOVA	900	PRIZEMNA ZGRADA 1	
2799	3	Poslovni prostor porodične zgrade VIŠE OSNOVA Jedna soba	1	Prizemlje 30	* * Susvojina 1/2 GLIGOROVSKI BOŠKO * * Susvojina 1/2 MAHAILOVSKI SAVE *

Ne postoje tereti i ograničenja.

**AGENCIJA ZA IZGRADNJU
I RAZVOJ PODGORICE D.O.O.
JOVANA TOMAŠEVIĆA BB
PODGORICA**

✓ AS
13.04.2020
AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ PODGORICE D.O.O.
Broj: 4615
13.04.2020

117157, 3000-153/2020

DOO "Vodovod i kanalizacija" Podgorica, postupajući po zahtjevu **Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice d.o.o.**, na osnovu člana 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata (Službeni list CG broj 64/17), člana 19 Odluke o javnom vodosnabdijevanju na teritoriji Glavnog grada (Službeni list CG – opštinski propisi br. 027/15 i 034/16), člana 10 Odluke o prikupljanju, prečišćavanju i ispuštanju otpadnih voda na teritoriji Glavnog grada (Službeni list CG – opštinski propisi br. 027/15) i člana 5 Odluke o prikupljanju i ispuštanju atmosferskih voda na teritoriji Glavnog grada (Službeni list CG – opštinski propisi br. 027/15) inovira

TEHNIČKE USLOVE PRIKLJUČENJA NA GRADSKI VODOVOD I KANALIZACIJU

Na osnovu zahtjeva **Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice d.o.o.**, koji je kod nas evidentiran pod brojem 113UPI-041/20-1528 od 08.04.2020. godine, za izdavanje tehničkih uslova priključenja na gradski vodovod i kanalizaciju **za uređenje Trga Božane Vučinić u zahvatu PUP-a Podgorice**, propisujemo sljedeće tehničke uslove priključenja na gradski vodovod i kanalizaciju. U prilogu dostavljamo situaciju sa ucrtanim postojećim hidrotehničkim instalacijama na predmetnoj lokaciji.

Priloženi geometrijski atributi šahtova vodovoda, fekalne i atmosferske kanalizacije odnose se na osovinu poklopca šahta, a ne na položaj cijevi. Položaj cjevovoda je ucrtan kao spoj tih osovina poklopaca šahtova, što ne odgovara stvarnom položaju cijevi, koji kod vodovoda može biti udaljen od osovine poklopca i par metara. Stvarni položaj mora se utvrditi uvidom u svaki šaht pojedinačno. Napominjemo da se u blizini lokacije može naići na priključne cjevovode za koje ovo Društvo ne posjeduje potrebne podatke o visinskom i horizontalnom položaju, jer prilikom izgradnje ovih cjevovoda nije urađena instalacija, a na cjevovodu nijesu izvedeni vodovodni šahtovi, te u sadašnjem stanju nema mogućnosti da ih snimimo i ucrtamo njihov tačan položaj. Prilikom izgradnje saobraćajnice obavezno je da nas pozovete, radi identifikacije istih i eventualne intervencije.

Projektnu dokumentaciju predmetnog uređenja trga je potrebno uskladiti sa projektnom dokumentacijom okolnih saobraćajnica i objekata na ovoj lokaciji, ako postoje i izvedenim stanjem. Sve to prikazati na preglednoj situaciji u odgovarajućoj razmjeri, sa svim prikazanim elementima relevantnim za izbor projektnog rješenja i osnovne koncepcije planiranog stanja šireg prostora i njegovog uklapanja u postojeće elemente i ostale faze projekta. Prilikom rekonstrukcije voditi računa o postojećim i planiranim cjevovodima i eventualnim priključcima na isti. Kote poklopaca svih postojećih hidrotehničkih instalacija prilagoditi niveleti rekonstruisanog puta.

Za potrebe odvođenja otpadnih voda iz objekata na UP1 i UP2 na desnoj obali Ribnice, izvedene su dvije prepumpne stanice, u nadležnosti investitora objekata, i dva paralelna potisna cjevovoda DN110mm preko Tabakog mosta do RO 7571 kolektora fekalne kanalizacije PVC DN200mm ispred bivšeg Doma JNA.

Opšta je tendencija u svijetu, pa i na području vodovodnog sistema Podgorice, ukidanje postojećih azbestcementnih cjevovoda i zamjena cjevovodima novih materijala. Azbestcement kao materijal se već odavno ne koristi, tako da je ono postojeće, što je već ugrađeno, cjevovod prilične starosti za tu vrstu materijala. Stoga je neophodno postojeće cjevovode zamijeniti cjevovodom od PEVG ili duktila i izmjestiti ga u zelenu javnu površinu ili trotoar.

Na Trgu Božane Vučinić nema izgrađene fekalne kanalizacije. Septička jama kod Tabačkog mosta, u koju je sada priključena kanalizacija postojećih objekata u nizu, zbog tehničkih nedostataka nije tehnički primljena i preuzeta na održavanje od strane ovog društva i ne pripada sistemu javne gradske kanalizacione mreže. Bez obzira na tu činjenicu, ovo društvo je godinama crpilo tu septičku jamu, ali je sada u takvom stanju, da je to više nemoguće. Stoga je potrebno projektovati kolektor fekalne kanalizacije za priključenje svih objekata na predmetnoj lokaciji. Neophodno je fekalnu kanalizaciju projektovati do postojeće fekalne kanalizacije, i sve to potvrditi tačnim dužinama, položajem i padovima.

a) Vodovod

Vodovodne priključke predvidjeti kao grupne, što znači za grupu objekata predvidjeti zajedničko mjesto priključenja na cjevovodu u šahtu minimalnih dimenzija 1.2x1.2x1.2m čiji je detalj neophodno prikazati (osnovu i presjek) - vodoinstalaterski i građevinski, sa specifikacijom materijala i pravim dimenzijama fazonskih komada i armatura da bi dokazali usvojene dimenzije šahta.

Šaht obavezno mora biti sa drenažom, penjalicama i poklopcem tako postavljenim da se pri silazu u šaht ne gazi po cijevima. Grupne priključke predvidjeti preko OP komada, a ne ogrlicom, koje predviđamo samo kod potrebe naknadne ugradnje na postojećem cjevovodu, a ne i kod izgradnje novog cjevovoda. Isto se odnosi na sva mjesta ogranaka – obavezno u šahtu. Zatvarače takodje predvidjeti u šahtu, a ne sa podzemnom ugradbenom garniturom, koji se ne ugrađuju u vodovodnom sistemu Podgorice. Za sve šahtove važi prethodno navedeno u vezi neophodnog prikaza detalja osnove i presjeka šahta te minimalnih i usvojenih dimenzija.

Hidrante za protivpožarnu zaštitu, ukoliko se predviđaju, uraditi u svemu prema važećem Pravilniku o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara ("Sl. list SFRJ 3/91"), prema kojem se postavljaju nadzemni hidranti, a samo u slučaju ako ometaju saobraćaj, postavljaju se podzemni hidranti na nezakrčenom i dostupnom mjestu. Ispred hidranta predvidjeti ugradnju zatvarača u šahtu.

Ukoliko se predviđaju javne česme, hidranti za protivpožarnu zaštitu ili hidranti za zalivanje zelenih površina, obavezno predvidjeti šaht sa vodomjerom za mjerenje utroška vode.

Svi vodomjeri koji se ugrađuju moraju biti klase C, sa mesinganim, horizontalnim kućištem, impulsnim mehanizmom i radio modulom za daljinsko očitavanje, sa magnetnim ventilom prije i propusnim ventilom poslije vodomjera, koji su prilagodjeni usvojenom programu i opremi d.o.o. "Vodovod i kanalizacija" Podgorice. Vodomjeri moraju biti sa horizontalnom osovinom, baždareni i moraju imati plombu Metrološkog zavoda Crne Gore sa oznakom ME.

b) Fekalna kanalizacija

Iz svakog revizionog okna planiranog fekalnog kolektora bilo bi potrebno i poželjno ostaviti priključne kanale na obje strane ulice (zavisno od uslova na terenu) 1.0 - 2.0m dužine van krajnjih ivica saobraćajnice, kako bi se stvorili uslovi za priključenje planiranih i postojećih objekata koji mu gravitiraju. Te prelaze obavezno predvidjeti i na mjestu postojećih i budućih priključnih saobraćajnica, da bi se izbjeglo naknadno prekopavanje ulice. Kanalizacija se izvodi od atestiranih PVC ili rebrastih PE kanalizacionih cijevi za uličnu kanalizaciju, nosivosti ne manje od SN4.

S obzirom na opterećenost gradske fekalne kanalizacije, napominjemo da nije preporučljivo priključenje podrumskih i suterenskih etaža objekta na fekalnu kanalizaciju gravitaciono.

c) Atmosferska kanalizacija (ako se predviđa)

Predvidjeti atmosfersku kanalizaciju, čiji je prečnik potrebno odrediti proračunom. Za saobraćajnice duž kojih su predvidjeni parkinzi, potrebno je predvidjeti separatore za atmosfersku kanalizaciju, sa priloženim prospektom o kvalitetu efluenta nakon prečišćavanja za izabrane separatore, odnosno da li zadovoljava Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Službeni list Crne Gore“, br. 45/08 od 31. jula 2008). Separator mora da ima i by-pass.

Dimenzionisanje vršiti na mjerodavnu kišu vjerovatnoće 20%, trajanja 15 minuta, intenziteta oko 264 l/s/ha. Kišne vode sa lokacije objekata se ne smiju upuštati direktno u gradsku atmosfersku kanalizaciju, nego prvo u retenzione bazene na lokaciji objekata, koji se prelivaju u gradsku atmosfersku kanalizaciju.

d) Tehnička opremljenost projekta hidrotehničkih instalacija

Bez obzira na poznato pravilo da projekat treba da sadrži sve tekstualne i grafičke priloge za glavni projekat u skladu sa Pravilnikom o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije (Službeni list CG broj 044/18), ovdje posebno izdvajamo neke od stavki. Za sve ulice koje se rekonstruišu, vrši se usaglašavanje postojećeg, zatečenog stanja, ustanovljenog na licu mjesta, sa trenutno važećim normativima u svim segmentima i detaljima, a što ne mora da se posebno definiše, jer se to podrazumijeva. Neka od tih pravila posebno navodimo u uslovima projektovanja, ali ne znači da ono što nije posebno navedeno, ne mora da se poštuje. To podrazumijeva i obavezno rješenje priključenja svih potrošača na novi cjevovod, ako se predviđa, kao i usaglašavanje sa osnovnim pravilima svakog priključka, a to je ugradnja vodomjera u šahu ispred objekta i ostalo.

Obavezan dio projekta je osim važećeg katastra i tehničkih uslova priključenja i projektni zadatak potpisan od strane investitora.

Projekat obavezno mora da sadrži preglednu situaciju u odgovarajućoj razmjeri, sa svim prikazanim elementima relevantnim za izbor projektnog rješenja i osnovne koncepcije planiranog stanja šireg prostora i njegovog uklapanja u postojeće elemente i ostale faza projekta, postojeće i planirano stanje objekata po DUP-u.

Svrha pregledne situacije na kojoj insistiramo kao obaveznom dijelu projekta, je da se može sagledati kako koncepcija kompletnog rješenja, tako i veza svih ostalih priloga datih projektom. Zato navodimo kao bitne karakteristike pregledne situacije sljedeće:

- Situacija ne smije da ima ucrtane izohipse planirane saobraćajnice.
- Moraju biti ucrtani samo osnovni elementi rješenja sa dobro vidljivim trasama svake pojedine instalacije, vidljivim oznakama svih čvorova, revizionih okana i slivnika, padovima i profilima instalacija.
- Potrebno je da osim postojeće geodetske podloge, bude nanešen i dio DUP-om planiranih objekata i saobraćajnica. Ovi uslovi važe 6 (šest) mjeseci od dana izdavanja.

Prilog: Situacija R = 1:1000

Geometrijski atributi vodovodnih šahtova

Geometrijski atributi revizionih okana fekalne kanalizacije

Geometrijski atributi šahtova i slivnika atmosferske kanalizacije

Podgorica,
10.04.2020. godine

Izvršni direktor,

Filip Makrid, dipl.inž.grad.

Filip Makrid

SITUACIJA GRADSKE MREŽE VODOVODA,
FEKALNE I ATMOSFERSKA KANALIZACIJE

R = 1:1000

POSTOJEĆA VODOVODNA MREŽA

POSTOJEĆI VODOVOD nije snimljen tačan položaj

POSTOJEĆA FEKALNA KANALIZACIJA

POSTOJEĆA ATMOSFERSKA KANALIZACIJA

POSTOJEĆI VODOVODNI ŠAHTOVI

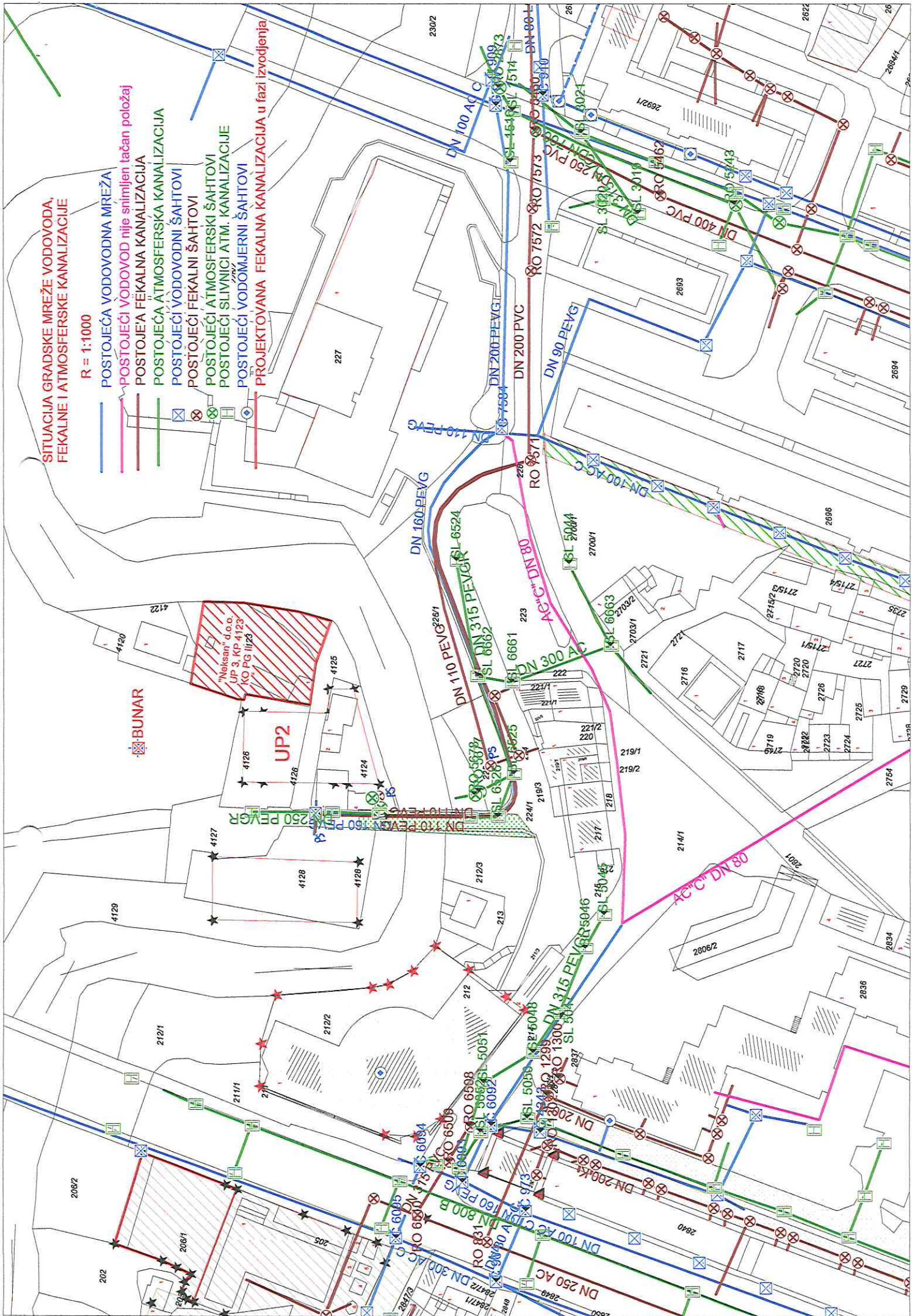
POSTOJEĆI FEKALNI ŠAHTOVI

POSTOJEĆI ATMOSFERSKI ŠAHTOVI

POSTOJEĆI SLIVNICI ATM. KANALIZACIJE

POSTOJEĆI VODOMJERNI ŠAHTOVI

PROJEKTOVANA FEKALNA KANALIZACIJA u fazi izvođenja

KATASTAR INSTALACIJA

GEOMETRIJSKI ATRIBUTI VODOVODNIH ČVOROVA

BROJ ČVORA	Y	X	KOTA POKLOPCA	KOTA VRHA CIJEVI
Č 907	604,465.45	4,699,974.07	KP 42.34 mnm	KVC DN-300 AC"C" 41.05 mnm KVC DN-200 AC"C" 40.38 mnm
Č 909	604,472.02	4,699,975.16	KP 42.41 mnm	KVC DN-125 AC"C" 41.02 mnm KVC DN-80 AC"C" 41.05 mnm
Č 910	604,468.09	4,699,961.83	KP 42.14 mnm	KVC DN-125 AC"C" 41.06 mnm KVC DN-3" PC 41.42 mnm
Č 964	604,159.60	4,699,974.01	KP 42.84 mnm	KVC DN-300 AC"C" 41.13 mnm KVC DN-80 AC"C" 41.08 mnm KVC DN-60 PEVG 42.14 mnm
Č 973	604,178.19	4,699,966.21	KP 42.95 mnm	KVC DN-150 AC"C" 41.15 mnm KVC DN-100 AC"C" 41.3 mnm
Č 4343	604,198.89	4,699,962.36	KP 42.57 mnm	KVC DN-150 AC"C" 41.39 mnm KVC DN-160 PEVG 41.37 mnm
Č 6092	604,200.60	4,699,975.22	KP 42.48 mnm	KVC DN-160 PEVG 40.81 mnm
Č 6093	604,185.69	4,699,982.79	KP 42.74 mnm	KVC DN-160 PEVG 41.04 mnm
Č 6094	604,189.65	4,699,993.76	KP 42.74 mnm	KVC DN-160 PEVG 41.04 mnm
Č 6095	604,170.93	4,700,000.16	KP 42.74 mnm	
Č 7584	604,381.57	4,699,972.41	KP 41.78 mnm	

KATASTAR INSTALACIJA							
GEOMETRIJSKI ATRIBUTI ŠAHTOVA FEKALNE KANALIZACIJE							
BROJ RO	Y	X	KOTA POKLOPCA	KOTA DNA CIJEVI KOLEKTORA	KOTA DNE DESNE PRIKLJUČNE CIJEVI	KOTA DNE LIJEVE PRIKLJUČNE CIJEVI	
RO 831	604,169.93	4,699,976.84	KP 42.76 mmm	KDC Nizvodno 40 mmm KDC Uzvodno 40 mmm		KDC Lijevo DN 200 K 40.62 mmm	
RO 1300	604,212.75	4,699,957.76	KP 42.88 mmm	KDC Nizvodno 41.25 mmm KDC Uzvodno 41.25 mmm		KDC Lijevo K DN 150 41.60 mmm	
RO 1299	604,208.38	4,699,960.81	KP 42.55 mmm	KDC Nizvodno 41.04 mmm KDC Uzvodno 41.15 mmm		KDC Lijevo K DN 200 41.30 mmm	
RO 1302	604,195.54	4,699,960.97	KP 42.98 mmm	KDC Nizvodno 42.02 mmm KDC Uzvodno 42.02 mmm		KDC Lijevo PVC DN 110 42.38 mmm	
RO 5460	604,458.84	4,699,964.15	KP 42.16 mmm	KDC Nizvodno 39.73 mmm KDC Uzvodno 39.73 mmm			
RO 5462	604,442.28	4,699,931.49	KP 42.09 mmm	KDC Nizvodno 39.61 mmm KDC Uzvodno 39.61 mmm			
RO 6508	604,200.28	4,699,981.05	KP 42.44 mmm	KDC Nizvodno 40.58 mmm KDC Uzvodno 40.58 mmm			
RO 6510	604,177.08	4,699,994.99	KP 42.81 mmm	KDC Nizvodno 40.11 mmm KDC Uzvodno 40.11 mmm		KDC Lijevo PVC DN 315 40.34 mmm	
RO 7571	604,373.34	4,699,965.51	KP 41.7 mmm	KDC Nizvodno 40.43 mmm KDC Uzvodno 40.68 mmm			
RO 7572	604,422.64	4,699,965.41	KP 41.91 mmm				
RO 7573	604,439.04	4,699,964.97	KP 42.06 mmm	KDC Nizvodno 40.25 mmm KDC Uzvodno 40.25 mmm			

KATASTAR INSTALACIJA						
GEOMETRIJSKI ATRIBUTI ŠAHTOVA ATMOSFERSKE KANALIZACIJE						
BROJ RO	Y	X	KOTA POKLOPCA	KOTA DNA CIJEVI KOLEKTORA	KOTA DNA DESNE PRIKLJUČNE CIJEVI	KOTA DNA LIJEVE PRIKLJUČNE CIJEVI
RO 2873	604,470.15	4,699,973.52	KP 42.41 mmm	KDC Nizvodno 39.23 mmm KDC Uzvodno 39.23 mmm		
RO 5243	604,439.85	4,699,911.84	KP 42.02 mmm	KDC Nizvodno 40.87 mmm KDC Uzvodno 40.87 mmm		
RO 5677	604,286.93	4,699,978.75	KP 34.3 mmm			
RO 5678	604,286.22	4,699,979.95	KP 34.28 mmm			

KATASTAR INSTALACIJA							
GEOMETRIJSKI ATRIBUTI SLIVNIKA ATMOSFERSKE KANALIZACIJE							
BROJ RO	Y	X	KOTA POKLOPCA	KOTA DNA KOLEKTORA	KOTA DNA DESNE PRIKLJUČNE CIJEVI	KOTA DNA LIJEVE PRIKLJUČNE CIJEVI	
SL 1514	604,464.02	4,699,969.80	KR 42.16 mmm	KDC Nizvodno 39.58 mmm KDC Uzvodno 39.58 mmm			
SL 3019	604,437.47	4,699,937.09	KR 42.02 mmm	KDC Nizvodno 40.94 mmm KDC Uzvodno 40.94 mmm			
SL 3020	604,441.15	4,699,946.35	KR 42.04 mmm	KDC Nizvodno 40.98 mmm KDC Uzvodno 40.98 mmm			
SL 3021	604,458.34	4,699,951.88	KR 42.11 mmm				
SL 5044	604,346.31	4,699,955.07	KR 41.5 mmm	KDC Nizvodno 40.26 mmm KDC Uzvodno 40.26 mmm			
SL 5045	604,255.36	4,699,946.01	KR 41.79 mmm	KDC Nizvodno 39.79 mmm KDC Uzvodno 39.79 mmm			
SL 5046	604,246.59	4,699,950.86	KR 41.9 mmm	KDC Nizvodno 39.55 mmm KDC Uzvodno 39.55 mmm			
SL 5047	604,229.51	4,699,957.46	KR 42.14 mmm	KDC Nizvodno 39.49 mmm KDC Uzvodno 39.49 mmm			
SL 5048	604,219.28	4,699,964.43	KR 42.23 mmm	KDC Nizvodno 39.38 mmm KDC Uzvodno 39.38 mmm			
SL 5050	604,202.51	4,699,965.93	KR 42.34 mmm	KDC Nizvodno 39.49 mmm KDC Uzvodno 39.49 mmm			
SL 5052	604,198.80	4,699,978.20	KR 42.36 mmm	KDC Nizvodno 39.3 mmm KDC Uzvodno 39.3 mmm			
SL 6524	604,347.04	4,699,984.50	KR 40.01 mmm	KDC Nizvodno 38.75 mmm KDC Uzvodno 38.75 mmm			
SL 6525	604,291.59	4,699,969.57	KR 37.13 mmm				

KATASTAR INSTALACIJA						
GEOMETRIJSKI ATRIBUTI SLIVNIKA ATMOSFERSKE KANALIZACIJE						
BROJ RO	Y	X	KOTA POKLOPCA	KOTA DNA KOLEKTORA	KOTA DNA DESNE PRIKLJUČNE CIJEVI	KOTA DNA LIJEVE PRIKLJUČNE CIJEVI
SL 6526	604,280.45	4,699,973.75	KR 36.79 mmm			
SL 6662	604,317.29	4,699,979.18	KR 38.23 mmm	KDC Nizvodno 37.23 mmm KDC Uzvodno 37.41 mmm		KDC Lijevo PEVGR DN 315 37.35 mmm
SL 6663	604,325.20	4,699,944.21	KR 41.5 mmm	KDC Nizvodno 39.78 mmm KDC Uzvodno 39.83 mmm		KDC Lijevo AC DN 250 40.60 mmm

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOSTU "VODOVOD I KANALIZACIJA"

81000 PODGORICA, ul. Zetskih vladara bb,

PIB: 02015641, PDV: 20/31-00109-1

Telefoni: centrala 020/440 300, fax: 440 362, komerc. sl. tel/fax: 440 364

Vodovodna mreža: 440 309, kanalizacija: 440 325, tehnička priprema 440 312

E-mail: vikpg@t-com.me, Web. www.vikpg.co.me

Žiro računi:

PG banka: 550-1105-66

CKB: 510-8284-20

Prva banka CG: 535-9562-08

Hipotekarna banka: 520-9074-13

Broj: **113UPI-041/20-1740**

Podgorica, **12. 06. 2020** 20

AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ PODGORICE D.O.O. JOVANA TOMAŠEVIĆA BB PODGORICA

"AGENCIJA ZA IZGRADNJU
I RAZVOJ PODGORICE" D.O.O.

Broj: **7310**
Podgorica, **17.06.2020** god.

[Handwritten signature]
12.06.2020

117296, 3000-179/2020

DOO "Vodovod i kanalizacija" Podgorica, postupajući po zahtjevu **Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice d.o.o.**, na osnovu člana 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata (Službeni list CG broj 64/17), člana 19 Odluke o javnom vodosnabdijevanju na teritoriji Glavnog grada (Službeni list CG – opštinski propisi br. 027/15 i 034/16), člana 10 Odluke o prikupljanju, prečišćavanju i ispuštanju otpadnih voda na teritoriji Glavnog grada (Službeni list CG – opštinski propisi br. 027/15) i člana 5 Odluke o prikupljanju i ispuštanju atmosferskih voda na teritoriji Glavnog grada (Službeni list CG – opštinski propisi br. 027/15) vrši dopunu

TEHNIČKIH USLOVA PRIKLJUČENJA NA GRADSKI VODOVOD I KANALIZACIJU

Na osnovu zahtjeva **Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice d.o.o.**, koji je kod nas evidentiran pod brojem 113UPI-041/20-1740 od 27.04.2020. godine, za izdavanje tehničkih uslova priključenja na gradski vodovod i kanalizaciju **za uređenje Trga Božane Vučinić u zahvatu PUP-a Podgorice**, vršimo dopunu tehničkih uslova priključenja na gradski vodovod i kanalizaciju, izdatih od strane ovog društva pod brojem 113UPI-041/20-1528 od 13.04.2020. godine, jer se na cijeloj lokaciji trga planira i podzemna garaža. U prilogu dostavljamo inoviranu situaciju sa ucrtanim postojećim hidrotehničkim instalacijama na predmetnoj lokaciji. Priloženi geometrijski atributi šahtova vodovoda, fekalne i atmosferske kanalizacije odnose se na osovina poklopca šahta, a ne na položaj cijevi. Položaj cjevovoda je ucrtan kao spoj tih osovina poklopaca šahtova, što ne odgovara stvarnom položaju cijevi, koji kod vodovoda može biti udaljen od osovine poklopca i par metara. Stvarni položaj mora se utvrditi uvidom u svaki šaht pojedinačno.

Povodom višestrukih zahtjeva vlasnika niza objekata na Trgu Božane Vučinić kod Tabačkog mosta, razmatrali smo da se problem odvodjenja fekalne kanalizacije riješi putem fekalne pumpne stanice kod Tabačkog mosta. Vi ste, u cilju priključenja tih, uglavnom poslovnih, objekata na fekalnu kanalizaciju, izveli dionicu gradske kanalizacione mreže od Ulice bratstva i jedinstva do kraja parkinga kod bivšeg Doma JNA, te prepumpnu stanicu fekalne kanalizacije na mjestu stare septičke jame sa potisnim cjevovodom od nje do navedene kanalizacije kod Doma JNA. Međutim, to rješenje nije projektovano, niti izvedeno tehnički ispravno, tako da "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Podgorice nije primilo taj objekat na održavanje. Ugrađene pumpe su pregorele poslije par dana, tako da praktično ta prepumpna stanica nije nikad ni radila. Zbog lošeg projekta nije omogućeno vršenje ikakvog remonta vezanog za opremu ili bilo što u tom objektu, tako da je prepumpna stanica postala septička crna jama, koja osim ostalog, nema adekvatan pristupni put za prilaz vozilu za crpljenje kanalizacije, što je bio problem i sa prethodnom septičkom jamom.

Praktično je ova septička jama (ili pumpna stanica) postala objekat za samo jednog potrošača, čija je djelatnost pripremanje hrane, a nema predtretman otpadnih voda, odnosno separator ulja i masti. Zbog takvog sadržaja njegovih otpadnih voda, dio kanalizacije od njihovog objekta nizvodno prema pumpnoj stanici je začepljen. Takođe je i ova pumpna stanica puna ulja i masti koje su potpuno zapekle i sadržaj je nemoguće iscrpiti vozilom za

crpljenje septičkih jama. Ovim povodom je bilo više inspekcijskih kontrola, kao i sastanaka sa vašim predstavnicima.

Tehničko rješenje prikupljanja otpadnih voda ove grupe objekata sa priključenjem usmjerenim na stranu prema Ribnici je dosadašnjim rješenjima usvojeno iz razloga da se uskladi sa prethodnim "nelegalnim" stanjem odvodjenja u atmosfersku kanalizaciju prema Ribnici, te da se prilagodi postojećim izvodima kanalizacije iz objekata, odnosno da se unutar objekata ne vrši nikakva rekonstrukcija. Međutim, za rješenje problema ovih nekoliko objekata, napravili smo varijentu rješenja izgradnje fekalne kanalizacije uz trotoar ispred objekata prema trgu, koja bi bila dubine od 100cm do 130cm, što je sasvim dovoljno da se omogući gravitaciono priključenje ovih objekata, s obzirom da bi šahtovi bili neposredno ispred objekta. Ova kanalizacija može da se priključi u postojeće reviziono okno kod bivšeg Doma armije. Još jednom napominjemo da ovo rješenje traži i rekonstrukciju unutrašnjih instalacija unutar samih objekata, jer su u postojećem stanju izvodi kod većine urađeni Tabačkom mostu, kao i da je za objekte u kojima se priprema hrana neophodno izvršiti predtretman otpadnih voda u vidu separatora ulja i masti.

Međutim, ovo bi bilo samo parcijalno rješenje navedene grupe objekata. Međutim, u međuvremenu su se javili i vlasnici objekata na trgu sa suprotne strane ulice,. Kako se pojavila potreba za rješenje priključenja na fekalnu kanalizaciju i ostalih niskih starih objekata na tom trgu (čije su septičke jame ispred objekata i moraju da ih prazne svakog mjeseca, a poneki i češće), a planira se kompletno uređenje Trga Božene Vučinić sa podzemnom garažom, smatramo da je pravo tehničko rješenje izgradnja fekalne kanalizacije sa priključenjem u postojeći kolektor DN 300mm u Ulici oktobarske revolucije u RO716, jer je on dubok preko 3 m. Mrežu projektovati tako da se svim objektima na trgu omogući priključenje na šahtove koji treba da budu neposredno ispred objekata, a van zahvata podzemne garaže. Takođe je obaveza vlasnika lokala u kojima su kafići, restorani ili slični sadržaji (pogotovo priprema hrane) da ugradi uređaje za tretman otpadnih voda prije upuštanja istih u gradsku fekalnu kanalizaciju.

Priključenje objekta garaže na vodovod i fekalnu kanalizaciju može se izvesti na sljedeći način:

a) Vodovod

Priključenje na vodovodnu mrežu se može ostvariti na cjevovodu PEVG DN160mm zapadno od predmetne lokacije u postojećem vodovodnom šahtu Č6092 (pored Hotela "Nikić") ili na vodovodu PEVG DN200mm u postojećem šahtu Č7584 ispred objekta bivšeg Doma JNA. Priključak voditi isključivo javnom površinom.

Nije potrebno razdvajati protivpožarnu od ostale sanitarne vodovodne mreže, ukoliko se u garaži predviđaju sanitarni čvorovi, jer se protivpožarna voda vrlo rijetko troši, pa voda u cijevima dugo stoji te može biti sanitarno neispravna. Osim toga, kod razdvojenog sistema može se desiti da baš kad je potrebno, ustanovimo da nešto nije u redu sa tom granom vodovodne mreže. Kod zajedničkog sistema, dovoljan je jedan kontrolni vodomjer – kombinovani sa daljinskim očitavanjem. Ukoliko u garaži nema planiranih sanitarnih čvorova, neophodno je obezbijediti vodu za hidrantsku i sprinklersku protivpožarnu zaštitu i za predvidjeti zajedničko mjerenje utroška vode.

Vodomjere smjestiti u šahtu ispred objekta garaže. Minimalne dimenzije svijetlog otvora šahta za vodomjer su 1.2x1.2x1.2 m (u koji se mogu smjestiti maksimalno 3 mala vodomjera), obavezno sa drenažom, penjalicama i poklopcem tako postavljenim da se pri silazu u šaht ne gazi po vodomjerima. Projektom obavezno prikazati detalj vodomjernog šahta - vodoinstalaterski i gradjevinski, sa specifikacijom i pravim dimenzijama fazonskih komada i armatura da bi dokazali usvojene dimenzije, osnovu i presjek kao i njegovu lokaciju na situaciji.

Kod vodomjera $\varnothing$ 50 mm i više obavezno se ispred vodomjera ugrađuje zatvarač, hvatač nečistoće, MDK komad, ravni komad za smirenje toka vode, a iza vodomjera ravni komad i zatvarač. Iza vodomjera na koji je spojena hidrantska mreža objekta ili sprinkler sistem za gašenje požara, obavezno se ugrađuje zaštitnik od povratnog toka (nepovratni

ventil). Dužina ravnog dijela za smirenje toka ispred i iza vodomjera zavisi od profila vodomjera. Prilikom dimenzionisanja vodomjernog šahta voditi računa o dimenzijama komada koji se ugrađuju.

Ako protivpožarni uslovi zahtijevaju sprinklerski sistem protivpožarne zaštite, potrebno je da se za snabdijevanje sprinkler postrojenja predvidi medjerezervoar (kao iscrpni izvor) kapaciteta koji bi bio dovoljan da obezbijedi količinu vode potrebnu za gašenje požara u trajanju od 30 minuta, a snabdijevao bi se iz gradskog vodovoda (kao neiscrpnog izvora) sa odgovarajućom pumpom za dobijanje potrebnog pritiska za sprinkler postrojenje i drugom pratećom opremom i automatikom. Projektom unutrašnjih instalacija prikazati njegovo povezivanje na spoljnu vodovodnu mrežu kao i način mjerenja potrošnje te vode. Potrebno je predvidjeti poseban vodomjer i za njega.

Vodoinstalaterske radove na izradi priključka, nabavci i ugradnji vodomjera, izvodi **isključivo** d.o.o. "Vodovod i kanalizacija" Podgorica po zahtjevu korisnika. Prilikom izvođenja pripremnih radova za ugradnju vodomjera, obavezno konsultovati nadležnu službu d.o.o. "Vodovod i kanalizacija" Podgorica, koja nabavlja i ugrađuje vodomjere. U slučaju nepoštovanja navedenog, odnosno nelegalnog priključenja na vodovodnu mrežu, vodovodni priključak će biti ukinut i preduzete odgovarajuće zakonske mjere.

Nakon sprovođenja postupka za dobijanje odobrenja za gradnju objekta i prijave gradnje nadležnom organu, potrebno je podnijeti zahtjev ovom Društvu za dobijanje gradilišnog vodovodnog priključka. Ukoliko umjesto vlastitog gradilišnog priključka investitor za gradjenje koristi vodu preko svog ili tuđeg registrovanog vodomjera za domaćinstvo, ili na neki drugi način, ta potrošnja će se posebno obračunati i mora da se reguliše prije dobijanja trajnog priključka.

b) Fekalna kanalizacija

Ukoliko se u garaži predviđaju sanitarni čvorovi, priključenje na gradsku fekalnu kanalizaciju ostvariti na kolektoru fekalne kanalizacije AC DN300mm u Ulici oktobarske revolucije, u revizionom oknu RO716, čije su kote i koordinate date su u prilogu.

Ukoliko je objekat na koti takvoj da se ne može obezbijediti gravitaciono priključenje na fekalnu kanalizaciju, potrebno je predvidjeti uređaj za prepumpavanje.

Priključak (izvod iz objekta) izvesti od atestiranih PVC kanalizacionih cijevi za uličnu kanalizaciju (tjemene nosivosti ne manje od SN4) prečnika DN 160 ili DN200 do uličnog revizionog okna. Kod ukrštanja sa vodovodom, kanalizaciona cijev mora da bude ispod vodovoda i to tako da je minimum 20 cm od tjemena kanalizacione cijevi do dna vodovodne cijevi.

Radove na izgradnji kanalizacionog priključka vršiće stranka u vlastitoj režiji, ali pod obaveznom nadzorom d.o.o. "Vodovod i kanalizacija" Podgorica. Posebnu pažnju je potrebno obratiti na vodovod i atmosfersku kanalizaciju, kao i PTT i elektroinstalacije, čije je katastre potrebno pribaviti od nadležnih institucija.

S obzirom na opterećenost sistema gradske fekalne kanalizacije, nije preporučljivo priključenje podrumskih i suterenskih etaža objekata na fekalnu kanalizaciju, ako se objekat priključuje gravitaciono. U slučaju da investitor priključi pomenute etaže na kolektor fekalne kanalizacije bez prepumpavanja, d.o.o. "Vodovod i kanalizacija" neće snositi nikakvu odgovornost od eventualnog izlivanja fekalnih voda u naprijed navedenim etažama objekta. Investitor je dužan izvršiti tretman otpadnih voda prije upuštanja istih u gradsku fekalnu kanalizaciju.

Sve ostalo, propisano uslovima 113UPI-041/20-1528 od 13.04.2020. godine i dalje važi.

Prilog: Situacija R = 1:1500

Geometrijski atributi vodovodnih šahtova

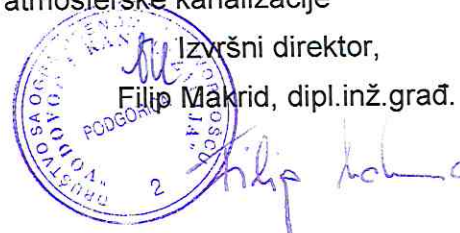
Geometrijski atributi revizionih okana fekalne kanalizacije

Geometrijski atributi šahtova i slivnika atmosferske kanalizacije

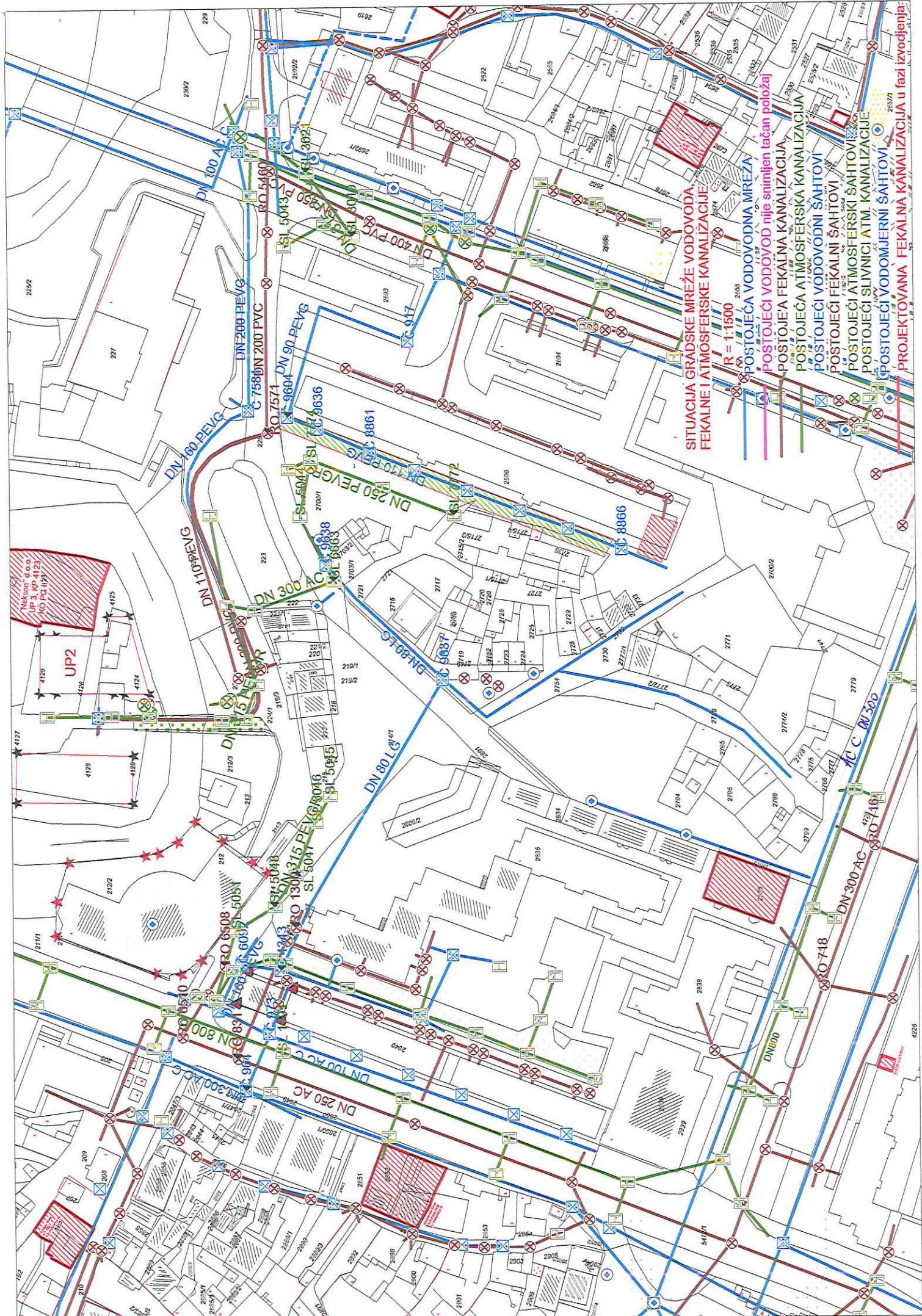
Podgorica,

12.06.2020. godine

Izvršni direktor,
Filip Makrid, dipl.inž.građ.

SITUACIJA GRADSKE MREŽE VODOVODA, FEKALNE I ATMOSFERSKE KANALIZACIJE

$R = 1:1500$

- POSTOJEĆA VODOVODNA MREŽNA
- POSTOJEĆA FEKALNA KANALIZACIJA
- POSTOJEĆA ATMOSFERSKA KANALIZACIJA
- POSTOJEĆI VODOVODNI SAHTOVI
- POSTOJEĆI FEKALNI SAHTOVI
- POSTOJEĆI ATMOSFERSKI SAHTOVI
- POSTOJEĆI SLIVNICI ATM. KANALIZACIJE
- POSTOJEĆI VODOMJERNI SAHTOVI
- PROJEKTOVANA FEKALNA KANALIZACIJA U FAZI IZVOĐENJA

UP2
 4128
 4126
 4124
 4125
 4127

KATASTAR INSTALACIJA

GEOMETRIJSKI ATRIBUTI VODOVODNIH ČVOROVA

BROJ ČVORA	Y	X	KOTA POKLOPCA	KOTA VRHA CIJEVI
Č 917	604,403.13	4,699,919.06	KP 42.33 mnm	KVC DN-100 AC"C" 40.59 mnm KVC DN-100 AC"C" 40.69 mnm
Č 964	604,159.60	4,699,974.01	KP 42.84 mnm	KVC DN-300 AC"C" 41.13 mnm KVC DN-80 AC"C" 41.08 mnm KVC DN-60 PEVG 42.14 mnm
Č 973	604,178.19	4,699,966.21	KP 42.95 mnm	KVC DN-150 AC"C" 41.15 mnm KVC DN-100 AC"C" 41.3 mnm
Č 4343	604,198.89	4,699,962.36	KP 42.57 mnm	KVC DN-150 AC"C" 41.39 mnm KVC DN-160 PEVG 41.37 mnm
Č 6092	604,200.60	4,699,975.22	KP 42.48 mnm	KVC DN-160 PEVG 40.81 mnm
Č 7584	604,380.56	4,699,971.37	KP 41.78 mnm	
Č 8861	604,366.72	4,699,931.74	KP 42.15 mnm	KVC DN-100 AC C 41.13 mnm
Č 8866	604,335.19	4,699,849.69	KP 42.18 mnm	KVC DN-100 AC C 41.2 mnm
Č 9604	604,378.37	4,699,958.66	KP 42.01 mnm	
Č 9637	604,293.11	4,699,908.57	KP 42.27 mnm	
Č 9638	604,330.51	4,699,946.52	KP 41.67 mnm	KVC DN-80 AC 40.57 mnm

KATASTAR INSTALACIJA							
GEOMETRIJSKI ATRIBUTI ŠAHTOVA FEKALNE KANALIZACIJE							
BROJ RO	Y	X	KOTA POKLOPCA	KOTA DNA KOLEKTORA	KOTA DNA DESNE PRIKLJUČNE CIJEVI	KOTA DNA LIJEVE PRIKLJUČNE CIJEVI	
RO 716	604,238.23	4,699,768.37	KP 42.53 mmm	KDC Nizvodno 39.2 mmm KDC Uzvodno 39.2 mmm			
RO 718	604,193.13	4,699,785.29	KP 42.69 mmm	KDC Nizvodno 39.04 mmm KDC Uzvodno 39.04 mmm	KDC Desno DN 250 K 39.65 mmm	KDC Lijevo DN 200 K 40.61 mmm	
RO 831	604,169.93	4,699,976.84	KP 42.76 mmm	KDC Nizvodno 40 mmm KDC Uzvodno 40 mmm		KDC Lijevo DN 200 K 40.62 mmm	
RO 1300	604,212.75	4,699,957.76	KP 42.88 mmm			KDC Lijevo K DN 150 41.60 mmm	
RO 5460	604,458.84	4,699,964.15	KP 42.16 mmm	KDC Nizvodno 39.73 mmm KDC Uzvodno 39.73 mmm			
RO 6508	604,200.28	4,699,981.05	KP 42.44 mmm	KDC Nizvodno 40.58 mmm KDC Uzvodno 40.58 mmm			
RO 6510	604,177.08	4,699,994.99	KP 42.81 mmm	KDC Nizvodno 40.11 mmm KDC Uzvodno 40.11 mmm		KDC Lijevo PVC DN 315 40.34 mmm	
RO 7571	604,373.34	4,699,965.51	KP 41.7 mmm	KDC Nizvodno 40.43 mmm KDC Uzvodno 40.68 mmm			

KATASTAR INSTALACIJA

GEOMETRIJSKI ATRIBUTI SLIVNIKA ATMOSFERSKE KANALIZACIJE

BROJ RO	Y	X	KOTA POKLOPCA	KOTA DNA KOLEKTORA	KOTA DNA DESNE PRIKLJUČNE CIJEVI	KOTA DNA LIJEVE PRIKLJUČNE CIJEVI
SL 1791	604,171.81	4,699,962.16	KR 42.65 mmm	KDC Nizvodno 38.7 mmm KDC Uzvodno 38.7 mmm		
SL 3019	604,437.47	4,699,937.09	KR 42.02 mmm	KDC Nizvodno 40.94 mmm KDC Uzvodno 40.94 mmm		
SL 3021	604,458.34	4,699,951.88	KR 42.11 mmm	KDC Nizvodno 37.45 mmm KDC Uzvodno 37.45 mmm		
SL 5043	604,434.20	4,699,959.67	KR 41.97 mmm			
SL 5044	604,346.31	4,699,955.07	KR 41.5 mmm	KDC Nizvodno 40.26 mmm KDC Uzvodno 40.26 mmm		
SL 5045	604,255.36	4,699,946.01	KR 41.79 mmm	KDC Nizvodno 39.79 mmm KDC Uzvodno 39.79 mmm		
SL 5046	604,246.59	4,699,950.86	KR 41.9 mmm	KDC Nizvodno 39.55 mmm KDC Uzvodno 39.55 mmm		
SL 5047	604,229.51	4,699,957.46	KR 42.14 mmm	KDC Nizvodno 39.49 mmm KDC Uzvodno 39.49 mmm		
SL 7772	604,346.58	4,699,904.70	KR 41.78 mmm	KDC Nizvodno 40.68 mmm KDC Uzvodno 40.68 mmm		
SL 7774	604,364.68	4,699,951.47	KR 41.6 mmm	KDC Nizvodno 40.45 mmm KDC Uzvodno 40.45 mmm		

peš

 <p>CEDIS Crnogorski elektrodistributivni sistem</p>	<p>Društvo sa ograničenom odgovornošću „Crnogorski elektrodistributivni sistem“ Podgorica, Ul. I. Milutinovića br. 12 tel: +382 20 408 400 fax: +382 20 408 413 www.cedis.me</p>	<p>Sektor za pristup mreži Ul. Ivana Milutinovića br. 12 tel: +382 20 408 308 fax: +382 20 241 012 www.cedis.me Br. 30-20-02-4095/1 U Podgorici, 19.05.2020. godine</p>
--	--	---

AGENCIJA ZA IZGRADNJU
I RAZVOJ PODGORICE" D.O.O.
Broj 606/
Podgorica, 20/05 2020. god.

VA
20.05.2020

„ AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ PODGORICE ” D.O.O.

Podgorica
Ul. Jovana Tomaševića 2A

Predmet: Katastar instalacija

Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da na lokaciji uređenja Trga Božane Vučinić, u zahvatu PUP-a Podgorice, postoje elektro energetske instalacije visokog napona.

Napomena:

- Katastar se odnosi na energetske kablove
- Napominjemo, da je potrebno da nam se obratite ,neposredno prije početka izvođenja radova, za obilježavanje istih na predmetnoj lokaciji.

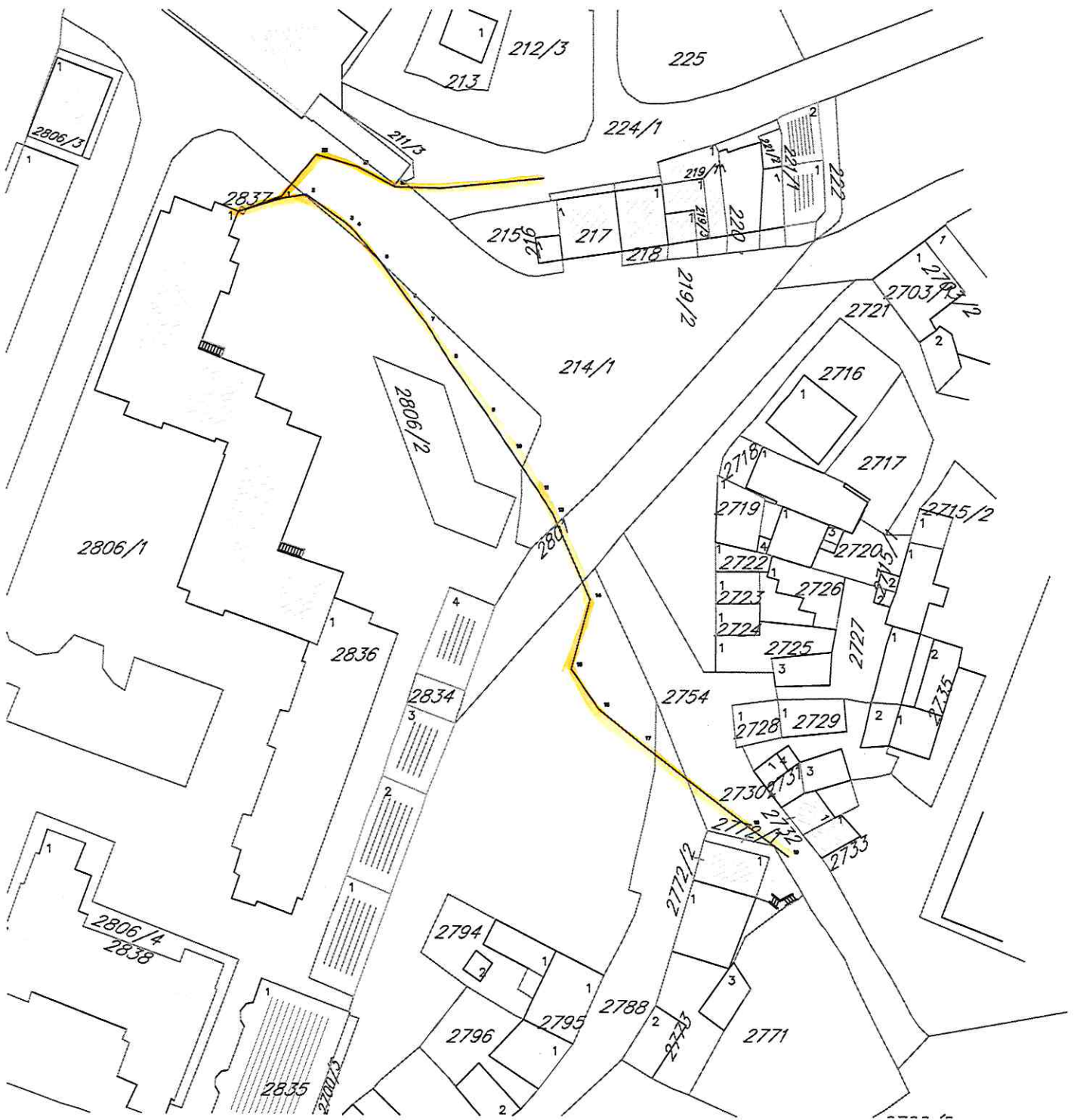
Kontakt osoba: Aleksa Ilić, 067/173-637.

U Podgorici,
19.05.2020.god.

CEDIS
Šef Službe za pristup mreži Regiona 2
Vladimir Babić, dipl.el.ing.

02

Na osnovu člana 4 Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju lokalnih objekata od opšteg interesa na teritoriji Glavnog grada – Podgorice ("Službeni list CG – opštinski propisi", broj 11/14 i 9/18) i člana 93 stav 1 Statuta Glavnog grada ("Službeni list CG – opštinski propisi", broj 8/19), a u vezi sa članom 223 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Sl.list CG", broj 64/17, 44/18 i 63/18, 11/19, 82/20), Gradonačelnik Glavnog grada, donosi

IZMJENU ODLUKE

o određivanju lokacije sa elementima urbanističko - tehničkih uslova za lokalni objekat od opšteg interesa
- uređenje Trga Božane Vučinić u zahvatu Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice

Član 1

Mijenja se član 5 Odluke o određivanju lokacije sa elementima urbanističko – tehničkih uslova za lokalni objekat od opšteg interesa, br. 01 - 031/19 - 8841 od 22.11.2019. godine i glasi:

“Sastavni dio Odluke čini grafički prilog „Katastarska podloga sa prikazom granice zahvata lokacije sa spiskom katastarskih parcela”, zahtjev podnosioca zahtjeva i kopije listova nepokretnosti.”

Ostali članovi Odluke ostaju nepromijenjeni.

Broj: 01 - 018/20 - 8562
Podgorica, 21. XII 2020.god.

GRADONAČELNIK,
dr Ivan VUKOVIĆ

O b r a z l o ž e n j e:

Pravni osnov za donošenje izmjena odluke sadržan je u članu 4 Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju lokalnih objekata od opšteg interesa na teritoriji Glavnog grada - Podgorice. Ovim članom predviđeno je da je lokacija sa elementima urbanističko-tehničkih uslova mjesto na kojem se izvode radovi na izgradnji lokalnih objekata od opšteg interesa. Lokaciju određuje izvršni organ lokalne samouprave svojim aktom dok je shodno članu 93 stav 1 Statuta Glavnog grada, gradonačelnik izvršni organ Glavnog grada.

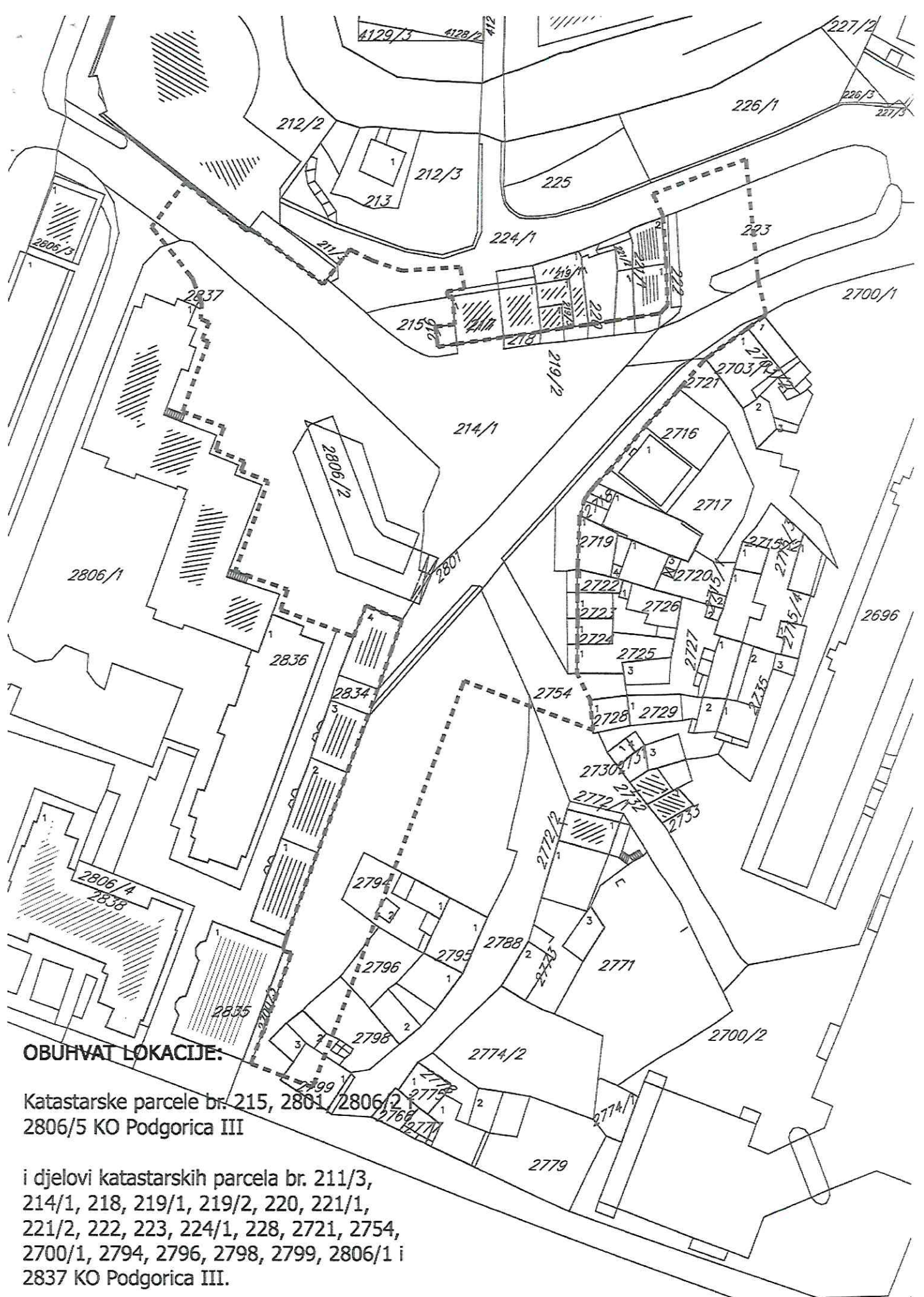
Članom 223 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata propisano je da će se propisi jedinice lokalne samouprave, kojima se uređuju pomoćni objekti primijenjivati do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore. Propisi jedinice lokalne samouprave, kojima se uređuju lokalni objekti od opšteg interesa primjenjivaće se do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore u dijelu koji se odnosi na: vodovodnu, telekomunikacionu i kanalizacionu infrastrukturu, toplovođe; opštinske puteve (lokalne i nekategorisane) i prateće objekte; ulice u naseljima i trgove; parking prostore, pijace; gradska groblja; podzemne i nadzemne prolaze; javne garaže; objekte distributivne mreže naponskog nivoa do 35 kV trafostanice i vodove od 110 kV ili manje, rasklopna postrojenja, javnu rasvjetu; solarne elektrane od 5 MW i manje, sportske objekte i skijaške staze sa pratećom infrastrukturom za pripremu i uređenje istih; javne i zelene površine i gradske parkove, ski-liftove, žičare koje se grade na teritoriji jedne lokalne samouprave; objekte privrednog razvoja (privredne objekte, objekte proizvodnog zanatstva, skladišta, stovarišta, robno-distributivne centre, servisne zone, slobodne zone, komunalno-servisne objekte, pumpne stanice) i objekte ruralnog razvoja (poljoprivrede, stočarstva, vinogradarstva, voćarstva i ribarstva).

Članom 3 Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju lokalnih objekata od opšteg interesa na teritoriji Glavnog grada – Podgorice, propisano je da se lokalnim objektima od opšteg interesa smatraju: vodovodna, telekomunikaciona i kanalizaciona infrastruktura, toplovodi; opštinski putevi (lokalni i nekategorisani) i prateći objekti; ulice u naseljima i trgovima; parking prostori, pijace; gradska groblja; podzemni i nadzemni prolazi; javne garaže; objekti distributivne mreže naponskog nivoa do 35 kV, javna rasvjeta; javne i zelene površine i gradski parkovi, ski-liftovi, žičare koje se grade na teritoriji jedne lokalne samouprave i objekti ruralnog razvoja (poljoprivredni, stočarstva, vinogradarstva i voćarstva).

Nakon donošenja Odluke br. 01 - 031/19 - 8841 od 22.11.2019. godine sproveden je konkurs za idejno urbanističko – arhitektonsko rješenje, nakon čega se pristupilo izradi Glavnog projekta, koji je preciznije definisao zahvat uređenja trga. S tim u vezi definisano je da granica zahvata lokacije obuhvata katastarske parcele br. 215, 2801, 2806/2 i 2806/5 KO Podgorica III i djelove katastarskih parcela br. 211/3, 214/1, 218, 219/1, 219/2, 220, 221/1, 221/2, 222, 223, 224/1, 228, 2721, 2754, 2700/1, 2794, 2796, 2798, 2799, 2806/1 i 2837 KO Podgorica III. Iz navedenog razloga potrebno je izmijeniti grafički prilog Odluke.

Imajući u vidu prethodno navedeno, gradonačelnik je donio izmjenu odluke.

OBUHVAT LOKACIJE:

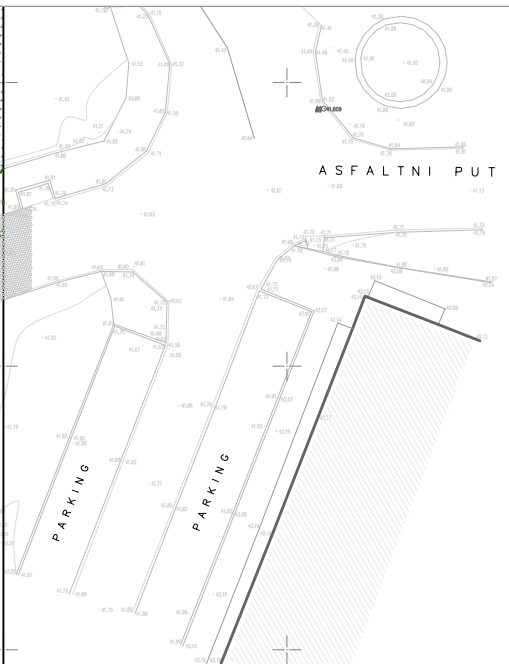
Katastarske parcele br. 215, 2801/2806/2
2806/5 KO Podgorica III

i djelovi katastarskih parcela br. 211/3,
214/1, 218, 219/1, 219/2, 220, 221/1,
221/2, 222, 223, 224/1, 228, 2721, 2754,
2700/1, 2794, 2796, 2798, 2799, 2806/1 i
2837 KO Podgorica III.

PRILOG III

KOPIJA PLANA

KOORDINATE TAČKA OBLUHVA LOKACIJE

Redni broj	X	Y
01	6604271.31	469953.82
02	6604271.83	469948.04
03	6604287.77	469947.57
04	6604288.28	469943.36
05	6604272.25	469943.98
06	6604282.08	469945.36
07	6604289.79	469946.52
08	6604294.53	469947.26
09	6604299.69	469947.97
10	6604305.07	469948.79
11	6604309.23	469949.47
12	6604314.56	469950.30
13	6604316.08	469952.03
14	6604315.73	469950.43
15	6604315.10	469970.27
16	6604313.01	469974.77
17	6604332.19	469981.92
18	6604334.75	469957.12
20	6604336.36	469950.18
21	6604336.01	469949.74
22	6604332.63	469947.18
23	6604323.89	469940.80
24	6604318.47	469934.48
25	6604311.45	469926.75
26	6604304.21	469917.83
27	6604301.54	469915.08
28	6604299.80	469913.01
29	6604298.82	469911.50
30	6604298.11	469910.37
31	6604297.93	469909.46
32	6604297.49	469909.77
33	6604297.59	469909.52
34	6604297.05	469908.18
35	6604297.51	469908.85
36	6604297.43	469907.97
37	6604300.19	469907.43
38	6604300.80	469906.21
39	6604273.86	469907.43
40	6604242.43	469907.66
41	6604236.31	469907.01
42	6604229.64	469905.58
43	6604237.94	469908.48
44	6604236.29	469908.98
45	6604236.45	469919.42
46	6604236.24	469919.50
47	6604237.03	469921.99
48	6604238.60	469920.34
49	6604230.87	469926.75
50	6604253.33	469928.81
51	6604250.81	469928.43
52	6604235.62	469928.94
53	6604237.10	469933.15
54	6604226.24	469936.98
55	6604233.03	469915.39
56	6604227.41	469917.54
57	6604228.12	469919.45
58	6604222.17	469921.89
59	6604223.91	469926.56
60	6604215.32	469929.78
61	6604220.65	469944.44
62	6604219.35	469944.94
63	6604220.79	469948.37
64	6604219.05	469949.11
65	6604219.28	469952.28
66	6604217.34	469957.46
67	6604208.81	469958.04
68	6604215.80	469957.26
69	6604228.67	469967.22
70	6604229.09	469967.78
71	6604232.39	469966.79
72	6604230.50	469966.94
73	6604244.35	469956.27
74	6604249.85	469963.44
75	6604254.63	469961.11
76	6604260.80	469959.05
77	6604270.72	469959.52
78	6604272.84	469959.83
79	6604273.87	469955.41
80	6604270.10	469954.80
81	6604270.39	469953.88
82	6604270.39	469953.88

- GRANICA ZAHVATA LOKACIJE
- GABARIT PODZEMNE GARAJE

- LEGENDA ZELENILA
- postojeća stabla lišćara
  - postojeća stabla četinara
  - VISOKI ČETINARI
  - VISOKI LIŠĆARI
  - SREDNJI I NISKI LIŠĆARI
  - Perene i ukrasne trave
  - Perene i ukrasne trave
  - Travnjaci
  - LISTOPADNO ŽBUNJE
  - ZIMZELENO ŽBUNJE

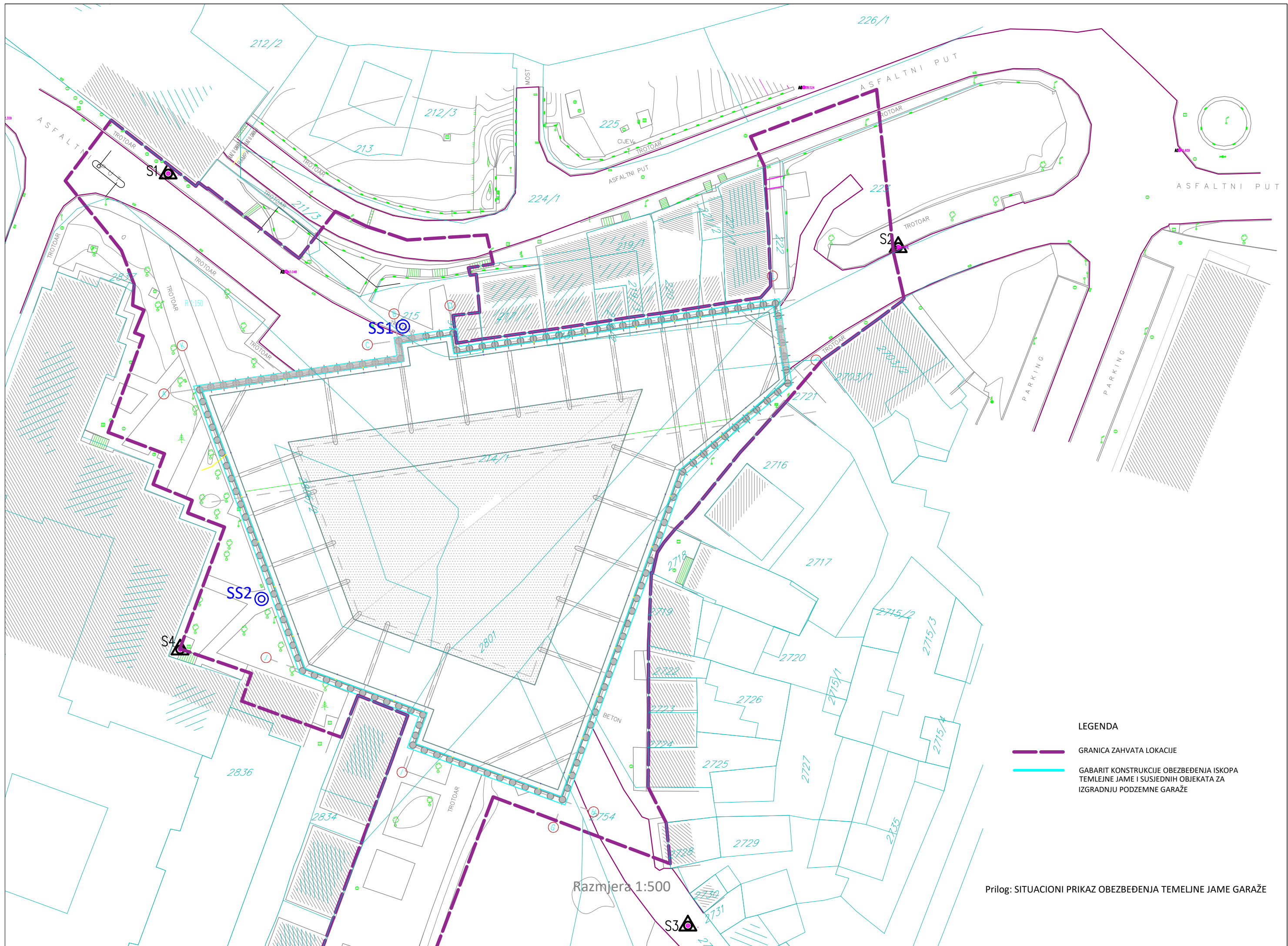
- LEGENDA POVŠINA
- popločanje - beton
  - popločanje - kaldrma
  - popločanje - kamen
  - zelene površine trava
  - zelene površine na garaži
  - zelene vert. površine-puzvice
  - zelene vert. površine-ruže
  - drvene klupe

OBLUHVA LOKACIJE:
 kat. parcele: 215, 2801, 2806/2 i 2806/5 KO i dijelovi kat. parcele:
 211/3, 214/1, 218, 219/1, 219/2, 220, 221/1, 221/2, 222, 223, 224/1, 228,
 2721, 2754, 2700/1, 2788, 2794, 2796, 2798, 2799 i 2806/1 KO
 Podgorica III u zahvatu PUP-a Glavnog grada Podgorice

Redni broj	Katastarska parcela	Površina (m ²)	Napomena
1	215	135.52	cijele parcele
2	2801	737.98	
3	2806/2	246.18	
4	2808/5	46.07	
5	211/3	3.88	
6	214/1	1967.61	
7	218	18.59	
8	219/1	14.14	
9	219/2	12.96	
10	220	16.07	
11	221/1	16.80	
12	221/2	13.55	
13	222	62.26	
14	223	334.71	
15	224/1	297.65	
16	228	220.30	
17	2721	442.41	
18	2754	292.73	
19	2700/1	1323.11	
20	2788	0.96	
21	2794	85.90	
22	2796	13.86	
23	2798	60.38	
24	2799	112.88	
25	2806/1	1923.87	
Ukupno lokacija:		8400.37	djelovi kat. parcele

SITUACIONI PLAN NA KATASTRSKOJ PODLOZI

LEGENDA

- GRANICA ZAHVATA LOKACIJE
- GABARIT KONSTRUKCIJE OBEZBEĐENJA ISKOPA
TEMELJNE JAME I SUSJEDNIH OBJEKATA ZA
IZGRADNJU PODZEMNE GARAŽE

Razmjera 1:500

Prilog: SITUACIONI PRIKAZ OBEZBEĐENJA TEMELJNE JAME GARAŽE

PRILOG IV

SITUACIJA

Legenda:

- HIDRANTSKA MREŽA
- VODOVOD
- FEKALNA KANALIZACIJA
- PRIKLJUČCI FEKALNE KANALIZACIJE
- ATMOSFERSKA KANALIZACIJA

- SPRINKLER SISTEM
- SISTEM ZA NAVODNJAVANJE
- ODVODNJAVANJE SA ZELENIH POVRŠINA

SITUACIJA
R 1:500

PRILOG V

OSNOVA -3

Legenda:

- HIDRANTSKA MREŽA
- VODOVOD
- FEKALNA KANALIZACIJA
- ATMOSFERSKA KANALIZACIJA
- SPRINKLER SISTEM

ETAŽA -3
R 1:500

PRILOG VI

OSNOVA -1

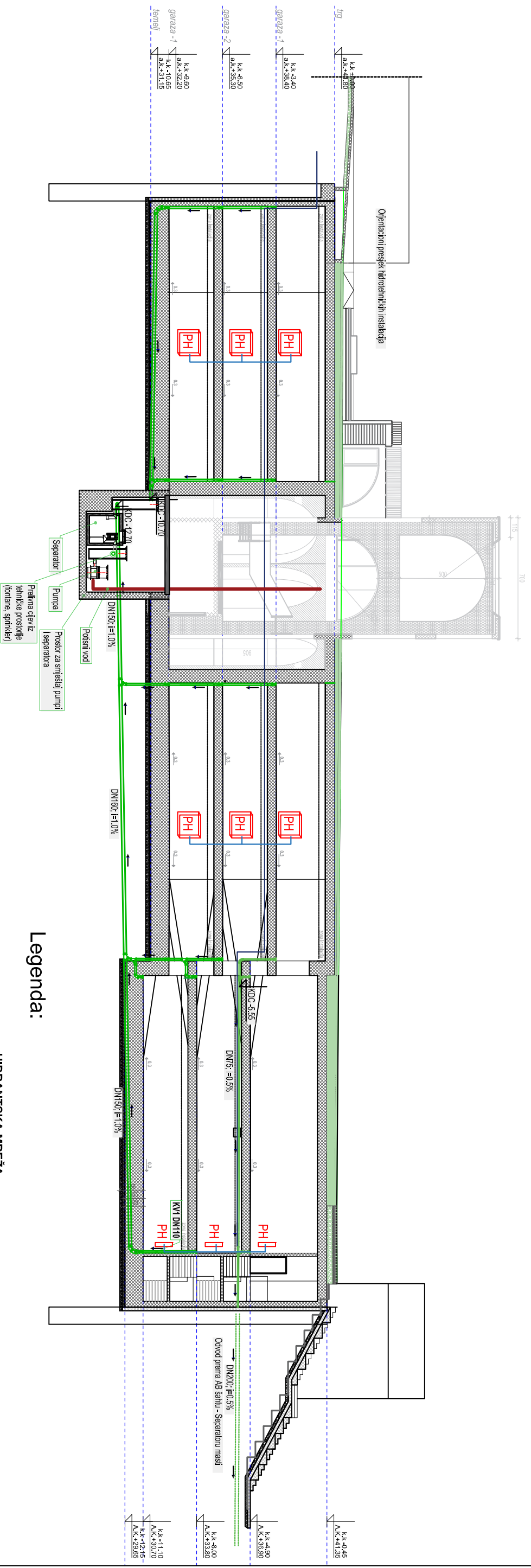
Legenda:

- HIDRANTSKA MREŽA
- VODOVOD
- FEKALNA KANALIZACIJA
- ATMOSFERSKA KANALIZACIJA
- SPRINKLER SISTEM

ETAŽA -1
R 1:500

PRILOG VII

PRESJEK

Legenda:

- HIDRANTSKA MREŽA
- VODOVOD
- FEKALNA KANALIZACIJA
- ATMOSFERSKA KANALIZACIJA
- SPRINKLER SISTEM

PRESJEK
R 1:500